Digitized by Google

C. B
Buchhandl
B
Neue F
Eck

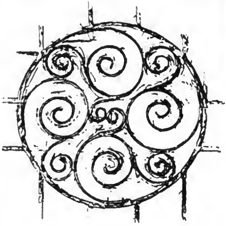

In loving remembrance of
John A. Ackermann MILR '78
from his sister
Marsha E. Ackermann '71
and dedicated to the memory of
their parents
Edward A. and Lee Metzstein Ackermann.

"And I only am escaped alone
to tell thee."

CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

CORNELL UNIVERSITY LIBRARY
3 1924 078 357 534

Digitized by Google

מחזור לכל מועדי השנה

מוגה ומדויק אין מחסור כל דבר

מתורגם אשכנזית מפורש ושום שכל

על ידי

יחיאל מיכל זקש.

חלק שביעי

כולל

מחזור ליום ראשון וליום שני של פסח

כמנהג

פולין בעהמען מעהרען ואונגארן.

מהדורא תשעה עשר.

ברעסלויא

בהוצאות וו׳ יאַקאָבזאָהן ושותפו

שנת תרנ״ט לפ״ק.

Digitized by Google

Festgebete der Israeliten

mit

vollständigem, sorgfältig durchgesehenem Texte.

Neu übersetzt und erläutert

von

Dr. Michael Sachs.

Siebenter Theil.

Peßachfest. Erster und zweiter Tag.

Neunzehnte Auflage.

Breslau.

Verlag von Wilh. Jacobsohn & Co.

1899.

Digitized by Google

6376-K97

Inhalt des siebenten Bandes.

Gebete für den ersten und zweiten Tag des Peßachfestes.

I. Der erste Abend des Peßachfestes.

Seite

תפלת מנחה Das Minchah-Gebet am Vorabend 1

קבלת שבת Gebet beim Eingang des Sabbath (wenn der erste Tag auf einen Sabbath trifft). 7

תפלת מעריב Das allgemeine Abendgebet mit den für diesen Abend eingeschalteten Feststücken (מעריבים), die aber in den meisten Gemeinden am Freitag-Abend ausfallen 17

II. Der erste Tag des Peßachfestes.

ברכות השחר ופסוקי דזמרה Das allgemeine Morgengebet . 39

קריאת שמע עם ברכותיה Das Morgengebet mit den für diesen Tag eingeschalteten Feststücken 89

תפלת שחרית Die Tefillah für diesen Morgen, die auch vom Vorbeter ebenso wiederholt wird. 124

סדר קדושה Die Keduschah im Morgengebet. . . . . —

סדר הלל Das Hallel 132

סדר הוצאת ספר התורה Gebete beim Herausnehmen der Thorah . . 140

קריאת התורה Vorlesung aus der Thorah 145

הפטרה Haftarah 150

הנותן תשועה Gebet für den Landesherrn 158

תפלת מוסף Die Mußaf-Tefillah 163

תפלת טל Das Tal-Gebet 172

סדר קדושה Die Keduschah im Mußafgebet 185

סדר דוכן Der Priestersegen 191

תפלת מנחה Minchah-Gebet 200

III. Der zweite Abend des Peßachfestes.

		Seite
תפלת מעריב	Das allgemeine Abendgebet mit den für diesen Abend eingeschalteten Feststücken	208

IV. Der zweite Tag des Peßachfestes.

ברכות השחר ופסוקי דזמרה	Das allgemeine Morgengebet	39—88
קריאת שמע עם ברכותיה	Das Morgengebet mit den für diesen Tag eingeschalteten Feststücken	234
תפלת שחרית	Die Tefillah für diesen Morgen	260
חזרת התפלה לשליח צבור	Wiederholung der Tefillah durch den Vorbeter mit eingeschalteten Feststücken	266
סדר קדושה	Die Keduschah im Morgengebet	278
סדר הלל	Das Hallel	282
סדר הוצאת ספר התורה	Gebete beim Herausnehmen der Thorah	290
קריאת התורה	Vorlesung aus der Thorah	295
הפטרה	Haftarah	304
הנותן תשועה	Gebet für den Landesherrn	310
תפלת מוסף	Die Mußaf-Tefillah	315
חזרת התפלה לשליח צבור	Wiederholung der Tefillah durch den Vorbeter	324
סדר קדושה	Die Keduschah im Mußafgebet	325
סדר דוכן	Der Priestersegen	330
תפלת מנחה	Das Minchah-Gebet	200

Anhang.

שירי היחוד	I
שיר הכבוד	XIX
מזמורים של יום	XXI
באר מיכל	XXV

תפלת מנחה.

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:
(קמה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

חצי קדיש.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

*אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

Keduschah bei Wiederholung der Tefillah durch den Vorbeter.

*נְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם. כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר

ק״וח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ח׳ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ.

ק״וח בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

ח׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר.

ק״וח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה. חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ:

רְאֵה בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מַכּוֹתֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

Digitized by Google

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה וְכָל־עוֹשֵׂי רִשְׁעָה כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ וְכֻלָּם מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלֵטַת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

Digitized by Google

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ: וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ק׳ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־־הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־־עֵת וּבְכָל־־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה

לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

ערוב תבשילין.

אם חל ע"פ ביום ד' לוקחין מצה שלמה וכזית תבשיל דבר הראוי ללפת בו את הפת כגון בשר דגים או ביצה צלויה ומניחין אותו על המצה ואומרין

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

בְּהָדֵין עֵרוּבָא יְהֵא שְׁרֵא לָנָא לְמֵיפָא וּלְבַשָּׁלָא וּלְאַטְמָנָא וּלְאַדְלָקָא שְׁרָגָא וּלְמֶעְבַּד כָּל־צָרְכָנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבְּתָא לָנוּ וּלְכָל־הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת:

ערובי חצרות.

המנהג לעשות ערובי חצרות בע"פ וכך מעשהו' גובין מעט קמח מן בעלי הבתים בין הכל שיעור ערוב ועושין מצה ממנו והחשוב שבצבור עומד ומזכה את מי שלא נתן או מי שיבוא לדור שם אחר הפסח ומברך.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

בְּהָדֵין עֵרוּבָא יְהֵא שְׁרֵא לָנָא לְאַפָּקָא וּלְאַעָלָא מִן הַמְּבוֹאוֹת לַחֲצֵרוֹת וּמִן הַחֲצֵרוֹת לַמְּבוֹאוֹת וּמִשְּׁנֵיהֶם לְבָתִּים וּמִבָּתִּים לִשְׁנֵיהֶם בְּכָל־שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה לָנוּ וּלְכָל־הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת:

Gebet beim Eingang des Sabbath.

Am Freitag werden hier die folgenden Stücke (in manchen Gemeinden nur von מזמור שיר ליום השבת, S. 14, an) eingeschaltet.

(צה) לְכוּ נְרַנְּנָה לַייָ נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה
פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ וּמֶלֶךְ
גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת
הָרִים לוֹ: אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ:
בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְיָ עֹשֵׂנוּ: כִּי הוּא
אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ
תִשְׁמָעוּ: אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה
בַּמִּדְבָּר: אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָעֳלִי:
אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם
וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי: אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן
אֶל־מְנוּחָתִי:

לכו (Psalm 95.) Auf! lasset uns jauchzen dem Ewigen, jubeln dem Hort unseres Heils. Lasset uns begrüßen sein Antlitz mit Danklied, mit Gesängen ihm jubeln. Denn ein großer Gott ist der Ewige und ein König, groß über alle Götter, in dessen Hand die Gründe der Erde, und deß sind die Höhen der Berge; dem das Meer gehört, das Er gemacht, und das Trockene haben seine Hände gebildet. Kommet, daß wir uns bücken und niederbeugen, hinknieen vor dem Ewigen, unserem Schöpfer. Denn Er ist unser Gott, und wir das Volk seiner Weide und die Heerde seiner Hand noch heute, so ihr seiner Stimme gehorchet. Härtet nicht euer Herz wie zu Meribah, wie am Tage von Massah in der Wüste, da mich versuchten eure Väter, mich prüften, obschon sie sahen mein Werk. Vierzig Jahre war Ich überdrüssig des Geschlechts, und Ich sprach: Ein Volk irren Herzens sind sie, und sie erkannten nicht meine Wege; daß Ich geschworen in meinem Zorne: Nimmer sollen sie gelangen zu meiner Ruhe!

(צו) שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַייָ כָּל־הָאָרֶץ: שִׁירוּ לַייָ בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאוֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַייָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ: הָבוּ לַייָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו: הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ: אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ: יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר: לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

(צז) יְיָ מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים: עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ: אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו: הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאָרֶץ: הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְיָ מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים: שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ: כִּי־אַתָּה יְיָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאוֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֹהֲבֵי יְיָ שִׂנְאוּ רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם: אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה: שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּייָ וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

Digitized by Google

שירו (Psalm 96.) Singet dem Ewigen ein neues Lied, singet dem Ewigen, alle Lande! Singet dem Ewigen, preiset seinen Namen, verkündet von Tag zu Tag seine Hülfe. Erzählet unter den Völkern seine Herrlichkeit, unter allen Nationen seine Wunder. Denn groß ist der Ewige und sehr gepriesen, furchtbar ist Er über alle Götter. Denn all die Götter der Völker sind Nichtiges; aber der Ewige hat den Himmel gemacht. Glanz und Majestät ist vor ihm, Triumph und Schmuck in seinem Heiligthume. Spendet dem Ewigen, Völkergeschlechter! spendet dem Ewigen Ehre und Triumph. Spendet dem Ewigen seines Namens Ehre, bringet Geschenke und gehet ein in seine Höfe. Bücket euch vor dem Ewigen im heiligen Schmucke; erzittert vor ihm, alle Lande! Sprechet unter den Völkern: Der Ewige ist König! Und fest ist das Erdenrund, wanket nicht; Völker richtet Er mit Redlichkeit. Frohlocke der Himmel und juble die Erde, dröhne das Meer und seine Fülle; fröhlich sei die Flur und Alles, was darin! Dann müssen jauchzen alle Bäume des Waldes — vor dem Ewigen; denn Er ist gekommen, ist gekommen, die Erde zu richten. Richten wird Er das Erdenrund mit Gerechtigkeit und die Völker mit seiner Treue.

יי (Psalm 97.) Der Ewige ist König! Es juble die Erde, frohlocken die vielen Eilande. Gewölk und Wetterdunkel rings um ihn, Recht und Gebühr Stütze seines Thrones. Feuer geht einher vor ihm und brennt ringsum seine Feinde. Es erhellen seine Blitze das Erdenrund. Es schaut und zittert die Erde; Berge zerschmelzen wie Wachs vor dem Ewigen, vor dem Herrn der ganzen Erde. Es verkünden die Himmel sein Recht, und alle Völker schauen seine Herrlichkeit. Zu Schanden werden all die Bildanbeter, die sich rühmen der Götzen; vor ihm werfen sich nieder alle Götter. Es hört nnd freut sich Zijon, und es jubeln die Töchter Jehudahs, wegen deiner Gerichte, Ewiger! Denn Du, Ewiger, bist erhaben über die ganze Erde, sehr hoch über alle Götter. Die ihr den Ewigen liebt, hasset das Böse! Er hütet die Seelen seiner Frommen; aus der Hand der Frevler rettet Er sie. Licht ist ausgesäet dem Gerechten, und denen, die redlichen Herzens sind, Freude. Freuet euch, Gerechte, in dem Ewigen, und danket seinem heiligen Andenken.

(צח) מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְיָ יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: זַמְּרוּ לַיְיָ בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

(צט) יְיָ מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: יְיָ בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל־יְיָ וְהוּא יַעֲנֵם: בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן־לָמוֹ: יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

(כט) מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיְיָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל־מַיִם רַבִּים: קוֹל־יְיָ בַּכֹּחַ קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר

מזמור (Psalm 98.) Psalm. Singet dem Ewigen ein neues Lied, denn Er hat Wunder gethan; ihm half seine Rechte und sein heiliger Arm. Kund gemacht hat der Ewige seine Hülfe, vor den Augen der Völker sein Heil offenbart. Er gedachte seiner Huld und seiner Treue dem Hause Jisrael; es schauten alle Grenzen der Erde die Hülfe unseres Gottes. Jubelt dem Ewigen, alle Lande! brechet aus und jauchzet und spielet. Spielet dem Ewigen mit der Cither, mit Cither und Stimme des Jubels; mit Trompeten und Posaunenschall jubelt vor dem Könige, dem Ewigen. Dröhne das Meer und seine Fülle, das Erdenrund und seine Bewohner. Ströme müssen zusammenschlagen die Hand, zumal die Berge jubeln — vor dem Ewigen; denn Er ist gekommen die Erde zu richten. Er wird richten das Erdenrund mit Gerechtigkeit und die Völker mit Redlichkeit.

יי (Psalm 99.) Der Ewige ist König! Es zittern die Völker; Er thronet über Cherubim, — es wankt die Erde. Der Ewige in Zijon ist groß, und erhaben ist Er über alle Völker. Sie preisen Deinen Namen — groß und furchtbar, heilig ist er — und den Triumph des Königs, der das Recht liebt. Du hast festgestellt die Redlichkeit; Gebühr und Recht in Jaakob hast Du geschafft. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seiner Füße Schemel! Heilig ist Er. Moscheh und Aharon waren unter seinen Priestern und Schemuel unter den Anrufern seines Namens; sie riefen zum Ewigen, und Er erhörte sie. In der Wolkensäule redete Er zu ihnen; sie wahrten seine Zeugnisse und die Satzung, die Er ihnen gegeben. Ewiger, unser Gott! Du erhörtest sie; ein verzeihender Gott warst Du ihnen und auch Rächer ihrer Unthaten. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seinem heiligen Berge; denn heilig ist der Ewige, unser Gott.

מזמור (Psalm 29.) Psalm von David. Spendet dem Ewigen, Söhne der Götter! spendet dem Ewigen Ehre und Triumph. Spendet dem Ewigen seines Namens Ehre, bücket euch vor dem Ewigen in heiligem Schmucke. Die Stimme des Ewigen erschallt über den Wassern; der Gott der Ehre donnert, der Ewige über mächtigen Wassern. Die Stimme des Ewigen erschallt mit Macht, die Stimme des Ewigen mit Majestät. Die Stimme des Ewigen

יְיָ אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים: קוֹל־יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

ראשי החרוזים שלמה הלוי.

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה: לכה

שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד. הִשְׁמִיעָנוּ אֵל הַמְיֻחָד. יְיָ אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד. לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה: לכה

לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה. כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה. מֵרֹאשׁ
מִקֶּדֶם נְסוּכָה. סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה: לכה

מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה. קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה. רַב
לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא. וְהוּא יַחֲמֹל עָלַיִךְ חֶמְלָה: לכה

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי. לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ עַמִּי. עַל־יַד
בֶּן־יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי. קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי גְאָלָהּ: לכה

הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי. כִּי בָא אוֹרֵךְ קוּמִי אוֹרִי. עוּרִי עוּרִי
שִׁיר דַּבֵּרִי. כְּבוֹד יְיָ עָלַיִךְ נִגְלָה: לכה

לֹא תֵבֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי. מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה־תֶּהֱמִי. בָּךְ
יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי. וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ: לכה

zertrümmert Cedern, und es zertrümmert der Ewige die Cedern des Lebanon, und läßt sie hüpfen wie Kälber, Lebanon und Schirjon wie junge Reëmim. Die Stimme des Ewigen wirft zuckende Feuerflammen. Die Stimme des Ewigen macht erbeben die Wüste, erbeben macht der Ewige die Wüste Kadesch. Die Stimme des Ewigen macht zittern die Eichen und entblättert die Wälder, und in seinem Palaste spricht Alles: Ehre! Der Ewige thronte bei der Fluth, und es thronet der Ewige als König immerdar. Der Ewige giebt Macht seinem Volke, der Ewige segnet sein Volk mit Frieden.

לכה [1]) Der Braut entgegen, Freund, wohlan!
Laßt froh den Sabbath uns empfahn!

שמור „Hüt' und gedenk'!"[2]) in einem Laut
Hat uns des Einz'gen Mund vertraut,
Der einzig ist, der Einz'ge heißt:
So Weih' und Ruhm von jeder Lipp' ihn preist.

לקראת Dem Sabbath eilet froh entgegen,
Dem Quell, aus dem uns strömt der Segen,
Der eingesetzet ist von Anbeginn,
Des Werkes Schluß, das Erst' in Will' und Sinn[3]).

מקדש O Stadt des Herrn, o Prachtpalast,
Steh' auf aus Trümmern du nach langer Rast!
Zu lang schon weiltest du im Thal der Zähren;
Dein Gott wird neu dir seine Huld gewähren.

התנערי O schüttle ab den Staub und Wust,
Mein Volk! zieh' an das Kleid der Lust.
Der Sproß von Isai, dem edlen Ahn
Aus Bethlehem, erlösend wird er nah'n.

התעוררי O raff' dich auf in frischem Muth!
Es naht dein Licht; leucht' hell in Gluth!
Steh' auf und stimm' ein Loblied an!
Sieh, Gottes Glanz verklärend zieht heran.

לא Nicht beugt dich Schmach, nicht hüllt dich Scham;
Nicht seufze noch, betrübt von Gram.
Schutz meines Volkes Arme bei dir finden,
Und neu ersteht die Stadt auf ihren Gründen.

---

[1]) Verfasser ist R. Salomo Alkabez.

[2]) Das Gebot, den Sabbath zu heiligen, ist in den zehn Geboten im zweiten Buche der Thorah mit dem Worte „Gedenke" und im fünften Buche mit der Mahnung „Hüte" (wache darüber) eingeleitet. Beide sind nach dem Midrasch, „wie es der Mund nicht sprechen und das Ohr nicht fassen kann," in einem Laute bei der Offenbarung Gottes vernommen worden.

[3]) Der Sabbath als die Krone des vollbrachten Schöpfungswerkes war in dem Plane des Weltenbaues das frühere. Das Ziel ist im Gedanken das Erste. Dieser Satz des Aristoteles kehrt bei jüdischen Philosophen häufig wieder, und ist so geläufig, daß er auch in diesem Sabbathgruße seine Stelle gefunden.

Digitized by Google

וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שֹׁאסָיִךְ. וְרָחֲקוּ כָּל־מְבַלְּעָיִךְ. יָשִׂישׂ עָלַיִךְ
אֱלֹהָיִךְ. כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה: לכה
יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרֹצִי. וְאֶת־יְיָ תַּעֲרִיצִי. עַל־יַד־אִישׁ בֶּן־
פַּרְצִי. וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה: לכה
בּוֹאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ. גַּם בְּשִׂמְחָה וּבְצָהֳלָה.
תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה. בּוֹאִי כַלָּה. בּוֹאִי כַלָּה: לכה

(צב) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַייָ וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְיָ: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְיָ צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:

(צג) יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

קדיש יתום.

Digitized by Google

והיו Die dich beraubt, sie sind zur Beute;
Es schwindet deiner Dränger Meute.
Dein Gott in froher Lust dich schaut,
Wie sich der Bräut'gam freut der Braut.

ימין Du dehnst dich aus nach allen Seiten,
Wirst deines Gottes Ruhm verbreiten,
Durch ihn, der ab von Perez stammt [1]).
Froh jubeln wir und jauchzen insgesammt.

בואי Zieh' ein in Frieden du, des Gatten Lust [2]),
Gegrüßt mit Wonne und aus froher Brust!
Im Kreis der frommen Treuen, lieb und traut,
Willkommen, Braut! willkommen, Braut!

מזמור (Psalm 92.) Psalmlied für den Sabbath-Tag. — Schön ist's, dem Ewigen zu danken und zu spielen Deinem Namen, Höchster! — zu verkünden am Morgen Deine Huld und Deine Treue in den Nächten, auf dem Zehnsait und auf dem Psalter, mit dem Getön der Cither. Denn erfreuet, Ewiger, hast Du mich durch Deine That; ob den Werken Deiner Hände juble ich. Wie groß sind Deine Werke, Ewiger, wie sehr tief Deine Gedanken! Der Dumme erkennet nicht und der Thor sieht solches nicht ein: wenn aufblühn die Frevler wie Gras und sprossen alle Uebelthäter, — daß sie getilgt werden auf ewig. Du aber bist ewiglich erhaben, Ewiger! Denn siehe, Deine Feinde, Ewiger! denn siehe, Deine Feinde gehen unter, es zerstreuen sich alle Uebelthäter. Und Du erhöhest, wie des Reëm, mein Horn; ich bin getränkt mit frischem Oele. Und es schauet mein Auge auf meine Laurer; von den Bösewichtern, die wider mich aufstehen, hört mein Ohr. Der Gerechte, Palmen gleich blühet er; wie die Ceder auf Lebanon schießt er empor. Gepflanzt im Hause des Ewigen, in den Höfen unseres Gottes blühen sie. Noch im Greisenalter sprossen sie, sind markig und belaubt; zu verkünden, daß redlich ist der Ewige, mein Hort, und kein Tadel ist an ihm.

יי (Psalm 93.) Der Ewige ist König! Hoheit hat angelegt, angelegt der Ewige, Macht umgürtet; und fest ist das Erdenrund, wanket nicht. Fest ist Dein Thron von je; von Ewigkeit bist Du. Es erheben Ströme, Ewiger! erheben Ströme ihre Stimme; Ströme erheben ihr Gebrause. Vor dem Rauschen großer Gewässer, den gewaltigen Brandungen des Meeres, ist gewaltig in der Höhe der Ewige. Deine Zeugnisse sind sehr bewährt, Dein Haus zieret Heiligkeit, Ewiger, für die Dauer der Zeiten.

---

[1]) Der Erlöser.

[2]) Das Bild des innigen Vereins zwischen Gott und Israel ist oft das des ehelichen Bundes. Der Sabbath, als der Gott geweihte Tag, heißt insofern „des Gatten Lust".

מעריב ליל ראשון של פסח.

ברוב קהלות אשכנז ופולין אין אומרים מעריבים בשבת ובק"ק פפ"דם אומרים.

ח' בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

ק"וח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים. בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים. וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי

ק' יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים. סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

אוֹר. וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה. יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

מיוסד ע"פ א"ב ונשמטו החרוזים מאות ט' עד נ' ותחתיהם בא פיוט פסח אכלו.

לֵיל שִׁמֻּרִים, אוֹתוֹ אֵל חָצָה. בַּחֲצוֹת לַיְלָה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם כְּיָצָא. גִּבּוֹר עַל־קָמָיו יְחַצֵּנוּ כְּחָצָה. דּוֹד מַעֲרִיב עֶרֶב וּנְזַמְּרֶנּוּ בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל־כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ. וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים:

לֵיל שִׁמֻּרִים, הוּא זֶה הַלַּיְלָה. וְעִתְּדוֹ אֵל בְּאָמַר כַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה. זֶה אֲשֶׁר הוּא לוֹ יוֹם וְלוֹ לָיְלָה. חֹק אַהֲבָתוֹ יִזְכֹּר לְנִינֵי חֵלֶק לָיְלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

Gebet
für den ersten Abend des Peßachfestes.

ברכו (Vorb.) Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, für immer und ewig!

ברוך (Gem.) Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, auf dessen Geheiß die Abende dämmern, der mit Weisheit aufthut die Himmelspforten und mit Einsicht wandelt die Zeiten, der wechseln läßt die Zeitläufte und reihet die Sterne auf ihren Wachtposten am Firmamente nach seinem Willen. Er schaffet Tag und Nacht, rollet weg das Licht vor der Finsterniß und die Finsterniß vor dem Lichte, läßt entschwinden den Tag und führet herauf die Nacht und hat gesondert Tag und Nacht. Ewiger der Schaaren ist sein Name. Gott, der Allmächtige, lebendig und ewig dauernd, — Er wird über uns walten in alle Zeit und Ewigkeit.

ליל Die Nacht der Hut — sie hat der Herr gespalten[1]),
Da sichtbar an Mizrajim ward sein Walten.
O daß Er kund sich seinen Feinden mache,
Wie dort Er führt' der Unterdrückten Sache!
Und ihm, der läßt des Abends Dunkel nahn,
Dem stimmen fröhlich wir ein Loblied an.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, der die Abende dämmern läßt.

אהבת Mit ewiger Liebe hast Du Dein Volk, das Haus Jisrael, geliebt, Lehr' und Gebot, Satzungen und Vorschriften uns gelehrt. Darum, Ewiger, unser Gott! wenn wir uns niederlegen und wenn wir aufstehen, sprechen wir von Deinen Gesetzen und freuen uns der Worte Deiner Gotteslehre und Deiner Gebote immer und ewig. Denn sie sind unser Leben und sie geben unseren Tagen die Dauer, und in ihnen sinnen wir Tag und Nacht. Du aber — Deine Liebe entzieh' uns nicht in alle Ewigkeiten!

ליל Zu Schutz und Hut bestellt ist diese Nacht:
Sie ward durch Gottes Spruch einst kund gemacht.
Er, dem der Tag gehöret und die Nacht, —
O daß, wie einst der Ahn[2]) Nachts ausgezogen,
Den Sprossen Er gedächte mild gewogen!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, der liebt sein Volk Jisrael.

---

1) Anspielung auf 2. M. 11, 4 „Also hat der Ewige gesprochen: Um die Mitte der Nacht ziehe Ich aus durch Mizrajim."

2) Abraham zum Schutze seines Verwandten Lot. 1. M. 14, 15.

יחיד אומר אל מלך נאמן.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

שמע Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen.

ברוך Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches auf immer und ewig.

ואהבת Und du sollst lieben den Ewigen, deinen Gott, mit deinem ganzen Herzen und mit deiner ganzen Seele und mit deinem ganzen Vermögen. Und es sollen diese Worte, die Ich dir heute gebiete, in deinem Herzen sein. Und du sollst sie einschärfen deinen Kindern und davon reden, wenn du sitzest in deinem Hause und wenn du gehest auf dem Wege und wenn du dich hinlegst und wenn du aufstehst. Und du sollst sie binden zum Wahrzeichen an deine Hand, und sie sollen sein zum Denkbande zwischen deinen Augen. Und du sollst sie schreiben auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

והיה Und es wird geschehen, so ihr höret auf meine Gebote, die Ich euch heut gebiete, den Ewigen, euren Gott, zu lieben und ihm zu dienen mit eurem ganzen Herzen und eurer ganzen Seele, so werde Ich den Regen eures Landes geben zu seiner Zeit, Frühregen und Spätregen, daß du einsammelst dein Getreide und deinen Most und dein Oel. Und Ich werde Gras geben auf deinem Felde für dein Vieh, und du wirst essen und satt werden. Hütet euch, daß nicht euer Herz bethört werde und ihr abweichet und fremden Göttern dienet und euch vor ihnen bücket, und über euch der Zorn des Ewigen erglühe, daß Er verschließe den Himmel, daß kein Regen sei, und der Erdboden nicht gebe sein Gewächs, und ihr bald umkommet, weg aus dem schönen Lande, das der Ewige euch giebt. — Und ihr sollt diese meine Worte euch zu Herzen nehmen und zu Gemüthe, und sie binden als Wahrzeichen auf eure Hand, und sie seien zum Denkbande zwischen euren Augen. Und lehret sie eure Kinder, davon zu reden, wenn du sitzest in deinem Hause und wenn du gehest auf dem Wege und wenn du dich hinlegst und wenn du aufstehst. Und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore! Auf daß sich mehren eure Tage und die Tage eurer Kinder auf dem Erdboden, den der Ewige geschworen euren Vätern, ihnen zu geben, — wie die Dauer des Himmels über der Erde.

Digitized by Google

וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהֹוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ. וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים. מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הֶעָרִיצִים: הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ: הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר: הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל־בָּמוֹת אֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל־כָּל־שֹׂנְאֵינוּ: הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם־סוּף אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ: וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה:

ויאמר Und der Ewige sprach zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisrael und sprich zu ihnen, daß sie sich Schaufäden machen an die Zipfel ihrer Kleider für ihre Geschlechter, und sollen an die Schaufäden des Zipfels eine purpurblaue Schnur ansetzen. Und das sei euch zu Schaufäden, daß wenn ihr sie ansehet, ihr euch erinnert aller Gebote des Ewigen und sie thuet, und nicht umherspähet nach eurem Herzen und nach euren Augen, denen ihr nachbuhlet; damit ihr euch erinnert all meiner Gebote und sie thuet, und ihr heilig seiet eurem Gotte. Ich bin der Ewige, euer Gott, der Ich euch herausgeführt habe aus dem Lande Mizrajim, euch ein Gott zu sein, Ich, der Ewige, euer Gott.

אמת Wahr ist es und zuverlässige Gewißheit dies Alles und für uns bindend. Denn Er ist der Ewige, unser Gott, und Keiner außer ihm, und wir sind Jisrael, sein Volk. Er ist es, der uns befreiet aus der Hand der Gewaltherren, unser König, der uns erlöset aus der Hand aller Tyrannen; der Allmächtige, der es unsertwegen heimkommen lässet unseren Widersachern und der Lohn zahlt all den Feinden unseres Lebens; der Gewaltiges vollbringt, nicht zu ergründen, und Wunder unzählbar; der uns erhält am Leben und nicht wanken lässet unsern Fuß; der uns treten läßt auf die Höhen unserer Feinde und aufrichtet unsere Kraft über all unsre Hasser; der für uns Wunder und rächende Vergeltung geübt an Pharaoh, Zeichen und augenfällige Werke am Boden der Söhne Chams; der schlug in seinem Grimme alle Erstgebornen Mizrajims und hinausführte sein Volk Jisrael aus ihrer Mitte zu ewiger Freiheit; der hindurchleitete seine Kinder durch das gespaltene Schilfmeer, ihre Verfolger und ihre Feinde in die Tiefen versenkte Er. Und es sahen seine Kinder seine Stärke, gaben Lob und sangen Preis seinem Namen, und seine Herrschaft mit willigem Herzen nahmen sie auf sich. Moscheh und die Kinder Jisraels stimmten Dir an ein Lied.

ע"ס א"ב.

פֶּסַח אָכְלוּ פְּחוּזִים, וְנִפְלָאוֹת חֲזִים. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח בָּנוּ לִשְׁמֹר לַדּוֹרוֹת, פִּנָּה לָנוּ לְהוֹרוֹת. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח גָּזַר עָנוּי אֱמוּנִים, אַרְבַּע מְאוֹרוֹת נִמְנִים. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח דַּרַת שָׁבְעִים יְמַלֵּא, וְיוֹם נָקָם יְגַלֶּה. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח הָרַג בְּכוֹרֵי חָם, וּבֵן בְּכוֹרוֹ רִחַם. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח וָעַד לִשְׁפֹּט מַרְשִׁיעִים, וּלְהַעֲלוֹת לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח זֶמֶר בְּנוֹף נִתַּן, לִגְאוֹל בְּנֵי אֵיתָן. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח חֶרֶב עַל־רִשְׁעֵי הֲדוֹם, כְּיַד צַח וְאָדוֹם. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח טְבִיחַת נִינֵי כוּשׁ, לְהוֹצִיא עַמּוֹ בִּרְכוּשׁ. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח יְרִדוֹת קֵן שְׂרוּדָה, כַּנֵּס אֵם נְדוּדָה. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח כָּרַת לִשְׁמוֹ מִסִּים, וְהוֹצִיא עַמּוֹ בְּנִסִּים. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח לְחָצֵינוּ יִלְחַץ, וְיִרְפָּאֵנוּ מִמַּחַץ. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח מִלֵּא הֲמוֹן הָרֵקָה, וְהִסִּיעַ גֶּפֶן שׂוֹרֵקָה. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח נְגִינוֹת צַר יַשְׁפִּיל, וְגִיל עַמּוֹ יַכְפִּיל. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח סִגֵּר זֵדִים לַדֶּבֶר, וְרִפָּא עַמּוֹ מִשֶּׁבֶר. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

Digitized by Google

פסח אכלו Das Peßachopfer verzehrten sie in Eil'
Und schauten wundervoll Erlösungsheil
in den Tagen des Peßachfestes.

Das Peßach wird von uns in alle Zeiten gewahrt.
O sei dann neu Dein Heil uns offenbart,
wie in den Tagen des Peßachfestes!

פסח גור Am Peßach ward verhängt der ihm Getreuen Qual,
Vier der Jahrhunderte an Zahl,
in den Tagen des Peßachfestes.

Am Peßach seien erfüllt der Erlösung Räthselzeiten! [1])
O laß heran den Tag der Vergeltung schreiten,
wie in den Tagen des Peßachfestes!

פסח הרג Am Peßach raffte die Erstgeburt Chams [2]) der Tod;
Doch erbarmend zog Er seinen Liebling aus Noth
in den Tagen des Peßachfestes.

Am Peßach wird einst über Frevler Gericht ergehen.
Dann ziehen Retter hinauf nach Zijons Höhen [3]),
wie in den Tagen des Peßachfestes.

פסח ומר Am Peßach ward in Nof [4]) der Frevel gemäht;
Den Kindern des Glaubenshortes das Heil ersteht
in den Tagen des Peßachfestes.

Am Peßach blitzt einst über den Trotz auf Erden das Schwert
Von ihm, der in Purpur glänzt, wie in Milde verklärt,
wie in den Tagen des Peßachfestes.

פסח טביחת Am Peßach stürmt' ob den Sprossen von Kusch [4]) des Todes Wuth;
Doch hinauszog sein Volk mit reichem Gut
in den Tagen des Peßachfestes.

Am Peßach waltet liebend Er ob seiner Stätte, der öden, leeren,
Und sammelt sein Volk mit seinen Heeren,
wie in den Tagen des Peßachfestes.

פסח כרת Am Peßach — die zur Frohnde drängten dahin Er rafft,
Und führt hinaus sein Volk mit Wunderkraft
in den Tagen des Peßachfestes.

Am Peßach wird den Drängern Er ihren Lohn ertheilen
Und uns von Wunden heilen,
wie in den Tagen des Peßachfestes.

פסח מלא Am Peßach hat Er Fülle der darbenden Schaar bescheert,
Dem rankenden Weinstock [5]) freien Zug gewährt
in den Tagen des Peßachfestes.

Am Peßach läßt Er einst der Feinde Jubel verhallen
Und in doppelter Lust die Seinen wallen,
wie in den Tagen des Peßachfestes.

פסח סגר Am Peßach liefert' Er der Seuche das prahlende Wesen,
Und ließ sein Volk von Wunden genesen
in den Tagen des Peßachfestes.

---

1) Die im Buche Danijel (9, 24 ff.) angedeuteten.
2) Mizrajim wird so nach seinem Stammvater genannt.
3) Obadjah V. 21.
4) Aegypten, das nach einzelnen Ortsnamen sowie nach den in der Völkertafel (1. M. 10, 13 f. 6.) angegebenen Benennungen der von Mizrajim sowie von Cham abstammenden Völker verschiedentlich bezeichnet wird. 5) Jisrael. Pſ. 80, 9.

פֶּסַח עֲבוּר כָּל־צוֹרֵר שָׁמוּר, וּנְקַם עַמּוֹ כָּאָמוּר. כִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח פּחַד בָּתֵּי מִצְרַיִם, וּבָן בְּעֶנּוּי נִצְרַיִם. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח צְפִירַת צַר לַעֲלוּקָה, בַּנֵּם אֹם חֲקוּקָה. כִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח קָשַׁר לַצַּר אַבְדָה, וְנָאַל יְדִידִים מֵעֲבֹדָה. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח רָמִים זֵדִים תְּהָרֵס, וְרַעְיָתֶךָ תְּאָרֵשׂ. כִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח שָׁת בְּכָל־בַּיִת יְלֵל, בְּצֵאתוֹ כַּחֲצוֹת לֵיל. בִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח תֻּכַּן וְהוּחַק לְאוֹת, לְהַרְאֵנוּ בוֹ נִפְלָאוֹת. כִּימֵי חַג פֶּסַח:

פֶּסַח תְּהִלָּה לְשֵׁם שֹׁכֵן שְׁחָקִים. תָּקְפּוֹ יַבִּיעוּ קְרוֹבִים וּרְחוֹקִים. תֹּקֶף כְּבוֹדוֹ כַּיָּם מְחַקְּקִים. שִׁיר וְתִשְׁבָּחוֹת מְשׁוֹרְרִים וּמְשַׂחֲקִים.

בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם.

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא:

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי משֶׁה:

לֵיל שִׁמֻּרִים, סִימָן הוּא לֶעָתִיד לָבוֹא. עֶלְיוֹן כִּי בֹא יָבוֹא. פָּקֹד יִפְקֹד עַם קִרְבוֹ. צוּרֵנוּ הוּא נְגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ:

זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ.

Digitized by Google

Das Peßach ist für jeden Feind gespart,
Zur Vergeltung, wie Er verheißen, aufbewahrt,
wie in den Tagen des Peßachfestes.

פסח פחד Am Peßach auf Mizrajim Schrecken sank;
Er schaute liebend der Bundesgetreuen Leidesdrang
in den Tagen des Peßachfestes.

Am Peßach wird des Feindes Blüthe im Verderben verweht,
Wenn die Schaar Er sammelt, die stets vor Augen ihm steht
wie in den Tagen des Peßachfestes.

פסח קשר Am Peßach hat dem Feind Er Untergang verhängt
Und erlöst die Theuren aus der Frohn, die sie bedrängt,
in den Tagen des Peßachfestes.

Am Peßach reißest Du Stolzragende von ihrem Grunde
Und vermählest Dir die Traute im Liebesbunde,
wie in den Tagen des Peßachfestes.

פסח שח Am Peßach Wehklag' in Mizrajims Haus erwacht,
Als Er auszog um Mitternacht,
in den Tagen des Peßachfestes.

Das Peßach ist festgestellt als ein leuchtendes Zeichen,
Daß an ihm wir schauen seine Thaten, die wunderreichen,
wie in den Tagen des Peßachfestes.

פסח Das Peßach meldet den Ruhm deß, der thront ob dem Himmelsplan;
Seine Macht bezeugen die Fernen und Nah'n.
Dort am Meere ward seines Ruhmes Hoheit gegründet,
Als jubelnd und fröhlich sein Lob sie verkündet.

בגילה In hoher Lust und Freude sprachen sie Alle:

מי „Wer ist wie Du unter den Gewaltigen, Ewiger! wer wie Du verherrlicht in Heiligkeit, erhaben in ruhmvollen Werken, Wunder schaffend?"

מלכותך Dein Walten sahen Deine Kinder, Du, der das Meer gespalten vor Moscheh!

ליל Die Nacht der Hut — Vorbild für späte Zeiten,
Wenn der Erhabne richtend einher wird schreiten,
Nach seinem Volke blickend, ihm so traut.
Ihm, unserm Hort, dann schallet unser Jubel laut.

זה „Dies ist mein Gott!" huben sie an, und sprachen:

יְהוָֹה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

וְנֶאֱמַר. כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃

לֵיל שִׁמֻּרִים, קְרָאוֹ נוֹרָא עֲלִילָה, כִּי בוֹ שָׁבַר מְטוֹת עֶגְלָה. רֹעֵץ יִרְעַץ אִם מְדַקְּקָה וְאָכְלָה, יוֹסִיף שֵׁנִית בּוֹ לְהִגָּאֵלָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ צוּר יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ:

כשאין אומרים מעריבים חותמים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי

יי „Der Ewige wird regieren immer und ewig!"

ונאמר Und es heißt: „Denn befreiet hat der Ewige Jaakob und ihn erlöset aus der Hand des Stärkeren."

ליל Die Nacht der Hut bestellet Er, der in Allmacht waltet,
Zertrümmert das Joch derer, die trotzig geschaltet.
Er zerschmettert den Feind einst, der Alles verzehrt und verheert,
Wenn der Erlösung Zeit erst wiedergekehrt.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, König, Hort Jisraels und sein Erlöser!

השכיבנו Gieb, daß wir uns hinlegen, Ewiger, unser Gott! zum Frieden, und laß uns wieder aufstehen, unser König! zum Leben, und breite über uns Deines Friedens Zelt und leite uns im Rechten mit gutem Rathe von Dir, und hilf uns um Deines Namens willen und schirme uns, und wende von uns Feind und böse Krankheit, Schwert und Noth und Sorge, und entferne jeden Hinderer aus unserem Antlitze und unserem Rücken, und im Schatten Deiner Fittige birg uns! Denn Du, o Gott, unser Hüter und unser Retter bist Du; denn ein Gott, der gnädig und

Digitized by Google

אֵל מֶֽלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָֽתָּה. וּשְׁמוֹר צֵאתֵֽנוּ וּבוֹאֵֽנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. וּפְרוֹשׂ עָלֵֽינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶֽךָ:

לֵיל שִׁמֻּרִים, שִׁמְעוֹ לְעַם אֲהָבִים, אֲשֶׁר הִצִּיל מִיַּד לֶהָבִים. תְּשׁוּעָה הִיא לְבַת־רַבִּים, בְּנַֽחַת וְשָׁלוֹם בְּלִי פַּֽחַד שַׁבְּבִים:

(לֵיל שִׁמֻּרִים לִשְׁמֵר יִשְׂרָאֵל:)

(In vielen Gemeinden wird das folgende Stück überschlagen.)

ע"פ א"ב ובסוף חתום ש"המח מאיר ברבי יצחק חזק.

אָֽזְכְּרָה שְׁנוֹת עוֹלָמִים יָמִים מִקֶּֽדֶם.

בַּנְּעָלִים יָפְיָפִית בַּת נָדִיב הַקֹּֽדֶם.

גְּבוּל גָּבְהָהּ תְּחוּם צָעִיר רֹדֵם.

דֻּגְמַת מְלָכִים בֵּית אֱלֹהִים אֲדַדֵּם.

הֵרָאוֹת בַּעֲזָרָה בְּקָרְבָּן פָּנִים לְקַדֵּם.

וּכְרְמֵי פְּסָחַי מִזְבַּח הַקֹּֽדֶשׁ לְאַדֵּם:

זֶֽבַח הַמְיֻחָד לְשֵׁם בֹּֽקֶר וָעֶֽרֶב.

חֹק הֲלִיכָתוֹ כָּל־הַשָּׁנָה קָרֵב.

טָעוּן הַקְדָּמָה עֶֽרֶב פְּסָחִים לְהִתְקָרֵב.

יְרוּשָׁלַֽיִם הַבְּנוּיָה צֶֽדֶק יָלִין בָּהּ בְּקֶֽרֶב.

כְּאֵין אַחֲרֶֽיהָ הָהָר וְהַמִּקְדָּשׁ חָרֵב.

לַעֲבֹד בְּפֶה נִכְסַפְתִּי לְרֵיחַ עָרֵב:

מִדְבָּר נָוֶה מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָֽרֶץ וַעֲלוּסֶֽיהָ.

נִשְׁחַט־בָּהּ הַפֶּֽסַח בְּשִׁלּוּשׁ אוּכְלוּסֶֽיהָ.

barmherzig waltet, bist Du. Und wahre unsern Ausgang und unsern Eintritt zum Leben und zum Frieden von nun an bis in Ewigkeit. Und breite über uns Deines Friedens Zelt!

ליל Die Nacht der Hut — ihre Kunde ist den Theuren bekannt,
Die Er gerettet aus der Gewalt des Feindes, haßentbrannt.
Heil brachte sie edler Ahnen Sprossen,
Die furchtlos ruhn, von stillem Frieden umschlossen.

Digitized by Google

סוֹרֶרֶת עֲנִית הַלֵּל לְוִיָּה בְּקִלּוּסֶיהָ.
פִּרְחֵי אַהֲרֹן עֹמְדִים בְּשׁוּרוֹת פְּלוּסֶיהָ.
צְדֵי הַיְסוֹד וְרֹק דְּמֵי מְקַלְּסֶיהָ.
קַטֵּר אֱמוּרִין עַל מִזְבַּח מְלוּסֶיהָ:
רֵעִים לִמְנוּיָו בַּלַּיְלָה נֶאֱכָל צָלִיל.
שִׂשִּׂים מְצוֹת טָעוּן וְרִבּוּעַ חַבְלִיל.
תֹּף וְחָלִיל יִשְׂאוּ יְהוּדָה וְגָלִיל.
מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ וַעֲצָתוֹ בְּעָלִיל.
אֹמֵר לִירוּשָׁלַיִם תּוּשָׁב וְחָרְבוֹתֶיהָ אֲחַלִּיל.
בְּרִבְיוֹן יְפִי צִיּוֹן חֵיק תַּכְלִיל.
חֵילָהּ וְאַרְמְנוֹתֶיהָ בְּסֻכַּת שָׁלֵם תַּטְלִיל.
אָז תַּחְפֹּץ וּבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם:

(Am Sabbath:)

(וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:)

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְיָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

חצי קדיש.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, der das Zelt des Friedens breitet über uns und über sein ganzes Volk Jisrael und über Jeruschalajim.

(Am Sabbath:

ושמרו Und es sollen hüten die Kinder Jisrael den Sabbath, daß sie feiern den Sabbath in all ihren Geschlechtern, als ein ewig Bündniß. Zwischen mir und den Kindern Jisrael ist er ein Zeichen für ewig, daß in sechs Tagen der Ewige Himmel und Erde geschaffen und am siebenten Tage gefeiert und gerastet.)

וידבר Und Moscheh verkündete die Feste des Ewigen den Kindern Jisrael.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר
חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה
מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים
וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ
בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ
יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

ארני O Herr! öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer, Gewaltiger und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens willen, in Liebe. König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham!

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr! Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen; — der wehen lässet den Wind und herabfallen den Regen, der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt und die Kranken heilt, die Gefesselten löst und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten? und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt und sprossen lässet das Heil? Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

(Am Ausgang des Sabbath.)

(וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים. וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין־קֹדֶשׁ לְחֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ:)

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen und uns geheiligt durch Deine Gebote und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

(Am Ausgang des Sabbath.)

(ותודיענו Du hast uns, Ewiger, unser Gott! kund gethan Deine heilvollen Vorschriften, und uns gelehrt, auszuüben die Satzungen Deines Willens. Du hast uns, Ewiger, unser Gott! gerechte Vorschriften und eine wahrhafte Lehre ertheilt, Bestimmungen und Gebote voll Segens, und uns zu Theil werden lassen Zeiten froher Festeslust und heilige Feiertage und Feresteszeiten freudiger Erhebung. Du hast uns beschieden die Sabbathweihe und Festverherrlichung und feierliche Lust, und unterschieden, Ewiger, unser Gott! zwischen Heiligem und Gemeinem, zwischen Licht und Finsterniß, Jisrael und den Völkern, dem siebenten Tage und den sechs Werktagen. Die Heiligkeit des Sabbaths und des Festtages hast Du von einander unterschieden und den siebenten Tag vor den sechs Werktagen geheiliget. So hast Du abgesondert und geheiliget Dein Volk Jisrael mit Deiner Heiligung.)

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe (Sabbathe zur Ruhe,) Festzeiten zur Freude, Feiertage zur Wonne, (diesen Sabbathtag und) dieses Fest der ungesäuerten Brote, die Zeit unserer Befreiung, (in Liebe) eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen und Dir vors Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, und Jeruschalajims, Deiner heiligen Stadt, und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung und zum Guten, zur Huld und zur Gnade, zum Erbarmen,

חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שבת ו) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

Digitized by Google

Leben und Frieden an diesem Feste der ungesäuerten Brote. Gedenk' unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des Wortes willen, das Heil und Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig und erbarme Dich unser und hilf uns! Denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott und Herr, erbarmungs- und huldreich, bist Du.

והשיאנו Und lasse uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott! den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du in Deiner Gnade uns zu segnen verheißen hast. (Am Sabbath: Unser Gott und unserer Väter Gott, habe Wohlgefallen an unserer Ruhe.) Heilige uns durch Deine Gebote und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns von Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hülfe und läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen. Laß uns genießen, Ewiger, unser Gott, (in Liebe und Wohlgefallen,) in Freude und Wonne Deine heiligen (Sabbath- und) Festtage, daß sich Deiner freue Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiligt (den Sabbath,) Jisrael und die Festzeiten.

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet, und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisraels und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

ותחוינה Und schauen mögen unsre Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon in Barmherzigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige, unser Gott und unserer Väter Gott, auf immer und ewig. Hort unsers Lebens, Schild unsers Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeigungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags, Allgütiger! denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer! denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König! beständig, auf immer und ewig. Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich! — Gelobt seist Du, Ewiger! Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön dankendes Bekenntniß abzulegen.

שלום Laß Fülle des Friedens für immer kommen über Jisrael, Dein Volk; denn Du, o König, bist Herr alles Friedens! Und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der segnet sein Volk Jisrael mit Frieden.

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen, und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen Alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre, und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und Erlöser! Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Jisrael. Darauf sprechet: Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! daß erbauet werde das Heiligthum bald in unseren Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil haben. Dort wollen wir Dir dienen in Ehrfurcht, wie in den Tagen der Vorwelt und in den Jahren der ältesten Zeiten.

(Am Sabbath:

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:)

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר:
זכר רחמיך ״ וחסדיך כי מעולם המה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ

אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי־בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

(אין מקדשים בב"הכנ.)

(Am Sabbath:

ויכלו Und es waren vollendet Himmel und Erde und ihr ganzes Heer. Vollendet hatte Gott am siebenten Tage sein Werk, das Er gemacht, und Er feierte am siebenten Tage von seinem ganzen Werke, das Er gemacht. Und Gott segnete den siebenten Tag und heiligte ihn; denn an ihm feierte Er von seinem ganzen Werke, das Gott geschaffen, um es zu fertigen.)

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת
הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם:
וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי
הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד
אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי
מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס
זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ
כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת
אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת
עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ. וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת

עלינו Uns liegt es ob, zu verherrlichen den Herrn des Alls, die Ehre zu geben dem Schöpfer der Welt, daß Er uns nicht hat sein lassen wie die Völker der Erde und uns nicht gleichgestellt den Geschlechtern des Erdbodens, daß Er unser Theil nicht gleich gemacht dem ihren und unser Loos dem ihrer Schaaren. Wir beugen das Knie und bücken uns und bekennen vor dem Könige, dem Weltenkönige, dem Heiligen, gelobt sei Er! daß Er ausgespannt die Himmel und gegründet die Erde, und seiner Herrlichkeit Sitz ist im Himmel droben und der Thron seiner Allmacht in den höchsten Höhen. Er ist unser Gott, Keiner sonst; in Wahrheit Er unser König, Niemand außer ihm, wie geschrieben steht in seiner Lehre: „Und du sollst heut erkennen und es dir zu Gemüthe führen, daß der Ewige der wahre Gott ist im Himmel oben und auf der Erde hienieden, Keiner sonst!"

על Darum hoffen wir auf Dich, Ewiger, unser Gott! bald zu schauen den Glanz Deiner Allmacht, daß Du wegräumest die Götzen von der Erde und all die eitlen Wahngebilde gänzlich

יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ
בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־
יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן.
לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר
יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם
מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד
תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:
וְנֶאֱמַר. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

קדיש יתום.

tilgest, aufzurichten die Welt durch das Walten des Allmächtigen, und daß alle Fleischgebornen anrufen Deinen Namen, Dir zuzuwenden all die Frevler der Erde, daß erkennen und einsehen alle Bewohner des Erdenrundes, daß Dir sich beugen müsse jedes Knie, schwören müsse jegliche Zunge. Vor Dir, o Ewiger, unser Gott! müssen sie niederknieen und hinsinken und der Herrlichkeit Deines Namens den Preis bringen und sie Alle auf sich nehmen das Joch Deiner Herrschaft, daß Du über sie herrschest bald, auf immer und ewig. Denn Dein ist die Herrschaft, und in ewige Zeiten wirst Du in Ehren walten, wie geschrieben steht in Deiner Lehre: „Der Ewige wird herrschen auf immer und ewig.“ Und es heißt: „Und der Ewige wird König sein über die ganze Erde; an jenem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name einzig.“

תְּפִלַּת שַׁחֲרִית.

מַה־טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל: וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ: יְיָ אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ: וַאֲנִי אֶשְׁתַּחֲוֶה וְאֶכְרָעָה אֶבְרְכָה לִפְנֵי־יְיָ עֹשִׂי: וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל־מְצִיאוּתוֹ:
אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ. נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף לְאַחְדּוּתוֹ:
אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף. לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ:
קַדְמוֹן לְכָל־דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא. רִאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ:

Morgengebet.

מה Wie lieblich sind deine Zelte, Jaakob! deine Wohnungen, Jisrael! Durch Deiner Gnaden Fülle darf ich betreten Dein Haus, bücke mich in Deinem heiligen Tempel in Ehrfurcht vor Dir. O Gott! ich liebe Deine Wohnstatt, den Ort, wo Deine Herrlichkeit thront. Ich bücke und beuge mich und senke das Knie vor dem Herrn, meinem Schöpfer. O möge mein Gebet vor Dich, Ewiger, kommen zur Gnadenzeit, o Gott! in der Fülle Deiner Huld; erhöre mich in der Treue Deines Heils.

יגדל Gelobt sei der lebend'ge Gott, sein Preis soll hoch erglänzen,
Der ist und dauert; keine Zeit setzt seinem Dasein Grenzen,
Der einzig ist, wie einzig sonst Nichts in der Welt zu finden,
Und seiner Einheit Wesen nicht zu fassen, zu ergründen.
Er, der nicht Körper und Gestalt, nicht faßt ihn Bild und Zeichen;
An seine Heiligkeit nicht kann der Menschen Sinnen reichen.
Beginn und Grund, und früher Er als alles Sein und Leben,
Der Urbeginn, ohn' Anbeginn Er selbst in seinem Weben.

הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם לְכָל־נוֹצָר יוֹרֶה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ:
שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ אֶל־אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ:
לֹא־קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמשֶׁה עוֹד נָבִיא וּמַבִּיט אֶת־תְּמוּנָתוֹ:
תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל עַל־יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ:
לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ:
צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ. מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמָתוֹ:
גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמִפְעָלוֹ. נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ:
יִשְׁלַח לְקֵץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ. לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ:
מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרֹב חַסְדּוֹ. בָּרוּךְ עֲדֵי־עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ. בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא:
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה:
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי. לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה:
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית. וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה:
וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי. וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה:
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי. מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא:
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי. בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה:
וְעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִי. יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים

Digitized by Google

Er ist der Herr der Welt, — bezeugt in Allem, was Er schafft,
Die Fülle seiner Herrlichkeit und seiner Größe Kraft.
Aus seinem Gottesgeist den Strom wollt' Er in Gnaden leiten
Auf die Erkornen, seinem Ruhm und seinem Dienst Geweihten.
Und Keiner mehr in Israel als wie Moscheh erstand,
Er, ein Prophet, der Gott geschaut und wie im Bild erkannt.
Und seinem Volk hat Gott verlieh'n die Lehre, ewig wahr,
Durch seinen Herold, der bewährt in seinem Hause war.
Und Gottes Lehre wandellos besteht in Ewigkeit,
Wird nicht um Anderes vertauscht, sie gilt in alle Zeit.
Sein Auge schaut, was unser Sinn tief im Geheimniß hegt;
Er sieht der Dinge Ziel und End', eh' ihr Beginn sich regt.
Dem Frommen giebt er nach Verdienst den Lohn für seine That;
Vergeltung wird dem Frevler, wie die Schuld erwirkt sie hat.
Er sendet den Gesalbten einst, wann erst die Zeit gekommen,
Zu lösen, die geharrt des Heils, die treu bewährten Frommen.
Die Todten wird beleben Gott durch seiner Liebe Macht.
Drum seinem Namen für und für sei Ruhm und Preis gebracht.

אדון O Herr der Welt, der Du geschaltet,
Eh' noch ein Wesen ward gestaltet!
Da auf Dein Wort das All erstand,
Da wardst zum Kön'ge Du ernannt.
Und wenn zerfällt das Weltenganze,
Du herrschest dann allein im Glanze.
Du warst und bist seit Ewigkeit
Und Du wirst sein in Herrlichkeit.
Du Einig-Einz'ger ohne Zweiten,
Dir stellet Keiner sich zur Seiten.
Ohn' End' und Anfang in der Zeit,
Dein ist die Macht, die Herrlichkeit.
Der ewig lebt, mein Gott, mein Heil,
In Drang und Noth mein Hort, mein Theil!
Du meine Zuflucht, mein Panier,
Mein Kelch, mein Theil, — ruf' ich zu Dir.
In Deine Hand ich stets befehle,
Schlaf' ich und wach' ich, — meine Seele,
Und meinen Leib vertrau' ich Dir.
Ich bange nicht, Gott ist mit mir!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns geheiliget durch seine Gebote und uns das Waschen der Hände geboten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der gebildet den Menschen mit weiser Kunst, der in ihm erschaffen

גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ שֶׁאִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא כָל־בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה: וְהַעֲרֶב־נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ (לִשְׁמָהּ). בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר. הַפֵּאָה, וְהַבִּכּוּרִים, וְהָרְאָיוֹן, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וְתַלְמוּד תּוֹרָה:

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל פֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לָעוֹלָם הַבָּא. וְאֵלּוּ הֵן, כִּבּוּד אָב וָאֵם, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שַׁחֲרִית וְעַרְבִית, וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים, וּבִקּוּר חוֹלִים, וְהַכְנָסַת כַּלָּה, וּלְוָיַת הַמֵּת, וְעִיּוּן תְּפִלָּה, וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

אֱלֹהַי. נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא. אַתָּה בְרָאתָהּ אַתָּה יְצַרְתָּהּ אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי

Oeffnungen und Höhlungen. Vor dem Throne Deiner Herrlichkeit ist es kund und offen, daß, so eine von ihnen sich öffnet oder schließt, es nicht möglich ist, vor Dir zu dauern und zu leben. Gelobt seist Du, Ewiger, der alles Fleisch heilet und Wunderbares vollbringt.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns geheiligt durch seine Gebote und uns geboten, uns mit den Worten der Gotteslehre (Thorah) zu beschäftigen. Laß, o Ewiger, unser Gott! süß und lieblich sein Deiner Lehre Worte in unserem Munde und in dem Munde Deines Volkes Jisrael, auf daß wir und unsere Sprößlinge und die Sprößlinge Deines Volkes, des Hauses Jisrael, wir Alle Deinen Namen erkennen und uns befleißen Deiner Lehre. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat seinem Volke Jisrael.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns erkoren aus allen Völkern und uns ertheilt hat seine Lehre. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat.

יברכך Es segne dich der Ewige und behüte dich. Es lasse dir leuchten der Ewige sein Antlitz und begnadige dich. Es wende der Ewige dir sein Antlitz zu und gebe dir Frieden.

Dies sind die Dinge, für die es (nach gesetzlicher Bestimmung) kein bestimmtes Maß giebt: die Ecke des Feldes (die beim Abmähen für den Armen stehen bleiben muß), die Erstlingsfrüchte, das Opfer beim Erscheinen im Tempel, die Uebung von Liebeswerken und die Beschäftigung mit der Gotteslehre.

Folgendes sind die Dinge, von welchen der Mensch den Zinsgenuß hat in dieser Welt und der Grundstock bleibt für die künftige Welt. Dies sind sie: die Ehrfurcht gegen Vater und Mutter, die Uebung von Liebeswerken, der Besuch des Lehrhauses Morgens und Abends, die Gastlichkeit gegen Fremde, Krankenbesuch, Ausstattung von Bräuten, das den Todten gegebene Geleit, die Andacht beim Gebete und Friedensstiftung zwischen den Menschen. Die Erlernung des göttlichen Wortes aber wiegt das Alles auf.

אלהי Mein Gott! die Seele, die Du mir gegeben, ist rein. Du hast sie erschaffen, Du sie gebildet und mir eingehaucht, und Du bewahrest sie in mir, und Du wirst sie einst von mir nehmen

וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא: כָּל־זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְקִרְבִּי מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי רִבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל־הַנְּשָׁמוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי נָכְרִי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה:

(פרויען זאגען: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ:)

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עִוְרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַתִּיר אֲסוּרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹקֵף כְּפוּפִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֶ״מֶ״הָ רוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֶ״מֶ״הָ שֶׁעָשָׂה לִי כָּל־צָרְכִּי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֶ״מֶ״הָ הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי־גָבֶר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֶ״מֶ״הָ אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֶ״מֶ״הָ עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי:

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי חֵטְא

und mir wiedergeben in der späten Zukunft. So lange die Seele in mir ist, lege ich Dank vor Dich nieder, Ewiger, mein Gott und Gott meiner Väter, Meister aller Geschöpfe, Herr aller Seelen. Gelobt seist Du, Ewiger, der wiedergiebt die Seelen den todten Leibern.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der dem Hahn verlieh die Einsicht, zwischen Tag und Nacht zu unterscheiden.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mich nicht gemacht zum Nichtisraeliten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mich nicht gemacht zum Knechte.

(Männer sagen:) Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mich nicht gemacht zum Weibe.

(Frauen sagen:) Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mich geschaffen nach seinem Willen.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der sehend macht die Blinden.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der bekleidet die Nackten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der löset die Gefesselten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der aufrichtet die Gebeugten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der ausgespannt hat die Erde über die Wasserfluthen.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mir all meinen Bedarf bereitet.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der lenket die Tritte des Mannes.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der Jisrael gürtet mit Stärke.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der Jisrael krönet mit Ruhm.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der verleihet dem Matten Kraft.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der schwinden lässet den Schlaf aus meinen Augen und den Schlummer von meinen Augenlidern.

ויהי Möge es Dein Wille sein, unser Gott und unserer Väter Gott, daß Du uns anleitest in Deiner Lehre. Verleihe uns Anhänglichkeit an Deine Gebote, und laß uns nicht gerathen in

וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן וְאַל־תַּשְׁלֶט־בָּנוּ יֵצֶר הָרָע. וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע. וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר הַטּוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְכוֹף אֶת־יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד־לָךְ. וּתְנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ. וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִפֶּגַע רָע וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית מִדִּין קָשֶׁה וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה בֵּין שֶׁהוּא בֶן־בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן־בְּרִית:

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בְּסֵתֶר וּמוֹדֶה
עַל־הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר:

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים. לֹא עַל־צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. מָה אֲנַחְנוּ. מֶה חַיֵּינוּ. מֶה חַסְדֵּנוּ. מַה־צִּדְקוֹתֵינוּ. מַה־יְשׁוּעָתֵנוּ. מַה־כֹּחֵנוּ. מַה־גְּבוּרָתֵנוּ. מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הֲלֹא כָּל־הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ. וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל:

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ. בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהַבְךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל־גַּב הַמִּזְבֵּחַ. עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ קָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

Digitized by Google

Sünde, Vergehung und Schuld, nicht in Versuchung und Verunehrung, und gieb dem sündigen Triebe keine Gewalt über uns, und halte uns fern von bösem Menschen und bösem Genossen, und laß uns fest anhangen dem Triebe zum Guten und guten Thaten, und zwinge unsern Sinn, sich Dir zu unterwerfen, und laß uns am heutigen wie an jeglichem Tage Gunst, Wohlgefallen und Liebe finden in Deinen Augen, wie in den Augen Aller, die uns sehen, und liebevoll erweise uns Gnadenzeichen. Gelobt seist Du, Ewiger, der liebevoll Gnade erweist seinem Volke Jisrael.

יהי Möge es Dein Wille sein, mein Gott und meiner Väter Gott, daß Du mich am heutigen wie an jeglichem Tage bewahrest vor Menschen von frechem Sinn und vor Frechheit des Sinnes, vor bösem Menschen und bösem Genossen, vor bösem Nachbar, vor bösem Begegnisse und vor jedem feindseligen verderblichen Anstoße, vor jedem harten Rechtshandel und einem harten Gegner im Gerichte, mög' er zu Deinem Bunde gehören oder nicht gehören.

לעולם Immer sei der Mensch gottesfürchtig in der Stille, bekenne die Wahrheit und spreche Wahrheit in seinem Herzen, stehe früh auf und spreche Folgendes:

רבון Herr aller Welten! nicht im Vertrauen auf unsere Verdienste legen wir unser Gebet vor Dich nieder, sondern Deiner großen Barmherzigkeit wegen. Was sind wir? was unser Leben? was unsere Liebe und Milde? was unsere Verdienste? was ist unsere Hülfe? was unsere Kraft und Stärke? Was sollen wir vor Dir sprechen, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott! Sind nicht alle Helden wie Nichts vor Dir, und die Männer des Ruhmes, als wären sie nicht gewesen, und die Weisen, als wären sie der Erkenntniß baar, und die Verständigen wie ohne Einsicht? Denn die Menge ihrer Thaten ist ein Nichts und ihre Lebenstage ein flüchtiger Hauch vor Dir, und des Menschen Vorzug vor dem Thiere nichtig, denn Alles ist vergänglich.

אבל Aber wir, Dein Volk, Genossen Deines Bundes, die Söhne Abrahams, Deines Freundes, dem Du geschworen auf dem Berge Morijah, der Same Jizchaks, seines Einzigen, der gebunden ward auf dem Altare, die Gemeinde Jaakobs, Deines Sohnes, Deines Erstgebornen, dem Du um Deiner Liebe willen, mit der Du ihn geliebt, und um der Freude willen, mit der Du an ihm Dich freuetest, den Namen Jisrael gegeben und Jeschurun.

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלָתֵת שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ: אַשְׁרֵינוּ מַה־טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה־נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ וּמַה־יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ. אַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנַחְנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבֹקֶר וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּכָל־יוֹם

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם. אַתָּה הוּא מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. אַתָּה הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאַתָּה הוּא לָעוֹלָם הַבָּא: קַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ. וְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ. וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרִים וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בָּרַבִּים:

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים. אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. קַבֵּץ קוֶֹיךָ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־בָּאֵי עוֹלָם כִּי אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם. וּמִי בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים אוֹ בַתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֹּאמַר לְךָ מַה־תַּעֲשֶׂה: אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ. וְקַיֶּם־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַה־שֶּׁכָּתוּב. בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְיָ:

לפיכך Deshalb sind wir verpflichtet, Dich dankend zu bekennen, Dich zu rühmen und zu preisen, zu segnen und zu heiligen, Preis und Dank abzustatten Deinem Namen. Heil uns! wie gut ist unser Theil und wie lieblich unser Loos und wie schön unser Erbe! Heil uns, die wir früh und spät, Morgens und Abends, aussprechen, zweimal an jeglichem Tage:

שמע „Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen."

Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches immer und ewig.

אתה Du warst Derselbige, ehe die Welt erschaffen worden; Du bist Derselbige, seit die Welt erschaffen worden, Du Derselbige in dieser Welt und Du Derselbige in der künftigen Welt. Heilige Deinen Namen an denen, die Deinen Namen zu heiligen berufen sind, und heilige Deinen Namen in Deiner Welt, und durch Dein Heil bringe empor und erhöhe unsere Macht. Gelobt seist Du, o Ewiger, der Du heiligst Deinen Namen in zahlreicher Gemeinde.

אתה Du bist der Ewige, unser Gott, im Himmel und auf Erden und in den höchsten Himmeln droben. Es ist wahr, Du bist der Erste und Du der Letzte, und außer Dir kein Gott! Sammle die auf Dich Hoffenden von den vier Enden der Erde. Mögen erkennen und einsehen alle die Weltbewohner, daß Du allein Gott bist über alle Reiche der Erde. Du hast gebildet den Himmel und die Erde, das Meer sammt Allem, was darin ist. Und wer ist unter allen Werken Deiner Hand, unter denen in der obern wie in der untern Welt, der zu Dir sagen könnte: Was thust Du? — Unser Vater im Himmel, o erweise uns Gnade um Deines großen Namens willen, der über uns genannt ist, und laß an uns sich bewähren, was geschrieben steht: In derselbigen Zeit werde Ich euch heimbringen und in der Zeit euch sammeln; denn Ich mache euch zum Namen und zum Ruhme unter allen Völkern der Erde, wenn Ich zurückkehre zu euren Vertriebenen vor euren Augen, spricht der Ewige.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם: וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָה: וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם:

וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם טָהוֹר:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אתה הוא יי אלהינו שהקטירו אבותינו לפניך את קטרת הסמים בזמן שבית המקדש קים. כאשר צוית אותם על ידי משה נביאך. ככתוב בתורתך.

Digitized by Google

ויאמר יי אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה: ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש: ושחקת ממנה הדק ונתתה ממנה לפני העדת באהל מועד אשר אועד לך שמה קדש קדשים תהיה לכם: ונאמר. והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנרת יקטירנה: ובהעלת אהרן את הנרת בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני יי לדרתיכם:

תנו רבנן פטום הקטרת כיצד· שלש מאות וששים ושמנה מנים היו בה. שלש מאות וששים וחמשה כמנין ימות החמה. מנה לכל יום פרס שחרית ופרס בין הערבים. ושלשה מנים יתרים שמהם מכניס כהן גדול מלא חפניו ביום הכפורים. ומחזירם למכתשת בערב יום הכפורים. כדי לקים מצות דקה מן הדקה: ואחד עשר סמנין היו בה. ואלו הן. הצרי והצפרן החלבנה והלבנה משקל שבעים שבעים מנה. מור וקציעה שבלת נרד וכרכום משקל ששה עשר ששה עשר מנה. הקשט שנים עשר. וקלופה שלשה. וקנמון תשעה. בורית כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא. ואם אין לו יין קפריסין מביא חמר חורין עתיק. מלח סדומית רובע (הקב). מעלה עשן כל שהוא: רבי נתן אומר אף כפת הירדן כל שהיא: ואם נתן בה דבש פסלה. ואם חסר אחד מכל סמניה חיב מיתה:

רבן שמעון בן גמליאל אומר. הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף: בורית כרשינה למה היא באה. כדי ליפות בה את הצפרן שתהא נאה. יין קפריסין למה הוא בא. כדי לשרות בו את הצפרן שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה. אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

תניא רבי נתן אומר כשהוא שוחק אומר הדק היטב. היטב הדק. מפני שהקול יפה לבשמים: פטמה לחצאין כשרה. לשליש ולרביע לא שמענו: אמר רבי יהודה זה הכלל. אם כמדתה כשרה לחצאין ואם חסר אחד מכל סמניה חיב מיתה: תני בר קפרא אחת לששים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין: ועוד תני בר קפרא אלו היה נותן בה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה. ולמה אין מערבין בה דבש. מפני שהתורה אמרה כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליי:

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:

יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה:

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

אנא בכח גדלת ימינך תתיר צרורה:
קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא:
נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם:
ברכם טהרם רחמם צדקתך תמיד גמלם:
חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך:
יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדשתך:
שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלמות:
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

(Am Sabbath.)

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁלִּזְבָחִים קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן פָּר וְשָׂעִיר שֶׁלְּיוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־בֵּין הַבַּדִּים וְעַל־הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל־יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁלַּמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא־עִכֵּב: פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁלַּמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא־עִכֵּב. אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֶׁן: חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד. אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁלְּמוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת. כֵּיצַד עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב וּבָא־לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מַעֲרָבִית. מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי. וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן־הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד־חֲצוֹת: הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וּטְעוּנָה הַפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל לָאִשִּׁים: זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת אֲשַׁם גְּזֵלוֹת. אֲשַׁם מְעִילוֹת. אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה. אֲשַׁם נָזִיר. אֲשַׁם מְצֹרָע. אָשָׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי

Digitized by Google

מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: שְׁלָמִים קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אֶחָת. וּבִלְבָד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד: שִׁנָּה בַאֲכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד־חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי:

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת: מִקַּל וָחֹמֶר. וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה. מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב אֶחָד. וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים. מִכְּלָל וּפְרָט. וּמִפְּרָט וּכְלָל. כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט. מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט. וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא מִן־הַכְּלָל לְלַמֵּד לֹא לְלַמֵּד עַל־עַצְמוֹ יָצָא אֶלָּא לְלַמֵּד עַל־הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טֹעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחֲמִיר. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טֹעַן אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִדּוֹן בְּדָבָר חָדָשׁ אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵרוּשׁ. דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ. וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ. וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת־זֶה עַד שֶׁיָּבוֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Beim Anlegen des Tallith.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִת:

מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן:
יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם:
כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר:
מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב:

In manchen Gemeinden wird vor ברוך שאמר dieser Psalm gesagt.

(ל) מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוֹמִמְךָ יְהֹוָה כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי: יְהֹוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: יְהֹוָה הֶעֱלִיתָ מִן שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי־בוֹר: זַמְּרוּ לַיהֹוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה: וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יְהֹוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל: אֵלֶיךָ יְיָ אֶקְרָא וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן: מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ: שְׁמַע־יְהֹוָה וְחָנֵּנִי יְהֹוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהֹוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

מזמור (Ps. 30.) Psalm, Lied bei der Tempelweihe, von David. Ich erhebe Dich, Ewiger, weil Du mich heraufgezogen und nicht meinen Feinden Freude an mir gegeben. Ewiger, mein Gott, zu Dir habe ich geschrieen, und Du heiltest mich. Ewiger, Du hast heraufgezogen aus der Unterwelt meine Seele, hast mich belebt, daß ich nicht in die Grube sank. Saitenspielet dem Ewigen, ihr seine Frommen, und preiset sein heiliges Andenken. Denn Schrecken ist bei seinem Zorn, Leben bei seiner Gnade. Am Abend kehret Weinen ein, am Morgen Jubel. Und ich sprach in meinem Frieden: Nicht werde ich wanken ewiglich. Ewiger, in Deiner Gnade hattest Du festgestellt als mein Gebirge Macht; — Du bargst Dein Antlitz, da war ich erschrocken Zu Dir, Ewiger, will ich rufen und zum Herrn flehen. Welcher Gewinn ist an meinem Blute, wenn ich sinke in die Grube? Wird der Staub Dich preisen, wird er verkünden Deine Treue? Höre, Ewiger, und sei mir gnädig! Ewiger, sei mir ein Beistand. Da wandtest Du meine Klage in Reigentanz, löstest meinen Sack und gürtetest mich mit Freude. Darum soll Dir saitenspielen Lobpreis und nicht verstummen; Ewiger, mein Gott, ewig will ich Dich preisen.

Digitized by Google

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. בָּרוּךְ הוּא. בָּרוּךְ עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית. בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת. בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו. בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח. בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל. בָּרוּךְ שְׁמוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל הָאָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ וְנַמְלִיכְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים. מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי־עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

ברוך Gelobt sei, auf dessen Wort die Welt entstand. Gelobt sei Er! gelobt Er, der Urheber des Schöpfungswerkes, gelobt der spricht und vollbringt, gelobt der beschließt und vollführt, gelobt der sich erbarmt der Erde, gelobt der sich erbarmt der Geschöpfe, gelobt der segensvollen Lohn ertheilt den ihn Fürchtenden, gelobt der ewig lebt und dauert beständig, gelobt der Befreier und Retter, gelobt sei sein Name. Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, Allmächtiger, barmherziger Vater, der gerühmt wird durch den Mund seines Volkes, verherrlicht und gepriesen durch die Zunge seiner Frommen und Knechte. Und mit den Lobgesängen Davids, Deines Knechtes, wollen wir rühmen Dich, Ewiger, unser Gott, durch Loblieder und Psalmen Dich erheben, preisen und verherrlichen und anrufen Deinen Namen und Dir die Herrschaft geben, Du unser König, unser Gott, Einziger, Ewiglebender, Herr! gepriesen und verherrlicht sei für und für sein großer Name. Gelobt seist Du, Ewiger, König, der gerühmt wird durch Loblieder.

Digitized by Google

הוֹדוּ לַייָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו:
שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו: הִתְהַלְלוּ
בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ: דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ
בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו
וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ לְעוֹלָם
בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם
וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית
עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי
אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר: לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם
וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־
תָּרֵעוּ: שִׁירוּ לַייָ כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ:
סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו:
כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי
כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַייָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר
לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַייָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ
לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ
לְפָנָיו הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־
הָאָרֶץ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל
הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ
הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי־
בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ
מִן־הַגּוֹיִם לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ:

Digitized by Google

הודו Danket dem Ewigen, rufet an seinen Namen, machet kund unter den Völkern seine Thaten. Singet ihm, spielet ihm, redet von all seinen Wundern. Rühmet euch seines heiligen Namens; es freue sich das Herz derer, die den Ewigen suchen. Verlanget nach dem Ewigen und seiner Hoheit, suchet sein Antlitz beständig. Gedenket seiner Wunder, die Er gethan, seiner Zeichen und der Aussprüche seines Mundes. Same Jisraels, seines Knechtes, Söhne Jaakobs, ihr seine Erkornen! Er ist der Ewige, unser Gott; über die ganze Erde ergehen seine Gerichte. Gedenket ewiglich seines Bundes, des Wortes, das Er geboten, ins tausendste Geschlecht, das Er geschlossen mit Abraham, und seines Schwures an Jizchak. Und Er stellte es auf für Jaakob zur Satzung, für Jisrael zum ewigen Bunde, da Er sprach: Dir geb' Ich das Land Kenaan als Loos eures Besitzes; da ihr waret ein zähliges Häuflein, da eurer wenig und ihr darin weiltet. Und sie zogen von Volk zu Volk, von Königreich zu fremder Nation. Er ließ keinen Mann sie bedrücken und strafte um sie Könige. „Rühret nicht meine Gesalbten an und meinen Propheten füget kein Leid zu!" Singet dem Ewigen, alle Lande, verkündet von Tag zu Tag seine Hülfe. Erzählet unter den Völkern seine Herrlichkeit, unter allen Nationen seine Wunder. Denn groß ist der Ewige und sehr gepriesen, und furchtbar ist Er über alle Götter. Denn all die Götter der Völker sind Nichtiges; aber der Ewige hat den Himmel gemacht. Glanz und Majestät ist vor ihm, Triumph und Freude an seiner Stätte. Spendet dem Ewigen, Völkergeschlechter, spendet dem Ewigen Ehre und Triumph! Spendet dem Ewigen seines Namens Ehre, nehmet Geschenke und kommet vor sein Antlitz, bücket euch vor dem Ewigen im heiligen Schmucke. Erzittert vor ihm, alle Lande! und fest ist das Erdenrund, wanket nicht. Frohlocke der Himmel und juble die Erde, und man spreche unter den Völkern: Der Ewige ist König! Dröhne das Meer und seine Fülle, fröhlich sei die Flur und Alles, was darin. Dann müssen jauchzen die Bäume des Waldes vor dem Ewigen; denn Er ist gekommen, die Erde zu richten. Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig, denn ewiglich währt seine Huld! Und sprechet: Hilf uns, Gott unserer Hülfe, und sammle uns und rette uns von den Völkern, daß wir danken Deinem heiligen Namen, daß wir

Digitized by Google

בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעֹלָם וַיֹּאמְרוּ
כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ
לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ
לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן
וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ:
אַתָּה יְיָ לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד
יִצְּרוּנִי: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תְּנוּ עֹז
לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים
מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ
אֱלֹהִים: אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט
הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ
בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ
אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה
לַייָ עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם
קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי־חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:
הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ: קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ
וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי
בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָמַל עָלָי:

Digitized by Google

uns rühmen Deiner Herrlichkeit. — Gepriesen sei der Ewige, der Gott Jisraels, von Ewigkeit zu Ewigkeit! Und alles Volk sprach: Amen und Lobpreis dem Ewigen! — Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seiner Füße Schemel! heilig ist Er. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seinem heiligen Berge; denn heilig ist der Ewige, unser Gott. Er aber, barmherzig, vergiebt die Missethat und verderbt nicht und wandte oft seinen Zorn ab und weckt nicht all seinen Grimm. — Du, Ewiger, wirst nicht zurückhalten Deine Liebe von mir; Deine Huld und Deine Treue werden stets mich bewahren. Gedenke Deiner Liebe, Ewiger, und Deiner Huld; denn von Ewigkeit sind sie. Gebet Gott Triumph! über Jisrael ist sein Ruhm und seine Macht in den Wolken. Furchtbar bist Du, Gott, aus Deinem Heiligthume, Gott Jisraels! Er giebt Macht und Stärke dem Volke. Gepriesen sei Gott! — Gott der Vergeltung, Ewiger, Gott der Vergeltung, erscheine! Erhebe Dich, Richter der Erde, vergilt Lohn den Hochmüthigen. — Beim Ewigen ist der Sieg: über Dein Volk komme Dein Segen, Selah! Der Gott der Heerschaaren ist mit uns, eine Veste ist uns der Gott Jaakobs, Selah! — Gott der Heerschaaren! Heil dem Menschen, der auf Dich vertraut. Ewiger, hilf! Der König erhöre uns am Tage unseres Rufens! — Hilf Deinem Volke und segne Dein Erbe, und weide und trage sie bis in Ewigkeit. Unsere Seele wartet des Ewigen: unser Beistand und unser Schild ist Er. Denn an ihm freuet sich unser Herz; denn seinem heiligen Namen vertrauen wir. So möge sein Deine Huld, Ewiger, über uns, wie wir Deiner geharrt. Laß uns schauen, Ewiger, Deine Huld, und Dein Heil gieb uns. Auf, uns zum Beistand! und erlöse uns um Deiner Gnade willen. — Ich bin der Ewige, dein Gott, der dich heraufgeführt aus dem Lande Mizrajim. Thue weit auf deinen Mund, daß Ich ihn fülle! — Heil dem Volke, dem also geschieht; Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige ist. Ich aber vertraue Deiner Huld; es frohlockt mein Herz ob Deiner Hülfe. Ich will dem Ewigen singen, denn Er hat mir wohlgethan.

(יט) לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־
אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר
וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת: אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי
נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם
לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם: וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ
כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־
קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְהוָֹה תְּמִימָה מְשִׁיבַת
נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָֹה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְהוָֹה
יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהוָֹה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם:
יִרְאַת יְהוָֹה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהוָֹה אֱמֶת צָדְקוּ
יַחְדָּו: הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת
צוּפִים: גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב: שְׁגִיאוֹת
מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־
יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב: יִהְיוּ לְרָצוֹן
אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָֹה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

(לד) לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ
וַיֵּלַךְ: אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָֹה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי:
בַּיהוָֹה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: גַּדְּלוּ לַיהוָֹה
אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָֹה וְעָנָנִי
וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־
יֶחְפָּרוּ: זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָֹה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ:
חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָֹה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם: טַעֲמוּ וּרְאוּ
כִּי־טוֹב יְהוָֹה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ: יְראוּ אֶת־יְהוָֹה
קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ
וְדֹרְשֵׁי יְהוָֹה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב: לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ־לִי

Digitized by Google

למנצח (Psalm 19.) Dem Sangmeister; Psalm von David. — Die Himmel erzählen die Herrlichkeit Gottes, und seiner Hände Werk thut die Wölbung kund. Ein Tag läßt dem andern zuströmen das Wort, und eine Nacht spricht zur andern die Kunde. Nicht sind es Worte und nicht Reden, deren Stimme nicht gehört wird, sondern über die ganze Erde geht aus ihre Schnur und an das Ende des Erdenrundes ihre Worte. Dem Sonnenball hat Er ein Zelt an ihnen gesetzt. Und der, wie ein Bräutigam hervorgehend aus seiner Kammer, frohlocket wie ein Held, die Bahn zu durchlaufen. Am Ende der Himmel ist sein Aufgang, und sein Kreislauf über ihre Grenzen, und Nichts ist verhüllt vor seiner Gluth. Die Lehre des Ewigen ist untadelig, seelenerquickend, des Ewigen Zeugniß bewährt, macht Thoren weise. Die Befehle des Ewigen sind recht, herzenerfreuend; des Ewigen Gebot ist lauter, erleuchtet die Augen. Die Furcht des Ewigen ist rein, besteht ewig; des Ewigen Aussprüche sind wahr, sind gerecht allzumal. Sie, die köstlicher sind denn Gold und feines Gold in Menge, und süßer denn Honig und Honigseim. Auch Dein Knecht wird durch sie belehrt; in ihrer Bewahrung ist großer Lohn. Verirrungen, wer merket sie? — Von verborgenen Sünden reinige mich! Aber auch von Uebermüthigen halte Deinen Knecht fern, daß sie mich nicht beherrschen. Dann bin ich ohne Tadel und rein von schwerem Vergehen. Seien wohlgefällig meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und mein Erlöser!

לדוד (Psalm 34.) Von David, da er verstellte seinen Verstand vor Abimelech, der ihn forttrieb, und er ging. — Ich will den Ewigen preisen zu jeglicher Zeit; stets sei sein Lob in meinem Munde. Des Ewigen rühme sich meine Seele; hören sollen es die Gebeugten und sich freuen. Verherrlicht den Ewigen mit mir, und lasset uns seinen Namen erheben zumal! Ich suchte den Ewigen, und Er hat mich erhört, und aus all meinen Schrecknissen hat Er mich gerettet. Sie blickten zu ihm auf und leuchteten, und ihr Gesicht erröthete nicht. Dieser Arme rief und der Ewige hörte, und von all seinen Leiden rettete Er ihn. Es lagert der Engel des Ewigen um die, so ihn fürchten, und befreiet sie. Kostet und sehet, daß gütig der Ewige ist; Heil dem Manne, der bei ihm sich birgt. Fürchtet den Ewigen, ihr seine Heiligen! denn Nichts mangelt denen, so ihn fürchten. Junge Leuen darben und hungern; aber die den Ewigen suchen, entbehren kein Gut. — Kommt her, Kinder, höret auf mich: die Furcht des Ewigen lehr' ich euch. Wo ist der Mann, der Leben begehrt, der Tage wünscht, Gutes zu schauen? — Wahre deine Zunge vor Bösem und deine Lippen, daß sie nicht Trug reden.

יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם: מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ: עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם: פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם: צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם: קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ: רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה: שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה: תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ:

(צ) תְּפִלָּה לְמשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר: בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה־אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ: שַׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה: יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה: מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: וִיהִי נֹעַם

Digitized by Google

Weiche vom Bösen und thue Gutes, suche den Frieden und jage ihm nach. Des Ewigen Augen sind auf die Frommen gerichtet und seine Ohren auf ihr Schreien. Des Ewigen Zornblick ist wider die, so Böses thun, zu tilgen von der Erde ihr Gedächtniß. Sie schreien und der Ewige hört, und aus all ihren Leiden rettet Er sie. Nahe ist der Ewige denen, die gebrochenen Herzens sind, und denen, die niedergeschlagenen Gemüthes, hilft Er. Viel sind die Leiden des Gerechten, und aus allen rettet ihn der Ewige. Er behütet all seine Gebeine; nicht eines von ihnen wird zerbrochen. Es tödtet den Frevler das Unheil, und des Gerechten Hasser büßen. Der Ewige erlöst die Seele seiner Diener, und nicht büßen Alle, die sich bergen bei ihm.

תפלה (Psalm 90.) Gebet von Moscheh, dem Manne Gottes. — Herr, Zuflucht bist Du uns gewesen in allen Geschlechtern. Ehe denn die Berge geboren wurden und Erde und Weltall kreiste, und von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott. Du führst den Sterblichen bis zur Zerknirschung und sprichst: Kehret zurück, Menschenkinder! Denn tausend Jahre sind in Deinen Augen wie der gestrige Tag, wenn er entschwunden, und eine Wache in der Nacht. Du strömst sie hin, im Schlaf werden sie; am Morgen sprosset er wie Gras. Am Morgen blühet er und sprosset, am Abend ist er abgemähet und verdorrt. Denn wir vergehen in Deinem Zorne, und in Deinem Grimme sind wir angstverwirrt. Du stellst unsere Vergehungen vor Dich hin, unser heimlich Thun vor das Licht Deines Antlitzes. Denn all unsere Tage verstreichen in Deinem Grimme; wir verbringen unsere Jahre wie Geschwätz. Unsere Lebensjahre — das sind siebzig und, wenn es hoch geht, achtzig Jahre, und darin drängt sich Elend und Unheil; denn schnell enteilt's, und wir müssen davon. Wer kennt die Macht Deines Zornes und, wie er ihn fürchten sollte, Deinen Grimm? — Unsere Tage zählen lehr' uns denn, daß wir gewinnen ein weises Herz. Kehr' um, o Ewiger! — wie lange noch? — und erbarme Dich Deiner Knechte. Sättige uns am Morgen mit Deiner Huld, daß wir jauchzen und uns freuen all unsere Tage. Erfreue uns, gleich den Tagen, da Du uns gebeugt, den Jahren, da wir Unglück geschauet. Sichtbar werde vor Deinen Knechten Dein Werk und Dein Glanz über ihren Söhnen. Und es sei die

אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

(צא) ישֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃ אֹמַר
לַיהוָֹה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃ כִּי הוּא יַצִּילְךָ
מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת׃ בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו
תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ׃ לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ
יָעוּף יוֹמָם׃ מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃
יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃ רַק
בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ כִּי־אַתָּה יְהוָֹה
מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ׃ לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע
לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ׃ כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־
דְּרָכֶיךָ׃ עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ עַל־
שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃ כִּי בִי חָשַׁק
וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי׃ יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ
אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃ אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ
וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי׃ ארך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי׃

(קלה) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָֹה הַלְלוּ עַבְדֵי
יְהוָֹה׃ שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָֹה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃
הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב יְהוָֹה זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃ כִּי־יַעֲקֹב
בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָֹה
וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים׃ כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָֹה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃ מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ
בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו׃ שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי
מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה׃ שָׁלַח אוֹתֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי
מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃ שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג

Huld des Herrn, unseres Gottes, über uns! Und das Werk unserer Hände fördere bei uns, und das Werk unserer Hände — fördere es!

ישב (Psalm 91.) Wer in dem Schutze des Höchsten sitzet, der ruhet im Schatten des Allmächtigen. Ich spreche zum Ewigen: Meine Zuflucht und meine Burg, mein Gott, dem ich vertraue! Denn Er wird dich retten von der Schlinge des Vogelstellers, von der Pest des Verderbens. Mit seinem Gefieder deckt Er dich, und unter seinen Fittigen bist du geborgen; Schild und Panzer ist seine Treue. Nicht fürchtest du vor dem Schrecken der Nacht, vor dem Pfeile, der fliegt bei Tage, vor der Pest, die im Dunkeln schleicht, vor der Seuche, die wüthet am Mittage. Es fallen dir zur Seite Tausend, und Zehntausend dir zur Rechten, — dir nahet sie nicht. Nur mit deinen Augen schauest du, und die Vergeltung der Frevler siehst du an. Denn Du, Ewiger, bist meine Zuversicht! Den Höchsten machst du zu deiner Zuflucht. Nicht wird Unglück dir widerfahren, und eine Plage nahet nicht deinem Zelte. Denn seine Engel entbietet Er für dich, dich zu behüten auf all deinen Wegen. Auf Händen tragen sie dich, daß nicht an dem Steine dein Fuß sich stoße. Auf Löw' und Otter trittst du, zertrittst junge Leuen und Drachen. Denn nach mir begehrt er, so befrei' Ich ihn; Ich stelle ihn hoch, weil er meinen Namen kennt. Er ruft mich an, und Ich erhöre ihn; mit ihm bin Ich in der Noth, Ich errette ihn und schaffe ihm Ehren. Mit langem Leben sättige Ich ihn, und lasse ihn meine Hülfe schauen.

הללויה (Psalm 135.) Hallelujah! Lobet den Namen des Ewigen! Lobet ihn, Knechte des Ewigen, die im Hause des Ewigen stehen, in den Höfen des Hauses unseres Gottes! Hallelujah! denn gütig ist der Ewige; saitenspielet seinem Namen, denn er ist lieblich. Denn Jaakob hat sich Gott erkoren, Jisrael zu seinem Eigenthume. Denn ich weiß, daß groß ist der Ewige, und unser Herr über alle Götter. Alles, was der Ewige will, hat Er gemacht im Himmel und auf Erden, in den Meeren und allen Tiefen. Herauf bringt Er Wolken vom Rande der Erde, Blitze zum Regen erschafft Er, Er führt hervor den Wind aus seinen Schatzkammern. Der geschlagen hat die Erstgebornen Mizrajims, von Menschen bis Vieh. Er sandte Zeichen und Wunder in deine Mitte, Mizrajim, an Pharaoh und an all seinen Knechten; der

מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ: יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר: כִּי־יָדִין
יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא
יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם:
כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל
בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה: בֵּית הַלֵּוִי
בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה: בָּרוּךְ יְהוָה
מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָםִ הַלְלוּיָהּ:

(קלוי) הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

Digitized by Google

geschlagen zahlreiche Völker und getödtet mächtige Könige, den Sichon, König des Emori, und den Og, König von Baschan, und all die Königreiche Kenaans. Und Er gab ihr Land zum Besitze, zum Besitze Jisrael, seinem Volke. Ewiger, Dein Name ist für ewig, Ewiger, Dein Angedenken für alle Geschlechter! Denn Recht schafft der Ewige seinem Volke, und über seine Knechte erbarmt Er sich. Die Götzen der Völker sind Silber und Gold, Werk von Menschenhänden. Einen Mund haben sie und reden nicht, Augen und sehen nicht, Ohren und hören nicht; auch ist kein Odem in ihrem Munde. Ihnen gleich werden ihre Verfertiger, Jeglicher, der ihnen vertrauet. Haus Jisrael, preiset den Ewigen! Haus Aharon, preiset den Ewigen! Haus des Levi, preiset den Ewigen! Die ihr den Ewigen fürchtet, preiset den Ewigen! Gepriesen sei der Ewige von Zijon aus, der thronet in Jeruschalajim. Hallelujah!

הודו (Psalm 136.) Danket dem Herrn, denn Er ist gütig, denn ewiglich währt seine Huld.
Danket dem Gotte der Götter, denn ewiglich währt seine Huld.
Danket dem Herrn der Herren, denn ewiglich währt seine Huld.
Der große Wunder thut allein, denn ewiglich währt seine Huld.
Der den Himmel geschaffen mit Weisheit, denn ewiglich währt seine Huld.
Der ausspannte die Erde über den Wassern, denn ewiglich währt seine Huld.
Der die großen Lichter geschaffen, denn ewiglich währt seine Huld.
Die Sonne zur Herrschaft am Tage, denn ewiglich währt seine Huld.
Den Mond und die Sterne zur Herrschaft bei Nacht, denn ewiglich währt seine Huld.
Der Mizrajim schlug an seinen Erstgebornen, denn ewiglich währt seine Huld.
Und herausführte Jisrael aus seiner Mitte, denn ewiglich währt seine Huld.
Mit starker Hand und ausgestrecktem Arme, denn ewiglich währt seine Huld.
Der das Schilfmeer in Stücke zerriß, denn ewiglich währt seine Huld.
Und ließ Jisrael ziehen mitten hindurch, denn ewiglich währt seine Huld.
Und sprengte Pharaoh und sein Heer ins Schilfmeer, denn ewiglich währt seine Huld.

Digitized by Google

לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר־לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

(לג) רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ: בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם: כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיְהוָה כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְהוָה הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס

Der sein Volk führte durch die Wüste, denn ewiglich währt seine Huld.
Der große Könige schlug, denn ewiglich währt seine Huld.
Und tödtete mächtige Könige, denn ewiglich währt seine Huld.
Den Sichon, König des Emori, denn ewiglich währt seine Huld.
Und den Og, König von Baschan, denn ewiglich währt seine Huld.
Und gab ihr Land zum Besitz, denn ewiglich währt seine Huld.
Zum Besitze Jisrael, seinem Volke, denn ewiglich währt seine Huld.
Der in unserer Erniedrigung unser gedachte, denn ewiglich währt seine Huld.
Und uns erlöste von unseren Feinden, denn ewiglich währt seine Huld.
Der Brot giebt allem Fleische, denn ewiglich währt seine Huld.
Danket dem Gotte des Himmels, denn ewiglich währt seine Huld.

רננו (Psalm 33.) Jauchzet, Gerechte, in dem Ewigen! den Redlichen geziemet Lobgesang. Danket dem Ewigen mit der Cither, mit zehnsaitigem Psalter spielet ihm. Singet ihm ein neues Lied, spielet schön mit Jubelklang! Denn redlich ist des Ewigen Wort, und all sein Thun mit Treue. Er liebt Recht und Gebühr; von des Ewigen Huld ist voll die Erde. Auf des Ewigen Wort sind die Himmel geworden, und auf seines Mundes Hauch ihr ganzes Heer. Er sammelt zu Haufen des Meeres Gewässer, Er legt in Vorrathskammern Meerestiefen. Es fürchte sich vor dem Ewigen das Erdenall, vor ihm müssen bangen alle Bewohner des Erdenrundes. Denn Er sprach und es ward; Er gebot und es bestand. Der Ewige stört den Rathschluß der Völker, vereitelt die Gedanken der Nationen. Des Ewigen Rathschluß wird ewiglich bestehen, seines Herzens Gedanken für alle Geschlechter. Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige ist, — der Nation, die Er sich zum Eigenthum erkoren! Vom Himmel blickt der Ewige, sieht alle Menschenkinder; aus der Stätte seines Sitzes schauet Er auf all die Bewohner der Erde; der insgesammt ihr Herz gebildet, der merket auf all ihre Thaten. Nicht ist der König siegreich durch des Heeres Menge, ein Held wird nicht gerettet durch Fülle der Kraft. Eitel ist das Roß zum Siege, und durch die Fülle seiner

Digitized by Google

לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְהוָֹה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָֹה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָֹה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

(צב) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַייָ וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְיָ: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְיָ צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:

(צג) יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

Digitized by Google

Stärke führt es nicht von dannen. Siehe, des Ewigen Auge ist auf die, so ihn fürchten, auf die, welche harren seiner Huld, zu retten vom Tode ihr Leben und sie zu erhalten bei Hungersnoth. Unsere Seele wartet des Ewigen; unser Beistand und unser Schild ist Er. Denn an ihm freuet sich unser Herz, denn seinem heiligen Namen vertrauen wir. So möge sein Deine Huld, Ewiger, über uns, wie wir Deiner geharrt.

מזמור (Psalm 92.) Psalmlied für den Sabbath=Tag. — Schön ist's, dem Ewigen zu danken und zu spielen Deinem Namen, Höchster! — zu verkünden am Morgen Deine Huld und Deine Treue in den Nächten, auf dem Zehnsait und auf dem Psalter, mit dem Getön der Cither. Denn erfreuet, Ewiger, hast Du mich durch Deine That; ob den Werken Deiner Hände juble ich. Wie groß sind Deine Werke, Ewiger, wie sehr tief Deine Gedanken! Der Dumme erkennet nicht und der Thor sieht solches nicht ein: wenn aufblüh'n die Frevler wie Gras und sprossen alle Uebelthäter, — daß sie getilgt werden auf ewig. Du aber bist ewiglich erhaben, Ewiger! Denn siehe, Deine Feinde, Ewiger! denn siehe, Deine Feinde gehen unter, es zerstreuen sich alle Uebelthäter. Und Du erhöhest, wie des Reëm, mein Horn; ich bin getränkt mit frischem Oele. Und es schauet mein Auge auf meine Laurer; von den Bösewichtern, die wider mich aufstehen, hört mein Ohr. Der Gerechte, Palmen gleich blühet er; wie die Ceder auf Lebanon schießt er empor. Gepflanzt im Hause des Ewigen, in den Höfen unseres Gottes blühen sie. Noch im Greisenalter sprossen sie, sind markig und belaubt; zu verkünden, daß redlich ist der Ewige, mein Hort, und kein Tadel ist an ihm.

יי (Psalm 93.) Der Ewige ist König! Hoheit hat angelegt, angelegt der Ewige, Macht umgürtet; und fest ist das Erdenrund, wanket nicht. Fest ist Dein Thron von je; von Ewigkeit bist Du. Es erheben Ströme, Ewiger! erheben Ströme ihre Stimme; Ströme erheben ihr Gebrause. Vor dem Rauschen großer Gewässer, den gewaltigen Brandungen des Meeres, ist gewaltig in der Höhe der Ewige. Deine Zeugnisse sind sehr bewährt, Dein Haus zieret Heiligkeit, Ewiger, für die Dauer der Zeiten.

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ
מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל
שֵׁם יְיָ: רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְיָ שִׁמְךָ
לְעוֹלָם יְיָ זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר: יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ
בַּכֹּל מָשָׁלָה: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם
יְיָ מָלָךְ: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ מֶלֶךְ
עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְיָ הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא
מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ וַעֲצַת יְיָ
הִיא תָקוּם: עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר
וָדֹר: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: כִּי־בָחַר יְיָ
בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל
לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: וְהוּא
רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא
יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:
(קמה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ
וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ
וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל
מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח
מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי
נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד:

Digitized by Google

יהי Verherrlichung werde dem Ewigen in alle Zeit; möge sich freuen der Ewige an seinen Werken. Es sei der Name des Ewigen gepriesen von nun an bis in Ewigkeit. Vom Aufgang der Sonne bis zu ihrem Niedergange werde gerühmt der Name des Ewigen. Erhaben über alle Völker ist der Ewige, über die Himmel seine Herrlichkeit. Ewiger! Dein Name bleibt in alle Zeit, Dein Gedenken in alle Geschlechter. Der Ewige hat in den Himmeln aufgerichtet seinen Thron, und seine Herrschaft waltet über Alles. Es freuen sich die Himmel und es frohlocke die Erde, und man spreche unter den Völkern: Der Ewige herrschet. Der Ewige ist Herrscher, der Ewige war Herrscher, der Ewige wird herrschen auf immer und ewig. Der Ewige ist Herrscher immerdar; geschwunden sind die Heiden aus seinem Lande. Der Ewige hat zerstört den Rathschluß der Heiden, vereitelt das Sinnen der Nationen. Vielfach ist das Sinnen im Herzen des Menschen, und der Rathschluß des Ewigen — er bestehet. Der Rathschluß des Ewigen wird für immer dauern, seines Herzens Sinnen in alle Geschlechter. Denn Er spricht, und es geschieht; Er gebeut, und es hat Bestand. Denn erwählt hat der Ewige Zijon, es sich ersehen zum Sitze. Denn Jaakob hat sich erkoren Jah, Jisrael zu seinem Eigenthume. Denn nicht lassen wird der Ewige sein Volk und sein Erbe nicht aufgeben. Und Er ist barmherzig, verzeiht die Schuld, übt nicht Verderben und nimmt gar oft seinen Zorn zurück und läßt nicht entbrennen seine ganze Gluth. — Ewiger, hilf! Der König erhöre uns am Tage, da wir rufen.

אשרי Heil denen, die weilen in Deinem Hause! immerdar preisen sie Dich, Selah! — Heil dem Volke, dem also geschieht! Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige ist!

תהלה (Psalm 145.) Loblied von David. — Ich will Dich erheben, mein Gott, o König! und preisen Deinen Namen ewig und immer. An jeglichem Tage will ich Dich preisen, und rühmen Deinen Namen ewig und immer. Groß ist der Ewige und sehr gepriesen, und seine Größe unergründlich. Ein Geschlecht rühmt dem andern Deine Werke, und Deine Machtthaten verkünden sie. Den herrlichen Glanz Deiner Majestät und Deine Wunderthaten will ich dichten. Und die Macht Deiner furchtbaren Thaten sollen sie melden, und Deine Größe will ich er-

טוֹב־יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ
יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד
מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי
הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ
מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים:
עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־
אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי
רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו:
קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ
בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ
כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

(קמו) הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָֹה: אֲהַלְלָה יְהוָֹה
בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־
אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם
הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ
עַל־יְהוָֹה אֱלֹהָיו: עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־
אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם: עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים
נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָֹה מַתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָֹה פֹּקֵחַ
עִוְרִים יְהוָֹה זֹקֵף כְּפוּפִים יְהוָֹה אֹהֵב צַדִּיקִים: יְהוָֹה שֹׁמֵר

Digitized by Google

zählen. Die Erinnerung an Deine große Güte strömen sie aus, und ob Deiner Gerechtigkeit jubeln sie. Gnädig und barmherzig ist der Ewige, langmüthig und groß an Huld. Gütig ist der Ewige gegen Alle, und sein Erbarmen ist über all seine Werke. Es preisen Dich, Ewiger, all Deine Werke, und Deine Frommen benedeien Dich. Die Herrlichkeit Deines Reiches sprechen sie aus, und von Deiner Stärke reden sie, — kund zu machen den Menschenkindern seine Stärke und die Herrlichkeit der Majestät seines Reiches. Dein Reich ist ein Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Es stützet der Ewige alle Sinkenden und richtet auf alle Gebeugten. Aller Augen schauen empor zu Dir, und Du giebst ihnen ihre Nahrung zur rechten Zeit. Du öffnest Deine Hand und sättigst alles Lebendige seines Verlangens. Gerecht ist der Ewige in allen seinen Wegen und liebevoll in allen seinen Werken. Nahe ist der Ewige Allen, die ihn rufen, Allen, die ihn anrufen mit Wahrheit. Er thut den Willen derer, die ihn fürchten, und ihr Flehen hört Er und rettet sie. Es hütet der Ewige Alle, die ihn lieben, und alle Frevler vertilgt Er. Des Ewigen Ruhm soll aussprechen mein Mund, und es preise alles Fleisch seinen heiligen Namen immer und ewig. — Wir aber preisen Jah von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

הללויה (Psalm 146.) Hallelujah! Rühme, meine Seele, den Ewigen! Ich will rühmen den Ewigen bei meinem Leben, saitenspielen meinem Gott in meinem Dasein. Vertrauet nicht auf Fürsten, auf den Menschensohn, bei dem nicht Hülfe ist. Ausgeht sein Odem, er kehrt zurück in seine Erde; an selbigem Tage sind hin seine Rathschläge. Heil dem, zu dessen Beistand ist Jaakobs Gott, deß Hoffnung ist auf den Ewigen, seinen Gott! Der geschaffen Himmel und Erde, das Meer und Alles, was darin; der Treue ewiglich bewahrt, der Recht schafft den Gedrückten, Brot giebt den Hungrigen. Der Ewige löst die Gefesselten, der Ewige macht sehen die Blinden, der Ewige richtet auf die Gebeugten, der Ewige liebt die Gerechten. Der Ewige schützt die Fremdlinge; Waisen und Wittwen erhält Er, aber den

אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת: יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

(קמז) הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה תְהִלָּה: בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְהֹוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס: הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם: מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא: גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהֹוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי־אָרֶץ: עֱנוּ לַיהֹוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר: נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה יְהֹוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת־יְהֹוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן: כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח־דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ־מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ:

(קמח) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־יְהֹוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת־יְהֹוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים

Digitized by Google

Weg der Frevler krümmt Er. Der Ewige wird ewig regieren, dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

הללויה (Psalm 147.) Hallelujah! Denn schön ist's, unserm Gotte saitenspielen, denn lieblich ist's; ihm geziemet Lobgesang. Es bauet Jeruschalajim der Ewige; die Verstoßenen Jisraels sammelt Er. Er heilet die mit gebrochenem Herzen und verbindet ihre Schäden. Er zählet die Zahl den Sternen zu, sie alle nennt Er beim Namen. Groß ist unser Herr und reich an Kraft, seine Weisheit unaussprechlich. Es erhält die Gebeugten der Ewige, erniedrigt die Frevler bis zur Erde. Stimmet an dem Ewigen mit Danklied, saitenspielet unserem Gotte mit der Cither. Der den Himmel bedeckt mit Wolken, der Erde Regen bereitet, der die Berge Gras sprossen macht. Er giebt dem Vieh seine Nahrung, den jungen Raben, die da rufen. Nicht an des Rosses Stärke hat Er Gefallen, nicht an des Mannes Schenkeln Lust. Gefallen hat der Ewige an denen, so ihn fürchten und seiner Gnade harren. Preise, Jeruschalajim, den Ewigen; rühme deinen Gott, Zijon! Denn Er hat festgemacht die Riegel deiner Thore, gesegnet deine Kinder in deiner Mitte. Der zu deiner Grenze den Frieden gesetzt, mit dem Fett des Weizens dich sättigt. Er sendet sein Wort zur Erde, — flugs läuft sein Ausspruch; — der Schnee giebt wie Wolle, Reif wie Asche ausstreuet; der seinen Frost in Stücken schleudert: vor seiner Kälte — wer kann bestehen? Er sendet sein Wort und läßt sie schmelzen, läßt wehen seinen Wind, sie zerrinnen zu Wasser. — Er verkündet Jaakob seine Worte, seine Satzungen und Rechte Jisrael. Nicht also that Er an irgend einem Volke, und die Rechte kennen sie nicht. Hallelujah!

הללויה (Psalm 148.) Hallelujah! Lobet den Ewigen aus dem Himmel, lobet ihn in den Höhen. Lobet ihn, ihr all seine Engel; lobet ihn, ihr all seine Schaaren! Lobet ihn, Sonne und Mond; lobet ihn, all ihr Sterne des Lichts! Lobet ihn, Himmel der Himmel, und die Wasser, die über den Himmeln! Sie sollen loben des Ewigen Namen; denn Er gebot, und sie wurden geschaffen. Und Er stellte sie hin für beständig, ewiglich; ein Gesetz gab Er, und es wandelt sich nicht. — Lobet den Ewigen von der Erde, ihr Ungethiere und alle Tiefen! Feuer und Hagel,

וְכָל־תְּהֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

(קמט) הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח־יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ:

(קנ) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כ״ה״ת״י״ה:

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

Schnee und Nebel, Sturmwind, der sein Wort vollstreckt! Berge und alle Hügel, Fruchtbäume und alle Cedern! Gewild und alles Vieh, Gewürm und jeder beschwingte Vogel! Erdenkönige und alle Nationen, Fürsten und alle Erdenrichter! Jünglinge sammt Jungfrauen, Greise sammt Jungen! Sie sollen loben des Ewigen Namen, denn erhaben ist sein Name allein; seine Majestät ist über Himmel und Erde. Und Er erhöht das Horn seines Volkes, Ruhm all seinen Frommen, den Kindern Jisrael, dem ihm nahen Volke. Hallelujah!

הללויה (Psalm 149.) Hallelujah! Singet dem Ewigen ein neues Lied, seinen Ruhm in den Versammlungen der Frommen. Jisrael freue sich seines Schöpfers, Zijons Kinder sollen jubeln ihres Königs, loben seinen Namen im Reigen, mit Pauken und Cither ihm saitenspielen. Denn gnädig ist der Ewige seinem Volke, Er schmückt die Gebeugten mit Sieg. Es jauchzen die Frommen in Herrlichkeit, jubeln auf ihren Lagern. Gottes Erhebung ist in ihrer Kehle, und zweischneidiges Schwert in ihrer Hand, — Vergeltung zu üben an den Völkern, Züchtigung an den Nationen, zu fesseln ihre Könige mit Banden und ihre Edlen in eiserne Ketten, an ihnen zu üben das vorgeschriebene Recht. Ein Schmuck ist Er all seinen Frommen. Hallelujah!

הללויה (Psalm 150.) Hallelujah! Lobet Gott in seinem Heiligthume, lobet ihn in seiner mächtigen Wölbung. Lobet ihn wegen seiner Machtthaten, lobet ihn nach der Fülle seiner Größe. Lobet ihn mit Posaunenschalle, lobet ihn mit Psalter und Cither. Lobet ihn mit Pauken und Reigen, lobet ihn mit Saitenspiel und Flöte. Lobet ihn mit helltönenden Cymbeln, lobet ihn mit schmetternden Cymbeln. Alles, was Odem hat, lobe Jah! Hallelujah!

ברוך Gelobt sei der Ewige in alle Zeit! Amen, Amen! — Gelobt sei der Ewige von Zijon aus, der in Jeruschalajim thront! Hallelujah! Gelobt sei der Ewige, Gott, der Gott Jisraels, der allein Wunder thut! Und gelobt sein herrlicher Name ewiglich, und voll werde seiner Herrlichkeit die ganze Erde. Amen! Amen!

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְיָ לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם:
לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:
וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ
וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים
אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: אַתָּה הוּא יְיָ
לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם
הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה
מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה
הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר
כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְּׁמוֹ אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן
לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי
הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־
דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם
וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ
עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם
וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ
בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:

וַיּוֹשַׁע יְהוָֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם
וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָֹה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ
הָעָם אֶת־יְהוָֹה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָֹה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת

ויברך Und David pries den Ewigen vor den Augen der ganzen Versammlung, und David sprach: Gelobt seist Du, Ewiger, Gott Jisraels, unseres Vaters, von Ewigkeit zu Ewigkeit! Dein, Ewiger, ist die Größe und die Macht und der Ruhm und der Sieg und die Majestät, ja Alles im Himmel und auf Erden; Dein, Ewiger, ist die Herrschaft, und Du bist das über Alles erhabene Haupt. Und der Reichthum und die Ehre kommen von Dir, und Du herrschest über Alles, und in Deiner Hand ist Kraft und Macht, und in Deiner Hand steht es, Alles groß und stark zu machen. Und nun, unser Gott, danken wir Dir und lobpreisen dem Namen Deines Ruhmes. Du bist der Ewige allein, Du hast gemacht den Himmel, die Himmel der Himmel, und all ihr Heer, die Erde und Alles, was darauf ist, die Meere und Alles, was darin ist, und Du giebst ihnen Allen Leben, und das Heer des Himmels beugt sich vor Dir. Du bist der Ewige, Gott, der Du Abram erkoren und ihn herausgeführt hast aus Ur-Kasdim und hast ihm den Namen Abraham gegeben. Und da Du sein Herz Dir getreu gefunden, schlossest Du mit ihm den Bund, zu geben das Land des Kenaani, Chitti, Emori und Perisi und Jebusi und Girgaschi, es zu geben seinem Samen, und hast Dein Wort gehalten, denn Du bist gerecht. Und Du sahest das Elend unserer Väter in Mizrajim, und ihren Klageruf am Schilfmeer hast Du vernommen. Und thatest Zeichen und Wunder an Pharaoh und an all seinen Knechten und an all dem Volke seines Landes, weil Du wußtest, daß sie frevelten gegen sie, und Du hast Dir einen Namen gemacht, wie diesen Tag geschieht. Und das Meer hast Du gespalten vor ihnen, daß sie durch das Meer zogen im Trocknen, und ihre Verfolger stürztest Du in die Tiefen, gleichwie einen Stein in mächtige Fluthen.

ויושע Und so rettete der Ewige an diesem Tage Jisrael aus der Hand Mizrajims, und Jisrael sah Mizrajim todt am Ufer des Meeres. Und Jisrael sah die gewaltige Hand, welche der Ewige bethätigt an Mizrajim, und das Volk fürchtete den Ewigen, und sie glaubten an den Ewigen und an Moscheh, seinen Diener.

אז Damals sang Moscheh und die Kinder Jisrael dieses Lied dem Ewigen und sprachen also: Singen will ich dem Ewigen, denn mit Hoheit hat Er sich erhoben, Roß und Reiter hat

לַיהוָֹה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַּיהוָֹה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס
וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה
אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְהוָֹה אִישׁ מִלְחָמָה
יְהוָֹה שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר
שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת
כְּמוֹ־אָבֶן: יְמִינְךָ יְהוָֹה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָֹה תִּרְעַץ
אוֹיֵב: וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ
כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ־מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד נֹזְלִים
קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם: אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק
שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ
בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים: מִי־
כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָֹה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת
עֹשֵׂה־פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ
עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים
יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת: אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם
אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן: תִּפֹּל
עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן עַד־
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָֹה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ: תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ
בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָֹה מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי
כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: יְהוָֹה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָֹה יִמְלֹךְ
לְעֹלָם וָעֶד: כִּי לַיְיָ הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁעִים
בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיְיָ הַמְּלוּכָה:
וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד: (וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:)

Digitized by Google

Er geschleudert ins Meer. Mein Sieg und Sang ist Jah, Er war meine Rettung! Der ist meine Macht, und ich will seine Schöne preisen, — der Gott meines Vaters, und ich will ihn erheben. Der Ewige ist ein Mann des Krieges, der Ewige — das ist sein Name. Wagen Pharaohs und seine Macht hat Er geschleudert ins Meer, und der Ausbund seiner Wagenkämpfer wurde versenkt ins Schilfmeer. Fluthen bedeckten sie; sie fuhren hinunter in die Tiefen gleichwie ein Stein. Deine Rechte, Ewiger, prangend in Kraft, Deine Rechte, Ewiger, zerschmettert den Feind. Und in der Größe Deiner Hoheit rissest Du nieder Deine Gegner; Du ließest los Deine Zorngluth, sie verzehrte sie wie Stoppeln. Und durch den Hauch Deiner Nase thürmten sich Gewässer, stand wie ein Damm Fließendes, gerannen die Fluthen im Herzen des Meeres. Der Feind sprach: Ich jage nach, erreiche, theile Beute: an ihnen ersatten soll meine Gier; zücken will ich mein Schwert, vertilgen soll sie meine Hand. Du hauchtest mit Deinem Odem, da bedeckte sie das Meer; sie rollten wie Blei in die gewaltigen Wasser. Wer ist gleich Dir unter den Mächten, Ewiger! wer gleich Dir prangend an Heiligkeit, furchtbar an Ruhm, Wunderthäter? Du strecktest Deine Rechte, die Erde verschlang sie. Du führst mit Deiner Gnade das Volk, so Du erlöset; Du leitest es mit Deiner Macht zur Wohnung Deines Heiligthums. Es hören's die Völker, sie beben; Zittern ergreift die Bewohner von Peleschet. Da erschrecken die Stammfürsten Edoms; die Mächtigen Moabs, sie ergreift Beben; vor Angst aufgelöst sind alle Bewohner Kenaans. Es falle über sie Schrecken und Angst; an der Größe Deines Armes erstarren sie wie Stein, — bis hinübergezogen Dein Volk, Ewiger! bis hinübergezogen das Volk, so Du geeignet; bis Du sie gebracht und eingepflanzt auf den Berg Deines Eigenthums, die Stätte, die zu Deinem Sitze Du gemacht, Ewiger! das Heiligthum, Herr, das Deine Hände eingerichtet. Der Ewige wird König sein immer und ewig! — Denn des Ewigen ist das Königthum, und Er ist Herrscher der Völker. Und es ziehen hinauf die Sieger auf den Berg Zijon, zu richten den Berg Esaws, und des Ewigen wird sein das Königthum. Und der Ewige wird König sein über die ganze Erde; an selbigem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name einzig. (Und in Deiner Lehre steht geschrieben also: Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen.)

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ
כָּל־בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד: מִן־
הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת
צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה: אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלוֹהַּ כָּל־בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל־תּוֹלָדוֹת. הַמְהֻלָּל
בְּרֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים:
וַיְיָ לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן. הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים
וְהַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. לְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים: אִלּוּ פִינוּ
מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם. וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו. וְשִׂפְתוֹתֵינוּ
שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ. וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ.
וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם. וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת.
אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־שְׁמֶךָ עַל־אַחַת מֵאָלֶף אֶלֶף
אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשִׂיתָ
עִם־אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית
עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. בְּרָעָב זַנְתָּנוּ. וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ. מֵחֶרֶב
הִצַּלְתָּנוּ. וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ. וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים
דִּלִּיתָנוּ: עַד־הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ.
וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח: עַל־כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ
בָּנוּ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ
בְּפִינוּ. הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ

נשמת Der Odem alles Lebendigen segne Deinen Namen, Ewiger, unser Gott! und der Hauch alles Fleisches preise und erhebe ewiglich Dein Andenken, Du, unser König! Von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott. Und außer Dir haben wir keinen König, keinen Erlöser und Retter, der befreit und schützt, erhält und sich erbarmt zu jeglicher Zeit der Noth und des Drangsals; — wir haben keinen König außer Dir! Gott der frühesten und der spätesten Geschlechter, Gott aller Geschöpfe, Herr aller Wesen, der gepriesen wird in so vielen Lobliedern, der leitet seine Welt in Gnade und seine Geschöpfe mit Erbarmen! Und der Ewige schläft und schlummert nicht, Er, der ins Leben erwecket Schlafende und aufwachen läßt Entschlummerte und reden macht Stumme und löset Gefesselte und stützet Fallende und aufrichtet Gebeugte. Dir allein bringen wir Dank. Wenn auch unser Mund voll wäre des Gesanges wie das Meer, und unsere Zunge des Jubels wie das Brausen seiner Wellen, und unsere Lippen voll Preis wie die Ausdehnung des Firmaments, und unsere Augen leuchtend wie Sonn' und Mond, und unsere Hände ausgebreitet wie die Adler am Himmel, und unsere Füße schnell wie die Rehe, — wir würden nicht ausreichen, Dir zu danken, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! und zu segnen Deinen Namen für eine der tausend- und abertausend-, ja myriadenfachen Wohlthaten, die Du gethan an unseren Vätern und an uns. Aus Mizrajim hast Du uns erlöst, Ewiger, unser Gott! und aus dem Sklavenhause uns befreit, in Hungersnoth uns gespeist und zur Fülle uns verpflegt; vom Schwerte hast Du uns gerettet, und der Seuche uns entrinnen und von bösen und dauernden Krankheiten uns geheilt hervorgehen lassen. Bis hierher hat uns beigestanden Dein Erbarmen und haben uns nicht verlassen Deine Gnadenbezeigungen, und so wirst Du uns nicht im Stiche lassen, Ewiger, unser Gott! auf ewig. Darum die Glieder, die Du gesondert in uns, und Hauch und Odem, die Du gehaucht in unsere Nase, und die Zunge, die Du gelegt in unsern Mund, ja sie sollen danken und segnen, lobsingen und preisen, erheben und ver-

וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ: כִּי כָל־פֶּה
לְךָ יוֹדֶה. וְכָל־לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבַע. וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע.
וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל־לְבָבוֹת יִירָאוּךָ. וְכָל־
קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ. כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב. כָּל עַצְמוֹתַי
תֹּאמַרְנָה יְיָ מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן
מִגֹּזְלוֹ: מִי יִדְמֶה־לָּךְ וּמִי יִשְׁוֶה־לָּךְ וּמִי יַעֲרָךְ־לָךְ.
הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
נְהַלֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ אֶת־שֵׁם קָדְשֶׁךָ. כָּאָמוּר
לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְיָ וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ:

herrlichen, die Weihe und Herrschaft geben Deinem Namen, unser König! Denn jeder Mund muß Dir danken und jede Zunge Dir schwören und jedes Knie sich Dir beugen und jede Höhe vor Dir sich bücken, und alle Herzen müssen Dich fürchten, und jedes Innere und jede Niere lobsingen Deinem Namen, nach dem Worte, das geschrieben steht: „All meine Gebeine sollen sprechen: Ewiger! wer ist wie Du, der rettet den Armen vor dem, der stärker ist als er, und den Armen und Dürftigen vor seinem Räuber?“ — Wer ist Dir ähnlich und wer Dir gleich, und wer darf sich Dir gegenüberstellen, Du Gott, groß, stark und furchtbar, höchster Gott, Eigner des Himmels und der Erde! Wir wollen Dich rühmen und preisen, Dich verherrlichen und Deinen heiligen Namen loben, wie es heißt: „Von David. Preise, meine Seele, den Ewigen, und ihr, all meine Eingeweide, seinen heiligen Namen!“

(בפולין מתחיל הש״ץ כאן, אכן ברוב קהלות אשכנז מתחיל הגבור.)

הָאֵל

בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ. הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ. הַגִּבּוֹר לָנֶצַח
וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ. הַמֶּלֶךְ הַיּשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא.
שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ: וְכָתוּב. רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ
לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְהַלָּל. וּבְדִבְרֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ.
וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמָם. וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ:

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר
שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר. שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל־הַיְצוּרִים
לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ
לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל־כָּל־דִּבְרֵי
שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן־יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

האל Gott in den gewaltigen Zeichen Deiner Allmacht, groß in der Herrlichkeit Deines Namens, Du mächtig für ewig und furchtbar in Deinen furchterregenden Thaten! O König, auf hocherhabenem und majestätischem Throne sitzend, der ewig thront, Erhabener und Heiliger ist sein Name! Und es heißt in der Schrift: „Jubelt, ihr Frommen, in dem Ewigen! den Redlichen steht zu das Loblied.“ Durch den Mund der Gerechten wirst Du verherrlicht und durch die Worte der Frommen gesegnet und durch die Zunge Dir Ergebener erhoben und in der Mitte der Heiligen geheiligt.

ובמקהלות Und in den Versammlungen der Mengen Deines Volkes, des Hauses Jisrael, wird im Jubel gepriesen Dein Name, Du unser König! in jeglichem Geschlechte. Denn so ist es ja Pflicht all der Geschöpfe vor Dir, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! zu danken und zu rühmen, zu preisen und zu loben, zu erheben und zu verherrlichen, zu segnen, hoch zu erheben und zu lobsingen hinaus über alle Worte der Lieder und Lobgesänge Davids, — des Sohnes Jischais, — Deines Knechtes, Deines Gesalbten.

Digitized by Google

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ

אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

חזן בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

ק"וח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ק' יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים. סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

ישתבח Gepriesen sei Dein Name für immer, Du unser König, Gott, Herrscher, groß und heilig im Himmel und auf Erden! Denn Dir geziemet, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! Lied und Preis, Lobesspruch und Gesang, Macht und Herrschaft, Sieg, Größe und Stärke, Ruhm, Verherrlichung, Weihe und Herrlichkeit, Segenssprüche und Dankesverkündigungen von nun an bis in Ewigkeit. Gelobt sei Du, Ewiger, Allmächtiger, Herr, Du für das Loblied das Höchste, Gott, dem Dankeslieder gebühren, Herr der Wunder, der Wohlgefallen hat an den Lobgesängen, König, Gott, Ewiglebender!

ברכו (Vorb.) Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, für immer und ewig!

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל:

אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

יוצר.
מיוסד ע"פ א"ב מרובע, והחלק השני של כל בית מתחיל באות א' משם המחבר שלמה הקטן ברבי יהודה יחיה יגדל בתורה ומעשים טובים אמן.
וסיום כל בית הוא ראש פסוק אחד מפסוקי ספר שיר השירים כסדרם.

אוֹר יֶשַׁע מְאֻשָּׁרִים. שִׁמּוּר זֶה מְכֻשָּׁרִים.
אֲהוּדֶנּוּ בִּידִידָיו כְּשָׁרִים. שִׁיר הַשִּׁירִים:
אַיֶּלֶת אִוּוּי תְּשׁוּקוֹת. לְחַלּוֹחַ עִיּוּף שׁוֹקְקוֹת.
אֲסָמַי שִׂבַע לְהַשְׁקוֹת. יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der gebildet das Licht und erschaffen die Finsterniß, der Frieden stiftet und das All erschaffen.

אור Das Licht der Urwelt ist im Schatze ewigen Lebens geborgen. Leuchten hieß Er aus der Finsterniß aufstrahlen, und es geschah.

אור ישע[1]) Licht und Frohbeglückter Heil,
Denen Deine Hut zu Theil!
Dir sing' ich ein Lied zum Preise
In der treuen Frommen Kreise,
Dir geweiht „ein hohes Lied".

Holdes Ziel dem Seelenschmachten,
Labung für der Sehnsucht Trachten!
Fülle heil'ger Gaben, reicher,
Ueberströmten meine Speicher,
„Als Dein Liebeskuß mich küßte" [2]).

---

1) Dieser Pijut ist eine Verarbeitung der durch symbolische Deutung im „Liede der Lieder" gefundenen Beziehungen auf Geschichte und Schicksale Jisraels. In gedrungen schwerer, oft räthselhaft dunkler Sprache werden die Anfänge der Verse des Hoh. Liedes von 1, 1. bis 3, 10. umschrieben und das in ihnen nach der Auffassung des Midrasch Liegende zum Thema für je eine Strophe verwendet, die dann mit einem solchen Halbverse abschließt. Das vierfache Alphabet und die Verschlingung der Namenszeichnung des Verfassers (R. Salomoh ben Jehudah ha-Babli aus Rom) in den Anfängen der Strophen erhöhen die Schwierigkeit für das Verständniß im hohen Maße und machen es dem Uebersetzer kaum möglich, mehr als nur annähernd und umschreibend den Urtext wiederzugeben.

2) Bei der Offenbarung der Gotteslehre.

בְּרוּכֵי מֻעֲלָמוֹת מִשְׁמַנֶּיךָ. מוֹשְׁלֵי גְנוּזֵי מִכְמַנֶּיךָ.
כְּשַׂמְתָּם תַּמְרוּק סַמָּנֶיךָ. לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ:
בְּנֵי בֵיתְךָ וְחֵרֶיךָ. הִנָּם חֵיר סְחוֹרֶךָ.
בֵּית מְדִין צְחֹרֶיךָ. מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ:
גְּאֶה וְרַב עֲנָוָה. הוֹדִי מִכָּנוֹרת נָוֶה.
גַּם כִּי דָוָה. שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה:
נַחַל כִּי מְחָרְחֶרֶת. קֶרֶב רֹגֶז סְחַרְחֶרֶת.
נַחַן קִדְרַנִית כְּחֶרֶת. אַל־תִּרְאֻנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת:
דּוֹלִי וּכְמַר מִדְּלִי בְּדָלִי. טוֹטֶפֶת כְּלִילוֹ גְּדָלִי.
דִּגְלִי עֹז מִגְדָּלִי. הַגִּידָה לִּי:

ברוכי Den Erkornen aus den Schaaren
Deinen Schatz zu offenbaren
Wünschtest Du; mit würz'ger Luft
Sie umweht der süße Duft
„Deiner edeln Specereien".

Deine Frommen, die Genossen
Deines Hauses, glanzumflossen, —
Sieh, es dränget heil'ger Sinn
Zu dem Weltpalast sie hin.
„Zeuch mich nach Dir, laß uns eilen!"

נאה Mächt'ger Du, den Milde krönt,
Der im Glanze mich verschönt
Einst vor Töchtern, — wenn auch Gram
Mir des Glanzes Frische nahm,
„Auch getrübt noch, wohlgefällig!"

Leidesflamme mich durchglüht,
Wilder Kampf wogt im Gemüth,
Niederbeugt mich Drang der Schmerzen:
Sie vermochten's, mich zu schwärzen.
„Seht nicht hin, daß ich so schwarz!"

דולי Der mich hob, der mich gewonnen,
Wie den Tropfen aus dem Bronnen,
Der zum Schmuck, zum Band der Stirn
Mich erkor, mir Fels und Firn,
„O verkünde Dich mir wieder!"

*דָּרְבָנִי מְלַמֵּד מַרְדְּעִי. נָתוּן רֹעֶה בַרְדְּעִי.
דָּן וְהוֹכִיחַ פְּרְעִי. אִם־לֹא תֵדְעִי:
הִדְרִיךְ סוּס לְמְנוּסָתִי. כַּיָּם בְּקַע לְבְסִיסָתִי.
*הֶמִירוֹ וּמִלֵּא כְּפִסָּתִי. לְסֻסָתִי:
הִתְבְּנִי מִלֵּי חִכֵּךְ. רְטִיַּת נוֹמֵי מְחַיֵּיךְ.
הַזֶּה וְהַבָּא לְתְחַיֵּיךְ. נָאווּ לְחָיַיִךְ:
וְחִנְּנִי חֵן מְצְהָב. כְּנִצּוּל צוּל רָהַב.
וְכַבִּיר הִצְבִּיר יָהָב. תּוֹרֵי זָהָב:
וְלִבִּי נִם בּוֹ. *יָדַע סִיג סְבּוֹ.

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

Hirtenstab zum Unterweisen
Dem Geschlechte einst, dem weisen,
War der Führer [1]), der die Wunden
Meiner Seele zu erkunden
Wußt' und sprach: „Siehst du nicht ein?"

הדריך Sein Gespann [2]), um mich zu retten,
Trieb durchs Meer, die Fluth zu betten,
Und die Fluth ward fest: die Tritte
Zogen hin durch ihre Mitte
„Meiner Schaar, von ihm geführt".

Er verwarnt mich: Sieh, mein Wort
Ist für dich des Lebens Hort,
Heil für Wunde und für Leid,
Leben dir in alle Zeit.
„Hold bist du im Schmuck der Lehren!"

וחנני Huld, hellschimmernd, Er bescheert;
Rahabs [3]) Tiefe ward geleert.
Reichen Schatzes mächt'gen Lohn
Häuft' Er mir am End' der Frohn
„In dem Schmucke von Geschmeide".

Uebermuth den Sinn bethört,
Schlacke zeigt sich ohne Werth. [4])

1) Moscheh. 2) Beim Auszuge aus Aegypten, als das Meer sich theilte.
3) Aegyptens. Vgl. Jes. 30, 7. 51, 9; Ps. 87, 4. 89, 11.
4) Die Verfertigung des goldenen Kalbes ist Inhalt dieser Strophe. Es war nach dem Midrasch das Werk des „Trosses", der sich dem Volke Jisrael angeschlossen (2. Mos. 12, 38). Ihn nennt der Dichter „Schlacke", die ihren unedlen Ursprung in dem sündhaften Thun bekundet.

וְסָר בְּאֹכֶל עֶשְׂבּוֹ. עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ:
זְמַן זְמַן מִזְמוֹר. יָחוּר עָרִיצִים לִזְמֹר.
וְבָלָנִי בַּצַּר לְכְמוֹר. צְרוֹר הַמֹּר:
וְלָזוּל כֶּרֶם כֶּפֶר. הִזִּיל כַּרְכּוֹם חֵפֶר.
זִיף חוֹב מְסַפֵּר. אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר:
חָשַׁק חִבַּת רֵעוּתִי. *וְחָפֵץ חֶלְבֵּי רַעְוָתִי.
חִוָּה לְחֻפַּת יְרִיעָתִי. הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי:
חָשׁ חַפְּשִׁי מְדוּדִי. דָּץ בְּרִוּוּי דוֹדִי.
חִנַּנְתִּיו חֲתָנִי יְדִידִי. הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי:

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

Und den Stier, den grasenden,
Beten an die Rasenden,
„Da der König noch im Kreise thront".

זמן Zeit der Ernte war genaht,
Abzumähn der Sünder Saat.
Doch ob mich auch Noth bedrängt,
Bleibt Er nah mir; denn Er denkt
„Morijahs Gebundenen" [1]).

Und das Schandbild der Bethörung
Und der Schmach weiht der Zerstörung
Er [2]), und aus dem Buch die Schuld
Löscht Er aus voll Mild und Huld,
„Er, der kann allein vergeben".

חשק Er [3]) begehrt, mir nah zu sein,
Läßt sich meine Spenden weihn,
Als mein Teppichzelt ihm prangt,
Da sein Wort an mich gelangt:
„Lieblich bist du, meine Traute!"

Zieht mich aus der Fessel Zwang,
Froh ob meiner Liebe Drang,
Und mit zärtlich holdem Laut
Nenn' ich ihn: Mein Freund, so traut!
„Schön bist Du und hold, mein Freund!"

1) Den opferbereiten Jizchak. Die Worte צְרוֹר הַמֹּר (eig. Bündel Myrrhen) werden als „auf Mor — was abgekürzter Name für Morijah sein soll — gebunden" genommen.
2) Moscheh, der das goldene Bild zermalmte.
3) Gott, indem Er die Gründung des Stiftszeltes anordnete.

טִלְטֵל פִּנְקְטֵי נְתָרְזִים. הָרִים עוֹקֵר וּתְרָזִים.
*טָס מַטַּע מְזֹרָזִים. קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים:
טִירַת בֵּיתוֹ נֶאֱצֶלֶת. יִתְנֵנִי רֹן מְצַהֶלֶת.
טַכְסִיס חֲתֻנָּה מְצַלְצֶלֶת. אֲנִי חֲבַצֶּלֶת:
יַעֲלוּ רוֹם מְתוּחִים. חֲרוּשִׁים דּוּשִׁים תְּחוּחִים.
יָאִים עַרְבֵי נִיחֹחִים. כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים:
יָצִיץ וְלֹא לְמִצְעָר. יֶתֶר שְׁאָר מִזְעָר.
יִפְרַח לְווּי מַעַר. כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר:
כִּתְּרַנִי מֵהַכְשֵׁר יַיִן. הִרְוַנִי מְלֹא עָיִן.

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

טלטל Fürstentempel angstvoll zittern [1]),
Berg' und Eichen zag erschüttern.
Doch den frommer Fleiß gepflogen,
Schnell auf ist der Bau geflogen [2]):
„Cedern unsres Hauses Balken".

Herrlich prangen seine Hallen.
Jubellieder ließ ich schallen;
Wie zu der Vermählung Lust,
Klingt mein Lied aus froher Brust:
„Ich, die Lilie von Scharon!"

יעלו Auf zu Himmels Höhen ragten
Die von Leiden schwer Geplagten,
Die zerstampft sind und zertreten, [3])
Duften hold, wie auf den Beeten
„Rosen unter Dornen" prangen.

Daß er blüh' in frischem Triebe,
Ach für lang! — erhalten bliebe
Deines Volkes Rest, ergeben
Liebend Dir! laß ihn sich heben,
„Wie im Wald den Apfelbaum!"

כתרני Wie mit Rüstung Er mich gürtet,
Wie aus Quellen mich bewirthet

1) Bei der göttlichen Offenbarung erzitterte Alles vor der majestätsvollen Erscheinung.

2) Das Stiftszelt entstand rasch durch den willigen Eifer des Volkes.

3) Die so lange in der Knechtschaft Aegyptens Gehaltenen waren zu hoher Würde und Selbstständigkeit durch ihre göttliche Berufung gelangt.

כְּתָב רְאָיָה וּמַנִּין. הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן:
כִּלְכֵּל עֲדָנִי מִתְּשִׁישׁוּת. יִסְּרַנִי קָשׁוֹת מְקֻשָּׁשׁוֹת.
כּוֹנַנְתִּי חוֹלַת חֲשָׁשׁוֹת. סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת:
לֹא־דֶרֶךְ כְּהַפְּלִישִׁי*). נָם צִיָּה כְּהַפְּרִישִׁי.
לְמָסָךְ וּפִנּוּי מִרְשִׁי. שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי:
לֵב אֶחָד וּשְׁכֶם. דָּאִים כָּעָב לְמָשְׁכָם.
לַאֲסִירִים יַחְפֹּץ כְּסֶכֶם. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם:
מִבּוֹר תַּחְתִּיּוֹת רְדוּדִי. לַחַץ עַקְרַבֵּי גְדוּדִי.
מַהֵר וְקַדֵּר מְדַדִּי. קוֹל דּוֹדִי:
מִבֵּית חֹמֶר קִצְבִּי. בֵּית חַיִּים נְצִיבִי.

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

Mit dem Wort, das mir erhellt
Blick und Geist für seine Welt,
„Führte mich ins Haus der Labung“.
Schützt den zarten Leib vor Leid.
Doch war Zücht'gung auch bereit,
Mahnungsschläge. Wenn entsank
Mir der Muth, weil schwer ich krank,
„Beut Er mir Erfrischungstränke“.

לא Als ich zog weglosen Weg,
Durch die Steppe führt mein Steg,
Steine aus dem Wege räumt
Und das Houpt mit Schutz umsäumt
„Seine Huld mir, sanft mich stützend“.
Mit einmüth'gem Herzen, Sinnen
Führt Er wolkengleich von hinnen,
Wendet sich zu Haftbedrückten
Zu der Zeit, der huldbeglückten,
„Wie Ich euch durch Eid beschworen“.

מבור Aus der Knechtschaft Gruft und Zwange
Aus Skorpionenstachels Drange
Mich zu ziehen, eilt herbei
Schnell mein Führer, macht mich frei.
„Meines Freundes Stimm' erschallt!“
Aus des Lehmbau's harter Frohn
In das Lebenshaus zum Lohn

מְצַפֵּי מְצִיצֵי מַצָּבִי. דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי:
נַחֲלָה שֻׁפְּרָה לִי. תִּקְוַת שְׁלוֹשׁ גּוֹרָלִי.
נְעִמוֹת בְּמַר לִי. עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי:
נָם תַּתִּי סְבָר. וְרַק אֵין־דָּבָר.
נוּסוּ נוֹדוּ כְּבָר. כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר:
סַרְסוּר זֵרוּז מֶרֶץ. ראשׁ פֵּרוּז הֶרֶץ.
סְלוֹל שָׁלוֹם וָתֶרֶץ. הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ:
סֵפֶק עֲתִיק מְפִיגֶיהָ. הֵפֵק מַמְתִּיק פַּגֶּיהָ.
סַלֶּרֶת סֹלֶת סְפוּגֶיהָ. הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ:

Führt Er mich; Er schaut den Drang,
Wie mein Stamm in Fluth versank[1]):
„Wie ein Reh schnell kam mein Freund".

נחלה Lieblich Loos ward mir beschert,
Väterhoffen treu gewährt,
Holder Spruch in Leidesdrang
Süß verheißend mir erklang.
„Denn mein Freund hub an und sprach":

Das Ich einst sprach, jenes Wort,
Ja es dauert fort und fort.
Aus der Fessel Haft enteilet,
Flüchtet, ziehet unverweilet!
„Denn der Winter[2]) ist vergangen".

סרסור Meines Mittlers[3]) Eiferschnelle
Drängt, daß sie das Haupt zerschelle
Meinem Wüthrich. Frei und plan
Ebnet er des Friedens Bahn;
„Denn die Blüthe keimt im Lande".

Frucht der Sorgenbrecher[4]) spendet,
Süßigkeit der Fruchtbaum sendet,
Und des Weizens Halm voll Saft
Füllt für Nahrung sich mit Kraft;
„Früchtlein trieb der Baum der Feigen"[5]).

1) Durch die Anordnung des Pharaoh, daß alle männlichen Kinder in den Nil geworfen wurden. 2. Mos. 1, 22.
2) Die Leidenszeit. 3) Moscheh. 4) Der Weinstock.
5) Um die Zeit der Blüthe erfolgte die Erlösung.

עֲקַלָּתוֹן נוֹשֵׁף קֶלַע. וּפִיתֹם מְכַשֵּׁף נִצְלַע.
עֵרֶב שִׁלְשׁוּל כְּהַקְלַע. יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע:
עֲרוּדִים עִם עֲלִים*). מְדוּ זָדוּ שְׁעוּלִים.
עִנְיָן לֹא מַעֲלִים. אֶחֱזוּ־לָנוּ שֻׁעָלִים:
פְּתִיגִיל וְעָגִיל בְּדָלִי. עֲנוּק פְּנוּק קְדָלִי.
פָּנִים בְּפָנִים הִשְׁדִּילִי. דּוֹדִי לִי:
פֹּעַל כָּם תָּפוּחַ. שָׂכָר לֹא קָפוּחַ.
פָּקַד דָּר טָפוּחַ. עַד שֶׁיָּפוּחַ:
צִמְצֵם שִׁבְנוּ מֶרְכָּבִי. יוֹם חִנּוּךְ כְּרֶכֶבִי.

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

עקלתון Und die Schlange, zischend Gift,
Schleuderwurf die Zaubrer [1]) trifft,
Wie umwunden rings von Ketten
Schlüpfet hold, um sich zu retten,
„Meine Taub' in Felsenritze".

Und die Greise und die Jungen
Von Mizrajim sind gedrungen
Trotzig frevelnd in die Fluth,
Holen da herauf kein Gut.
„Und gefangen sind die Füchse!"

פתיגיל Doch mich hüllet Feierkleid,
Schmuck den Hals mir und Geschmeid.
Und von Aug' zu Angesicht
Liebevoll die Stimme spricht
„Meines trauten Freundes mir".

Und verdienten Lohn empfingen
Die im Schwalle untergingen.
Der in Himmelshöhen strahlt
Hat geahndet und bezahlt,
„Eh' der Tag sich kühlend neigte".

צמצם Seine Pracht im Weihpalast
Nahm zu heil'gem Thronen Rast,

1) Die in geheimen Künsten erfahrenen Aegypter.

צִפִּיתִי פֹּה עֲכוּבִי. עַל־מִשְׁכָּבִי:
צְבִי קֹדֶשׁ מִנָּה. מְקוֹם מִבְחַר מָנָה.
צִיּוֹן קִרְיָה נֶאֱמָנָה. אָקוּמָה נָּא:
קָרַצְתִּי הֲצָתִי כָּאֳמָרִים. טַפְתִּי נַפְתִּי מֹרִים.
קִלְקַלְתִּי שְׁמָנִים שְׁמָרִים. מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים:
קִנְיָן כִּי שָׁבַרְתִּי. וְטוֹב לֹא שִׁבַּרְתִּי.
קָדְשׁוֹ לוּלֵא חִבַּרְתִּי. כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי:
רָשַׁם אֹסֶר בְּצִבְאוֹתֵיכֶם. *בְּזַעֲזוּעַ חִיל אֱיָלוּתְכֶם.
רִחוּק דִּחוּק עִתְּכֶם. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם:
רֵישׁ גָּלִי כְּהֶעֱלָה. יוֹנָה תַמָּה עָלָה.

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

Da mein Altar ward geweiht.
Hier thront Er in alle Zeit!
Dacht' ich „Nachts auf meinem Lager“.
Doch den schönsten Theil der Welt
Er zu heil'gem Schmuck bestellt.
Zijon Er erkoren hat,
Die bewährte Glaubensstadt.
„Auf! wohlan zur Weihestätte!“
קרצתי Doch ich höhnte, hielt gering,
Deren Mahnung mir erging,
Wollte Götzen Spenden weihn
Und verderbt' den edlen Wein,
„Und die Laurer drob mich trafen“.
Da zerstört' ich theures Gut,
War entschwunden Hoffens Muth.
Wenn das Heiligthum verbündet
Ich als Hort mir nicht gegründet,
„Ach wie bald war ich dahin!“
רשם Auch der Feinde Schaaren bannt
Er durch Schwures festes Band,
Dämmet ihre Kraft durch Schranken.
Nicht zu drängen, nicht zu wanken,
„Hat Er euch durch Eid verpflichtet“.
Als Er frei hinaus mich führte,
Seine traute Taub' erkürte,

רָגְשׁוּ בְּנֵי עַוְלָה. מִי זֹאת עֹלָה:
שֵׁרוּת שַׁפְרִיר שִׁטָּתוֹ. מַטּוֹת וְרִבּוֹא חִטָּתוֹ.
שַׁעַר צֵא וְשִׁטָּתוֹ. הִנֵּה מִטָּתוֹ:
שִׁירַת עִרְבּוּב מִלְּעֵרֶב. אֻמָּנוּת אַבּוּב עָרֵב.
שִׁירוֹת נִבּוּב הֶרֶב. כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב:
תְּאָיו פֶּסֶק לוֹ. מְלֹאת כְּנֵי טְרַסְקְלוֹ.
תַּטְלִיל חָסָה לוֹ. אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ:
ח׳ תֵּאַר פָּנִים מֵהַכֶּסֶף. נָעֲמוּ יְרִדוּת כֶּסֶף.
תַּבְנִית אוֹת יוֹסֵף. עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף:

War von Frevelzungen
Bald die Frag' erklungen:
„Wer ist die, die sich erhebt?"

שרות Seines Cedernzelts Gepränge
Und der Diener blühnde Menge,
Seiner Sprossen Füll' und Drang
Zieht in Reih' und Glied entlang.
„Schaue! seine Ruhestätte!"

Holdes Lied, einhellig schön
Klingt, der Flöten süß Getön;
Aus zahllosen Klangesröhren
Lassen Sänger hold sich hören.
„Und die Schaar ist schwertgegürtet".

תאיו Hallen, Räume ab Er grenzt
Und der Säulen Zahl ergänzt [1]),
Seinen Weltbau tragend,
Hoch zum Schutz Gewölbe ragend.
„So bereitet war sein Zelt".

Scham soll nicht das Antlitz bleichen;
Holder Liebe Gnadenzeichen
Ließ das Mal der Schuld entweichen.
In des Heiligthums Bereichen
„Läßt Er Silbersäulen glänzen" [2]).

1) So lange es Heiligthum und Gottesdienst auf Erden nicht gab, sei der Weltbau unvollendet gewesen, lehrt der Midrasch; erst mit dessen Gründung seien die Pfeiler, jenen zu tragen, vollzählig geworden.

2) Die Erinnerung an die Sünde durch das goldene Kalb war durch die Anordnung getilgt, daß die Säulen in der Stiftshütte mit Silber belegt waren. Im Texte wird das „goldene Kalb" als Bild und Zeichen Josefs, der im Segen Moschehs (5. Mos. 33, 17) „Stier" genannt wird, umschrieben.

חתום מרדכי הקטן יגדל יצלח בתורה אמן ואמן סלה, ולפני שנים שנים חרוזים ראש פסוק אחד מפסוקי שיר השירים והתחיל במקום שפסק למעלה.

(Vorb.) | (Gem.)

צְאֶינָה וּרְאֶינָה, מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידִים.
רִנַּת חֲתֻנַּת דּוֹדִים:

הִנָּךְ יָפָה, דָּת דִּין וּפִקּוּדִים.
כָּפַל יָחִיד לִפְקוּדִים:

שִׁנַּיִךְ, הַרְחֵק כְּעוּר חִמּוּדִים
קְשׁוּט לְשׁוֹן לִמּוּדִים:

כְּחוּט הַשָּׁנִי, טַעַם זְיֵן יְלִידִים.
גְּנָדוֹ שִׁלֵּם לַיְלָדִים:

כְּמִגְדַּל דָּוִיד, יִקְרַת פִּנַּת יְסוֹדִים.
גְּבוּל הוֹרָיוֹת יְסוֹדִים:

צאינה [1] „O gehet hin und schauet!"
Ein Lied von trauter Liebe Bund,
Das innigen Verein macht kund!

„Wie bist du hold!"
Gesetz und Weisung offenbart
Hat zwiefach [2]) denen Er, die Er sich schaart.

שניך „Von deiner Zähne Reihe"
O halte fern unlauteres Begehren!
Sie schmückt das Wort hochweiser Lehren.

„Wie mit des Purpurs Schnur"
Hat einst der Ahn [3]) die ihm Getreu'n geschmückt.
Mit Lohn dafür sind seine Sprößlinge beglückt.

כמגדל „Wie Davids Burg"
Auf festem Grunde ruht voll Pracht,
So stehet fest der Lehre schrankenziehnde Macht.

---

1) Ebenfalls an Halbverse des Hoh. Liedes angelehnte Ausführungen. Verfasser: R. Mordechai (b. Schabbathai).

2) Schriftliche und mündliche Lehre.

3) Abraham, der seine „Zöglinge" (1. Mos. 14, 14) gerüstet, — nach dem Midrasch, indem er sie in der Gotterkenntniß und frommen Lehren unterwies, — hat ihnen so den schönsten Schmuck verliehen.

Digitized by Google

ק' שְׁנֵי שָׁדַיִךְ, דִּבּוּק אַחִים חֲסִידִים. לְרֵעִים תַּיָּרִים חֲסוּדִים:

עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם, יוֹם צְדָקָה לַחֲרֵדִים. תְּבוּל זֵרִים זְרָדִים:

כֻּלָּךְ יָפָה, בְּלִי מוּם מְכֻבָּדִים. תָּם וְחֶלְקוֹ מְזֻבָּדִים:

אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה, וְעוֹד שְׁכִינָה בְּשִׁעְבּוּדִים. רָצוּף בְּבֹאוֹ מֵאֲבוּדִים:

לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַלָּה, הַבַּת בַּת נְגִידִים. אַהֲבָה וְחִבָּה אֲגוּדִים:

מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַלָּה, מְנוּחָה וּשְׁאָר וְעוּדִים. וּשְׁמָנַיִךְ קִרְיַת מוֹעֲדִים:

נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה, אַחֲוַת מְשִׂיחִים עֹמְדִים. מִבְּלִי קִנְאָה מְצֻמָּדִים:

גַּן נָעוּל, נָקָם וְאֵין מַגִּידִים. סָתוּם לְתִלְבֹּשֶׁת הַבְּגָדִים:

חתום שלמה הקטן יגדל בתורה אמן ואמן לעד סלה נצח חזק, וגם זה מוסיף והולך להקדים ראשי פסוקי שיר השירים לשנים שנים חרוזים.

שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס, שְׁפַר נָאִים וַהֲדוּרִים. לְטַכְסִים מְלָכִים אֲדוּרִים:

נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם, מֹהַר וּמֹזֶה סְדוּרִים. הַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ גְּדוּרִים:

מַעְיַן גַּנִּים, הַדָּחַת קַלִּים וַחֲמוּרִים. טְבִילוֹת נְקִיּוֹת שְׁמוּרִים:

עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן, יַחַד לְכַנֵּס נִסְעָרִים. גָּלוּת כָּל־שְׁעָרִים:

בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה, דִּגְמַת מִלּוּאִים גְּמוּרִים. לְקַבֵּל אֵבָרִים וְאֵמוּרִים:

אֲנִי יְשֵׁנָה, בִּיאַת עִיר מִשְּׂעִירִים. תּוֹחֶלֶת יִסְחָבוּם צְעִירִים:

פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי, רַבָּתִי וּשְׁנֵי כְתָרִים. הָאוּרִים וְתֻמֵּי סְתָרִים:

דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ, אָז לִסְעֹד הוֹרִים. מְזֻמָּן עוֹד לְנִמְהָרִים:

קַמְתִּי, נִצַּבְתִּי בְּחֵמֶד הָרוֹם. וְדַצְתִּי אַצְתִּי כַּזְּהָרִים:

פָּתַחְתִּי, מֵאֵלַי בְּנָטוּף מוֹרִים. נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע אֲמָרִים:

מְצָאֻנִי, לִגְיוֹנוֹת סְבָבוּנִי כִּנְהָרִים. עֹמֵד כַּהֲדַסִּים בֶּהָרִים:

הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם, דְּרוֹשׁ דּוֹד מֵישָׁרִים. סוּר מֶרְכְּסֵי קְשָׁרִים:

מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד, לֶעָתִיד שְׁאֹל נִפְשָׁרִים. הֵם בָּאֻמּוֹת הַכְּשֵׁרִים:

מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד. נֶאֱמִים בָּזֶה הַקּוֹשְׁרִים. נֶגְדּוֹ נֶהֱרָגִים כַּשְּׁוָרִים. נֵזֶר יִחוּדוֹ קוֹשְׁרִים. נֵצַח מַלְכוּתוֹ שָׁרִים:

דּוֹדִי, נָעֳמוֹ עִמּוֹ מֵישָׁרִים. נִכְתָּב וְנִקְרָא בַּשִּׁירִים: צִדְקוֹתָיו לְרֵקִים מְחַזְּרִים. צִבְיוֹנוֹ עֲשׂוֹת מִתְאַזְּרִים. צִפִּיָּתֵנוּ צְפוֹת מְשַׁחֲרִים. צִיּוּן עַמּוּד שְׁחָרִים. צוּר קִנֵּנוּ מַכְתִּירִים. צָרְכֵּנוּ בְּפֶלֶל מַעְתִּירִים: חָזֶה נֶחֱזֶה בְּבֵאוּרִים. חָשְׁכֵּנוּ לָעַד לְאוֹרִים: ח׳ חַי זַכֵּנוּ כְּמִתְפָּאֲרִים. קַיָּם לְדוֹר דּוֹרִים. הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים:

(Am Sabbath wird, statt des folgenden Stückes, das untenstehende הכל יודוך gebetet.)

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ

(Am Sabbath.)

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ. וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ: הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל. הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל־יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ. מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ. וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים: הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵין כְּעֶרְכֶּךָ וְאֵין זוּלָתֶךָ. אֶפֶס בִּלְתֶּךָ וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ: אֵין כְּעֶרְכְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וְאֵין דּוֹמֶה לְּךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

אֵל אָדוֹן עַל כָּל־הַמַּעֲשִׂים. בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ בְּפִי כָּל־נְשָׁמָה: גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם. דַּעַת וּתְבוּנָה סֹבְבִים אוֹתוֹ: הַמִּתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ. וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל

(Am Sabbath werden die unten befindlichen Stücke gebetet.)

המאיר Er spendet Licht der Erde und den auf ihr Wohnenden in Barmherzigkeit, und in seiner Güte verjüngt Er an jedem Tage stets das Schöpfungswerk. Wie zahlreich sind Deine Werke, Ewiger! Sie alle hast Du mit Weisheit gebildet; voll ist die Erde Deiner Besitzthümer. O König, Du allein Erhabener von jeher, gepriesen und verherrlicht und in Allmacht hehr seit den Tagen der Urwelt! Herr der Welt, in Deinem großen Erbarmen erbarme Dich unser, Herr unsrer Macht, Hort unsrer Stärke, Schild unsres Heils, Schutzwehr um uns! O Herr, gepriesen sei

---

(Am Sabbath.)

הכל Alles preiset Dich und Alles verherrlicht Dich und Alles spricht: Keiner ist heilig wie Gott. Alles erhöhet Dich für und für, Bildner des Alls, Gott, der an jedem Tage öffnet die Pforten des Ostens und aufthut die Lichträume des Firmaments, hervorgehen lässet die Sonne aus ihrem Orte und den Mond aus der Stätte seines Weilens. Und Er leuchtet der ganzen Welt und ihren Bewohnern, die Er erschaffen in dem Walten seiner Barmherzigkeit. Er spendet Licht der Erde und den auf ihr Wohnenden in Barmherzigkeit, und in seiner Güte verjüngt Er an jedem Tage stets das Schöpfungswerk. O König, Du allein Erhabener von jeher, gepriesen und verherrlicht und in Allmacht hehr seit den Tagen der Urwelt! Herr der Welt, in Deinem großen Erbarmen erbarme Dich unser, Herr unsrer Macht, Hort unsrer Stärke, Schild unsres Heils, Schutzwehr um uns! Nichts steht Dir gleich, und Nichts außer Dir! Es giebt neben Dir Nichts, und was wäre Dir ähnlich? Nichts steht Dir gleich, Herr, unser Gott, in dieser Welt, und Nichts außer Dir, Du unser König, im Leben der künftigen Welt; es giebt neben Dir Nichts, unser Erlöser, in den Zeiten des Messias, und Nichts ist Dir ähnlich, Du unser Retter, wenn Du belebest die Todten.

אל Gott, Herr aller Geschöpfe, gesegnet und gelobt im Munde aller Lebenden! Seiner Größe und Güte ist voll die Welt, Weisheit und Vernunft umgeben ihn rings. Der in Pracht sich erhebt über den heiligen Thieren und im Glanze der Herrlichkeit

גְּדוֹל דֵּעָה. הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה. טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ. מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ. פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

(Am Sabbath.)

הַמֶּרְכָּבָה: זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ. חֶסֶד וְרַחֲמִים לִפְנֵי כְבוֹדוֹ: טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ. יְצָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל: כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם. לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נֹגַהּ. נָאֶה זִיוָם בְּכָל־הָעוֹלָם: שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשָׂשִׂים בְּבוֹאָם. עֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם: פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ. צָהֳלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ: קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר. רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה: שֶׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל־צְבָא מָרוֹם. תִּפְאֶרֶת וּגְדֻלָּה שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ.

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל־הַמַּעֲשִׂים. בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ: תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה עֹנֶג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת: זֶה שֶׁבַח שֶׁלַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת טוֹב לְהוֹדוֹת לַייָ: לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ וִיבָרְכוּ לָאֵל כָּל־יְצוּרָיו. שֶׁבַח יְקָר וּגְדֻלָּה יִתְּנוּ לָאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר כֹּל. הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת־קֹדֶשׁ: שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדַּשׁ. וְזִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ יִתְפָּאַר. בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת: תִּתְבָּרַךְ מוֹשִׁיעֵנוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

Digitized by Google

Du, groß an Weisheit, der bereitet und geschaffen die Strahlen der Sonne! Der Allgütige bildete herrliches Zeugniß für seinen Namen; die Leuchten stellet Er rings um seine Majestät. Die Führer seiner Himmelsschaaren sind heilige Wesen, die verherrlichen den Allmächtigen; unablässig verkünden sie die Herrlichkeit Gottes und seine Heiligkeit. Gesegnet sei, Ewiger, unser Gott! ob der Trefflichkeit der Werke Deiner Hand, und ob der hellen Leuchten, die Du gebildet, preisen sie Dich immerdar.

(Am Sabbath.)

strahlt auf seinem Wagenthron. Fürsprechende Milde und Geradheit stehen vor seinem Thronsitze, Gnad' und Erbarmen vor seinem Glanze. Wohlthuend sind die Leuchten, die erschaffen unser Gott; Er hat sie gebildet mit Weisheit, Vernunft und überlegender Kunst. Kraft und Stärke hat Er in sie gelegt, daß sie walten inmitten des Erdenballes. Glanzerfüllt und Helle strahlend, herrlich ist ihr Glanz durch die ganze Welt; fröhlich in ihrem Aufgange und heiter in ihrem Niedergange, erfüllend in Ehrfurcht ihres Schöpfers Willen. Preis und Verherrlichung geben sie seinem Namen, Jubel und Jauchzen dem Gedächtniß seiner Herrschaft. Er rief die Sonne und Licht ging auf, Er sah und formte des Mondes Gebild. Preis ihm giebt das ganze Heer der Höhe, Ruhm und Größe Serafim und Ofannim und die heiligen Thiergestalten, —

לאל dem Gotte, der feierte von all seinen Werken, am siebenten Tage erhob Er sich in Majestät und setzte sich auf seinen Ehrenthron. Mit Herrlichkeit umgab Er den Ruhetag, Seelenlust nannte Er den Sabbathtag. Das ist der Preis des siebenten Tages, daß an ihm Gott feierte von seinem ganzen Wirken. Und der siebente Tag preiset und spricht das Lied vom Sabbath: „Schön ist's, dem Herrn zu danken!“ Darob preisen und segnen Gott all seine Geschöpfe; Ruhm, Ehr' und Verherrlichung bringen sie dem Gotte und Herrn, der Alles gebildet, der gegönnet Ruhe seinem Volke Jisrael in seiner Weihe am geweihten Sabbathtage. Dein Name, Ewiger, unser Gott! sei geheiligt, und Dein Gedächtniß, unser König! verherrlicht im Himmel droben und auf Erden hienieden. Gesegnet sei, Du unser Retter! ob der Trefflichkeit der Werke Deiner Hand, und ob der hellen Leuchten, die Du gebildet, preisen sie Dich immerdar.

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים. יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים. וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים. וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם. וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים

אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא.

וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם על מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה. וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדוֹשָׁה. כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה.

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

תתברך Sei gesegnet, Du unser Hort, unser König und Erlöser, der erschaffen die heiligen Wesen! gepriesen Dein Name für immer, unser König, der gebildet die Dienstengel, dessen Diener alle stehen in den Weltenhöhen und erklingen lassen in Ehrfurcht einmüthig mit lauter Stimme die Worte des lebendigen Gottes, des Königs der Welt. Sie Alle in Liebe gehegt, lauter im Glanze, Alle voll Kraft, und Alle vollbringen in Bangen und Ehrfurcht den Willen ihres Meisters, und Alle thuen sie auf den Mund in heiliger Weihe und Reinheit, mit Sang und Lied, und preisen und lobsingen und rühmen und verherrlichen und ertheilen die Weihe und die Herrschaft dem Namen Gottes, des großen, gewaltigen und furchtbaren Königs, heilig ist Er. Und Alle nehmen sie auf sich das Joch der himmlischen Herrschaft Einer vom Andern, und ertheilen die Erlaubniß Einer dem Andern, das Weihelied zu singen ihrem Schöpfer in andächtigem Gemüthe, mit lauterer Lippe und in heiliger Melodie; sie Alle einmüthig heben an und sprechen in Ehrfurcht:

קדוש Heilig, heilig, **heilig ist der Herr der Heerschaaren; so weit die Erde, reicht seine Herrlichkeit.**

אופן. ע"פ תשר"ק כפול ובסוף חתום שלמה חזק, וכל בית מתחיל בראש פסוק אחד מפסוקי שיר השירים.

ראשו כֶּתֶם פָּז. תָּג עִטּוּר כֶּתֶר. תַּחַן יוֹחַן עֶתֶר. שִׁכְנוֹ כְּיוֹשֵׁב סֵתֶר. שָׁלִיחַ מְפֹרָשׁ פּוֹתֵר. רָם וְנִשָּׂא בְּיוֹתֵר. רַב בּוֹנֶה וְסוֹתֵר. קְרָאָיו פֶּתַח חוֹתֵר. קִבֵּל כְּנִתּוּחַ בֶּתֶר:

עֵינָיו כְּיוֹנִים. צַר רִבּוּעַ דְּפָנִים. צוֹפוֹת צְפוֹת צְפוּנִים. פְּתוּחוֹת שִׂיחַ סְפוּנִים. פּוֹנוֹת לְאֵלָיו פּוֹנִים. עָתִיד וְגָנוּז פְּנִינִים. עָרוּךְ נֶגְדּוֹ מִלְּפָנִים. סְכִיוֹנוֹ אֵין לְפָנִים. שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפַנִּים:

לְחָיָו. נֹטֵף מֹר לְקָחִים. נְעִימִים אֲמָרִים מַלְקוֹחִים. מִגְדָּלוֹת מֶרְקַח רְקוּחִים. מַתָּן לְנֶפֶשׁ פִּקּוּחִים. לוּחוֹת חֵרוּת מְשִׂיחִים. לֵב עָלוּב מְשַׂמְּחִים. כְּאֵב מַמְרִיחִים וּמוֹשְׁחִים. כַּעֲרוּגוֹת עֲרֵבִים שִׂיחִים:

יָדָיו. יְדֵי אָדָם פְּשׁוּטוֹת. יְצוּרָיו לְקַבֵּל מִלְּשָׁטוֹת. טוֹעִים דֶּרֶךְ קוֹשְׁטוֹת. טֶרֶף לְכֹל מוֹשִׁיטוֹת. חֲזָקוֹת וּמַחֲזִיקוֹת מָטוֹת. חִישׁ מִדֶּחִי מְלַקְּטוֹת. זַכּוֹת מְגַלְגְּלוֹת וּמַטּוֹת. זַעַם הַדִּין מִלְּנַטּוֹת:

שׁוֹקָיו. נַעַד כְּתֻלֵּנוּ מְצָרֵף. וְתַחַת רַגְלָיו שְׁרַפְרֵף. הֲדוֹמוֹ מַרְעִיד וּמְרַפְרֵף. הַיָּם מַלְחִיךְ וּמְשָׁרֵף:

ח' חִכּוֹ מַמְתַקִּים. דַּת מְשַׁלִּים עַתִּיקִים. גּוֹזֵר אוֹמֵר וּמֵקִים. בִּדְבָרוֹ שְׁפַר שְׁחָקִים. אָמַר וַיִּקְרָא אֲרָקִים:
ק"וח שִׁבְחוֹ לִגְיוֹנָיו מְפִיקִים. הֲמֻלַּת הָמוֹן אֲפִיקִים. חָלִים וָעִים קְרִיאַת שִׁלּוּשׁ קְדֻשָּׁה מַסְפִּיקִים:

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָל־חַיָּה וְאוֹפָן וּכְרוּב לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים.

בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר. לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל־צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׁמֶךָ וְלֹא־נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

Digitized by Google

והחיות Die Chajoth erheben Gesang und die Cherubim Preis und die Serafim Jubel und die Himmelsschaaren Benedeiung, das Antlitz eines jeglichen hingewandt zu den Serafim; ihnen entgegen lobpreisend sprechen sie:

ברוך Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes! — ein jeglicher von seiner Stätte.

לאל Dem Herrn, dem gebenedeieten, lassen sie liebliche Weisen erklingen; dem Könige, dem ewig lebenden und dauernden Gott, stimmen sie Gesänge an und lassen sie Loblieder ertönen. Denn Er allein ist es, der Gewaltiges wirkt, Neues schafft, Herr ist der Kämpfe, der Heil säet, Rettung keimen läßt, Heilung schafft, furchtbar ist in seinen Ruhmeswerken, Herr der Wunder, der verjünget in seiner Güte an jedem Tage beständig das Schöpfungswerk, wie es heißt: Dem Schöpfer der großen Lichter sei Lob, denn ewiglich währt seine Huld. — Ein neues Licht laß über Zijon erstrahlen, daß wir Alle bald seines Lichtes genießen. Gelobt seist Du, Ewiger, Schöpfer der Himmelslichter!

אהבה Mit großer Liebe hast Du uns geliebt, Ewiger, unser Gott! mit großer und überschwenglicher Barmherzigkeit Dich unser erbarmt. Unser Vater und König! um unserer Väter willen, die auf Dich vertraut und denen Du die Lehren des Lebens ertheilt, sei auch uns gnädig und belehre uns. Unser Vater, Barmherziger, Gnadenreicher! erbarme Dich über uns, und gieb uns in das Herz, zu verstehen und zu erkennen, zu hören, zu lernen und zu lehren, zu bewahren und auszuüben und zu bewähren all die Worte der Belehrung aus Deiner Lehre, in Liebe. Und erleuchte unser Auge in Deiner Lehre, und laß festhalten unser Herz an Deinen Geboten, und einige unser Herz, zu lieben und zu fürchten Deinen Namen, und laß uns nicht zu Schanden werden auf immer und ewig. Denn auf Deinen heiligen Namen, den großen und erhabenen, vertrauen wir; frohlocken wollen wir und jubeln in Deinem Heile. Und laß uns in Frieden heimkehren von den vier Ecken der Erde, und führe uns aufrecht in unser Land. Denn ein Gott, der Heil schafft, bist Du, und uns hast Du erkoren aus allen Völkern und Zungen und uns nahe gebracht Deinem großen Namen für ewig in Wahrheit, Dir zu danken und Dich als den Einigen zu bezeugen in Liebe. Gelobt seist Du, o Ewiger! der erwählt hat sein Volk Jisrael in Liebe.

יחיד אומר אל מלך נאמן.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ | יְהֹוָה | אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהֹוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהֹוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהֹוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

שמע Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen.

ברוך Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches auf immer und ewig.

ואהבת Und du sollst lieben den Ewigen, deinen Gott, mit deinem ganzen Herzen und mit deiner ganzen Seele und mit deinem ganzen Vermögen. Und es sollen diese Worte, die Ich dir heute gebiete, in deinem Herzen sein. Und du sollst sie einschärfen deinen Kindern und davon reden, wenn du sitzest in deinem Hause und wenn du gehest auf dem Wege und wenn du dich hinlegst und wenn du aufstehst. Und du sollst sie binden zum Wahrzeichen an deine Hand, und sie sollen sein zum Denkbande zwischen deinen Augen. Und du sollst sie schreiben auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

והיה Und es wird geschehen, so ihr höret auf meine Gebote, die Ich euch heut gebiete, den Ewigen, euren Gott, zu lieben und ihm zu dienen mit eurem ganzen Herzen und eurer ganzen Seele, so werde Ich den Regen eures Landes geben zu seiner Zeit, Frühregen und Spätregen, daß du einsammelst dein Getreide und deinen Most und dein Oel. Und Ich werde Gras geben auf deinem Felde für dein Vieh, und du wirst essen und satt werden. Hütet euch, daß nicht euer Herz bethört werde und ihr abweichet und fremden Göttern dienet und euch vor ihnen bücket, und über euch der Zorn des Ewigen erglühe, daß Er verschließe den Himmel, daß kein Regen sei, und der Erdboden nicht gebe sein Gewächs, und ihr bald umkommet, weg aus dem schönen Lande, das der Ewige euch giebt. — Und ihr sollt diese meine Worte euch zu Herzen nehmen und zu Gemüthe, und sie binden als Wahrzeichen auf eure Hand, und sie seien zum Denkbande zwischen euren Augen. Und lehret sie eure Kinder, davon zu reden, wenn du sitzest in deinem Hause und wenn du gehest auf dem Wege und wenn du dich hinlegst und wenn du aufstehst. Und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore! Auf daß sich mehren eure Tage und die Tage eurer Kinder auf dem Erdboden, den der Ewige geschworen euren Vätern, ihnen zu geben, — wie die Dauer des Himmels über der Erde.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ: לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיָּמֶת: וּדְבָרָיו חַיִּים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל־בָּנֵינוּ וְעַל־דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ: עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים לְעוֹלָם וָעֶד חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר. אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ אָתָּה: לְמַעַן שִׁמְךָ מַהֵר לְגָאֳלֵנוּ כַּאֲשֶׁר גָּאַלְתָּ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ: אֱמֶת מֵעוֹלָם שִׁמְךָ הַגָּדוֹל עָלֵינוּ נִקְרָא בְּאַהֲבָה. אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

Digitized by Google

ויאמר Und der Ewige sprach zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisrael und sprich zu ihnen, daß sie sich Schaufäden machen an die Zipfel ihrer Kleider für ihre Geschlechter, und sollen an die Schaufäden des Zipfels eine purpurblaue Schnur ansetzen. Und das sei euch zu Schaufäden, daß wenn ihr sie ansehet, ihr euch erinnert aller Gebote des Ewigen und sie thuet, und nicht umherspähet nach eurem Herzen und nach euren Augen, denen ihr nachbuhlet; damit ihr euch erinnert all meiner Gebote und sie thuet, und ihr heilig seiet eurem Gotte. Ich bin der Ewige, euer Gott, der Ich euch herausgeführt habe aus dem Lande Mizrajim, euch ein Gott zu sein, Ich, der Ewige, euer Gott.

אמת Wahr und gültig ist das Wort, festgegründet und ewigbleibend, gerade, treubewährt, lieblich und theuer, voll Anmuth und holdselig, erhaben und gewaltig, wohlgeordnet und wohlgefällig, gut und schön für uns auf immer und ewig. Wahr ist der Weltengott, unser König, der Hort Jaakobs, unseres Heiles Schild. Für alle Geschlechter dauert Er, und sein Name dauert, und sein Thron ist festgegründet, und sein Reich und seine Treue besteht für ewig. Und seine Worte sind lebendig und ewigbestehend, treubewährt und stets begehrt, für immer und in alle Zeit und Ewigkeit, so für unsere Väter wie für uns, für unsere Kinder und all unsere Nachkommen und die Nachkommen des Stammes Jisraels, Deine Knechte; für die früheren Geschlechter wie für die spätesten ein Gesetz, das nie sich wandelt. Wahr ist es, daß Du derselbige bist und bleibst, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, für immer und ewig. Du bist unser König, Du der König unserer Väter! Um Deines Namens willen eile, uns zu erlösen, wie Du unsere Väter erlöst. Wahr ist es, daß Dein großer Name von jeher über uns genannt wird in Liebe. Kein Gott außer Dir!

זולת. מיוסד ע"פ א"ב בראשי החרוזים, ובשטה השנית חתום שם המחבר מרדכי הקטן יגדל בתורה כהונן וכשורה, וסיום כל חרוז הוא ראש פסוק אחד מפסוקי מגלת שיר השירים.

אֲהֵבוּךָ נֶפֶשׁ לְהָדֵךְ. מוֹנִים כּוֹטֵחַ וְשׁוֹדֵךְ.
אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ:

בְּשׁוּב נוֹחֵךְ גְּנוּנוֹ. רְבָבָה תְּרַנֵּן בְּגִינוֹ.
דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ:

גְּשִׁים נִבְנֶה כְּהַחֲדִילִי. דוֹבְבִים נֵלְכָה לְהַבְדִּילִי.
אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי:

דִּמַּנִי נָאוָה וְתִרוּצָה. כִּנַּנִי בְּלֹא פִּרְצָה.
יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי כְּתִרְצָה:

הִזְהִירַנִי מִמַּעַשׂ מְעַנַּיִךְ. הִתְעֵב גֵּיא כְנַעֲנַיִךְ.
הָסֵבִּי עֵינַיִךְ:

וְעַמֵּךְ כֻּלָּם הִלּוּלִים. קֹדֶשׁ וְלֹא חֻלִּים.
שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים:

זְבָדַנִי זְבוּל אַרְמוֹן. טִיֵּב יוֹשְׁבֵי אָמוֹן.
כְּפֶלַח הָרִמּוֹן:

חַכְמֵי מַלְאֲכוֹת מְלָאכוֹת. נֶצַח עוֹלָם הֲלִיכוֹת.
שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת:

טוֹעֲנִים אֲסֻפּוֹת גַּנָּתִי. יַחַד נִטְעִים כַּנָּתִי.
אַחַת הִיא יוֹנָתִי:

יְשָׁרִם לְהָלִיץ הִתְקַפָּה. גַּבְהוּת קֶרֶן וְקוּפָּה.
מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה:

כַּעַס וּשְׂחוֹק יָגוֹ. דַּלַּת־רֹאשׁ מִלְּגוֹ.
אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז:

אהבוך [1]) Der Dir Getreuen Seelen
Stolzruhnde höhnend quälen [2]):
„Wohin hat sich dein Freund gewendet?"

Kehrst Du zurück in Deiner Weihe Hallen,
Von Myriaden wird das Lied erschallen:
„Mein Freund zog ein in seinen Garten".

גשים 'Laßt bauen uns vereint!'
Um mich zu stören, sprach der Feind [3]).
„Ich blieb dem Freunde treu, und Er blieb mein!"

Schön fand Er mich, voll Adel,
Mich nannt' Er: ohne Tadel.
„Hold, meine Freundin du, wie Thirzah [4])!"

חוהירני Er warnt: Der Dränger Werke meide,
Vom Götzenwesen scheide!
„Wend' ab du deinen Blick!"

Dein Volk im Weihekranze
Erstrahl' in heil'gem Glanze,
„Ohn' Makel Deiner Heerden Reihn!"

וכדני Den Prachtpalast gab Er zur Ehre,
Zum Schmuck die Pfleger edler Lehre,
„Wie der Granate würz'ge Hälfte".

In heil'gem Dienste weise mahnend,
Die ew'gen Wege bahnend,
Ihr Werk — „ein mächtig Wissensreich" [5]).

טוענים Geschaart sie pflegen meinen Garten [6]);
Des Erbes sie, des theuren, warten
„In einem Geiste, taubenmild".

O kräft'ger Anwalt sei ihr frommes Streben! [7])
Laß hoch des Heiles Horn sich heben
„Für sie, die licht wie heller Morgen strahlt".

כעס Und lasse Zorn und Hohn verwehen,
Den armen Rest nicht laß vergehen.
„O führ' ihn in Dein Heiligthum!"

---

1) Schließt sich dem früheren Stücke an und führt die folgenden Halbverse des H. L. symbolisirend aus. Verfasser: R. Mordechai (b. Schabbathai).

2) Die in ihrer Macht sicher sich fühlenden Völker höhnen das ohnmächtige Jisrael, das ihnen von Gott im Stiche gelassen erscheint.

3) S. Esra 4, 2; die Feinde Judahs suchten den Tempelbau unter Koresch (Cyrus) zu stören, indem sie an demselben Theil nehmen zu wollen vorgaben.

4) Die schöne Hauptstadt des Reiches Jisrael.

5) Die mündliche Lehre, die durch die Weisen nach allen Seiten hin erörtert und erläutert wurde.

6) Das Gebiet religiöser Erkenntniß.

7) Diese auch in den schwersten Bedrückungen fortgeführte liebende Hingabe an die Ergründung des göttlichen Wortes möge Jisrael zu besonderem Verdienste gereichen!

Digitized by Google

לְגוֹלֵל אֶבֶן צִמְּתַתְנִי. בְּאֵר חַיַּי צָמְּתַתְנִי.
לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי:

מָתַי לְחָצִיר נֶעֱמִית. תּוֹעָה וּמַתְעָה לְהַעֲמִית.
שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית:

נָאִים לְהִתְנַדֵּב מְעֻלִּים. רְאוּת וּלְקַלֵּס מְעֻלִּים.
מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים:

סֵדֶר עֲבוֹדָה מְהֻגָּן. הָשֵׁב לְשִׁיתוֹ נֻגָּן.
שָׁרְרֵךְ אַגַּן:

עֶרֶךְ אֵילִים וּפָרִים. כְּאָז כְּיַד סְפָרִים.
שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים:

פֶּתַח שִׁיר מִלַּבֵּל. הֲדַר זָקֵן מְגֻדָּל.
צַוָּארֵךְ כְּמִגְדָּל:

צַו חֶסֶד כְּגוֹמֵל. וְנַשֵּׂא כָּאָמוּר חוֹמֵל.
רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל:

קֶלֶס תְּמוּר אָשַׁמְתְּ. גְּנַאי זִכְרוֹנֵךְ שַׂמְתְּ.
מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ:

רִיב לְטוֹב יוּמָר. וְלִשְׁפֵלוּת עֵמֶק יְזֻמָּר.
זֹאת קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה לְתָמָר:

שַׁתֵּף בְּכָל־מִשְׁמָר. כֻּלָּם צַדִּיקִים בְּמַאֲמָר.
אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר:

תְּקַן דָּבָר טוֹב. שׁוּרָה אַחַת לַחֲטֹב.
וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב:

Den Stein der Frohn, o wälz' ihn ab!
Sieh mich hinabgedrängt ins Grab.
„Dahin hat mich mein Loos versetzt!"

מתי Wann naht dem Feinde die Verheerungsstunde,
Verführern und Verführeten im Bunde?
Wann ruft's: „Kehr' um, o Sulamith!"?

Zur Stätte will'ger Spenden
Laß Deine Feinde schauend Lob Dir spenden:
„Wie schön ist Deiner Wallfahrt Zug!"

סדר Der Opferwerke würd'ge Reihe,
O stell' es her, das Lied der Weihe, —
„Den Kreis [1]), in dem die Weisheit quillt!"

Das Opfer wieder sei geschichtet,
Wie einst, da Weiser Mund gerichtet,
„Der Brüder traut Gazellenpaar" [2])!

פתח Daß laut das Loblied wieder halle,
Aus der Leviten Mund erschalle
„Von hoher Warte [3]), ragend wie ein Thurm".

Voll Gnade Deine Huld entbiete,
Erhebe neu mit liebendem Gemüthe,
„Daß hoch wie Karmel Deine Zinnen ragen".

קלס Schmach war für Schuld der Lohn [4]):
Dein Name ward zum Hohn,
„Die einst du schön und lieblich warst!"

Die Fehde dann gewendet ist zum Segen;
Der Tiefgebeugten schallt der Ruf entgegen:
„Sieh! stattlich du gleich Palmen ragst".

שתף Eintracht dann waltet in der Treuen Kreise.
'Sie Alle fromm!' ertönt zu ihrem Preise.
„Und hoch wie Palme hebt sich dann mein Wuchs".

O sprich das Wort, das Segen uns verheißt!
Im Chor einmüthig Alles dann Dich preist:
„Wie süß gleich edlem Weine ist Dein Gaumen!" —

1) Der Rath der Weisen, das Synedrium, war höchster Sitz religiöser Erkenntniß und Weisheit.

2) Moscheh und Aharon.

3) Die Stelle, von der aus die Leviten sangen, — der Duchan (דוכן). — war erhöhet.

4) Worte Gottes an Jisrael.

חתום שלמה בירבי יהודה חזק ואמץ מאד בתורה אמן ואמן. וכל חרוז מסיים בלשון הכתוב מספר שיר השירים.

שְׁחוֹרָה וְנָאוָה תְּשׁוּקָתוֹ. לֹא מֵרֹב חֲשׁוּקָתוֹ.
אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ:
מְחַסּוּרִים שׁוּר שְׁפוּרִים. הִסְתַּכֵּל בָּךְ כּוֹפְרִים.
לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים:
בִּינָה רְצוּי תּוֹרְמִים. כְּסוּס עוֹלָם גּוֹרְמִים.
נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים:
יִתֵּן קוֹל צוֹרֵחַ. הַטּוֹבוֹת וְהָרָעוֹת הַפּוֹרֵחַ.
הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ:
דּוֹדִי נוֹחַ לִי. הַמְנַחֲמִי וּמוֹחֵל לִי.
מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי:
חַזּוּת כְּאָז צִבְאֵךְ. וְהַר שְׁכִינַת מוֹרָאֵךְ.
אֶנְהָגְךָ אֲבִיאֲךָ:
קָרוֹבְךָ עִם דַּבְּקֵנִי. וְסֵת שִׁבְחֵךְ סַפְּקֵנִי.
שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי:
אַחֲרִית לְטַהֵר שׁוּלַיִם. מַהֵר לְשַׁלֵּשׁ בִּכְפָלַיִם.
הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָיִם:
צִיּוֹן רְשָׁפִים מְלַבֵּךְ. מִי זֹאת כְּלִבְבֵךְ.
שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ:
אוֹתוֹת רָאוֹת מְרֻבִּים. דֶּרֶךְ לַעֲבֹר מְסֻבִּים.
מַיִם רַבִּים:
בִּיטָה עֲנִיָּה לְנַחֲמָה. תַּעֲרֹת אִם חוֹמָה.
אֲנִי חוֹמָה:
וִיהוּדָה כֶּרֶם נְפָנִי. רַגֵּל הַהֵיכָל לִפְנֵי.
כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי:

אֱלֶף הַמָּגֵן מְגִנִּים. אֶדֶר שָׂרִים סְגָנִים.
הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים:

מִסְּרִיּוּת מַסְרִיחַ רְדִידִי. גֵּרֵד וָרֶד יְדִידִי.
בְּרַח דּוֹדִי:

ח׳ וּדְמֵה־לְךָ בְּטִיּוּלִים. אֵמֶץ כְּאָז חֲיָלִים.
לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים:

מִשְׁקָל בְּמִשְׁקַל שָׂמִים. נִיחוֹחַ מוֹר סַמִּים.
עַל הָרֵי בְשָׂמִים:

חתום מרדכי הקטן יגדל בתורה.

עַל הָרֵי בְשָׂמִים סֹב וּדְמֵה־לְךָ דוֹדִי. מַשְׁגִּיחַ וּמֵצִיץ מֵחַרַכֵּי בֵּית וַעֲדִי. קוּמִי לָךְ, רַעְיָתִי, דְּפֹק לְעוֹדְדִי. כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד מַמְתֶּנֶת מְעִידִי. יוֹשֶׁבֶת עֲגוּמָה נַעֲגוּנָה וְאֵין מְנַעֲדִי. וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי:

אֶל־גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת, מֹר וּלְבֹנָה וַאֲהָלוֹת. הַבֵּט מִמַּעֲלוֹת כִּי מַכּוֹת נַחְלוֹת. קוּמָה קַדְּמָה חַפֵּשׂ עוֹלַת עֲלִילוֹת. טֶנֶף וּגְעִילוֹת יְחַלֵּל קֹדֶשׁ מְעִילוֹת. נָא שְׁבֹר זְרֹעוֹ מִלְּהַעֲלוֹת תְּעָלוֹת. וְעִם קְהִלּוֹת בְּמַקְהֵלוֹת לְהוֹדוֹת הַלֵּלוֹת:

עַל־הָרֵי בָתֶר, עַל אַחַד הֶהָרִים. יֵרָאֶה לַבְּחִירִים. גְּמוּל פֹּעַל הוֹרִים. דְּכִים נְמֵרִים אֲרָיוֹת וַחֲזִירִים פָּרִים אַבִּירִים. לְפַסֵּג גִּזְרֵי גְזָרִים כִּיקַר כָּרִים. כָּלִים גְּמוּרִים. תּוֹר וְגוֹזָל שְׁלֵמִים וְלֹא חֲסֵרִים שְׁמוּרִים בְּלֵיל שִׁמֻּרִים. הַלֵּל גּוֹמְרִים כְּעִבְרִים שָׁרִים וַמָּרִים. אָשִׁירָה לַיְיָ אֹמְרִים:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי־אָרֶץ: אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל־לִבּוֹ: אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ. וְיַם־סוּף בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ. וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל. וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו. תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ: מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם.

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל־שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ.

יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל. גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

עזרת Beistand unserer Väter warst Du von ewig her, Schild und Helfer ihren Kindern nach ihnen in jeglichem Geschlechte. In der Weltenhöhe ist Dein Sitz, und Deines Rechtes Walten und Deine Milde reicht bis an die Enden der Erde. Glücklich der Mann, der horcht auf Deine Gebote und Deine Lehre und Dein Wort sich zu Herzen nimmt. Es ist wahr, Du bist ein Herr Deines Volkes und ein König, mächtig, ihren Streit zu führen. Es ist wahr, Du bist der Erste und Du bist der Letzte, und außer Dir haben wir keinen König, der erlöst und errettet. Aus Mizrajim hast Du uns erlöst, Ewiger, unser Gott! und aus dem Sklavenhause uns befreit; alle ihre Erstgebornen hast Du erschlagen und Deinen Erstgebornen hast Du erlöst und das Schilfmeer gespalten, und die Uebermüthigen hast Du versenkt und Deine Lieblinge hindurchgeführt, daß die Wasser ihre Feinde deckten, nicht Einer von ihnen blieb übrig. Darob priesen Dich die von Dir Geliebten und erhoben den Allmächtigen, und Deine Lieblinge spendeten Gesänge, Lieder und Lobpreisungen, Segnungen und Dankesworte dem Könige, dem Gotte, der ewig lebt und dauert, hoch und erhaben, groß und mächtig ist, der die Trotzigen beugt und erhebt die Gebeugten, frei hinausführt die Gefesselten und löset die Bedrückten und beisteht den Verkümmerten und sein Volk erhört, sobald es zu ihm ruft; sie spendeten Lob dem höchsten Gotte, gelobt sei Er und gepriesen! — Moscheh und die Kinder Jisrael stimmten Dir ein Loblied an in voller Freude, und sie Alle sprachen:

מי „Wer ist wie Du, Herr, unter den Göttern? wer wie Du verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar in seinen ruhmwürdigen Thaten, Wunderthäter!"

שירה Ein neues Lied sangen die Erlösten zu Deines Namens Preis am Meeresstrande; einmüthig Alle dankten sie und huldigten Dir und sprachen:

יי „Der Ewige wird regieren immer und ewig."

צור Hort Jisraels! steh' auf zum Beistande Jisraels, und befreie nach Deiner Verheißung Jehudah und Jisrael, Du unser Erlöser, — Ewiger der Heerschaaren ist sein Name, — Heiliger Jisraels!

גאולה. חתום שלמה הקטן יחיה חזק יגדל לתורה ויראה זרע.

בְּרַח דוֹדִי עַד שֶׁתֶּחְפָּץ אַהֲבַת כְּלוּלֵינוּ. שׁוּב לְרַחֵם כִּי כְלִינוּ. מַלְכֵי יָוָן הִרְשָׁעָה שׁוֹבֵינוּ תּוֹלָלֵינוּ. הָרוֹם וְקַעֲקַע בְּצָתָם מְתִלֵּנוּ. הָקֵם טוֹרֵךְ נִגֵּן שְׁתִילֵינוּ. הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ:

בְּרַח דוֹדִי עַד שֶׁיָּפוּחַ קֵץ מַחֲזֶה. חִישׁ וְנָסוּ הַצְּלָלִים מִזֶּה. יָרוּם וְנִשָּׂא וְגָבַהּ נִבְזֶה. יַשְׂכִּיל וְיוֹכִיחַ וְגוֹיִם רַבִּים יַזֶּה. חֲשׂוֹף זְרוֹעֲךָ קְרוֹא כָזֶה. קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה:

בְּרַח דוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי. יָגֹל יִגַּשׁ קֵץ קִצְבִּי. דַּלּוֹתִי מִשְׁבִי. לַעֲטֶרֶת צְבִי. תְּעוּבִים תְּאֵבִים הַר צְבִי. וְאֵין מֵבִיא וְנָבִיא וְלֹא תְשְׁבִי מְשַׁוֵּי מְשִׁיבִי. רִיבָה רִיבִי. הָסֵר חוֹבִי וּכְאֵבִי. וְיֵרָא וְיֵבוֹשׁ אוֹיְבִי וְאָשִׁיבָה חוֹרְפִי בְנִיבִי. זֶה דוֹדִי גוֹאֲלִי קְרוֹבִי. רֵעִי וַאֲהוּבִי. אֵל אֱלֹהֵי אָבִי:

בִּגְלַל אָבוֹת תּוֹשִׁיעַ בָּנִים. וְתָבִיא גְאֻלָּה לִבְנֵי בְנֵיהֶם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

ברח[1]) O Trauter! eil' herbei, so lang die Liebe waltet,
Die bräutliche. Erbarme Dich! sieh, wie der Feind, der Dränger schaltet!
Entwurzle, reiße sie aus unserm Grunde.
Richt' auf Dein Zelt; dann tönt's aus unsrer Sprossen Munde:
„Sieh da! Er weilt in unsrer Mauern Nähe!"

ברח O Trauter! eil', eh' noch entwich das Ziel der frommen Schau,
O schnell! laß fliehn die Schatten trüb und grau!
Erheb', bring' ihn empor, der wird verhöhnt, verlacht, [2])
Daß Völker er belehrt durch Deines Wortes Macht.
Entblöße Deinen Arm! laut sei der Ruf vernommen:
„Des Freundes Stimme! horch! Er ist herbeigekommen!"

ברח O eile, Trauter, flüchtig wie Gazelle!
O bring' heran des Heiles Ziel in Eil' und Schnelle!
Erheb' aus dunklen Kerkers Stelle
Empor zu Glanzes Helle!
Auf Deinen heil'gen Höhen
Ist Schmach und Greul zu sehen.
Und Keiner für uns steht,
Kein Thischbi [3]), kein Prophet.
Wer lindert mir den Schmerz,
Erquicket mir das Herz?
So führe Du den Streit
Und banne Schuld und Leid!
Erröthend es die Feinde sehen.
Und denen, die mich schmähen,
Dann ruf' ich zu das Wort:
Seht meinen Freund mir nah, der Anwalt mir und Hort
Seht den Geliebten, Trauten,
Den Gott, auf den die Väter bauten!

בגלל Um der Väter willen rette die Nachkommen und bring' Erlösung ihren Abkömmlingen.

ברוך Gelobt seist Du, o Ewiger, der Jisrael erlöset hat.

1) Verfasser: R. Salomoh (b. Jehudah ha-Babli).
2) Möge Jisrael, der geschmähte Träger des göttlichen Wortes, zu Ehren kommen, und die Gotteserkenntniß durch ihn verbreitet werden.
3) Elijahu.

Digitized by Google

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

*אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

---

*Keduschah bei Wiederholung der Tefillah durch den Vorbeter.

ח' נְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם, כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר

ק"וח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ח' אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

ק"וח בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

ח' מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ. מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן: תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל־יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

ק"וח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח' לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אדני O Herr! öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer, Gewaltiger und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens willen, in Liebe. König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham!

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr! Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen, — der wehen lässet den Wind und herabfallen den Regen, der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt und die Kranken heilt, die Gefesselten löst und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten? und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt und sprossen lässet das Heil? Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

*)אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

---

* **Keduschah** bei Wiederholung der Tefillah durch den Vorbeter.

נקדש (Vorb.) Wir wollen Deinem Namen die Heiligung bringen in dieser Welt, wie ihm die Heiligung wird in den Himmeln droben, wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer rief dem Andern zu und sprach:

קדוש (Gem.) Heilig, heilig, heilig ist der Gott der Heerschaaren; so weit die Erde, reicht seine Herrlichkeit.

אז (Vorb.) Und mit gewaltigem, mächtig erbrausendem Halle lassen sie die Stimme vernehmen, sich erhebend den Serafim entgegen, die ihnen zurufen:

ברוך (Gem.) Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen! — ein jeglicher von seiner Stätte aus.

ממקומך (Vorb.) Aus Deiner Stätte, Du unser König! glänz' hervor und walte über uns, denn wir harren auf Dich, wenn Du wieder herrschen wirst in Zijon, bald in unseren Tagen, für alle Zeit und Ewigkeit thronend. O werde erhoben und geheiligt in Deiner Stadt Jeruschalajim für alle Geschlechter und in alle Dauer der Zeiten! Und unser Auge möge schauen Dein Reich, wie das in den Sängen Deiner Verherrlichung gesprochene Wort lautet, durch David, Deinen frommen Gesalbten:

ימלך (Gem.) Der Ewige wird herrschen in alle Zeit, dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

לדר (Vorb.) In alle Geschlechter wollen wir verkünden Deine Größe und in alle Dauer der Zeiten Deine Weihe aussprechen, und Dein Preis, unser Gott, soll aus unserem Munde nie entweichen in alle Zeit und Ewigkeit; denn ein großer und heiliger Gott und König bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen und uns geheiligt durch Deine Gebote und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe (Sabbathe zur Ruhe,) Festzeiten zur Freude, Feiertage zur Wonne, (diesen Sabbathtag und) dieses Fest der ungesäuerten Brote, die Zeit unserer Befreiung, (in Liebe) eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen und Dir vors Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, und Jeruschalajims, Deiner heiligen Stadt, und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung und zum Guten, zur Huld und zur Gnade, zum Erbarmen, Leben und Frieden an diesem Feste der ungesäuerten Brote. Gedenk' unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des Wortes willen, das Heil und Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig und erbarme Dich unser und hilf uns! Denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott und Herr, erbarmungs- und huldreich, bist Du.

והשיאנו Und lasse uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott! den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du in Deiner Gnade uns zu segnen verheißen hast. (Am Sabbath: Unser Gott und unserer Väter Gott, habe Wohlgefallen an unserer Ruhe.) Heilige uns durch Deine Gebote und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns von Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hülfe und läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen. Laß uns genießen, Ewiger, unser Gott, (in Liebe und Wohlgefallen,) in Freude und Wonne Deine heiligen (Sabbath- und) Festtage, daß sich Deiner freue Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiligt (den Sabbath,) Jisrael und die Festzeiten.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

ק' מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

(Der Vorbeter bei Wiederholung der Tefillah:)

(אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר. יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:)

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet, und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisraels und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

ותחזינה Und schauen mögen unsre Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon in Barmherzigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige, unser Gott und unserer Väter Gott, auf immer und ewig. Hort unsers Lebens, Schild unsers Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeigungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags, Allgütiger! denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer! denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König! beständig, auf immer und ewig. Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich! — Gelobt seist Du, Ewiger! Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön dankendes Bekenntniß abzulegen.

(Der Vorbeter bei Wiederholung der Tefillah:

אלהינו Unser Gott und unserer Väter Gott! Segne uns mit dem in Deiner Thorah geordneten dreifachen Segen, wie er durch Moscheh, Deinen Knecht, verzeichnet und durch den Mund Aharons und seiner Sprößlinge ist ausgesprochen worden, die Priester, Deine heilige Schaar, wie es heißt:

Es segne dich der Ewige und behüte dich!
Es lasse leuchten der Ewige sein Antlitz zu dir und begnade dich!
Es wende der Ewige sein Antlitz zu dir und gebe dir Frieden!)

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר־פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

שים Laß Frieden, Heil und Segen, Gunst, Gnad' und Erbarmen kommen über uns und über ganz Jisrael, Dein Volk. Segne uns Alle, unser Vater, insgesammt mit dem Lichte Deines Antlitzes! Denn in dem Lichte Deines Angesichtes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens und die Liebe zur Milde und Menschlichkeit, und Gerechtigkeit und Segen und Erbarmen und Leben und Frieden. Und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der da segnet sein Volk Jisrael mit Frieden.

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen, und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen Alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre, und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und Erlöser! Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Jisrael. Darauf sprechet: Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! daß erbauet werde das Heiligthum bald in unseren Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil haben. Dort wollen wir Dir dienen in Ehrfurcht, wie in den Tagen der Vorwelt und in den Jahren der ältesten Zeiten.

סדר הלל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת־הַהַלֵּל:

(קיג) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ:
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־
שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל־כָּל־
גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ
הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים
אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ:
מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה
הַלְלוּיָהּ:

(קיד) בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב
מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל
מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר:
הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן:
מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר:
הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן:
מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַ יַעֲקֹב:
הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

(קטו) לֹא לָנוּ יְיָ לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־
חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם:

Das Hallel.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns befohlen, das Hallel zu lesen.

הללויה (Psalm 113.) Hallelujah! Lobet, Knechte des Ewigen, lobet den Namen des Ewigen. Der Name des Ewigen sei gepriesen von nun an bis in Ewigkeit. Von Sonnenaufgang bis zu ihrem Niedergang wird gelobt der Name des Ewigen. Hoch über allen Völkern ist der Ewige, über den Himmeln seine Herrlichkeit. Wer ist gleich dem Ewigen, unserem Gotte, der so hoch thronet, der so tief herniederschaut, im Himmel und auf Erden? Er richtet empor aus dem Staube den Armen, aus dem Kothe erhöht Er den Dürftigen, daß Er ihn setze neben die Edlen, neben die Edlen seines Volkes; der bevölkert die Unfruchtbare im Hause: die Mutter der Kinder frohlocket. Hallelujah!

בצאת (Psalm 114.) Da Jisrael aus Mizrajim zog, das Haus Jaakobs aus dem Volke fremder Zunge, ward Jehudah zu seinem Heiligthume, Jisrael seine Herrschaft. Das Meer sah und floh, der Jarden wandte sich zurück, die Berge hüpften wie Widder, die Hügel wie junge Schafe. Was ist dir, o Meer, daß du fliehest? Jarden, daß du zurück dich wendest? ihr Berge, daß ihr hüpfet wie Widder? Hügel, wie junge Schafe? Vor dem Herrn erzittre, Erde! vor dem Gotte Jaakobs, der wandelt den Felsen in Wasserteiche, den Kiesel in Wasserquellen.

לא (Psalm 115.) Nicht uns, Ewiger! nicht uns, sondern Deinem Namen gieb Ehre, um Deiner Huld, um Deiner Treue willen. Warum sollen die Völker sprechen: Wo ist doch ihr Gott?

וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף
וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם
וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא
יְרִיחוּן: יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־
יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ
בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּייָ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: בֵּית אַהֲרֹן
בִּטְחוּ בַייָ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: יִרְאֵי יְיָ בִּטְחוּ בַייָ עֶזְרָם
וּמָגִנָּם הוּא:

**יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ
אֶת־בֵּית אַהֲרֹן: יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ הַקְּטַנִּים עִם־
הַגְּדֹלִים: יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם:
בְּרוּכִים אַתֶּם לַייָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם לַייָ וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם: לֹא־הַמֵּתִים
יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:**

(קטז) אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְיָ אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל
מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְיָ אֶקְרָא אָנָּה יְיָ
מַלְּטָה נַפְשִׁי: חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר
פְּתָאיִם יְיָ דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי
כִּי יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־
דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת
הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי
בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

Digitized by Google

Und unser Gott ist im Himmel; Alles, was ihm gefällt, thut Er. Ihre Götzen sind Silber und Gold, Werk von Menschenhänden. Einen Mund haben sie und reden nicht, Augen und sehen nicht, Ohren und hören nicht, eine Nase und riechen nicht, haben Hände und tasten nicht, Füße und gehen nicht; sie geben keinen Laut mit ihrer Kehle. Ihnen gleich werden ihre Verfertiger, Jeglicher, der ihnen vertrauet. Jisrael, vertraue dem Ewigen! — ihr Beistand und ihr Schild ist Er. Haus Aharon, vertrauet dem Ewigen! — ihr Beistand und ihr Schild ist Er. Die ihr den Ewigen fürchtet, vertrauet dem Ewigen! — ihr Beistand und ihr Schild ist Er.

יי Der Ewige hat unser gedacht, Er segnet, segnet das Haus Jisrael, segnet das Haus Aharon, segnet die den Ewigen fürchten, die Kleinen sammt den Großen. Der Ewige möge hinzuthun zu euch, zu euch und zu euren Kindern. Gesegnet seid ihr dem Ewigen, dem Schöpfer des Himmels und der Erde. Die Himmel sind des Ewigen Himmel; die Erde hat Er gegeben den Menschenkindern. Nicht die Todten loben Jah, und Alle nicht, die sinken in Grabesstille. Aber wir preisen Jah von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

אהבתי (Psalm 116.) Ich liebe, denn der Ewige hört meine Stimme, mein Flehen. Denn Er neigte mir sein Ohr; lebenslang will ich ihn anrufen. Mich umfingen des Todes Bande, und Angst der Hölle traf mich, Noth und Kummer fand ich. So ruf' ich an den Namen des Ewigen: ach Ewiger, rette meine Seele! Gnädig ist der Ewige und gerecht, und unser Gott ein Erbarmer. Es hütet die Einfältigen der Ewige; elend war ich, und Er half mir aus. Kehre zurück, meine Seele, in deine Ruhe! denn der Ewige hat dir wohlgethan. Denn befreit hast Du meine Seele vom Tode, mein Auge von Thränen, meinen Fuß vom Sturze. Wandeln werd' ich vor dem Ewigen in den Landen des Lebens. Ich vertraue, wenn ich rede: ich bin sehr gebeugt. Ich sprach in meiner Verirrung: des Menschen Alles ist trügerisch!

מָה־אָשִׁיב לַייָ כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: כּוֹס־
יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַייָ
אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ
הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְיָ כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי
עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ אֶזְבַּח
זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם
נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי
יְרוּשָׁלָםִ הַלְלוּיָהּ:

(קיז) הַלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים:
כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

(קיח) הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יֹאמְרוּ נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָבְיָהּ:
יְיָ לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי
בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ
מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ
בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם:
סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי
כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם:

Digitized by Google

מה Wie soll ich vergelten dem Ewigen all seine Wohlthaten gegen mich? Den Kelch des Heiles erheb' ich, und den Namen des Ewigen ruf' ich an. Meine Gelübde bezahle ich dem Ewigen im Angesicht seines ganzen Volkes. Theuer ist in den Augen des Ewigen das Sterben seiner Frommen. Ach Herr! denn mir, Deinem Knecht, mir, Deinem Knecht, Sohne Deiner Magd, hast Du meine Bande gelöst. Dir will ich opfern Opfer des Dankes, und den Namen des Ewigen ruf' ich an. Meine Gelübde bezahle ich dem Ewigen im Angesicht seines ganzen Volkes, in den Höfen des Hauses des Ewigen, in deiner Mitte, Jeruschalajim! Hallelujah!

הללו (Psalm 117.) Lobet den Ewigen, all ihr Völker! preiset ihn, alle Nationen! Denn mächtig über uns ist seine Huld, und die Treue des Ewigen ist ewiglich. Hallelujah!

(Vorbeter und Gemeinde abwechselnd:)

הודו (Psalm 118.) Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig,
denn ewiglich währt seine Huld.
Sprechen soll Jisrael: denn ewiglich währt seine Huld.
Sprechen soll das Haus Aharon: denn ewiglich währt seine Huld.
Sprechen sollen die den Ewigen
fürchten: denn ewiglich währt seine Huld.

מן המצר Aus der Enge rief ich Jah; mich erhörte im Geräumigen Jah. Der Ewige ist mit mir: ich fürchte nicht; was kann ein Mensch mir thun? Der Ewige ist mir unter meinen Helfern, und ich werde mich weiden an meinen Hassern. Besser ist es, sich bergen beim Ewigen, als auf Menschen vertrauen. Besser ist es, sich bergen beim Ewigen, als auf Edle vertrauen. Alle Völker haben mich umringt: im Namen des Ewigen raff' ich sie weg. Sie haben mich umringt, ja umzingelt: im Namen des Ewigen raff' ich sie weg. Sie haben mich umringt wie Bienen, sie verlöschen wie Dornenfeuer: im Namen des Ewigen

דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיְיָ עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר לַייָ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: אודך אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה: אבן מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: מאת זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זה

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ: ברוך אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אל אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: אלי הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ. וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ. כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

קדיש שלם.

raff' ich sie weg. Stießest du mich auch zum Falle, stand der Ewige mir bei. Mein Sieg und Sang ist Jah, Er war meine Rettung. Stimme des Jubels und der Rettung erschallt in den Zelten der Gerechten: die Rechte des Ewigen schafft Macht. Die Rechte des Ewigen ist hoch gehoben, die Rechte des Ewigen schafft Macht. Ich sterbe nicht; nein, ich lebe und erzähle die Thaten Jahs. Züchtigen mag mich Jah, aber dem Tode giebt Er mich nicht hin. Oeffnet mir die Pforten des Heils! ich will durch sie eintreten, Jah preisen. Dies ist die Pforte des Ewigen! Gerechte treten da ein. Ich will Dich preisen, daß Du mich erhört und warst meine Rettung. Der Stein, den die Bauleute verwarfen, ist geworden zum Eckstein. Von dem Ewigen ist dies geschehen, das so wunderbar in unseren Augen. Diesen Tag hat der Ewige geschaffen: lasset uns jubeln und uns freuen an ihm!

(Vorb.)	(Gem.)
Ach Ewiger, gewähre Hülfe!	Ach Ewiger, gewähre Hülfe!
Ach Ewiger, gewähre Glück!	Ach Ewiger, gewähre Glück!

ברוך Gesegnet der da kommt im Namen des Ewigen! wir grüßen euch aus dem Hause des Ewigen. Ein Gott ist der Ewige und leuchtet uns. Bindet das Festthier mit Seilen an die Hörner des Altars. Mein Gott bist Du, den ich preise, mein Gott, den ich erhebe. Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig, denn ewiglich währt seine Huld.

יהללוך Mögen Dich preisen, Ewiger, unser Gott! all Deine Werke; und die Dir Geweihten, Frommen, die Deinen Willen vollbringen, und Dein ganzes Volk, das Haus Jisrael, mit Jubel mögen sie danken und benedeien, rühmen und preisen, erheben und verherrlichen, die Weihe und Herrschaft geben Deinem Namen, unser König! denn Dir zu danken ist süß, und Deinem Namen Lob zu singen ist schön. Denn von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott. Gelobt seist Du, Ewiger, König, gepriesen durch Lobgesänge!

סדר הוצאת ספר התורה.

(ברוב קהלות אשכנז מתחילין מיד ויהי בנסע.)

אֵין־כָּמְוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אַב הָרַחֲמִים. הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָֽיִם: כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים:

פותחין ארון הקדש ומוציאין ב׳ ס״ת ואומרים:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר משֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְיָ מִירוּשָׁלָֽיִם:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

יְהוָֹה | יְהוָֹה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה:

אין Keiner ist wie Du unter den Göttern, o Herr! und Nichts wie Deine Werke! Dein Reich ist ein Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Der Ewige ist Herrscher, der Ewige war Herrscher, der Ewige wird herrschen in alle Zeit und Ewigkeit. Der Ewige wird Macht verleihen seinem Volke; der Ewige segne sein Volk mit Frieden!

אב Vater des Erbarmens! erweise Zijon Güte in Deiner Huld, baue die Mauern Jeruschalajims. Denn auf Dich allein vertrauen wir, König, Gott, hoch und erhaben, Herr der Ewigkeiten!

(Beim Herausnehmen der Thorah:)

ויהי Und es geschah, wenn aufbrach die Bundeslade, da sprach Moscheh: Erhebe Dich, Ewiger! daß sich zerstreuen Deine Feinde, und flüchten, die Dich hassen, vor Deinem Angesichte. Denn von Zijon geht aus die Lehre und das Wort des Ewigen von Jeruschalajim.

ברוך Gelobt sei, der ertheilt hat die Lehre seinem Volke Jisrael in seiner Heiligkeit.

יי Ewiger! Ewiger! Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und reich an Huld und Treue, der bewahret Huld bis ins tausendste Geschlecht, der verzeihet Sünde, Missethat und Vergehen.

Digitized by Google

רִבּוֹנוֹ שֶׁל־עוֹלָם. מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי וְזַכֵּנִי (וְאֶת־אִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי) לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. וּמַלְּטֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְזַכֵּנוּ שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ בְּתוֹכֵנוּ. וְהוֹפַע עָלֵינוּ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה. וְיִתְקַיֵּם־בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב. וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְיָ, רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה, רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ: וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁאֶזְכֶּה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים לְפָנֶיךָ. וְקַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים וּמִשָּׁעוֹת רָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא לָעוֹלָם. וְהַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ· אָמֵן:

רבון Herr der Welt! erfülle meines Herzens Wünsche zum Segen und gewähre mein Verlangen und erfülle mir meine Bitte, und würdige mich und die Meinigen, Deinen Willen mit ganzem Herzen zu erfüllen, und bewahre mich vor dem sündigen Triebe, und laß Deine Lehre unser Theil sein. Würdige uns, daß Dein Gottesglanz über uns walte. Laß über uns strahlen den Geist der Weisheit und Einsicht, daß an uns sich erfülle das Prophetenwort: Und es wird auf ihm ruhen der Geist des Ewigen, der Geist der Weisheit und Einsicht, der Geist des Rathes und der Stärke, der Geist der Erkenntniß und Furcht des Ewigen. So möge es denn auch Dein Wohlgefallen sein, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott! daß ich so glücklich sein möge, das in Deinen Augen Gute zu vollbringen und auf den Wegen der Frommen vor Dir zu wandeln. Heilige uns durch Deine Gebote, daß wir theilhaft werden gesegneten und dauernden Lebens, des Lebens in einer künftigen Welt, und bewahr' uns vor bösen Handlungen und bösen Stunden, die heranstürmen in das Leben dieser Welt. Wer aber auf den Ewigen vertraut, Huld umringet ihn. Amen!

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: ג״פ

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא. בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם. וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין: יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא. וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא. לְמִרְחַם עֲלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל־דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִדְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמֵּי יְקָר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל־עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא. וְלָא עַל בַּר־אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא. דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט. וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט. וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן: יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבִּי וְלִבָּא דְּכָל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

יהיו Mögen Dir wohlgefällig sein die Worte meines Mundes und das Sinnen meines Herzens, Ewiger, mein Hort und mein Erlöser!

ואני Und mein Gebet an Dich, o Ewiger, komme zur Gnadenzeit! O Gott, in der Fülle Deiner Gnade erhöre mich durch die treue Zuversicht Deines Heiles!

בריך Gelobt sei der Name des Weltenherrn, gelobt seiner Allmacht Krone und Stätte! Möge Deine Gnade sein mit Deinem Volke Jisrael in Ewigkeit, und die siegreiche Macht Deiner Rechten laß schauen Dein Volk in Deinem Heiligthume! Laß uns zuströmen den Segen Deiner Erleuchtung und nimm unser Gebet an in Liebe! Möge es Dein Wille sein, daß Du uns in Gnaden das Leben verlängerst, und laß mich meine Stelle haben in der Mitte der Frommen, daß Du Dich mein erbarmest, mich schützest und all die Meinigen und die Deinem Volke Jisrael angehören. Du ja speisest Alle und verpflegest Alle, Du der Herrscher über Alles, Du der herrschet über Könige, und die Herrschaft ist Dein. Ich stehe hier als Knecht des Heiligen, Hochgelobten. Vor ihm beuge ich mich und vor der Würde seiner Lehre zu jeglicher Zeit. Auf keinen Sterblichen verlasse ich mich, und auf Keinen, der Göttlichkeit sich zuspricht, lehne ich mich, — nur auf den Gott des Himmels, der da ist ein Gott in Wahrheit und dessen Lehre ist Wahrheit und dessen Propheten sind Wahrheit und der in reicher Fülle übt Thaten der Liebe und Wahrheit; auf ihn vertraue ich, und seinem Namen, dem heiligen und weihevollen, spende ich Loblieder. Möge es Dein Wille sein, daß Du öffnest mein Herz für die Lehre und erfüllest die Wünsche meines Herzens und des Herzens Deines ganzen Volkes Jisrael zum Guten, zum Leben und zum Frieden!

(ברוב קהלות אשכנז אין אומרים שמע ולא אחד.)

ח״וק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

ח״וק אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קָדוֹשׁ שְׁמוֹ:

ח׳ גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

ק׳ לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַבְּרִיּוֹת אֱלוֹהַּ כָּל־הַנְּפָשׁוֹת. הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם: קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד: וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי: וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב. שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל־נָוֵהוּ כַּכָּתוּב. כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֶאֱמַר. וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל

שמע (Vorb. u. Gem.) Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen!

אחד (Vorb. u. Gem.) Einzig ist unser Gott, groß unser Herr, Heiliger sein Name!

לך (Gem.) Dein, o Ewiger, ist die Größe und die Stärke und die Herrlichkeit, die Macht und der Glanz, ja Dein Alles im Himmel und auf Erden. Dein, o Ewiger, ist die Herrschaft, und Du bist es, der sich erhebet über Alles als Haupt. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor dem Schemel seiner Füße! heilig ist Er. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seinem heiligen Berge; denn heilig ist der Ewige, unser Gott.

אב Der Vater des Erbarmens erbarme sich des Volkes, des von ihm geschützten, und gedenke des Bundes mit den urgewaltigen Ahnen, und rette

נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

בהגיע הש"ץ על הבימה מניח ס"ת על השלחן ופותח ואומר:

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ. וְנֹאמַר אָמֵן: הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה. כֹּהֵן קְרָב. יַעֲמֹד פלוני בר פלוני הכהן: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ:

קהל וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

העולה לתורה מברך.

בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

והעם עונים בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וחוזר המברך ב"י"ה"ל"ו

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

אחר הקריאה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן־לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

unsere Seelen vor bösen Stunden, und wende ab jede sündige Regung den von ihm Geschirmten, und begnadige uns zu steter Erhaltung, und erfülle unsere Wünsche in reichem Maße, in Heil und Erbarmen.

(Der zur Thorah Gerufene spricht:)

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך יי (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, für immer und ewig!

ברוך אתה Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns erkoren aus allen Völkern und uns ertheilt hat seine Lehre. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat!

(Nach der Vorlesung.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns ertheilt hat die Lehre der Wahrheit und das ewige Leben gepflanzt in unsere Mitte. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat!

קריאת התורה ליום ראשון של פסח.

קורין בפ' בא (שמות י"ב כ"א—נ"א).

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִשְׁכוּ
וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח׃ וּלְקַחְתֶּם
אֲגֻדַּת אֵזוֹב וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר־בַּסַּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל־
הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת מִן־הַדָּם אֲשֶׁר בַּסָּף וְאַתֶּם
לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר׃ וְעָבַר יְהוָֹה לִנְגֹּף
אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי
הַמְּזוּזֹת וּפָסַח יְהוָֹה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא
אֶל־בָּתֵּיכֶם לִנְגֹּף׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְחָק־לְךָ
וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם׃ לוי וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יִתֵּן יְהוָֹה לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת׃
וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם׃
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוָֹה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בָּתֵּי

Vorlesung aus der Thorah.

(2. B. Mos. 12, 21—51.)

ויקרא Und Moscheh rief alle Aeltesten Jisraels und sprach zu ihnen: Thuet euch um und holet euch Schafe für eure Familien und schlachtet das Peßach. Und nehmet ein Bündel Ysop und tauchet es in das Blut, das in der Schale, und streichet an die Oberschwelle und an die beiden Pfosten von dem Blute, das in der Schale; ihr aber gehet Keiner aus der Thüre seines Hauses bis an den Morgen. Und wenn der Ewige vorüber ziehet, Mizrajim zu schlagen, und sieht das Blut an der Oberschwelle und an den beiden Pfosten: so überschreitet der Ewige die Thüre und wird den Verderber nicht kommen lassen in eure Häuser, um zu schlagen. Und ihr sollt dies beobachten als Satzung für dich und deine Söhne auf ewig.

והיה Und es soll geschehen, wenn ihr kommet in das Land, das der Ewige euch geben wird, so wie Er geredet: so beobachtet diesen Dienst. Und es soll geschehen, wenn eure Söhne zu euch sprechen: Was soll euch dieser Dienst? so sprechet: Ein Peßach-Opfer ist es dem Ewigen, der hinwegschritt über die Häuser der Kinder

בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ בְּמִצְרַ֔יִם בְּנָגְפּ֥וֹ אֶת־מִצְרַ֖יִם וְאֶת־בָּתֵּ֣ינוּ
הִצִּ֑יל וַיִּקֹּ֥ד הָעָ֖ם וַיִּֽשְׁתַּחֲוּֽוּ׃ וַיֵּלְכ֥וּ וַֽיַּעֲשׂ֖וּ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
כַּאֲשֶׁ֨ר צִוָּ֧ה יְהוָ֛ה אֶת־מֹשֶׁ֥ה וְאַהֲרֹ֖ן כֵּ֥ן עָשֽׂוּ׃ ס ישראל
וַיְהִ֣י ׀ בַּחֲצִ֣י הַלַּ֗יְלָה וַֽיהוָה֮ הִכָּ֣ה כָל־בְּכוֹר֮ בְּאֶ֣רֶץ מִצְרַיִם֒
מִבְּכֹ֤ר פַּרְעֹה֙ הַיֹּשֵׁ֣ב עַל־כִּסְא֔וֹ עַ֚ד בְּכ֣וֹר הַשְּׁבִ֔י אֲשֶׁ֖ר
בְּבֵ֣ית הַבּ֑וֹר וְכֹ֖ל בְּכ֥וֹר בְּהֵמָֽה׃ וַיָּ֨קָם פַּרְעֹ֜ה לַ֗יְלָה
ה֤וּא וְכָל־עֲבָדָיו֙ וְכָל־מִצְרַ֔יִם וַתְּהִ֛י צְעָקָ֥ה גְדֹלָ֖ה בְּמִצְרָ֑יִם
כִּֽי־אֵ֣ין בַּ֔יִת אֲשֶׁ֥ר אֵֽין־שָׁ֖ם מֵֽת׃ וַיִּקְרָא֩ לְמֹשֶׁ֨ה וּֽלְאַהֲרֹ֜ן
לַ֗יְלָה וַיֹּ֙אמֶר֙ ק֤וּמוּ צְּאוּ֙ מִתּ֣וֹךְ עַמִּ֔י גַּם־אַתֶּ֖ם גַּם־בְּנֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֑ל וּלְכ֛וּ עִבְד֥וּ אֶת־יְהוָ֖ה כְּדַבֶּרְכֶֽם׃ גַּם־צֹאנְכֶ֨ם גַּם־
בְּקַרְכֶ֥ם קְח֛וּ כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבַּרְתֶּ֖ם וָלֵ֑כוּ וּבֵרַכְתֶּ֖ם גַּם־אֹתִֽי׃
(בשבת ד) וַתֶּחֱזַ֤ק מִצְרַ֙יִם֙ עַל־הָעָ֔ם לְמַהֵ֖ר לְשַׁלְּחָ֣ם מִן־
הָאָ֑רֶץ כִּ֥י אָמְר֖וּ כֻּלָּ֥נוּ מֵתִֽים׃ וַיִּשָּׂ֥א הָעָ֛ם אֶת־בְּצֵק֖וֹ
טֶ֣רֶם יֶחְמָ֑ץ מִשְׁאֲרֹתָ֛ם צְרֻרֹ֥ת בְּשִׂמְלֹתָ֖ם עַל־שִׁכְמָֽם׃
וּבְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֥ל עָשׂ֖וּ כִּדְבַ֣ר מֹשֶׁ֑ה וַֽיִּשְׁאֲלוּ֙ מִמִּצְרַ֔יִם כְּלֵי־
כֶ֖סֶף וּכְלֵ֥י זָהָ֖ב וּשְׂמָלֹֽת׃ וַיהוָ֞ה נָתַ֨ן אֶת־חֵ֥ן הָעָ֛ם בְּעֵינֵ֥י
מִצְרַ֖יִם וַיַּשְׁאִל֑וּם וַיְנַצְּל֖וּ אֶת־מִצְרָֽיִם׃ פ ד (ובשבת ה) וַיִּסְע֧וּ
בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֛ל מֵרַעְמְסֵ֖ס סֻכֹּ֑תָה כְּשֵׁשׁ־מֵא֨וֹת אֶ֧לֶף רַגְלִ֛י
הַגְּבָרִ֖ים לְבַ֥ד מִטָּֽף׃ וְגַם־עֵ֥רֶב רַ֖ב עָלָ֣ה אִתָּ֑ם וְצֹ֣אן
וּבָקָ֔ר מִקְנֶ֖ה כָּבֵ֥ד מְאֹֽד׃ וַיֹּאפ֨וּ אֶת־הַבָּצֵ֜ק אֲשֶׁ֨ר הוֹצִ֧יאוּ
מִמִּצְרַ֛יִם עֻגֹ֥ת מַצּ֖וֹת כִּ֣י לֹ֣א חָמֵ֑ץ כִּֽי־גֹרְשׁ֣וּ מִמִּצְרַ֗יִם
וְלֹ֤א יָֽכְלוּ֙ לְהִתְמַהְמֵ֔הַּ וְגַם־צֵדָ֖ה לֹא־עָשׂ֥וּ לָהֶֽם׃ וּמוֹשַׁב֙
בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁ֥ר יָשְׁב֖וּ בְּמִצְרָ֑יִם שְׁלֹשִׁ֣ים שָׁנָ֔ה וְאַרְבַּ֥ע
מֵא֖וֹת שָׁנָֽה׃ וַיְהִ֗י מִקֵּץ֙ שְׁלֹשִׁ֣ים שָׁנָ֔ה וְאַרְבַּ֥ע מֵא֖וֹת
שָׁנָ֑ה וַיְהִ֗י בְּעֶ֙צֶם֙ הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה יָֽצְא֛וּ כָּל־צִבְא֥וֹת יְהוָ֖ה

Jisrael in Mizrajim, als Er die Mizrajim schlug und unsere Häuser verschonte. Da neigte sich das Volk und bückte sich. Und die Kinder Jisrael gingen und thaten es; wie der Ewige Moscheh und Aharon geboten hatte, so thaten sie.

ויהי Und es geschah in der Mitternacht, da schlug der Ewige alle Erstgeburt im Lande Mizrajim, von dem Erstgebornen Pharaohs, der sitzen sollte auf dessen Thron, bis zum Erstgebornen der Kriegsgefangenen, der im Kerker; auch alle Erstgeburt des Viehes. Und Pharaoh stand auf in der Nacht, er und all seine Diener und alle Mizrajim, und es war ein großes Heulen in Mizrajim; denn kein Haus, worin nicht ein Todter war. Und er rief Moscheh und Aharon in der Nacht und sprach: Machet euch auf, ziehet fort aus meinem Volke, so ihr, so die Kinder Jisrael, und gehet, dienet dem Ewigen, wie ihr geredet. So eure Schafe, so eure Rinder nehmet, wie ihr geredet, und gehet, und segnet mich auch. — Und Mizrajim drang in das Volk, sie eilends zu entlassen aus dem Lande; denn sie sprachen: Wir alle sterben. Und das Volk lud seinen Teig, bevor er gesäuert, — ihre Backtröge eingebunden in ihre Tücher, auf ihre Schulter. Und die Kinder Jisrael hatten gethan nach dem Worte Moschehs und gefordert von Mizrajim silberne Geräthe und goldene Geräthe und Kleider. Und der Ewige hatte dem Volke Gunst gegeben in den Augen Mizrajims, und sie liehen ihnen, und sie leerten Mizrajim aus.

ויסעו Und die Kinder Jisrael brachen auf von Ra'mses gen Sukkoth, bei sechshunderttausend zu Fuß, die Männer ohne die Kinder. Auch viel Troß zog herauf mit ihnen und Schafe und Rinder, eine sehr große Heerde. Und sie buken den Teig, den sie mitbrachten aus Mizrajim, zu ungesäuerten Kuchen; denn er hatte nicht gesäuert, weil sie getrieben wurden aus Mizrajim, und konnten nicht zögern; und auch Reisezehrung hatten sie nicht für sich bereitet. Und die Wohnzeit der Kinder Jisrael, die sie gewohnt in Mizrajim, war vierhundert und dreißig Jahr. Und es geschah nach Verlauf von vierhundert und dreißig Jahren, und es geschah, an eben demselben Tage zogen aus alle Schaaren des Ewigen aus dem

מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה לְהוֹצִיאָם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה שִׁמֻּרִים לְכָל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם: פ ח (ובשבת ו) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפָּסַח כָּל־בֶּן־נֵכָר לֹא־יֹאכַל
בּוֹ: וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־כָּסֶף וּמַלְתָּה אֹתוֹ אָז יֹאכַל
בּוֹ: תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל בּוֹ: בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל לֹא־
תוֹצִיא מִן־הַבַּיִת מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בוֹ:
כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: (בשבת ז) וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ גֵּר
וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָל־זָכָר וְאָז יִקְרַב לַעֲשֹׂתוֹ
וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל בּוֹ: תּוֹרָה
אַחַת יִהְיֶה לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם: וַיַּעֲשׂוּ כָּל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ:
ס וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צִבְאֹתָם:

מניחין ספר תורה שני אצל הראשון ואומרים ח"ק על שניהם ומגביהין וגוללין ס"ה שקראו בו ופותחין ספר תורה שני וקורין בו למפטיר בפרשת פינחס (במדבר כ"ח ט"ז—כ"ה).

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח
לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים
מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים
בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה
תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן
תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: וּשְׂעִיר חַטָּאת
אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת
הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה: כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים

Lande Mizrajim. Eine Nacht der Hut war diese dem Ewigen, sie zu führen aus dem Lande Mizrajim; dieselbige Nacht sei dem Ewigen (geweihet) zur Hut allen Kindern Jisrael bei ihren Geschlechtern.

ויאמר Und der Ewige sprach zu Moscheh und Aharon: Das ist die Satzung des Peßach: kein Fremder soll davon essen. Und ist's irgend ein Knecht eines Mannes, für Geld gekauft: so sollst du ihn beschneiden, dann darf er davon essen. Ein Beisaß und Miethling darf nicht davon essen. In einem Hause soll es gegessen werden; du sollst nichts von dem Fleische aus dem Hause bringen auf die Straße, und keinen Knochen daran zerbrechen. Alle von der Gemeinde Jisraels sollen es opfern. — Wenn aber ein Gast bei dir verweilt und will das Peßach opfern dem Ewigen: so werde bei ihm beschnitten alles Männliche, und alsdann darf er nahen, es zu opfern, und er sei wie der Eingeborne des Landes; aber kein Unbeschnittener darf davon essen. Eine Vorschrift sei für den Eingebornen und für den Gast, der unter euch verweilt. Und alle Kinder Jisrael thaten (so); wie der Ewige geboten Moscheh und Aharon, so thaten sie. Und es geschah, an eben demselben Tage, da der Ewige hinausführte die Kinder Jisrael aus Mizrajim nach ihren Schaaren.

(4. Mos. 28, 16—25.)

ובחדש Und im ersten Monat, am vierzehnten Tage des Monats ist das Peßach dem Ewigen. Und am funfzehnten Tage dieses Monats ist Fest; sieben Tage soll man ungesäuert Brot essen. Am ersten Tage ist heilige Berufung; keine Werkarbeit sollt ihr thun. Und sollet dem Ewigen ein Feueropfer, ein Ganzopfer darbringen: zwei junge Farren und einen Widder und sieben einjährige Schafe; ohne Fehl sollen sie euch sein. Und ihr Speisopfer, Kernmehl mit Oel eingerührt, drei Zehntel zu jedem Farren, und zwei Zehntel sollt ihr thun zu jedem Widder; je ein Zehntel sollst du thun zu einem Schaf von den sieben Schafen. Und einen Bock zum Sühnopfer, um euch zu sühnen. Außer dem Ganzopfer des Morgens, das ein beständiges Ganzopfer ist, sollt ihr dies opfern. So sollt ihr opfern täglich, sieben Tage lang,

לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ: וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

כשמגביהין ס"ת אומרים.

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה: עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

קודם קריאת ההפטרה יברך המפטיר ברכה זו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק:

הפטרה ליום ראשון של פסח.

יש קהלות מתחילין כאן (יהושע ג' ה'–ז').

וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הִתְקַדָּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם נִפְלָאוֹת: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְעִבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי הָעָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל גַּדֶּלְךָ בְּעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּן כִּי כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ:

ברוב הקהלות מתחילין כאן (יהושע ה' ב'–ו' א' וכ"ז).

בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת צֻרִים וְשׁוּב מֹל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל

eine Speise des Feueropfers zum Wohlgeruch dem Ewigen; über das beständige Ganzopfer werde es geopfert und die Spende dazu. Und am siebenten Tage sollt ihr heilige Berufung haben; keine Werkarbeit sollt ihr thun.

(Wenn die Thorah erhoben wird, spricht die Gemeinde:)

וזאת Und das ist die Lehre, die Moscheh vorgelegt den Kindern Jisrael auf den Befehl des Ewigen durch Moscheh. Ein Baum des Lebens ist sie den an ihr Festhaltenden, und wer sie erfaßt, ist selig gepriesen. Ihre Wege sind Wege der Anmuth und all ihre Bahnen Frieden. Dauer der Tage ist in ihrer Rechten, in ihrer Linken Reichthum und Ehre. Der Ewige hat es gewollt um seiner Gerechtigkeit willen; Er erhebt die Lehre und verherrlicht sie.

(Segensspruch vor der Haftarah.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der erwählt hat die wahren Propheten und Wohlgefallen gefunden an ihren Worten, den in Wahrhaftigkeit gesprochenen. Gelobt seist Du, o Ewiger, der erkoren die Thorah und Moscheh, seinen Knecht, und Jisrael, sein Volk, und die Propheten der Treue und Wahrheit.

Haftarah.

(In manchen Gemeinden werden zuvor folgende Verse gelesen.)

(Josua 3, 5—7.)

ויאמר Und Jehoschua sprach zum Volke: Seid bereit! denn morgen wird der Ewige in eurer Mitte Wunder thun. Und Jehoschua sprach zu den Priestern also: Traget die Bundeslade und ziehet hin vor dem Volke! Und sie trugen die Bundeslade und gingen vor dem Volke. Und der Ewige sprach zu Jehoschua: Diesen Tag beginne Ich, dich groß zu machen in den Augen von ganz Jisrael, die erkennen sollen, daß, wie Ich gewesen mit Moscheh, Ich mit dir sein werde.

(In den meisten Gemeinden wird hier angefangen.)

(Josua 5, 2—6, 1. 27.)

בעת In selbiger Zeit sprach der Ewige zu Jehoschua: Mache dir scharfe Messer und beschneide wieder die Kinder Jisrael zum

שֵׁנִית׃ וַיַּעַשׂ־לוֹ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צֻרִים וַיָּמָל
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת׃ וְזֶה
הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל יְהוֹשֻׁעַ כָּל־הָעָם הַיֹּצֵא
מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל ׀ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ
בַמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ כִּי־מֻלִים
הָיוּ כָּל־הָעָם הַיֹּצְאִים וְכָל־הָעָם הַיִּלֹּדִים
בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ׃
כִּי ׀ אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר
עַד־תֹּם כָּל־הַגּוֹי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים
מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְאֶת־בְּנֵיהֶם הֵקִים

zweiten Male. Und Jehoschua machte sich scharfe Messer und beschnitt die Kinder Jisrael am Hügel der Vorhäute. Und dies ist die Bewandtniß mit der Beschneidung des Jehoschua. All das Volk, das aus Mizrajim kam, die Männlichen, all die Kriegsmänner, waren gestorben in der Wüste auf dem Wege bei ihrem Auszuge aus Mizrajim. Denn beschnitten war das ganze Volk, die Ausziehenden; aber das ganze Volk, welches in der Wüste geboren worden auf dem Wege bei ihrem Auszuge aus Mizrajim, hatte man nicht beschnitten. Denn vierzig Jahre zogen die Kinder Jisrael in der Wüste, bis dahin war das ganze Volk der Kriegsmänner, die aus Mizrajim gegangen, welche nicht gehört auf die Stimme des Ewigen, denen Gott geschworen, sie nicht sehen zu lassen das Land, das der Ewige ihren Vätern uns zu geben geschworen, ein Land, fließend von Milch und Honig. Aber ihre

תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרֵלִים הָיוּ כִּי
לֹא־מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־
הַגּוֹי לְהִמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד
חֲיוֹתָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלּוֹתִי
אֶת־חֶרְפַּת מִצְרַיִם מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם
הַמָּקוֹם הַהוּא גִּלְגָּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיַּחֲנוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃
וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר הָאָרֶץ מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח מַצּוֹת
וְקָלוּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן מִמָּחֳרָת
בְּאָכְלָם מֵעֲבוּר הָאָרֶץ וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוּאַת אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה
הַהִיא׃ וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא

Kinder ließ Er bestehen an ihrer Statt. Sie beschnitt Jehoschua; denn unbeschnitten waren sie, denn man hatte sie nicht beschnitten auf dem Wege. Und es geschah, als das ganze Volk sämmtlich beschnitten war, blieben sie an ihrem Orte im Lager bis zu ihrer Genesung. Und der Ewige sprach zu Jehoschua: Heut hab' Ich abgewälzt die Schmach Mizrajims von euch. Und er nannte den Namen dieses Ortes Gilgal, bis auf diesen Tag. Und es lagerten die Kinder Jisrael in Gilgal, und sie opferten das Peßach am vierzehnten Tage des Monats am Abend in den Ebenen von Jericho. Und sie aßen vom Ertrage des Landes vom folgenden Tage des Peßach an, ungesäuerte Brote und Geröstetes, an eben diesem Tage. Und es blieb aus das Man vom folgenden Tage an, da sie aßen von dem Ertrage des Landes, und es kam für die Kinder Jisrael kein Man mehr; und sie aßen vom Ertrage des Landes Kenaan in diesem Jahre. Und es geschah, als

עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ
שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ
אַתָּה אִם־לְצָרֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר ׀ לֹא כִּי אֲנִי שַׂר־
צְבָא־יְהוָה עַתָּה בָאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל־פָּנָיו
אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנִי מְדַבֵּר
אֶל־עַבְדּוֹ׃ וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
שַׁל־נַעַלְךָ מֵעַל רַגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה
עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן׃ וִירִיחוֹ
סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא
וְאֵין בָּא׃ וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שָׁמְעוֹ
בְּכָל־הָאָרֶץ׃

Jehoschua vor Jericho war, da hub er seine Augen auf und sah, und sieh! ein Mann stand vor ihm, und ein Schwert gezückt in seiner Hand. Und Jehoschua ging auf ihn zu und sprach zu ihm: Bist du für uns oder für unsere Feinde? Und er sprach: Nein, ich bin ein Heerführer des Ewigen; eben bin ich gekommen. Und Jehoschua fiel auf sein Angesicht zur Erde und bückte sich und sprach zu ihm: Was hat mein Herr seinem Knechte zu sagen? Und der Heerführer des Ewigen sprach zu Jehoschua: Ziehe deinen Schuh von deinem Fuße; denn der Ort, auf dem du stehest, ist heilig. Und Jehoschua that also. — Und Jericho war geschlossen und versperrt vor den Kindern Jisrael: Niemand ging aus, Niemand ein. — Und der Ewige war mit Jehoschua, und sein Ruf war im ganzen Lande.

אחר ההפטרה יברך המפטיר הברכות האחרונות.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים. צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנֶּאֱמָן. הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם. שֶׁכָּל־דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק: נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ. וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא־יָשׁוּב רֵיקָם. כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן (וְרַחֲמָן) אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל־צִיּוֹן. כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ. וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ. עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֶׁב זָר. וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ. כִּי בְשֵׁם

(Segenssprüche nach der Haftarah.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, Hort aller Ewigkeiten, gerecht in allen Zeiten, Du treuer Gott! der spricht und vollbringt, verheißt und erfüllt, deß jegliches Wort ist Wahrheit und Gerechtigkeit. Bewährt bist Du, Ewiger, unser Gott! bewährt Dein Wort, und nicht einer Deiner Aussprüche kehrt unerfüllt zurück; denn Du, o Gott und König, bist bewährt und barmherzig. Gelobt seist Du, Ewiger, o Gott, bewährt in all seinen Aussprüchen!

רחם Erbarme Dich über Zijon, — das ist ja die Stätte unseres Lebens, — und der Seelenbetrübten hilf auf bald in unseren Tagen. Gelobt seist Du, o Ewiger, der erfreut Zijon durch seine Kinder!

שמחנו Erfreue uns, Ewiger, unser Gott, durch Elijahu, den Propheten, Deinen Knecht, und durch das Reich des Hauses Davids, Deines Gesalbten! Möge er bald herbeikommen, und frohlocken unser Herz! Auf seinem Thron dann sitzet kein Fremder, und nicht werden fürder Andere in seine Herrlichkeit sich

קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד:

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְעַל־יוֹם) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל־הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ. יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

Am Sabbath werden die folgenden drei Stücke eingeschaltet.

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא. זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא. זַרְעָא דִּי לָא יִפְסֻק וְדִי לָא יִבְטֻל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא. לְמָרָנָן וְרַבָּנָן חֲבוּרָתָא קַדִּישָׁתָא דִּי בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וְדִי בְּבָבֶל. לְרֵישֵׁי כַלֵּי וּלְרֵישֵׁי גַלְוָתָא וּלְרֵישֵׁי מְתִיבָתָא וּלְדַיָּנֵי דִי בָבָא. לְכָל־תַּלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל־תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל־מָן דְּעָסְקִין

theilen. Denn bei Deinem heiligen Namen hast Du ihm geschworen, daß nicht verlöschen soll sein Licht in alle Zeit und Ewigkeit. Gelobt seist Du, o Ewiger, Schild des David!

על Für die Gotteslehre, den Gottesdienst und das Prophetenwort, und für (diesen Sabbath und für) dieses Fest der ungesäuerten Brote, das Du uns gegeben, Ewiger, unser Gott, (zur Weihe und Ruhe,) zur Freude und Wonne, zur Ehre und Verherrlichung, — für alles das, Ewiger, unser Gott! danken wir Dir und preisen Dich. Gebenedeiet sei Dein Name in dem Munde alles Lebenden beständig und in alle Zeit und Ewigkeit! Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt (den Sabbath und) Jisrael und die Festzeiten.

בְּאוֹרַיְתָא: מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יָתְהוֹן. יַפֵּשׁ חַיֵּיהוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיהוֹן וְיִתֵּן אַרְכָה לִשְׁנֵיהוֹן. וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּיזְבוּן מִן כָּל־עָקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין: מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּהוֹן כָּל־זְמַן וְעִדָּן. וְנֹאמַר אָמֵן:

המתפלל ביחידות אינו אומר יקום פורקן זה ולא מי שברך.

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא. זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא. זַרְעָא דִּי לָא יִפְסֻק וְדִי לָא יִבְטֻל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא. לְכָל־קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין. רַבְרְבַיָּא עִם זְעֵירַיָּא טַפְלָא וּנְשַׁיָּא: מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יָתְכוֹן. יַפֵּשׁ חַיֵּיכוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיכוֹן וְיִתֵּן אַרְכָה לִשְׁנֵיכוֹן. וְתִתְפָּרְקוּן וְתִשְׁתֵּיזְבוּן מִן כָּל־עָקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין: מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּכוֹן כָּל־זְמַן וְעִדָּן. וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה עִם כָּל־קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ. הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם. וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה. וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל. וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר וְיַיִן לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדָּלָה. וּפַת לָאוֹרְחִים וּצְדָקָה לָעֲנִיִּים. וְכָל־מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם וְיָסִיר מֵהֶם כָּל־מַחֲלָה וְיִרְפָּא לְכָל־גּוּפָם וְיִסְלַח לְכָל־עֲוֹנָם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם. וְנֹאמַר אָמֵן:

Digitized by Google

Gebet für den Landesherrn.

הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים וּמֶמְשָׁלָה לַנְּסִיכִים. מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים. הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה. הַנּוֹתֵן בַּיָּם דָּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה. הוּא יְבָרֵךְ וְיִשְׁמוֹר וְיִנְצוֹר וְיַעֲזוֹר וִירוֹמֵם וִיגַדֵּל וִינַשֵּׂא לְמַעְלָה אֶת־אֲדוֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ הַקֵּיסָר

ווילהעלם הַשֵּׁנִי

וְאֶת־הַמַּלְכָּה הַקֵּיסָרִית הַגְּבִירָה

אויגוסטא ויקטאריא

וְאֶת הַקֵּיסָרִית פריעדריך

יָרוּם הוֹדָם: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יְחַיֵּם וְיִשְׁמְרֵם וּמִכָּל־צָרָה וְיָגוֹן וָנֶזֶק יַצִּילֵם וְיַדְבֵּר עַמִּים תַּחַת רַגְלֵי הַמֶּלֶךְ וְיַפִּיל שׂוֹנְאָיו לְפָנָיו וּבְכֹל אֲשֶׁר יִפְנֶה יַצְלִיחַ: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִתֵּן בְּלִבּוֹ וּבְלֵב כָּל־יוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו רַחֲמָנוּת לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִמָּנוּ וְעִם כָּל־יִשְׂרָאֵל. בְּיָמָיו וּבְיָמֵינוּ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל. וְכֵן יְהִי רָצוֹן. וְנֹאמַר אָמֵן:

Gebet für den Landesherrn.

Herr der Welt und König der Könige, der Du von Deinem Glanze hast mitgetheilt dem Sterblichen und dem Erdensohne von Deiner Macht, daß er in Recht und Redlichkeit schalte auf Erden, Frieden und Gerechtigkeit handhabe unter den Menschen! wir beten zu Dir um Deinen Schutz und Deine Gnade, um Deinen Segen und Beistand für unsern König und Herrn, den deutschen Kaiser,

Wilhelm den Zweiten:

Erhalte ihn in Kraft und Gesundheit, daß er lange und beglückt den Frieden und die Wohlfahrt seiner Völker wahre, daß er die Herrschaft, deren er waltet, ungetrübt und unverkümmert zum Heile seiner Nation führe! Gieb seinen Unternehmungen und jeglichem Beginnen zum Heile seines Reiches Förderung, Gedeihen und Fortgang, Ruhm und Herrlichkeit seiner Regierung, Blüthe und Wohlstand seinem Lande, daß es in immer erhöhetem Glanze strahle und in Macht und Würde sich erhebe.

Segne unsere erhabene Kaiserin und Königin

Augusta Victoria

an der Seite ihres erlauchten Gemahls, sowie die **Kaiserin Friedrich.**

Segne den Kronprinzen und alle Glieder des königlichen Hauses. Segne die Minister und Räthe und alle diejenigen, die durch Wort und Rath, Blüthe und Gedeihen im Vaterlande zu fördern berufen sind, daß sie in Einsicht und Wahrheit ihre Aufgabe zum Heile der Gesammtheit erfüllen. Segne die Väter und Vertreter dieser Stadt und gieb allen aus der Fülle Deiner Gnade Heil und Frieden. Halte fern von dieser Stadt und ihren Bewohnern wie von dem gesammten Vaterlande jedes Verderben und Weh, jede Störung und jedes Ungemach, Noth, Mangel und Krankheit, auf daß Segen und Wohlfahrt aller Orten herrsche und sich ausbreite. So sei es Dir wohlgefällig, Herr, in Deiner Gnade! **Amen!**

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

(קמה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר:
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְיָ
לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ
וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ
אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר
יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים
יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

השׁ"ץ לוקח ס"ת בידו להוליכו מן הבימה ולהצניעו בהיכל ואומר:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ

(Der Vorbeter beim Zurücktragen der Thorah.)

יהללו Sie sollen loben des Ewigen Namen; denn erhaben ist sein Name allein.

(Gemeinde.)

הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־
חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

(An Wochentagen.)

(כד) לְדָוִד מִזְמוֹר לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי
בָהּ: כִּי הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ:
מִי־יַעֲלֶה בְהַר יְיָ וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם
וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע
לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:
זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים
רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי
זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ
שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד:
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

(Am Sabbath.)

(כט) מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד
וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ:
קוֹל יְיָ עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל־מַיִם רַבִּים:
קוֹל־יְיָ בַּכֹּחַ קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר
יְיָ אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן
כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים: קוֹל־יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יְיָ יָחִיל
מִדְבָּר יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף
יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב
יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

הודו (Gem.) Seine Majestät ist über Himmel und Erde. Und Er erhöht das Horn seines Volkes, Ruhm all seinen Frommen, den Kindern Jisrael, dem ihm nahen Volke. Hallelujah!

כשמחזירין הספר אל תוך ההיכל אומרים.

ובנחה יאמר שובה יהוה רבבות אלפי ישראל: קומה יהוה למנוחתך אתה וארון עזך: כהניך ילבשו־צדק וחסידיך ירננו: בעבור דוד עבדך אל־תשב פני משיחך: כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל־תעזבו: עץ־חיים היא למחזיקים בה ותמכיה מאשר: דרכיה דרכי־נעם וכל־נתיבותיה שלום: השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו כקדם:

תפלת מוסף.

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר:
זכר רחמיך " וחסדיך כי מעולם המה:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די־ברא כרעותה וימליך מלכותה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל־בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו

אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא:

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעלא מן כל־ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

(Bei dem Zurückstellen der Thorah.)

ובנחה Und wenn sie (die Lade) sich niederließ, sprach er (Moscheh): Kehre ein, Ewiger, bei den Myriaden der Haufen Israels! — Erhebe Dich, Ewiger, zu Deiner Ruhestätte, Du und die Lade Deiner Herrlichkeit! Deine Priester legen Heil an und Deine Frommen jubeln. Um Davids, Deines Knechtes, willen, weise nicht ab das Angesicht Deines Gesalbten. — Denn gute Lehre gebe ich euch; meine Unterweisung verlasset nicht. Ein Baum des Lebens ist sie den an ihr Festhaltenden, und wer sie erfaßt, ist selig gepriesen. Ihre Wege sind Wege der Anmuth und all ihre Bahnen Frieden. Führe uns zurück, Ewiger, zu Dir, und wir wollen zurückkehren. Verjünge unsere Tage, wie vormals!

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר
חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.

(In vielen Gemeinden wird eingeschaltet: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם)

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם
אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה
לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה
לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אדני O Herr! öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer, Gewaltiger und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens willen, in Liebe. König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham!

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr! Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen, — (der wehen lässet den Wind und herabfallen den Regen,) der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt und die Kranken heilt, die Gefesselten löst und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten? und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt und sprossen lässet das Heil? Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen und uns geheiligt durch Deine Gebote und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe (Sabbathe zur Ruhe,) Festzeiten zur Freude, Feiertage zur Wonne, (diesen Sabbathtag und) dieses Fest der ungesäuerten Brote, die Zeit unserer Befreiung, (in Liebe) eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

ומפני Und um unserer Sünden willen sind wir verbannt aus unserem Lande und entfernt von unserem Boden, und wir können nicht hinaufziehen und erscheinen und uns bücken vor Dir, können nicht ausüben unsere gottesdienstlichen Pflichten in Deinem erwählten Hause, dem erhabenen heiligen Hause, darüber Dein Name genannt ist, wegen der Gewalt, die gegen Deinen Tempel feindlich sich gewandt. Laß es Dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, barmherziger König! daß Du Dich wieder erbarmest über uns und über Dein Heiligthum mit Deiner großen Barmherzigkeit und es bald erbauest und seine Herrlichkeit erhöhest. Unser Vater, unser König! Laß bald offenbar werden die Majestät Deines Waltens über uns, zeige Dich in Deinem Glanze und erhebe Dich über uns vor den Augen alles Lebenden, bringe heim unsere Zerstreuten aus der Mitte der Völker, und unsere Verstürmten sammle von den Enden der Erde! Und bringe uns nach Zijon, Deiner Stadt, in Jubel und nach

מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. (וְאֶת־מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְאֶת־מוּסַף יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר.

(Am Sabbath:)

(וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:)

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

(Am Sabbath:)

(יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:)

Jeruschalajim, der Stätte Deines Heiligthums, in ewiger Freude! Und dort wollen wir Dir darbringen unsre schuldigen Opfer, die täglichen nach ihrer Ordnung und die Mußafopfer nach ihrer Vorschrift. Und das Mußafopfer (dieses Sabbathtages und) dieses Festes der ungesäuerten Brote wollen wir Dir zurüsten und darbringen in Liebe nach dem Gebote Deines Willens, wie Du uns vorgeschrieben in Deiner Lehre durch Moscheh, Deinen Diener, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt:

(Am Sabbath:

וביום Am Sabbathtage zwei Lämmer, jährige, ohne Fehl, und zwei Zehntel feines Mehl als Opfergabe, mit Oel eingerührt, und das dazu gehörige Trankopfer. Das ist das Sabbathopfer eines jeglichen Sabbaths, außer dem täglichen Opfer und seinem Trankopfer.)

ובחדש Und im ersten Monat, am vierzehnten Tage des Monats findet das Peßach für den Ewigen statt. Und am funfzehnten Tage dieses Monats ist Fest, sieben Tage sollen ungesäuerte Brote gegessen werden. Am ersten Tage ist heilige Berufnng; keine Werkarbeit darf verrichtet werden. Und ihr sollet darbringen ein Feueropfer, ein Ganzopfer dem Ewigen: Farren, junge Rinder, zwei, und einen Widder und sieben Lämmer, jährige; ohne Fehl sollen sie euch sein.

ומנחתם Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Schaf, und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, — und einen Bock zur Sühne und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift.

(Am Sabbath:

ישמחו Freuen mögen sich Deines Reiches die den Sabbath halten und ihn eine Lust nennen, das Volk derer, die den siebenten Tag weihen. Sie Alle mögen sich sättigen und sich laben an Deiner Güte! Und am siebenten Tage hast Du Wohlgefallen gefunden und ihn geheiligt; den köstlichsten der Tage hast Du ihn genannt, ein Gedächtniß an das Werk der Schöpfung.)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ. טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ. וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם לְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם. וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָֹה רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

Digitized by Google

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, barmherziger König, erbarme Dich über uns! Allgütiger, der Gutes übt, lasse Dich von uns erflehen! O kehre zurück zu uns mit dem Walten Deines Erbarmens, um der Väter willen, die Deinen Willen gethan. Baue Dein Haus, wie im Anbeginn, und richte Dein Heiligthum auf seiner Stätte, und laß uns schauen seinen Bau und erfreu' uns mit seiner Wiederherstellung, und führe zurück die Priester zu ihrem Tempeldienst und die Leviten zu ihrem Gesang und Saitenspiel, und führe Jisrael zurück in seine Wohnstätten! Und dahin wollen wir hinaufziehen und erscheinen und uns bücken vor Dir an den drei Malen unserer Festfeier, wie es in Deiner Lehre heißt: „Dreimal im Jahr sollen erscheinen all deine Männlichen vor dem Antlitz des Ewigen, deines Gottes, an dem Ort, den Er erwählen wird, an dem Feste der ungesäuerten Brote und am Wochen- und Hüttenfeste, und nicht soll man erscheinen leer vor dem Antlitze des Ewigen, — ein Jeglicher je mit der Spende seiner Hand, je nach dem Segen des Ewigen, deines Gottes, den Er dir gegönnet."

והשיאנו Und lasse uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott! den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du in Deiner Gnade uns zu segnen verheißen hast. (Am Sabbath: Unser Gott und unserer Väter Gott, habe Wohlgefallen an unserer Ruhe.) Heilige uns durch Deine Gebote und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns von Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hülfe und läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen. Laß uns genießen, Ewiger, unser Gott, (in Liebe und Wohlgefallen,) in Freude und Wonne Deine heiligen (Sabbath- und) Festtage, daß sich Deiner freue Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiligt (den Sabbath,) Jisrael und die Festzeiten.

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet, und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisraels und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

ותחזינה Und schauen mögen unsre Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon in Barmherzigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל־־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר־פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige, unser Gott und unserer Väter Gott, auf immer und ewig. Hort unsers Lebens, Schild unsers Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeigungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags, Allgütiger! denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer! denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König! beständig, auf immer und ewig. Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich! — Gelobt seist Du, Ewiger! Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön dankendes Bekenntniß abzulegen.

שים Laß Frieden, Heil und Segen, Gunst, Gnad' und Erbarmen kommen über uns und über ganz Jisrael, Dein Volk. Segne uns Alle, unser Vater, insgesammt mit dem Lichte Deines Antlitzes! Denn in dem Lichte Deines Angesichtes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens und die Liebe zur Milde und Menschlichkeit, und Gerechtigkeit und Segen und Erbarmen und Leben und Frieden. Und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der da segnet sein Volk Jisrael mit Frieden.

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen, und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen Alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre, und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und Erlöser! Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Jisrael. Darauf sprechet: Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! daß erbauet werde das Heiligthum bald in unseren Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil haben. Dort wollen wir Dir dienen in Ehrfurcht, wie in den Tagen der Vorwelt und in den Jahren der ältesten Zeiten.

חזרת התפלה לשליח צבור.

(פותחין הארון.)

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן:

עיקר יסודו ע"פ הכתוב במשלי ג׳ כ׳ ולא נשארו בלתי אם שני בהים ע"פ א"ב עד אות ח׳ ובראשי החרוזים האחרונים שתי אותיות ראשונות משם אלעזר.

ק׳ בְּדַעְתּוֹ, אַבִּיעָה חִידוֹת. בְּעַם־זוּ בְּזוֹ בְּטַל לְהַחֲדוֹת. ח׳ טַל, גֵּיא וּדְשָׁאֶיהָ לַחֲדוֹת. דָּצִים בְּצִלּוֹ לְהֵחָדוֹת. אוֹת יַלְדוּת טַל לְהָגֵן לְתוֹלָדוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בהרבה קהלות ועמהן פפ"דמ אומר הש"ץ כאן מכלכל חיים עד ומצמיח ישועה, ויש אומרים עד להחיות מתים.

ק׳ תְּהוֹמוֹת, הֲדוֹם לִרְסִיסוֹ כְסוּפִים. וְכָל־נְאוֹת דֶּשֶׁא לוֹ נִכְסָפִים. ח׳ טַל, זִכְרוֹ גְבוּרוֹת מוּסִיפִים. חָקוּק בְּגִישַׁת מוּסָפִים. טַל, לְהַחֲיוֹת בּוֹ נְקוּקֵי סְעִיפִים:

(סוגרין הארון.)

בדעתו[1] O mög' Er vergönnen sinnvolles Wort,
Daß an der Kunde vom Thaue
In diesem Gebete sein Volk sich erbaue!
Wie Flur und Grün am Thaue sich freut,
So sei'n durch seinen Schutz sie erfreut.
Wie der Thau in der Vorzeit ein heilvolles Zeichen,
So möge sein Schutz von den Sprossen nicht weichen.

תהומות Der Erde Tiefen nach seinem milden Geträufel verlangen,
Sehnsüchtig Fluren nach ihm bangen.
Wenn das Gebet erhebet des Ewigen Macht,
Dann auch des Thaues wird in Inbrunst gedacht,
Des Thaues, der belebt was ruhet in Grabesnacht.

---

1) Verfasser dieses und der folgenden Stücke: R. El'asar b. Kalir.

מיוסד ע"פ א"ב כפול.

י' אֶרְשֶׁה אֱרוּשׁ רַחֲשׁוֹן, בְּאֶרֶשׁ נִיב וְלָשׁוֹן. אַתְחִין בְּחִין לַחֲשׁוֹן, דִּבְבֵי מִלַּעֲשׁוֹן. בְּעַד נְצוּרֵי כְּאִישׁוֹן, אֶפְגְּעָה בְּלִי לִישׁוֹן. בְּקָשָׁה כְּשַׁי נַחְשׁוֹן, אֶרְצֶה כְּבָרִאשׁוֹן: גְּרוֹנִי בַּל־יְנֻטַּל, מִקְּרָא לָרָם וְנִטָּל. גְּוִי בַּל־יְבֻטַּל, מֵהַזְכִּיר גְּבוּרוֹת טָל. דְּעִי בַּל־יֻטַּל, רְשׁוּת מִלְּטַל. דּוֹדִי יִתְנַטַּל, בְּשִׂיחַ תְּפִלַּת־טָל: הָמוֹן לוֹ נִכְסָף, לַעֲדַת אֵל אֶאֱסָף. הוּא אִתָּם יִתְאַסַּף, וּלְמַעֲשָׂיו יִכְסָף. וְאֶתְיַצְּבָה כַּסַּף, לְחַלּוֹת פְּנֵי יָסָף. וְאִמְרַת־טַל אֶחְשֹׂף, לְחַבְּרֶנָּה בְּמוּסָף: זֶבֶד מַשְׂאַת־בָּר, וְאָבִיב נְשִׁיקוֹת בָּר. זַעַק פִּי יְגֻבַּר, וְשִׂיחַ לְשׁוֹנִי יְכֻבָּר. חֵן וָחֶסֶד יְחֻבַּר, לְחָנְנִי עַל־דָּבָר. חַשְׁרַת־מַיִם יְעֻבַּר, כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר: טַעַם רִנּוּן, וְשַׁאַג שִׁנּוּן. טַלְתִּי בְּתַחֲנוּן, אֶת־פְּנֵי חַנּוּן. יְשִׁישֵׁי לַחֲנוֹן, כְּזֶכֶר יֵין לְבָנוֹן. יְדוּעֵי לְגִנּוּן, בְּפָסוֹחַ וְגָנוֹן: כְּשָׁרִים וּכְחֹלְלִים, אֲהַלֵּל כְּבַחֲלִילִים. כְּמִפִּי עוֹלְלִים, אֲשׁוֹרֵר הִלּוּלִים. לָשָׂא רֵעַ פְּלִילִים, צַוְּתִי בִּמְסִלּוּלִים. לְהַזְכִּיר בִּפְלוּלִים, שֶׁוַע גְּבוּרוֹת טְלָלִים: מִטַּעַם זְקֵנִים, אֶתְבּוֹנֵן עַד זְקֵנִים. מוֹרִים תִּקּוּנִים, כַּדָּת מְתֻקָּנִים. נֹפֶת נְבוֹנִים, כְּבִינַת עַם מְבִינִים. נְטִיעַת דַּרְבָנִים, תּוֹכוּנִי בֵּין שְׁנֵי לֻחוֹת אֲבָנִים: שְׂפָתַי בְּשֶׁוַע אֶפְתַּח, כְּאוּלָם הַמְּפֻתָּח. שִׂיחוֹת פִּי אֶפְתַּח, כְּאֵיתוֹן אֲשֶׁר נִפְתָּח. עֹז וָכֹחַ לִי יִמְתַּח, כַּדֹּק אֲשֶׁר מֻתָּח. עָב טַל יְפַתַּח, וְחֹרֶב בַּל יְרֻתָּח: פְּנֵי רָם וְנִשָּׂא, עַיִן בְּחִין אֶשָּׂא. פְּאֵרוֹ לְנוֹסְסָה, כְּמוֹ כְּטַל נֻסָּה. צְבָאָיו לוֹ אֲנַיְּסָה, וְאִתָּם אֶתְגַּיְּסָה. צְעַק בַּעֲדָם אֶתְנַגְּשָׁה, וְלֹא בְּרוּחַ נֻסָּה: קָמְתִּי מִמִּשְׁפְּתַיִם, לְהַפְגִּיעַ בְּעַד לָנֵי

שְׂפָתָיִם. קוֹל מָה אֶתֵּן בְּשִׁפְתוֹתַיִם, הֵן אֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם. רָן כְּלֵי עֲצַלְתַּיִם, עָרַכְתִּי כְּמַחֲנוֹתָיִם. רָחַשְׁתִּי גִּישׁוּרַת שְׁתַּיִם, בְּעַד שְׁאֵלוֹת שְׁתַּיִם: שַׁחֲרִית חַנּוֹתִי לַמָּטָר, בִּלְקְשׁוֹ גֵּיא לַעֲטַר. שַׁבְתִּי לְקַחִי עוֹד לִנְטַר. מִתְּבַע עֶרֶף מָטָר: ח׳ תְּפִלַּת גְּבוּרוֹת טַל, חִלּוּתִי כַּצֳּהַר לִנְטַל. תִּזַּל אִמְרָתִי כַּטַּל, לְקוֹיֵ רְסִיסֵי טָל:

ע"פ א"ב מרובע ואח"כ מן תחת אלת עפר ואילך ע"פ תשר"ק עם חתימת שם המחבר אלעזר בירבי קליר מקרית ספר בראשי השטות השניות.

אֲאַגְּרָה בְּנֵי אִישׁ הַמְשֻׁדָּר בְּטַל. אִוָּעֵד אִתָּם לְחַנֵּן בְּעַד טָל. אֲבַשֵּׂר בְּקָהָל רָב זֶבֶר גְּבוּרוֹת טַל. אֲחַלֶּה פְּנֵי צוּרִי בְּזִיל אִמְרַת־טָל: בְּפִתְחוֹן פֶּה אֲחַלֶּנּוּ עֲלֵי טַל. בְּמַעֲנֵה לְשׁוֹנִי אֲפַתֶּנּוּ עֲדֵי טָל. בַּהֲפִיקִי מַעַן אֲרַצֶּה כְּרָסִים טַל. בְּגִשְׁתִּי צְקוּנִי יַעַל כְּשִׁכְבַת־טָל: גַּל בֵּינוֹ לְבֵינִי סִיּוּם אוֹת טַל. גָּלוּי לַכֹּל כְּאֵשׁ אֹכְלָה וְלִי כִּפְרִיחַת טָל. גָּמַר מֵאָז אֹמֶר הֱיוֹת לִי כַּטַּל. גַּם בְּהוֹפִיעוֹ כִּי דָפַק בְּרֹאשׁ נִמְלָא־טָל: דָּרַשׁ וְחָקַר מֵאָז וְחָלֶשׁ הַטַּל. דַּק וְחֶלֶד לְכוֹנֵן בְּקֵץ עִתּוֹתֵי טָל. דָּת קְנוּיַת קֶדֶם רְשׁוּרַת מֶנָּה נָטַל. דֵּעַ בָּהּ נוֹעַץ וּמְאוּם לֹא כְטַל: הִטְבִּיעַ אַדְנֵי נְשִׁי הֲדוֹם וְבֵם הַמְנֻטָּל. הוֹלִיד בְּתוֹלְדֹתָם תּוֹלֶדֶת אֶגְלֵי־טָל. הִשְׁתִּיל שְׁתִילֵי עֵדֶן בִּרְוּוּי עֲנִינַת טַל. הֵבִין וְתִקֵּן בַּשַּׁחַק אֹסֶם אוֹצְרוֹת טָל: וּמִשְׁתִיַּת־אֶבֶן מְקוֹם חֶרְמוֹן טַל. וְתִקֵּן לְהַשְׁתּוֹת שָׁתוֹתֵי טָל. וּמִשָּׁם צָר חֹמֶר גֹּלֶם מִטָּל. וְנָפַח בּוֹ נֶשֶׁם חַיּוֹת בְּחַיֵּי־טָל. זָבַת מִקֶּדֶם אִשֵּׁשׁ בְּאֵר טַל. זֶרַע וְדֶשֶׁא וָפֶרַח לְפַרְנֵס בְּמַתַּן־טָל. זֶרֶם עַד־לֹא הִמְטִיר וְגֶשֶׁם הַטַּל. זְבָדָהּ וְעֶדְנָהּ חַיּוֹת בְּטִפֵּי־טָל:

Digitized by Google

חֲבָלִים נָפְלוּ־לָהּ אַסְמֵי אוֹרַת טַל. חַיַּת יְשֵׁנֶיהָ לְהַחֲיוֹת
בְּאֵר טָל. חַשְׁרַת מֵי־גֶשֶׁם עָלֶיהָ לְהָטַל. חָזִיז לְאַרְבָּעִים
שָׁנָה לְפָקְדָהּ יוּטָל: טְרַח מִטְרוֹת עֹז עַד־עַתָּה לֹא הוּטַל.
טְלָלָהּ עַד דּוֹר עֲשִׂירִי מִתְנוֹבֶבֶת בְּטָל. טָפְשׁוּ דָרֶיהָ
וְנָאוּ בְּאֵר טַל. טַרְחוּת גְּשָׁמִים מַה־צֹּרֶךְ דַּיֵּנוּ בְטָל:
יַעַן כַּאֲשֶׁר מִדּוֹ מָדַד וְהֵטַל. יְקוּמָם מָחָה וְזִכְרָם כְּטַל.
יָקָר כַּעְסָם כַּחוֹל וּכְאֶבֶן נֵטַל. יְזֹרְבוּ נִצְמָתוּ בְּחֹרֶב וְחֹם
טָל: כְּמוֹס גֹּפֶר וְלִוְיָיו מִכֹּל נִטַּל. כִּי־מֵי נֹחַ זֹאת לִי
לְעוֹלָם בְּלִי לְבַטַּל. כָּרַת לוֹ וְלַנָּשִׁי עוֹד כָּל יְבֻטַּל. כָּל־
יְמֵי הָאָרֶץ לְהַקְווֹת בְּקִוּוּי מָטָר וָטָל: לֹא בָנוּ נֹסְעֵי קֶדֶם
מִשְּׁאוֹן הַמִּקְטָל. לְהַקּוּ וְיָזְמוּ עֲלוֹת לַדֹּק הַמְנֻטָּל. לִבָּם
חָלַק וַעֲצָתָם כְּטַל. לְנַפֵּץ וּלְזָרֵם לַצּוּל לְהָטַל: מוֹט
הִתְמוֹטְטָה גֵּיא בְּחֹרֶב בְּלִי טַל. מַאֲסָהּ עַד צָץ אָב
וְהִפְרִיחָהּ כְּטָל. מְתֵי הֶרֶג הִסְלִיל וְהִטְלִילָם בְּטַל. מִשָּׁם
צֶדֶק נִחַל לְיַלְדֵתוֹ טָל: נֶחְצַב כְּצוּר אֹטֶם זֶרֶם מִלְּהָטַל.
נֶחְשַׁב אֶת־עֶדְנוֹ לְהִפָּקֵד בְּעֵת טָל. נִפְקְדוּ בְּמוֹעֵד זֶה
בְּקֵץ וְקִירַת טַל. נֶעֱקַד לְהַפְרִיחַ כְּשׁוֹשַׁנָּה בְטָל: שִׁדֵּד
תְּלָמִים לֶזֶרַע וּבִקְצִירוֹ לָן טַל. שָׂדֵהוּ מְבֹרָךְ כְּהֵרִיחַ בֵּרְכוֹ
בְּמַתַּן־טָל. סָכַם אִתּוֹ צִיר חָתַם בְּבִרְכַּת־טַל. שְׂרִידָיו
לְהִתְבּוֹדֵד בְּבֶטַח עֵרֶף שְׁמֵי טָל: עֲנָפָיו שָׂרְדוּ הֱיוֹת
בַּגּוֹיִם כְּטַל. עֲלֵי־עַיִן לְבָרֵךְ מִמֶּגֶד וּמִטָּל. עָדָיו נָעוּ לְוָדָהּ
וְנָוֹם טִלְטַל. עַל בַּרְזֶל שָׂם עֲלֵימוֹ לְהָטַל: פָּסַע וְדִלֵּג
קֵץ כְּזָכַר בְּרִית טַל. פְּתָחֵי דָפַק בְּרֹאשׁ נִמְלָא־טָל.
פְּדוּת שָׁלַח לְיֶשַׁע בָּרִאשׁוֹן לְהַרְסִיס טַל. פָּגַע בְּכֵן
חַקּוֹתַי בָּרִאשׁוֹן לְהַזְכִּיר גְּבוּרוֹת טָל: צֵאתִי לֶאֱלוֹשׁ

עֲדַנְתִּי בְּרֶדֶת טַל. צָעַקְתִּי וְהִזָּכֶר־לִי בְּרִית יַלְדוּת טָל.
צְבָאַי כָּלְכְּלוּ כְּמַן אִבּוּר טַל. צֵדָה שָׁלַח לָהֶם לְשֹׂבַע
בַּעֲלוֹת שִׁכְבַת־טָל: קְבֻצָּתִי לְהַר חֶמֶד נְחַל אִמְרֵי־טַל.
קְהָלִי עַל־אֶבְרַת נְשָׁרִים נְטָל. קוֹל וּבָרָק וְנֶטֶף וְזִילַת
טַל. קְנִי עָלַי הִזִּיל עֲיֵפוּת לְהָקֵר בְּטָל: רִשְׁפֵּי־לַהַב וְקוֹל
כֹּחַ הוֹרִיד לִי כְּטַל. רַעַשׁ בְּשׁוּרֵי חֲלֹתִי וַיְעוֹרְרֵנִי כְּטָל.
רֶגֶשׁ שִׁבְעַת עַנְנֵי־הוֹד מָסָךְ וְהֵטַל. רָצִים לְפָנַי תּוֹר
אֶרֶץ שִׁבְעַת מִשְׁמַנֵּי־טָל: שְׁכִינָה אֹהֶל צִיר בֵּין שָׁדַי
בְּלִין טַל. שֶׁמֶן מָשַׁח אָח שֶׁיֵּרֵד כְּטָל. שְׁבָטַי בֵּרַךְ בְּעֵקֶב
כְּעֵין נִתְבָּרֵךְ בְּטַל. שִׁירָה שָׁר לָמוֹ בְּאֹמֶר זִיל טָל:
תַּחְתָּיו צָג נֵצֶר מִגֶּזַע מְבֹרָךְ בְּטַל. תֵּבֵל עָם לְהַנְחִיל
בְּתוֹךְ עֵינוֹת טָל. ח׳ תִּרְגַּלָם נְשָׂאָם בְּשֶׁכֶם כְּאֹמֶן בֵּן
נָטַל. תְּקוּפַת צַר וָאוֹר בְּשֶׁלֶם בְּטַל:

ק׳ תַּחַת אֵלַת עָפֶר בֵּרַךְ מוֹשִׁיעַ בְּטָל. אֹמֶץ וְנֵסֵם
כְּאֵיתָן בְּחֹרֶב וְגִזַּת־־טָל: שְׁעַנְתִּי מֵאָז וְעַד־עַתָּ־ה
בְּהַבְטָחַת־טָל. לָעַד בְּלִי לְהִמָּנַע מֵאִתִּי טָל: רָגַז תִּשְׁבִּי
כְּחָר וְעָצַר טָל. עַל־פַּת־לֶחֶם וְטֶרֶף טַרַד וְטִלְטָל:

תחת Dort in Ofrah's Hain gesegnet ward der Retter einst durch Thau[1]);
Muth gab ihm das Wunderzeichen — Trockniß wechselnd ab mit Thau.
Darum gläubig stets ich harre, daß nie fehlen wird der Thau. —

Als im Zorne der Prophet glüht und des Thaues Frische fehlt[2]),
Irrt herum er, Nahrung suchend, darbt, von Mangel hart gequält.

---

1) Gid'on, der das Volk aus der Gewalt Midjans befreite, und dem es als günstiges Zeichen galt, daß das eine Mal auf dem Boden Alles trocken war, während die von ihm geschorene Wolle vom Thau benetzt sich zeigte. und daß am andern Morgen es umgekehrt war. Richt. 6, 36 ff.

2) Elijah hatte geschworen, daß drei Jahre nicht Thau oder Regen kommen werde, zur Strafe wegen des durch Ach'ad herrschenden Götzendienstes. 1. Kön. 17, 1. Seine Flucht vor der götzendienerischen Königin führte ihn zu einer Wittwe, die ihm Nahrung bot, deren Kind aber bald nach seiner Ankunft starb. Er betet für dasselbe, und Gott erhört ihn, daß Er es wieder belebt. So war Elijah genöthigt, den Eid zu lösen, der den Thau der Welt entzog; denn ohne diesen war jene Belebung nicht möglich. Gleichzeitig ward der Thau auch als das Gnadenmittel der einstigen Wiederbelebung und Auferstehung der Todten kund.

Digitized by Google

קָדוֹשׁ כְּהִבִּיט לְכָל תּוֹפַר בְּרִית טָל. וְלָעַף רוּחַ לַיֶּלֶד
וְנַפְשׁוֹ נָטָל: צָרְפִית כַּצִּיר רָגְנָה תְּנוּאוֹת לְהָטָל. רְאוּתוֹ
כִּי־פַס בֵּן הִתִּיר נֶדֶר טָל: פֶּשַׁע אֵם הֶעֱוָה עֲדֵי עֲצִירַת
טָל. כְּבֵן עָרַךְ תַּחַן לְמוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל: עָתַר לִפְנֵי חַי
מְחַיֵּה כֹל בְּטָל. יְחִידַת יֶלֶד הֵשִׁיב כְּהַתָּרַת־טָל: סִדֵּר
וְחָשַׂף לַכֹּל כֹּחַ גְּבוּרוֹת טָל. רָמַז כִּי שׁוֹכְנִים יָקִיצוּ בְטָל:
נִכְרְתָה־זֹּאת לְהַרְרֵי־קֶדֶם כְּמַתְּנַת־טָל. בְּלֹא־יְקַוֶּה לְאִישׁ
לְיַחֵל עֲלֵי־טָל: מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יְחַנְּנוּ בְּעַד טָל. יָנִיפוּ
בְּמַעֲלֶה וּמוֹרִיד לְהָנִיף רַע טָל: לָכֵן מִלִּפְנֵי עֹמֶר אַזְכִּיר
בְּתַחַן טָל. קָדוּם לַיְלָה אֶחָד לְהָלִין בּוֹ טָל: כִּרְתָּה לְחַיִּים
מְחִיַּת יְרִידַת טָל. לְמֵתִים חָפְשִׁי הוּכְנָה תְּחִיַּת־טָל:

Und der Heil'ge, eingedenk des Bundes, der stets Thau verheißt,
Läßt in Fiebergluth entschwinden einem Kinde Lebensgeist.

צרפית Ob dem Herold Gottes grollet schwer die Mutter, leidgekränkt;
Und als hin das Kind war, dieser seinen Eid zu lösen denkt.
Weil durch seine Schuld gehemmet war des Thaues milder Fluß,
Richtet er an den, der sendet Thauestropfen, Betegruß.

Und er flehet vor dem Ew'gen, der durch Thau belebt die Wesen;
Um Entschlafne zu erwecken, muß er Eides Fesseln lösen.
Kund wird Allen so des Thaues Kraft, des mächtig wunderreichen:
Daß er aus dem Todesschlummer wecke, deutete das Zeichen.

נכרתה Einst den frommen Horten ward der Thau als ein Geschenk gespendet,
Das, in Gnadenfülle waltend, Gott aus seinem Schatze sendet.
Einst am Zweiten dieses Festes brünstig ward um Thau gefleht [1]),
Vor der Gerstengabe Wendung bösen Thaues Gift verweht.

Drum noch vor des Omers Schwingung [2]) betend ich des Thaues denke,
Daß um eine Nacht er früher segensvoll sich niedersenke.
Wie bestellt des Thaues Milde ist zur Fristung allem Leben,
So die Todten zu erwecken, ist ihm Wunderkraft gegeben.

1) Mit der Spende von der neuen Gerste — Omer (עֹמֶר) — machte der Priester eine Wendung, nach allen Himmelsgegenden die Gabe richtend, um schädliche Winde und giftige Thaue abzuwehren, wie die Ueberlieferung hinzufügt.

2) Schon am ersten Festtage; das Omer ward am zweiten dargebracht.

Digitized by Google

יְעוֹרְרוּ יְזוֹרְרוּ יִחְיוּ בְּהֶדֶרֶת טָל. יַעַמְדוּ יָקוּמוּ יַעֲלוּ
כְּשִׁבְבַת־טָל: טַעַם וּמְרוֹת יַשְׁמִיעוּ כְּטַל אוֹרֹת טָל. רַן
יֹשְׁבֵי סֶלַע אֲשֶׁר יִחְיוּ בְּטָל: חֲבַצֶּלֶת וַעֲרָבָה תָּגֵלְנָה
כְּפִרְיחַת טָל. מִדְבָּר וְצִיָּה יְשֻׂשׂוּם כְּטִלּוּל טָל: זֶרֶב
וְשָׁרָב וָשֶׁמֶשׁ וָחֹרֶב וְחֵמַת־טַל. קָמוֹת לֹא יַקְדִּירוּ כַּנְּיָא
טְלוּלַת טָל: וְסֻכָּה תִּהְיֶה לְצֵל קָרִים מִלְּהַטַּל. רְבוּצִים
עַל־כְּבוֹד חֻפַּת עָב טָל: הוֹגֵי הַמִּלָּה יָנִיפוּ רְסִיסֵי טָל.
יִפָּתְחוּ אֲסָמִים לְהַטִּיף נִזְלֵי־טָל: דּוֹדֵי הָמוֹן חוֹגֵג
שְׁאֵרִיתָם כְּטָל. תַּרְשִׁישִׁים יְנַהֲלוּם בְּמַרְפֵּא כְּנַף טָל:
גִּיל קוֹל רִנָּה לַעֲבֹר בַּסָּךְ וָטָל. סְלוּלִים עֲלוֹת אֶל־נָכוֹן
וְנִשָּׂא וְנִטָּל: בְּשׁוּרָם מֵאֲמָנָה עַל־חֶרְמוֹן טָל. פָּרֹחַ
יִפְרְחוּ כְּשׁוֹשַׁנָּה בְּטָל. ח׳ אֶל־אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אַף־
שָׁמָיו יַעַרְפוּ־טָל. רְאוּתָם אֵשׁ אֹכֶלֶת כִּי נִהְיֶה כְּטָל:

יעוררו Sie erwachen, frei sich regend, frisch verjünget, in das Leben;
Wie die Segenstropfen steigen, werden sie ins Sein sich heben.
Und laut hallt das Loblied derer, die der lichte Thau erweckt;
Mächtig tönt's von Neubelebten, die die Felsengruft bedeckt.

Duft'ge Lilien, schlichte Weiden blühen, grünen durch den Thau;
Fröhlich lächelt Stepp' und Wüste, die gelabt, geschützt der Thau.
Sonnenbrand und Glühhauch sengend und des Mehlthaus schäd'gend Gift
Auf der Flur, der thaugelabten, nicht zum Leide Saaten trifft.

וסכה Und vor Regens wilden Schauern wie ein Zeltdach sie zu schirmen,
Wie ein Baldachin sich wölbend, wird ein Thaugewölk sich thürmen.
Himmelsschaaren, laut errauschend, wehn herab dann Thaues Güsse;
Aus verschlossnen Himmelsspeichern strömen Thaues milde Flüsse.

Und die Schaar, wie Thau erfrischet, zeucht in feierlichem Zuge;
Engel führen sie, — Genesung bracht' der Thau im Heilesfluge.
Still geborgen zieht die Schaar hin, lauter Jubelsang erschallt,
Wenn zur hochgethürmten Firne auf gebahntem Pfad sie wallt.

בשורם Und von des Amanah Gipfel Chermon thaubedeckt sie schaut.
Auf dann blühn sie gleich der Rose, die erglänzet mildbethaut,
Dort, wo pranget Reb' und Aehre und die Himmel träufeln Thau,
Wenn des Ew'gen Gluth nicht zehret, wenn Er waltet mild wie Thau [1]).

1) Wenn die Zeit des Zornes und der Strafe vorüber ist und die des Heiles angehoben hat.

מיוסד ע"פ א"ב מרובע.

ק׳ אֵלִים בְּיוֹם מְחֻסָּן, חִילוּ פְּנֵי מְנוּסָן. טַל אוֹרֹת לְנוֹסְסָן, לְהַטְלִילָם בְּעֶצֶם נִיסָן: אֶשְׁאֲלָה בַּעֲדָם מַעַן, גְּבוּרוֹת טַל לְהַעַן. ק"וח טַל אָב הַבְטַח לִשְׁעַן, יִתֵּן לְהַמְתִּיק לַעַן:

ק׳ בְּשִׁמְךָ טַל אֶטָּלֶה, כְּיַלְדוּת טַל לְהִטָּלֵה. טַל בּוֹ אֵיתָן מְטֻלֶּה, כַּדָּיו יִרְעוּ כְּמוֹ טָלֶה: בְּרִית כְּרוּתָה לְראשׁ אָבוֹת, חֲיָלָיו כְּטַל לְהַרְבּוֹת. ק"וח טַל כָּל יְזִיז מִבְּנֵי אָבוֹת, לְהַרְסִים עִם נְדָבוֹת:

ק׳ גֶּזַע כְּרְבִיב טַל מְשֻׁיָּר, שִׁשִּׁים וְאַחַת אָרְחוֹ בַּמְשֻׁיָּר. טַל גַּד לְצֵידָם תֻּיַּר, מֵחֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאִיָּר: גִּיל טַל לְכָל־יְגֵעִים. וְדוּדָאֵי בְכוֹר בּוֹ רְגֵעִים. ק"וח טַל גְּאוּלִים בּוֹ גֵאִים, עִם כְּטַל נִשְׁאֲרוּ בַּגּוֹיִם:

ק׳ דְּפְקֵי דְלָתֶיךָ לָשׁוּר, הַטְלִילֵם בְּמַעְגַּל מִישׁוֹר. טַל דַּק לָמוֹ חֲשׁוּר, עַד קֵץ לְחִיכַת שׁוּר: דִּגְלֵי אֲסוּר מֹף עֲנֵה, גֵּיא וּדְגָנֶיהָ תַּעֲנֶה. ק"וח טַל דְּשָׁאֵימוֹ יַחֲנֶה, כְּטַל סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה:

ק׳ הַפְגָּעַת־טַל תְּכֻוַּן, מוּל מְכוֹן שֶׁבֶת כֻּוָּן. טַל הֲנָפַת־עָב תִּתְכַּוֵּן, בְּמַתְּנַת טַל סִיוָן: הִלּוּל קֹדֶשׁ תִּירוֹשִׁי, יַמְגִּיד כְּטַל קְדוֹשִׁי. ק"וח טַל הֲלָנַת קְצִיר שָׁרְשִׁי, יָלִין כְּטַל לְהַשְׁרִישִׁי:

ק׳ וְאוֹת לַחְשׂף חֲתוּמִים, וְרֶמֶז לִצְחְצֵחַ כְּתָמִים. טַל וַתֵּר לִתְמִימִים, לְהֵאָחוֹת בּוֹ כִּתְאוֹמִים: וְרַד עִם־אֵל לְהָכֵן, וְגַם מְנַשִּׁי לְתַכֵּן. ק״וח טַל וַעַד צוּר לְשַׁכֵּן, אִתּוֹ כְּנָם לַעֲשׂוֹת כֵּן:

ק׳ וַעֲקִי בַּל־תָּבוֹז, לְהַטְלִילִי מֵעוּץ וּמִכּוּז. טַל וּמְנַת לִרְמוּז, לְחַתֵּל כְּאַב תַּמּוּז: וָרַע בָּן עִתִּים חִפֵּשׂ, לָעַד בְּלִי יֶאְפַּס. ק״וח טַל זוֹרֵר עַל־פַּס, כִּבְמִדְבָּר דַּק מְחֻסְפָּס:

ק׳ חַבֵּא מִשּׁוֹד שָׂטָן, פְּסוּחֶיךָ בְּלִי לְשַׂטַן. טַל חַיִּים יָרְטַן, לְהִפָּסֵחַ כְּגוֹן סַרְטָן: חוֹף יַמִּים בְּצִיּוּנוֹ, מַרְאִית טַלְלֵי נִצְנוֹ. ק״וח טַל חָשׁוּר לְרֶבֶץ צֹאנוֹ, וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ:

ק׳ טַלְלֵי־יֶשַׁע אֶשְׁאַב, בְּמָשׁוֹשׁ מִמַּשְׁאָב. טַל טָעַם אָב, יַטְעִימֵנוּ אֵל וְאָב: טְלוּל יְרָדוֹת שְׁבָנִי, יִשְׁכּוֹן לָבֶטַח לְשָׁבְנִי. ק״וח טַל טָהַר מִשְׁכָּנִי, יִשְׁקֹט כְּעָב טַל עַל מְכוֹנִי:

ק׳ יַלְדוּת טַל תָּאֲרִי, כְּמֵאָז בּוֹ לְפָאֲרִי, טַל יָפִיק לְבֵית יַעְרִי, לִשְׁאָג־בּוֹ כַּאֲרִי: יוֹם טוֹבָה בְּטוּב אַבְלִילָה, כְּזִנּוּק כָּשָׁן לְהִתְהַלְּלָה. ק״וח טַל יְבוּלֵי אֵל הַטְלִילָה, כְּעַל־הַמַּחֲנֶה לָיְלָה:

ק׳ כְּרָסִים רָד כְּרֹאשׁ תָּלוּל, בְּקֵץ רִאשׁוֹן לְטַלּוּל.

טַל בֵּן יְהֵא כָלוּל, לְהַדְשִׁיא פִּרְחֵי אֱלוּל: כְּמֵהִים שְׂבַע רָצוֹן לְהַסְפֵּק, כְּלַחֲלוּחַ נֶגֶב לְהֵאָפֵק. ק״וח טַל כְּנֶסֶת עַל־דּוֹדָהּ תִּתְרַפֵּק, לְעוֹרְרָהּ בְּקוֹל דּוֹפֵק:

ק׳ לְאוֹת טוֹב טַל נִתְלָה, תֵּת לָעוֹלָם חֲתֻלָּה. טַל לְנוֹבֵב תְּנוּב שְׁתוּלָה, לְהָגִיל בִּמְשׂוֹשׂ בְּתוּלָה: לֶאֱגוֹד גְּדוּד יָשְׁפֵה, לְהַעֲצִים גְּדוּדָיו בְּלִי מִסְפָּר. ק״וח טַל לְהָקִיץ בְּקוֹל שׁוֹפָר, אֲטוּמִים שֹׁכְנֵי עָפָר:

ק׳ מִכָּל־אֹם יְאַשְּׁרִי, וְאַהֲוֶנּוּ מִשִּׁירִי. טַל מֵאֶגְלוֹ יְעַשְּׁרִי, לְהַסְפִּיק עַד קֵץ תִּשְׁרִי: מִשְׁמַן־לֶחֶם מַקָּחִי, מֵעֲסִיס יַיִן רִקּוּחִי. ק״וח טַל מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת מַלְקוֹחִי, יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי:

ק׳ נַאַק נוֹשְׂאֵי לְךָ עֵינַיִם, לַעֲנוֹתָם הַט אָזְנַיִם. טַל נוֹפֵף לִמְחֹלַת מַחֲנַיִם, לְהַכְרִיעַ צִדְקָם בְּמֹאזְנַיִם: נִתְבָּרֵךְ מִמֶּגֶד וּמִטַּל, בְּבָאַחִים מְנַשֶּׁא וּמְנֻטָּל. ק״וח טַל גֶּשֶׁב אֲגָלִים תְּטַל, מוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל:

ק׳ שִׂיחַ זוּ אֱזוֹן לְיַשְּׁבָן, בֶּטַח לְהוֹשִׁיבָן. טַל שְׂעִירִים לְחַשְּׁבָן, מֵעֵת מַרְחֶשְׁוָן: סִדּוּר עָבִים לְהַטְלִילָם, כְּיֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים לְנַטְּלָם. ק״וח טַל שְׂבַע לְטַלְלָם, צַו לַשָּׁמַיִם תֵּת טַלָּם:

ק׳ עֲתִירַת טַל תֶּעֱרַב, וּלְפָנֶיךָ תִּקְרַב. טַל עֲלֵי שָׁרָב, יִפְרַח כְּבִמְקוֹם עָקָרָב: עֲלוֹת שִׁכְבַת מַפְרַחַת, בְּאִבֵּי־

Digitized by Google

נַחַל מַאֲרַחַת. ק"ח טַל עֲלֵי־עַיִן לְבָרֵךְ מְרוֹם וּמִתַּחַת, וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת:

ק' פִּרְחֵי־חֶלֶד תַּשְׁלֵו, בְּטַל שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵו. טַל פֶּרַח לְהַדְגִּיא וּלְהַשְׁלֵו, צִמְחֵי תְנוּב כִּסְלֵו: פְּקֹד בְּחֹרֶב בְּצִיּוֹן, לְמַלְּטָם מֵחֹרֶב צִחְיוֹן. ק"ח טַל פֵּרוֹת לְבָרֵךְ בְּצִבְיוֹן, כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן:

ק' צִיָּה אִם מְלֻקֶּשֶׁת, וּמַלְקוֹשׁ אִם מְבֻקֶּשֶׁת. טַל צוּק עָבִים תְּהֵא מְאֻשֶּׁשֶׁת, כְּבַעֲנִינַת קֶשֶׁת: צִמְאוֹן צָהֳרַיִם, כַּל יְשׁוּזְף עֲדָנִים אַחֲרָיִם. ק"ח טַל צְלִיחַת אַתְוֵי נַהֲרַיִם, תַּצְלִיחַ בּוֹ יְהוּדָה וְאֶפְרָיִם:

ק' קָלֵי כַּל יָצְבָּט, כְּלִי בְּחֹרֶב יָלְבָּט. טַל קֶרַח כַּל יָחְבַּט, לְזַרְעֵנִי טֵבֵת וּשְׁבָט: קְרָאֶיךָ לְטוּב תְּקוֹב, לְהָסִיר מֵהֶם לֵב הֶעָקֹב. ק"ח טַל קָמוֹת בְּלִי לִרְקֹב, לִשְׁכֹּן בֶּטַח בָּדָד עֵין יַעֲקֹב:

ק' רֶשַׁע מַר מִדְּלִי, מִצְּלָם הַחֲדִילִי. טַל רְסִיסִים תַּדְלִי, לְהַזִּיל לְגִדְאֵי כְּמִדְּלִי: רֶשֶׁף נִיצוֹצִים בְּאוֹר חֲדֶק, בְּצֵל צַלְמוֹן צוֹרָם לְהָדֵק. ק"ח טַל רַחֵף עֲלֵי־זוּ בְּצֶדֶק, וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־טַל וְיִזְּלוּ־צֶדֶק:

ק' שַׁפֵּר אֲסָמֵי טַל דָּר, בַּקֹּדֶשׁ נֶאְדָּר. טַל שְׁתִילִים יְהַדֵּר, הַחֲנוּטִים מֵאֲדָר: תַּדְגִּיא תְּנוּב שָׁנָה, בְּשַׁעַר דְּגָנִים מְדֻשָּׁנָה. ק"ח טַל תַּשְׁרִישׁ אִבֵּי יְשֵׁנָה, לְהַפְרִיחַ כְּטַל שׁוֹשַׁנָּה:

פותחין הארון. אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

ע"פ תשר"ק.

טַל תֵּן לִרְצוֹת אַרְצָךְ. שִׁיתֵנוּ בְרָכָה בְּדִיצָךְ.
רֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצָךְ. קוֹמֵם עִיר
בָּהּ חֶפְצָךְ. בְּטָל:

טַל צַוֵּה שָׁנָה טוֹבָה וּמְעֻטֶּרֶת. פְּרִי הָאָרֶץ
לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת. עִיר כְּסֻכָּה נוֹתֶרֶת.
שִׂימָהּ בְּיָדְךָ עֲטֶרֶת. בְּטָל:

טַל נוֹפֵף עֲלֵי־אֶרֶץ בְּרוּכָה. מִמֶּגֶד שָׁמַיִם
שַׂבְּעֵנוּ בְרָכָה. לְהָאִיר מִתּוֹךְ חֲשֵׁכָה.
כַּנָּה אַחֲרֶיךָ מְשׁוּכָה. בְּטָל:

טַל יַעֲסִיס צוּף הָרִים. טַעַם בִּמְאוֹדְךָ מֻבְחָרִים.
חֲנוּנֶיךָ חַלֵּץ מִמַּסְגֵּרִים. זִמְרָה נַנְעִים
וְקוֹל נָרִים. בְּטָל:

אלהינו (Vorb.) Unser Gott und unserer Väter Gott!

טל תן O milden Thau gieb für Dein Land zum Heil!
Durch Deine Huld sei Segen unser Theil
Gewährst Du Most und Korn in reichem Segen,
Richt' auf die Stadt[1]), die liebend Du willst hegen.

O sende Thau, das Jahr mit Heil zu krönen!
Des Feldes Frucht — laß sie Gedeihn verschönen.
O sei die Stadt, die öd' und ausgeleert,
In Deiner Hand ein Diadem voll Werth!

טל נופף O weh' herab den Thau auf Segensland!
Dein Gut in Fülle sei herabgesandt.
Laß aus der Nacht in hellem Glanze prangen
Die Theure, die Dir nachzog voll Verlangen.

Der Thau durchdufte was auf Bergen sprießt!
Durch Deine Macht sei Köstliches versüßt.
O Deine Lieben rett' aus Drangsals Haft!
Dann tönt Dir Lob und Dank in lauter Kraft.

1) Jerusalem.

Digitized by Google

טַל וְשֹׂבַע מַלֵּא אֲסָמֵינוּ. הֲכָעֵת תְּחַדֵּשׁ
יָמֵינוּ. דּוֹד כְּעֶרְכְּךָ הַעֲמֵד שְׁמֵנוּ. גַּן רָוֶה
שִׂימֵנוּ. בְּטַל:

טַל בּוֹ תְּבָרֵךְ מָזוֹן. בְּמִשְׁמַנֵּינוּ אַל־יְהִי רָזוֹן.
אֲיֻמָּה אֲשֶׁר הִסַּעְתָּ כַּצֹּאן. אָנָּא תָּפֵק לָהּ
רָצוֹן. בְּטַל:

שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ
מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַטָּל

לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה: אמן
לְשֹׂבַע וְלֹא לְרָזוֹן: אמן
לְחַיִּים וְלֹא לְמָוֶת: אמן

סוגרין הארון.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת
מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

טל ושבע Der Thau mit Fülle unsre Speicher tränke!
Uns zu verjüngen Deine Huld uns schenke.
Für ewig, Herr! laß unsern Namen blühn,
Wie Fluren durch die Segensströme ziehn.

O sende Thau zum Segen unsrer Zehrung!
O schütze Fülle vor der Noth Verheerung!
Die einst gleich einer Heerde Du geleitet,
O sei ihr Huld und Gnade stets bereitet!

שאתה Du ja bist es, Ewiger, unser Gott, der wehen läßt den Wind und herabsenkt den Thau
zum Segen und nicht zum Fluche,
zur Fülle und nicht zur Darbung,
zum Leben und nicht zum Tode!

Digitized by Google

נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי־קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ. כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר

ק"וח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

חזן כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

ק"וח בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים וְיָחֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

ק"וח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

נעריצך Wir wollen Dich rühmen und Dir Heiligung widmen nach der Weise der heiligen Serafim, die Deinen Namen weihevoll erheben, wie geschrieben steht durch Deinen Propheten· Und Einer ruft dem Andern zu und spricht:

קדוש (Gem.) Heilig, heilig, heilig ist Gott der Heerschaaren; so weit die Erde, reicht seine Herrlichkeit.

כבודו Seiner Herrlichkeit voll ist die Welt; seine Diener fragen einer den andern: Wo ist der Ort seiner Herrlichkeit? — Die ihnen gegenüber Geschaarten antworten: „Gelobt sei —"

ברוך (Gem.) Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen! — ein jeglicher von seiner Stätte aus.

ממקומו Aus seiner geweihten Stätte wende Er sich in Erbarmen und begnadige das Volk derer, die als einig bekennen seinen Namen Abends und Morgens an jeglichem Tage beständig; zweimal in liebender Hingebung rufen sie: „Höre, Jisrael! —"

שמע (Gem.) Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen!

ח׳ אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל־חַי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים.

ק״וח אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

ח׳ אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

ח׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר.

ק״וח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אחד Einig ist Er, unser Gott, Er unser Vater, Er unser König, Er unser Retter, und Er wird uns vernehmen lassen in seiner Gnade den Ruf zum zweiten Male, sichtbarlich vor allen Lebenden: Ich will euer Gott sein!

אני (Gem.) Ich bin der Ewige, euer Gott!

אדיר O Herrlicher, Du von uns verherrlicht, Ewiger, unser Herr! wie herrlich ist Dein Name auf der ganzen Erde! Und es wird der Ewige König sein über die ganze Erde; an demselbigen Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name einzig.

ובדברי Und in Deinen heiligen Worten steht geschrieben also:

ימלך (Gem.) Der Ewige wird herrschen in alle Zeit, dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

לדר (Vorb.) In alle Geschlechter wollen wir verkünden Deine Größe und in alle Dauer der Zeiten Deine Weihe aussprechen, und Dein Preis, unser Gott, soll aus unserem Munde nie entweichen in alle Zeit und Ewigkeit; denn ein großer und heiliger Gott und König bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים

Digitized by Google

כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. (וְאֶת־מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְאֶת־מוּסַף יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר.

(Am Sabbath:)

(וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:)

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

(Am Sabbath:)

(יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת יָמִים אֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ. טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ. וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם לְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם. וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָֹה רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

קו"ח וְתֶעֱרַב לְפָנֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וּכְקָרְבָּן: אָנָּא

ותערב (Gem.) O laß Dir wohlgefallen unser Beten, wie Ganz-

רַחוּם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן (עִירֶךָ) וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה לִירוּשָׁלָיִם: וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת: ח' בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב

מודים דרבנן

ק' מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

opfer und Altargaben! O Erbarmer, in der Fülle Deiner Barmherzigkeit lasse zurückkehren Deinen Gottesglanz nach Zijon, Deiner Stadt, und die Ordnung des Tempeldienstes nach Jeruschalajim! Und unsere Augen mögen es sehen, wenn Du nach Zijon zurückkehrest in Barmherzigkeit! Und dort wollen wir in Ehrfurcht Dir dienen, wie in den Tagen der Vorwelt und den Jahren der Vorzeit.

ברוך (Vorb.) Gelobt sei Du, Ewiger, dem allein wir in Ehrfurcht dienen wollen.

Digitized by Google

ח׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו הש״ץ בקול כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר:

הכהנים מברכין

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל־אַהֲרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

הש״ץ מקרא

יְבָרֶכְךָ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְיָ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

וְיִשְׁמְרֶךָ שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ:

כשהכהנים מנגנין וישמרך אומרים הקהל.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל־עוֹלָם. אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ. חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה־הוּא: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיִּהְיוּ כָל־חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה. בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל

אלהינו (Vorb.) Unser Gott und unserer Väter Gott! Segne uns mit dem in Deiner Thorah geordneten dreifachen Segen, wie er durch Moscheh, Deinen Knecht, verzeichnet und durch den Mund Aharons und seiner Sprößlinge ist ausgesprochen worden, die Priester, Deine heilige Schaar.

ברוך (Die Priester:) Gelobt sei Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns mit der Weihe Aharons geheiligt und uns geboten hat, sein Volk Jisrael in Liebe zu segnen!

Es segne dich — Es segne dich der Ewige von Zijon aus, der Schöpfer des Himmels und der Erden!

Der Ewige — Ewiger, unser Herr! wie herrlich ist Dein Name auf der ganzen Erde!

Und behüte dich! — Behüte mich, o Gott! denn auf Dich vertrau' ich.

אֲחֵרִים וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלָי: אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם כַּחֲלוֹמוֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כְּחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֵחָלְיוֹ וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְמֵי מָרָה עַל־יְדֵי משֶׁה רַבֵּנוּ וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל־יְדֵי אֱלִישָׁע. וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת־קִלְלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מִקְּלָלָה לִבְרָכָה כֵּן תַּהֲפֹךְ כָּל־חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְחָנֵּנִי וְתִרְצֵנִי: אָמֵן:

יָאֵר אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

יְיָ יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת:

פָּנָיו פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי:

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

וִיחֻנֶּךָּ הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: רבונו של עולם.

יִשָּׂא יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: (וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:)

יְיָ יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:

Es lasse leuchten — Gott begnad' uns und segne uns, lasse leuchten sein Antlitz mit uns! Selah.

Der Ewige — Ewiger, Ewiger! Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und reich an Huld und Treue!

Sein Antlitz — Wende Dich zu mir und begnade mich; denn einsam und bedrängt bin ich.

Zu dir — Zu Dir, Ewiger, will ich meine Seele erheben!

Und begnade dich! — Sieh, wie der Knechte Augen auf des Herrn Hand, wie der Magd Augen auf der Gebieterin Hand, so sind unsere Augen gerichtet auf den Ewigen, unsern Gott, bis Er uns begnadigt.

Es wende — Er empfängt Segen vom Ewigen und Huld vom Gotte seines Heils.

Der Ewige — Ewiger, begnad' uns! auf Dich hoffen wir. Sei ihr Arm an jeglichem Morgen und unsere Hülfe zur Zeit der Bedrängniß.

פָּנָיו אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה־אֵלַי
אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃
אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃
וְיָשֵׂם וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם׃
לְךָ לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח
וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ׃
שָׁלוֹם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו׃

ק׳ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן קְדֻשַּׁת
חֲסָדֶיךָ וְגֹדֶל רַחֲמֶיךָ וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא הַיּוֹצֵא מִפִּי
אַהֲרֹן וּבָנָיו עַם קְדוֹשֶׁיךָ. שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי תָּמִיד
כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ. וְתִתֶּן־לִי וּלְכָל־נַפְשׁוֹת בֵּיתִי מְזוֹנוֹתֵינוּ
וּפַרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח וְלֹא בְצִמְצוּם בְּהֶתֵּר וְלֹא בְאִסּוּר בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר מִתַּחַת

Sein Antlitz — Verbirg Dein Antlitz nicht vor mir am Tage, da ich bedrängt bin. Neige mir Dein Ohr am Tage, da ich rufe; eilig erhöre mich!

Zu dir — Zu Dir erheb' ich mein Auge, o Du im Himmel Thronender!

Und gebe — Und sie sollen meinem Namen den Ausspruch geben über die Kinder Jisrael, und Ich werde sie segnen.

Dir — Dir, Ewiger! gehört die Größe und Stärke und Glanz und Sieg und Majestät, denn Alles im Himmel und auf Erden ist Dein; Dein, Ewiger, die Herrschaft, und Du erhebst Dich über Alles als Haupt.

Frieden! — Frieden, Frieden mit dem Nahen und Fernen, spricht der Ewige, und Ich heile ihn.

יהי (Gem.) Sei es Dir wohlgefällig, Ewiger, mein Gott und meiner Väter Gott! daß Du um Deiner Heiligkeit und Gnade und großen Barmherzigkeit willen, so wie um Deines erhabenen und hochheiligen Namens willen, wie er in dem Priestersegen gesprochen wurde aus dem Munde Aharons und seiner Sprößlinge, der Dir geweihten Schaar, — daß Du mir nahe seiest, wenn ich Dich rufe, und mein brünstig Gebet stets erhörest, wie Du das Flehen Jaakobs, des Untadligen, vernommen. Und mögest Du mir geben und allen Gliedern meines Hauses unsere Nahrung und Verpflegung, reichlich, nicht bedrängt, auf erlaubtem, nicht verbotenem Wege, in

Digitized by Google

יָדְךָ הָרְחָבָה כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ. וְתִתְּנֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ. וְיִהְיוּ דְבָרַי נִשְׁמָעִים לַעֲבוֹדָתֶךָ. כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ אֶת־יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאָיו. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְאוֹת לְטוֹבָה וְתַצְלִיחֵנִי בִּדְרָכָי. וְתֵן בְּלִבִּי בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וְסוֹדוֹתֶיהָ. וְתַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְתַאֲרִיךְ יָמַי (וִימֵי אָבִי וְאִמִּי) (וִימֵי אִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי) בְּטוֹב וּבִנְעִימוֹת בְּרָב־עֹז וְשָׁלוֹם. אָמֵן סֶלָה:

ויכוין לסיים עם הכהנים כדי שיענו הקהל אמן.

ק׳ אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה. אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

(הכהנים מחזירים פניהם כלפי ההיכל ואומרים.

רִבּוֹן הָעוֹלָם. עָשִׂינוּ מַה־שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ. אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

Gemächlichkeit, ohne Kummer, aus Deiner mildspendenden Hand, wie Du Nahrung in Fülle und Gewand zur Umhüllung gegeben dem Jaakob, unserem Ahn. Und lasse uns Liebe, Gunst und Gefallen finden in Deinen Augen und in den Augen Aller, die uns sehen, und vernimm unsere Worte, wenn wir Dich anbeten, wie Du den Josef, Deinen Frommen, anmuthig und in Gunst und wohlgefällig erscheinen ließest vor Dir und Allen, die ihn sahen. Und erweise mir Deine Gnade und wundervolle Führung in Liebes- und Huldzeichen. Verleihe meinem Herzen Einsicht, all die Worte Deiner Lehre zu verstehen und zu halten und den in ihr verborgenen Sinn, und bewahre mich vor Fehltritten, und läutere meine Gedanken und meinen Sinn für Deinen Dienst, und verlängere meine Tage und die meiner Angehörigen (meines Vaters, meiner Mutter, Frau, Söhne, Töchter) in Glück und Annehmlichkeit, in Lebenskraft und Frieden!

אדיר Mächtiger in den Höhen, thronend in Allmacht! Du bist der Friede und Dein Name Frieden. Sei es Dir wohlgefällig, daß Du walten lassest über uns und über Dein ganzes Volk Jisrael Leben und Segen zu bleibendem Friedensbesitze!

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר־פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר:
זכר רחמיך ״ וחסדיך כי מעולם המה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ

אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי־בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵינוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵינוּ. מִי כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ. בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת. הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן וְהַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מוֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר. וְקִלּוּפָה שְׁלשָׁה. וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע (הַקָּב). מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא. רַבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא. וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. וְאִם חִסַּר אֶחָד מִכָּל־סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה: יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים,

לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ:

בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים,

גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ:

בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים,

אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט:

בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים,

אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ:

בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים,

הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:

בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים,

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט:

בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים,

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת:

מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא. לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם: שֶׁנֶּאֱמַר. וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל־תִּקְרָא בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

*עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ. וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

קדיש יתום.

שיר היחוד, שיר הכבוד אונד מזמור של יום זיעהע אם ענדע דעס באנדעס.

*) Uebersetzung S. 87.

אחר שיר של יום נוהגין בהרבה קהלות לומר ביום א׳ של פסח מזמור זה:

(קה) הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִּשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ
זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי
יְהוָה: דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה
מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו: זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף
דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק
לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה
אֶל־עַם אַחֵר: לֹא־הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אַל־
תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ: וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־מַטֵּה־
לֶחֶם שָׁבָר: שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף: עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלוֹ
בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ: עַד־עֵת בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ: שָׁלַח־מֶלֶךְ
וַיַּתִּירֵהוּ מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ: שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ:
לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם: וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר
בְּאֶרֶץ־חָם: וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמֵהוּ מִצָּרָיו: הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא
עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו: שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ: שָׂמוּ
בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ־חָם: שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא־מָרוּ
אֶת־דְּבָרוֹ: הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם: שָׁרַץ אַרְצָם
צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם: אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם: נָתַן
גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם: וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ
גְּבוּלָם: אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר: וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם
וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם: וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל: שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־
נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם: פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה: שָׁאַל וַיָּבֵא
שְׂלָו וְלֶחֶם שָׁמַיִם יַשְׂבִּיעֵם: פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר:
כִּי־זָכַר אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: וַיּוֹצִא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן בְּרִנָּה
אֶת־בְּחִירָיו: וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: בַּעֲבוּר
יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ הַלְלוּיָהּ:

תְּפִלַּת מִנְחָה.

*אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

(קמה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר:
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְיָ
לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ
וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ
אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר
יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים
יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

*) Uebersetzung S. 72.

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְיָ: וַאֲנִי
זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְיָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־
שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע
זַרְעֲךָ אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב
תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ
קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין
מִן דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ
קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי
עָלְמַיָּא יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ
וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:
וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵת בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין
וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַייָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: יְיָ יִמְלֹךְ

ובא Und es wird kommen für Zijon ein Erlöser und für die von Missethat Bekehrten in Jaakob! spricht der Ewige. Und Ich — dies ist mein Bündniß mit ihnen, spricht der Ewige: mein Geist, der auf dir ruht, und meine Worte, die Ich gelegt in deinen Mund, sollen nicht weichen aus deinem Munde und dem Munde deiner Kinder und deiner Kindeskinder, spricht der Ewige, von nun an bis in Ewigkeit. — Du aber bist der Heilige, thronend unter den Lobliedern Jisraels. — Und es rief Einer dem Andern zu und sprach: Heilig, heilig, heilig ist der Gott der Heerschaaren; so weit die Erde, reicht seine Herrlichkeit. (Und sie empfangen Einer von dem Andern das Wort und sprechen: Heilig in den Himmeln der höchsten Höhe, der Stätte seines Gottesglanzes, heilig auf der Erde, dem Werke seiner Macht, heilig in Ewigkeit und in Ewigkeit der Ewigkeiten ist der Gott der Heerschaaren; voll ist die ganze Erde vom Glanze seiner Herrlichkeit[1]). Und es erhob mich ein Wind, und ich hörte hinter mir eine Stimme mächtigen Rauschens: Gepriesen sei die Herrlichkeit des Ewigen von seiner Stätte aus! (Und es trug mich empor der Wind, und ich hörte hinter mir eine Stimme mächtigen Rauschens derer, die Lobgesänge anstimmten und sprachen: Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen aus der Stätte, wo sein Abglanz

[1]) Die hier und später eingeschlossenen Worte sind die chaldäische Umschreibung (Thargum) der vorangegangenen Bibelverse.

לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת
לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ:
וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב
אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח
וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ
אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ
לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ
הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ
לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי
עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ
אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם.
לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה
וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת
הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא
יִדֹּם יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח
בַּייָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר
עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ
יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

חצי קדיש.

(Am Sabbath:)

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

בשבת מוציאין ס"ת וקורין בסדר השבוע ומחזירין ס"ת להיכל והש"ץ חוזר ואומר ח"ק.

thront.) Der Ewige wird regieren immer und ewig. (Der Ewige — sein Reich dauert in Ewigkeit und Ewigkeit der Ewigkeiten.) Ewiger,. Gott Abrahams, Jizchaks und Jisraels, unserer Väter! bewahre dies für ewig als den Trieb der Gedanken im Herzen Deines Volkes, und richte ihr Herz zu Dir. — Er aber ist barmherzig, vergiebt die Schuld und richtet nicht zu Grunde und wendet so oft seinen Zorn ab und wecket nicht auf seinen ganzen Grimm. — Denn Du, o Herr, bist gütig und verzeihend und reich an Huld Allen, die Dich anrufen. Deiner Gerechtigkeit Spruch bleibt gerecht für ewig und Deine Lehre Wahrheit. O verleihe Treue dem Jaakob, Huld dem Abraham, die Du geschworen unseren Vätern seit den Tagen der Urzeit. Gepriesen sei der Herr! An jedem Tage legt Er uns auf, Gott, unser Heil, Selah. Der Ewige der Heerschaaren ist mit uns, eine feste Burg ist uns der Gott Jaakobs, Selah. Ewiger der Heerschaaren! Heil dem Manne, der auf Dich vertraut. Ewiger, hilf! der König erhöre uns am Tage, wenn wir rufen. Gelobt sei unser Gott, der uns erschaffen hat zu seiner Ehre und uns abgesondert von den Irrgläubigen, und der uns gegeben die Lehre der Wahrheit und das ewige Leben gepflanzet in unsere Mitte. Er öffne unser Herz durch seine Lehre, und lege in unser Herz seine Liebe und Ehrfurcht, und daß wir seinen Willen erfüllen mögen und ihm dienen mit ganzem Herzen, auf daß wir uns nicht mühen umsonst und nicht zur Welt bringen zur Verwirrung. Möge es beschlossen sein vor Dir, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, daß wir beobachten Deine Satzungen in dieser Welt, und wir das Glück haben und erleben, sehen und erben Heil und Segen für die Jahre der Zeit des Erlösers und für das Leben der künftigen Welt, auf daß Dich lobpreise unseres Geistes Herrlichkeit und nimmer schweige. Ewiger, mein Gott! immerdar dank' ich Dir. Gesegnet ist der Mann, der vertrauet auf den Ewigen, und der Ewige ist seine Zuversicht. Vertrauet auf den Ewigen bis in Ewigkeit; denn in Jah dem Ewigen, ist ein Hort der Ewigkeiten. Und vertrauen mögen auf Dich die Deinen Namen kennen; denn Du verlässest nicht die Dich suchen, Ewiger! Der Ewige will es um seiner Gnade willen: Er macht groß die Lehre und herrlich.

(Am Sabbath:)

ואני Und mein Gebet an Dich, o Ewiger, komme zur Gnadenzeit. O Gott, in der Fülle Deiner Huld, erhöre mich durch die treue Zuversicht Deines Heils!

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

*אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

---

*Keduschah bei Wiederholung der Tefillah durch den Vorbeter.

ח' נְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם. כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר

ק"וח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ח' לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ.

ק"וח בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

ח' וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר.

ק"וח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח' לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

ק׳ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה.
וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי
בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי
רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן
תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:
עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־
יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:
וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:
וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים
קַדְמֹנִיּוֹת:

הש"ץ חוזר התפלה. קדיש תתקבל. עָלֵינוּ (S. 198). קדיש יתום.

מַעֲרִיב לֵיל שֵׁנִי שֶׁל פֶּסַח.

ח׳ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

ק״וח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ק׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים. סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים. בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים. וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר. וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה. יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

ע״פ א״ב. אלא שבין אות ח׳ לאות ט׳ נהמצע פיוט ל״ש אדיר ונאה.

לֵיל שִׁמֻּרִים, אוֹר־יִשְׂרָאֵל קָדוֹשׁ אֲיֻמָּה נִדְגָּלוֹת. בְּצַעַן עֲצַת מַלְאָכָיו הִשְׁלִים בְּהִגָּלוֹת. גְּדֻלָּתוֹ מֵאָז יְרַנְּנוּ בְּמַקְהֲלוֹת הַלֵּילוֹת, לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל־כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ. וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים:

לֵיל שִׁמֻּרִים. הִפְלִיא עֵצוֹת מֵרָחוֹק עָמֹק וְנֶעְלָם. וּבוֹ כְּאָמָן נִינָיו מִשִּׁעְבּוּד הֶעֱלָם. וְקַת חֲטִיבָה אַחַת עֲשָׂאָם לְעַלָּם, בְּאַהֲבַת יְיָ אֶת־יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

Gebet
für den zweiten Abend des Peßachfestes.

ברכו (Vorb.) Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, für immer und ewig!

ברוך (Gem.) Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, auf dessen Geheiß die Abende dämmern, der mit Weisheit aufthut die Himmelspforten und mit Einsicht wandelt die Zeiten, der wechseln läßt die Zeitläufte und reihet die Sterne auf ihren Wachtposten am Firmamente nach seinem Willen. Er schaffet Tag und Nacht, rollet weg das Licht vor der Finsterniß und die Finsterniß vor dem Lichte, läßt entschwinden den Tag und führet herauf die Nacht und hat gesondert Tag und Nacht. Ewiger der Schaaren ist sein Name. Gott, der Allmächtige, lebendig und ewig dauernd, — Er wird über uns walten in alle Zeit und Ewigkeit.

ליל[1]) Der Heilige im Volke, das mächtig geschaart,
Das Licht Jisraels Er, hat in des Schutzes Nacht
Des treuen Boten Verheißung vollbracht,
Als Er im Glanz sich offenbart.
Drob singen sie sein Lob in Chören,
Künden früh seine Huld, lassen spät seine Treue hören.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, der die Abende dämmern läßt.

אהבת Mit ewiger Liebe hast Du Dein Volk, das Haus Jisrael, geliebt, Lehr' und Gebot, Satzungen und Vorschriften uns gelehrt. Darum, Ewiger, unser Gott! wenn wir uns niederlegen und wenn wir aufstehen, sprechen wir von Deinen Gesetzen und freuen uns der Worte Deiner Gotteslehre und Deiner Gebote immer und ewig. Denn sie sind unser Leben und sie geben unseren Tagen die Dauer, und in ihnen sinnen wir Tag und Nacht. Du aber — Deine Liebe entzieh' uns nicht in alle Ewigkeiten!

ליל Was in grauer Ferne verborgen, verhüllt,[2])
Wunderbar war gefügt, es ward erfüllt
In dieser Nacht der Hut.
Er zog, wie Er's beschlossen,
Aus Knechtschaft die theuren Sprossen,
Erhob sie zu Ruhm und glänzendem Loos
In seiner Liebe grenzenlos.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, der liebt sein Volk Jisrael.

---

1) Verfasser der Festdichtungen für diesen Abend: R. Meïr (b. Jizchak).

2) Was in dem „Bunde zwischen den Stücken" (1. M. 15, 14) verkündet worden, ging in dieser Nacht in Erfüllung.

יחיד אומר אל מלך נאמן.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה ׀ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהֹוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהֹוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהֹוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

שמע Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen.

ברוך Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches auf immer und ewig.

ואהבת Und du sollst lieben den Ewigen, deinen Gott, mit deinem ganzen Herzen und mit deiner ganzen Seele und mit deinem ganzen Vermögen. Und es sollen diese Worte, die Ich dir heute gebiete, in deinem Herzen sein. Und du sollst sie einschärfen deinen Kindern und davon reden, wenn du sitzest in deinem Hause und wenn du gehest auf dem Wege und wenn du dich hinlegst und wenn du aufstehst. Und du sollst sie binden zum Wahrzeichen an deine Hand, und sie sollen sein zum Denkbande zwischen deinen Augen. Und du sollst sie schreiben auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

והיה Und es wird geschehen, so ihr höret auf meine Gebote, die Ich euch heut gebiete, den Ewigen, euren Gott, zu lieben und ihm zu dienen mit eurem ganzen Herzen und eurer ganzen Seele, so werde Ich den Regen eures Landes geben zu seiner Zeit, Frühregen und Spätregen, daß du einsammelst dein Getreide und deinen Most und dein Oel. Und Ich werde Gras geben auf deinem Felde für dein Vieh, und du wirst essen und satt werden. Hütet euch, daß nicht euer Herz bethört werde und ihr abweichet und fremden Göttern dienet und euch vor ihnen bücket, und über euch der Zorn des Ewigen erglühe, daß Er verschließe den Himmel, daß kein Regen sei, und der Erdboden nicht gebe sein Gewächs, und ihr bald umkommet, weg aus dem schönen Lande, das der Ewige euch giebt. — Und ihr sollt diese meine Worte euch zu Herzen nehmen und zu Gemüthe, und sie binden als Wahrzeichen auf eure Hand, und sie seien zum Denkbande zwischen euren Augen. Und lehret sie eure Kinder, davon zu reden, wenn du sitzest in deinem Hause und wenn du gehest auf dem Wege und wenn du dich hinlegst und wenn du aufstehst. Und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore! Auf daß sich mehren eure Tage und die Tage eurer Kinder auf dem Erdboden, den der Ewige geschworen euren Vätern, ihnen zu geben, — wie die Dauer des Himmels über der Erde.

14*

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת
עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת
הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:
לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְאֵין זוּלָתוֹ. וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים.
מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הֶעָרִיצִים: הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ
מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ: הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת
עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר: הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ
בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל־בָּמוֹת
אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל־כָּל־שׂוֹנְאֵינוּ: הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים
וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה
בְעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם־סוּף
אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ
בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ: וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה:

ויאמר Und der Ewige sprach zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisrael und sprich zu ihnen, daß sie sich Schaufäden machen an die Zipfel ihrer Kleider für ihre Geschlechter, und sollen an die Schaufäden des Zipfels eine purpurblaue Schnur ansetzen. Und das sei euch zu Schaufäden, daß wenn ihr sie ansehet, ihr euch erinnert aller Gebote des Ewigen und sie thuet, und nicht umherspähet nach eurem Herzen und nach euren Augen, denen ihr nachbuhlet; damit ihr euch erinnert all meiner Gebote und sie thuet, und ihr heilig seiet eurem Gotte. Ich bin der Ewige, euer Gott, der Ich euch herausgeführt habe aus dem Lande Mizrajim, euch ein Gott zu sein, Ich, der Ewige, euer Gott.

אמת Wahr ist es und zuverlässige Gewißheit dies Alles und für uns bindend. Denn Er ist der Ewige, unser Gott, und Keiner außer ihm, und wir sind Jisrael, sein Volk. Er ist es, der uns befreiet aus der Hand der Gewaltherren, unser König, der uns erlöset aus der Hand aller Tyrannen; der Allmächtige, der es unsertwegen heimkommen lässet unseren Widersachern und der Lohn zahlt all den Feinden unseres Lebens; der Gewaltiges vollbringt, nicht zu ergründen, und Wunder unzählbar; der uns erhält am Leben und nicht wanken lässet unsern Fuß; der uns treten läßt auf die Höhen unserer Feinde und aufrichtet unsere Kraft über all unsre Hasser; der für uns Wunder und rächende Vergeltung geübt an Pharaoh, Zeichen und augenfällige Werke am Boden der Söhne Chams; der schlug in seinem Grimme alle Erstgebornen Mizrajims und hinausführte sein Volk Jisrael aus ihrer Mitte zu ewiger Freiheit; der hindurchleitete seine Kinder durch das gespaltene Schilfmeer, ihre Verfolger und ihre Feinde in die Tiefen versenkte Er. Und es sahen seine Kinder seine Stärke, gaben Lob und sangen Preis seinem Namen, und seine Herrschaft mit willigem Herzen nahmen sie auf sich. Moscheh und die Kinder Jisraels stimmten Dir an ein Lied.

כראשי הדלתות חתום א"ב כפול ושם המחבר מאיר, וכל סוגר הוא פסוק ממקראי קדש.

לֵיל שִׁמֻּרִים, אַדִּיר וְנָאֶה לִתְהִלּוֹתָיו.
זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, אַנְוֶה גּוֹמֵל חֲסָדִים.
תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, בָּא מִבְּרֵאשִׁית לְהִתְאַמֵּר.
לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, בִּנְיַן קָרְבַּן פִּסְחִי. יֶעֱרַב
עָלָיו שִׂיחִי. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, גֹּיַהּ עוֹלָם הִתְאִיר. פֵּתַח
דְּבָרֶיךָ יָאִיר. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, גָּשׁ רָצוּי לְכַהֵן. מִבְּכֹרוֹת
צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, דָּרַךְ כּוֹכָב מִזְרָחִי.
מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:

ל"ש אדיר Die Nacht der Hut herrlich und prächtig seinen Ruhm verkündet.
Seinen Wundern hat Er ein Gedächtniß gegründet.

In der Nacht der Hut ihn preis' ich, der Gnadenwerke vollbringt,
Deß Ruhm der Chor der Frommen singt.

בא Die Nacht der Hut, seit Anbeginn zu Herrlichem ist sie geweiht;
Bewahrt wird von uns die Nacht in alle Zeit.

In der Nacht der Hut, wie einst das Festopfer ihm zum Preise,
Sei süß ihm meines Liedes Weise!

גיה In der Nacht der Hut hat der Gottesglanz gestaltet die Welt[1];
Sein Werderuf hat sie erhellt.

In der Nacht der Hut brachte der zur Priesterweihe ersehen war[2])
Sein wohlgefällig Opfer dar.

דרך In der Nacht der Hut glänzt auf der Morgenstern der Welt[3]);
Der Erkenntniß Licht hat den Glaubensfesten erhellt.

---

1) Alle die Ereignisse, die nach den Midraschim in der Peßachnacht stattgefunden, werden in diesem Piut zusammengestellt.
2) Abel. 3) Abraham.

לֵיל שִׁמֻּרִים, דָּלַק מְלָכִים וְלִבָּם*).
חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, הַלָּלָה יִסְכָּה בַּפֶּלֶךְ.
לְרִקְמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, הֶדְחַף וְנִסְחַף אֲחֵרִים.
אוֹת וּמוֹפֵת עַל־מִצְרָיִם. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, וַעַד לְבָרֵר עָלֵנוּ. נִפְלְאֹתֶיךָ
וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, וְכַח חֲשָׁאִי בִּתְחִלָּה.
אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, זֵדִים רְדוּי שָׁפַךְ. שָׁלַח
יָדוֹ הָפַךְ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, זְרִיזָה בְּרָכוֹת כּוֹנְנָה. אֶל־
יַעֲקֹב בְּנָהּ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:

*) עיין כאר מיכל בסוף הסדר.

In der Nacht der Hut er feindlichen Fürsten im Kampfe Verderben bringt[1];
Ihr Schwert an ihr eigenes Leben bringt.

הללה In der Nacht der Hut ward Sarah, deren Anmuth die Stadt erfüllt,
In den Palast geführt in Purpur gehüllt[2].

In der Nacht der Hut doch auch schwere Strafen,
Ein Zeichen für Mizrajim, trafen[3].

ועד In der Nacht der Hut ward über uns die Frohn verhängt,
Wie Gott, wunderbar waltend, die Geschicke lenkt.

In der Nacht der Hut stille Warnung voller Grauen
Ließ Gott Abimelech im Traume schauen[4].

זדים In der Nacht der Hut Er schüttet seine Züchtigung ob Trotzige aus[5];
Sein entfesselter Arm verkehrt in Verwüstungsgraus.

In der Nacht der Hut die Holde[6] sinnet und denkt,
Wie auf den Liebling Jaakob den Segen sie lenkt.

1) 1. M. 14, 15. 2) Das. 12, 15. 3) Das. V. 17.
4) Das. 20, 3. 5) Das. 19, 24 f. 6) Rebekah.

לֵיל שִׁמֻּרִים, חָסַם בְּטוֹב לָאֵלֶם. לָבָן
הָאֲרַמִּי בַּחֲלֹם. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, חָקוּק בְּהוֹד כִּסְאָךְ.
וַיָּשַׂר אֶל־מַלְאָךְ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, טוֹב הִסְכִּים עַל־יָדוֹ.
מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ.
לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, יְלָלָה בְּנֹף נָפְלָה. וַתָּקָם
בְּעוֹד לַיְלָה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, יוֹצְרוֹ חִלְּקוֹ בְּחָכְמָה.
יוֹדֵעַ עַד־מָה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, כֹּהֵן וְשָׁבוּי לוֹקֶה. שָׂמֵחַ
לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:

חסם In der Nacht der Hut verwarnend zu lautlosem Schweigen
Dem Aramäer Laban wollt' Er im Traume sich zeigen [1]).

In der Nacht der Hut hat der, dessen Bild in Deines Thrones Pracht
Gegraben glänzt,[2]) gerungen mit dem Engel voll Macht.

טוב In der Nacht der Hut der Allgütige sprach das Bestätigungswort,
Und seines Boten Segen bekräftigt Er sofort [3]).

In der Nacht der Hut fühlet die Königstochter [4]) edlen Thuns Ertrag;
Drum leuchtet ihr Licht hell wie der Tag.

יללה In der Nacht der Hut Wehklag' in Nof [5]) ergeht;
Voll Angst auf in düstrer Nacht sie steht.

Die Nacht der Hut hat Gott mit Weisheit getrennt,
Er, der die Grenzen der Zeiten kennt.

כהן In der Nacht der Hut selbst Gefangene, Gefesselte Strafgerichte trafen:
Nicht frei bleibt der Schadenfrohe von Strafen.

---

1) Das. 31, 24. 2) Jaakob.
3) Den Segen, den der überwundene Engel dem Jaakob ertheilt hatte, bestätigte Gott (1. M. 32, 28 und 35, 10).
4) Bithjah, die Tochter Pharaohs (1. Chron. 4, 18), die den Moscheh gerettet, nach dem Midrasch. 5) Aegypten. Vergl. oben S. 23, Anm. 4.

לֵיל שִׁמֻּרִים, כּוֹכָבֵם נֻחְטַט וְנִכְאוּ.
וְהָפַךְ לַיְלָה וַיִּדַּכָּאוּ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, לְהָדֵק נִשְׁחַק אִיקוּנָם*).
רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, לְכַּמָּה יִרְאָתָם וְלָקָה.
בּוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, מְאַדֵּי הוֹדָאוֹת לְאַדֶּקֶךָּ.
עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, מְאוֹרֵי יֶשַׁע לְהַזְמִינִי.
אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, נוֹרָאוֹת בַּעֲשׂוֹתְךָ נְקַוֶּה.
וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, נִלְחֲמוּ כּוֹכְבֵי אוֹרִים.
לְעֶזְרַת יְיָ בַּגִּבּוֹרִים. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

In der Nacht der Hut wurden die Gräber zerwühlt und zerstört;
Verwüstung Alles verheert.

לחדק In der Nacht der Hut auch die Bilder zerfielen in Staub
Der erstgebornen, die des Todes Raub.

In der Nacht der Hut wurden die Götterbilder gerichtet[1]),
Von Graus und Verwüstung vernichtet, —

מאדי In der Nacht der Hut, ersehen, mit Dankliedern voll Kraft Dich zu umflechten
Ob Deiner Gerichte, der gerechten.

In der Nacht der Hut des Heiles Licht hast Du bereit für mich gehalten;
Meine Rechte stützte Dein Gnadenwalten.

נוראות In der Nacht der Hut wir harren, wie Du neue Wunder wirst vollbringen,
Und eine Nacht der andern wird die Kunde singen.

In der Nacht der Hut die Sterne, die glanzerhellten,
Zum Kampfe für Heldenschaaren sich stellten[2]).

1) Nach 2. M. 12, 12.
2) Richt. 5, 20: „Vom Himmel herab stritten sie, die Sterne aus ihren Bahnen, stritten mit Sisera."

לֵיל שִׁמֻּרִים, סִיַּע צֶדֶק נְעוּרִים. צְלִיל
לֶחֶם שְׂעֹרִים. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, שֻׂגַּב בְּמִבְטָח וּמָעוֹז.
גֶּבֶר־חָכָם בָּעוֹז. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, עָרִיצֵי פוּל שָׁקַד. וְתַחַת
כְּבוֹדוֹ יֵקַד. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, עֹמֶר חֶרְמֵשׁוֹ פִּלְחָם.
וּבְמִלְחֲמוֹת תְּנוּפָה נִלְחָם. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, פְּאֵר עֶלְיוֹן בְּאַמִירוֹת.
מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִרוֹת. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, פַּעְנֵחַ צָפְנַת מַעְבָּדָיו.
סוֹדוֹ אֶל־עֲבָדָיו. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, צָפִית סְדוּרָה וַאֲרוּחָה.
וְהִנֵּה־יָד שְׁלוּחָה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, צָמַת בּוֹ בַּלֵּיל. קֹדֶשׁ
יְיָ חִלֵּל. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, קוֹמַת תָּמָר הָצְלָה.
הַהֲדַסִּים אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָּה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, קָמֶץ הִשְׂבִּיעַ לְשֵׁנָה.
יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, רוּחִי יְחַפֵּשׂ לְמִלָּה.
אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַּלָּיְלָה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, רֶוַח וְהַצָּלָה עָמְדָה.
בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:

סיע In der Nacht der Hut zum Heil derer, die frommer Werke baar,
Des Gerstenbrotes Geraffel[1]) war.

In der Nacht der Hut in Zuversicht und Glaubensmuth
Ein edler Frommer[2]) kund sich thut.

עריצי In der Nacht der Hut da wurden die Mächtigen Aschurs[3]) gebannt:
Es zehrt' ihre Herrlichkeit der Brand.

In der Nacht der Hut die garbenmähende Sichel ward ein Kampfesschwert[4]):
Die Schwingung der Sense hat gegen den Feind sich gekehrt.

פאר In der Nacht der Hut verherrlicht ward der Höchste in Gesängen,
Von den Enden der Erde ertönenden Klängen.

In der Nacht der Hut enthüllt Er sein Walten, das im Geheimniß ruht;
Seinen Rathschluß seinen Dienern kund Er thut.

צפית In der Nacht der Hut die Tafel gerüstet zum Mahle stand,
Und siehe da! ausgestreckt die schreibende Hand![5])

In der Nacht der Hut, in derselbigen Nacht ins Verderben sinkt
Der aus heiligen Gefäßen — sie entweihend — trinkt[6]).

קומת In der Nacht der Hut die wie die Palme ragt[7]) ward geborgen
Durch die Myrte[8]), die weilt in der Stille verborgen.

In der Nacht der Hut der Fromme[9]) sich der Opferlehre weiht;
Drob war ihm Heil zur Schlafesstunde bereit.

רוחי In der Nacht der Hut sinnet mein Geist auf Lobgesang,
Wie ihm von je in dieser Nacht mein Lied erklang.

In der Nacht der Hut Erlösung und Heil entstand,
Da dem Könige[10]) der Schlaf entschwand.

---

1) In dem Kampfe Gib'ons mit Midjan. S. Richt. 7, 13 ff.

2) Boas in seiner Begegnung mit Ruth. S. Ruth 3, 8 ff.

3) Das Heer des Sancherib, der gegen Jerusalem feindlich heranzog. S. Jes. 10, 16; das. 37, 36; 2. Kön. 19, 35; 2. Chron. 32, 21.

4) Gerade in der zweiten Nacht des Festes, in welchem die Gerstengarben für das Omer, das am zweiten Tage dargebracht werden mußte, abgeschnitten wurden, erfolgte die Niederlage Assyriens. Das Verdienst jener frommen Handlung soll des Feindes Sturz herbeigeführt haben. So ward die Sichel zum Schwerte des Verderbens.

5) Die Erscheinung, die Belschazzar schaute, als er aus den Tempelgeräthen zechte. Dan. 5, 5.

6) Das. V. 2 f. und 30.

7) Jisrael, nach der symbolischen Deutung der Worte im Hoh. Liebe 7, 8.

8) Esther hieß auch Hadassah: Myrte. S. auch Sechar. 1, 8.

9) Mordechai beschäftigte sich in der Peßachnacht nach dem Midrasch mit dem Gesetze über die Schwingung der Gerstenspende, Omer.

10) Dem Achaschwerosch. Esth. 6, 1.

לֵיל שִׁמֻּרִים, שֶׁמַע מִצְרַיִם לִנְצֹר.
יָחִילוּ כְּשֵׁמַע צֹר. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, שָׁמוּר לִנְקָמָה נְטוּרָה.
עַל־צַר הַמַּעֲטִירָה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, תָּבוּעַ מִסְּפַר הַתּוֹרָה*).
אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, תִּכְּנוּ לְיֶשַׁע וָנֵס. נִדְחֵי
יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, מַאֲמָרֵי יִרְצֶה לִשְׁעוֹת.
מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, אָז כְּהַנִיחֲךָ שְׁלוּחִים.
הוֹדִינוּ לְךָ אֱלֹהִים. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, יֶשַׁע לָנוּ תְּחַדֵּה. וְשִׁמְךָ
לְעוֹלָם נוֹדֶה. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, רֶנֶן הַשִּׁיר בְּחַדְשֶׁךָ.
לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ. בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח:
לֵיל שִׁמֻּרִים, טֶכֶס פְּלָאֶיךָ מִשִּׁירֵי הוֹדָאוֹת נִתְיַחַדְתָּ.
יוֹמָם לְחֶסֶד וָלַיְלָה לְשִׁיר נִתְוַעַדְתָּ. כְּלוּלֶיךָ אָז בֶּאֱמוּנָה
רוּחֲךָ הִסַּדְתָּ. מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים עֹז יִסַּדְתָּ:

בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם.

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר
בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא:

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה:

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

שמע Die Nacht der Hut ist aufbewahrt, daß von Mizrajims Falle
Die Kunde, wie von Zor [1]), erschreckend halle;

Die Nacht der Hut zum Strafgerichte, dem verhängten, längst ersehen,
Wie es über das machtgekrönte Zor [2]) wird ergehen.

חבוע In der Nacht der Hut, wie es im Worte seiner Verheißung ist geschrieben,
So erfüllt sich's: nichts ist ausgeblieben.

In der Nacht der Hut, bestellt zum Heil, Erlösung zu bedeuten,
Wie Er einst sammelt die in der Welt Zerstreuten.

מאמרי In der Nacht der Hut o wende gnädig Dich zu meinem Wort,
O Du, von je des Heiles Herr und Hort!

In der Nacht der Hut, als den Matten Du Ruhe gewährt,
Da haben wir durch Danklieder, Gott, Dich geehrt.

ישע In der Nacht der Hut o seelenerfreuend wolle Heil uns erweisen!
Und ewig dann wollen Dich wir preisen.

In der Nacht der Hut — ja, neuen Jubelgesang mögest Du uns schenken,
Daß Deines heil'gen Namens dankend wir denken! —

ליל Ob Deiner herrlichen Werke Reihe
Warst Du erhoben durch Lieder der Weihe.
Für die Huld, die Du am Tage gesendet,
Ward Nachts Dir das Loblied gespendet.
Als der Schaar, die im Glauben treu Dir sich erweist,
Du verliehest Deinen lichten hehren Geist,
Da legte der Kinder und Säuglinge Mund
Zu Deiner Allmacht Thron den Grund.

בגילה In hoher Lust und Freude sprachen sie Alle:

מי „Wer ist wie Du unter den Gewaltigen, Ewiger! wer wie Du verherrlicht in Heiligkeit, erhaben in ruhmvollen Werken, Wunder schaffend?"

מלכותך Dein Walten sahen Deine Kinder, Du, der das Meer gespalten vor Moscheh!

1) Tyrus, nach Jes. 23, 5.
2) In den Midraschim häufige Bezeichnung des römischen Weltreiches.

לֵיל שִׁמֻּרִים. מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ חַי וְקַיָּם. נִפְתַּח שִׁבְחֲךָ בִּלְשׁוֹן עָתִיד וְנִסְתַּיֵּם. *סָכוּ לִימִין מֹשֶׁה בּוֹקֵעַ יָם. וְהֵנִיף יָדוֹ עַל־הַנָּהָר בַּעְיָם:

זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶּה וְאָמְרוּ.

יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

וְנֶאֱמַר. כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ:

לֵיל שִׁמֻּרִים. עָטוּר פִּלְאֵי צִדְקְךָ בִּצְבָא וָאוֹת. קִרְבָתְךָ לִי טוֹב יְשׁוּעוֹת הַבָּאוֹת. שַׁתִּי בְךָ מַחְסִי בְּמַלְאֲכוּת הַנִּבָּאוֹת. מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְיָ צְבָאוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ צוּר יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ:

(נ"א בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:)

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים

---

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

ליל Es sahen Deine Kinder Dein Reich, Du, der ewig lebt!
Dein Lob, Zukunft kündend, ihr Mund erhebt.
Sie sahen zur Rechten Moschehs das Meer durch Dich gespalten
Und wie einst ob Strömen mächtig Dein Arm wird schalten.

זה „Dies ist mein Gott!“ huben sie an, und sprachen:

יי „Der Ewige wird regieren immer und ewig!“

ונאמר Und es heißt: „Denn befreiet hat der Ewige Jaakob und ihn erlöset aus der Hand des Stärkeren.“

ליל Die Nacht der Hut mit Deines Heiles Wundern bedeutsam geschmückt!
Deine traute Nähe, Heil verkündend, mich beglückt.
Du, meine Zuversicht, wirst Deiner Boten Verheißung wahren.
O König Jisraels, sein Erlöser, Herr der Schaaren!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, König, Hort Jisraels und sein Erlöser!

השכיבנו Gieb, daß wir uns hinlegen, Ewiger, unser Gott! zum Frieden, und laß uns wieder aufstehen, unser König! zum

וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב
דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ
וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי
אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה. וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים
וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ:

ע"פ אלב"ם ואחר כך חתום שם המחבר מאיר חוק.

אוֹר יוֹם הֶנֶף סְפִירָה הַכְּשֵׁרָה בַּנְּגֹהִים. לְצִיּוֹן נִדָּחָה
קָרָא דְרוּשָׁה עֲלוֹת גְּהִים. בִּנְיָן מְפֹאָר כְּרַךְ מַחְמַד־לֵב
וְנֶהִים. מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן בְּעֶשֶׂר מַעֲלוֹת קֹדֶשׁ גְּבֹהִים. גִּיל
לְבָבוֹת לְבָנוֹן הַמְלַבֵּן נְצוּחִים שְׁלוּהִים. נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר
בָּךְ עִיר הָאֱלֹהִים: דְּרִישׁוּת לִדְרוֹשׁ בְּשִׁכְנֵךְ מְקוֹם
כִּפּוּר שְׁלָיִם. סְלוּלֵי צִיּוֹן מְבַקְשִׁים תִּפְקִידָם הָרֵם
מִכְשׁוֹלָיִם. הָמוֹן חוֹגֵג עֲלוֹת יֵרָאֶה הַתֵּר שַׁלְשְׁלָיִם.
עֵת כִּי בָא לְחֶנְנָה בְּלִי רְשׁוּלָיִם. וּמֵהַקָּרוֹב לָהּ בִּכּוּרֵי
נְדָבָה לְהַקְרִיב בְּטֹהַר שׁוּלָיִם. פִּצְחוּ רַנְּנוּ יַחְדָּו חָרְבוֹת
יְרוּשָׁלָיִם: זִרְזוּ לְהַקְדִּים שְׁלוּחִים דַּיָּנֵי גֵּיא נְבוּאוֹת.
צֵאת מִבָּעֶרֶב עֲשׂוֹת כְּרִיבוֹת מֵאֲבִיבֵי תְּבוּאוֹת. חל

Leben, und breite über uns Deines Friedens Zelt und leite uns im Rechten mit gutem Rathe von Dir, und hilf uns um Deines Namens willen und schirme uns, und wende von uns Feind und böse Krankheit, Schwert und Noth und Sorge, und entferne jeden Hinderer aus unserem Antlitze und unserem Rücken, und im Schatten Deiner Fittige birg uns! Denn Du, o Gott, unser Hüter und unser Retter bist Du; denn ein Gott, der gnädig und barmherzig waltet, bist Du. Und wahre unsern Ausgang und unsern Eintritt zum Leben und zum Frieden von nun an bis in Ewigkeit. Und breite über uns Deines Friedens Zelt!

וְשָׁבַת כְּרַבִּים מַלְאֲכוֹתָיו בִּשְׁלוֹשׁ בָּאוֹת. קָבְצוּ עֲיָרוֹת הַסְּמוּכוֹת עֵסֶק גָּדוֹל לְנָאוֹת. חֲשֵׁבָה קְצָרוּהוּ וּנְתָנוּהוּ בְּקֻפָּה וְלַעֲזָרָה מוּבָאוֹת. מַה־יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְיָ צְבָאוֹת: טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכֻפֶּלֶת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ לֵאמֹר. רַבָּה עֳמָרִים בַּמִּדְבָּר בְּנֶגְדָּם אֶחָד לִתְמֹר. יַחְבֵּט וְנִתַּן לְאַבּוּב הָאוּר בְּכֻלּוֹ לִגְמֹר. שְׁטָחוּהוּ בָּעֲזָרָה עֲמָלוֹ לְרַוֵּחַ חַיִּים לְכֹמֶר. כַּמָּה כְּבָרֵי־מַר לְסַנְטָר הַלָּז לִזְמֹר. שִׁבְעַת חֻקּוֹת קָצִיר לָנוּ יִשְׁמֹר: תֻּכַּן בְּלֶתֶת וְצָבוּר וְנִגְרַס בְּלִי חֶסְרוֹן. בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה נָפָה יוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ עִשָּׂרוֹן. נָתַן שַׁמְנוֹ וּלְבֻנָתוֹ יָצַק וּבָלַל בְּהִדָּרוֹן. הֵנִיף וְהִגִּישׁ קָמַץ וּמָלַח וְהִקְטִיר הָאַזְכָּרוֹן. מוֹר שֻׁלְחַן גָּבוֹהַּ זָבוּ כִּשְׁיָרֵי הַדּוֹרוֹן. כָּל־זָכָר בִּבְנֵי אַהֲרֹן: קָרֵב הָעֹמֶר שׁוּקֵי יְרוּשָׁלַיִם בַּפֵּרוֹת מְעֻטָּרִים. בִּזְרִיזוּת בֵּית־דִּין מַחֲצוֹת רְחוֹקִים מֻתָּרִים. מֵרָחוֹק אֶת־יְיָ מָעֻזְּכֶם זִכְרוּ מַזְכִּירִים וְנוֹהֲרִים. יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה תַּעֲלֶה עַל־לְבַבְכֶם נִמְהָרִים. חִזְקוּ וְתִזְכּוּ לִשְׁמֹעַ שִׁיר יְשׁוֹרֵר לֶהָרִים. הַר בֵּית־יְיָ בְּרֹאשׁ הֶהָרִים: לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ נְוֵה תְּהִלָּה חוֹמֵל. בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן מְלַבְלֵב מְגָדִים וְגוֹמֵל. זְהַב פַּרְוַיִם פֵּרוֹת פִּרְחָיו עוֹד מֵהָאֻמֵל. לְזַרְעוֹ שֶׁל־יִצְחָק חֶסֶד כְּיוֹם הִגָּמֵל. אֲרוֹמִמְךָ בְּעִטּוּר בִּכּוּרֵי בִּקְלָתוֹת מֻזְהָבוֹת וְלֹא בְתַרְמֶל. כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל: יֵרָאֶה כַּפַּת הַמּוֹקֵד תַּשְׁלוּם שָׁלֵם סְבִיבָךְ. שִׁמְךָ כְּשֵׁם מַלְכֵּךְ שֶׁעֲבַךְ כִּשְׁבָטַיִךְ בַּהֲסָבָךְ. הָעֵת כַּעֲדִי תִלְבְּשִׁי הֲדַר שָׂבָךְ בִּמְסִבָּךְ. שֵׁרוּת כֹּהֲנַיִךְ בַּאֲבִיבָךְ. נְעִמוֹת לְוִיָּךְ בְּאַבּוּבָךְ. עוֹד תַּעְדִּי תֻּפַּיִךְ טְלוּל רְבִיבָךְ בִּרְחוֹבָךְ.

שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָֽיִם יִשְׁלָֽיוּ אֹהֲבָֽיִךְ: יִתְרָה חִבָּתֵךְ
יְרוּשָׁלַֽיִם בְּנוּי שִׁבְעִים שְׁמוֹתָֽיִךְ. כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ
הָפְקְדוּ שֹׁמְרֵי חוֹמוֹתָֽיִךְ. מַזְכִּירִים לְרַחֲמֵךְ וּלְשׁוֹמֵךְ
תְּהִלָּה בָּאָֽרֶץ לְיַשֵּׁב שְׁמְמוֹתָֽיִךְ. בְּאַחֲוָה וּבְרֵעוּת
וּמִקְדַּשׁ־אֵל בְּרָמָה נְוֹתָֽיִךְ. אֲדַבְּרָה וַאֲבַקְשָׁה טוֹב
וְשָׁלוֹם בָּאֵר מְנוּחָתָֽיִךְ. יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה
בְּאַרְמְנוֹתָֽיִךְ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵֽינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָֽיִם:

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְיָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר:
זכר רחמיך ״ וחסדיך כי מעולם המה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ
בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ

אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵֽלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא
וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, der das Zelt des Friedens breitet über uns und über sein ganzes Volk Jisrael und über Jeruschalajim.

וידבר Und Moscheh verkündete die Feste des Ewigen den Kindern Jisrael.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

(Am Ausgang des Sabbath.)

(וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים. וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין־קֹדֶשׁ לְחֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין

אדני O Herr! öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer, Gewaltiger und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens willen, in Liebe. König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham!

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr! Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen, — der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt und die Kranken heilt, die Gefesselten löst und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten? und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt und sprossen lässet das Heil? Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen und uns geheiliget durch Deine Gebote und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

(Am Ausgang des Sabbath.)

(ותודיענו Du hast uns, Ewiger, unser Gott! kund gethan Deine heilvollen Vorschriften, und uns gelehrt, auszuüben die Satzungen Deines Willens. Du hast uns, Ewiger, unser Gott! gerechte Vorschriften und eine wahrhafte Lehre ertheilt, Bestimmungen und Gebote voll Segens, und uns zu Theil werden lassen Zeiten froher Festeslust und heilige Feiertage und籍Feteszeiten freudiger Erhebung. Du hast uns beschieden die Sabbathweihe und Festverherrlichung und feierliche Lust, und unterschieden, Ewiger, unser Gott! zwischen Heiligem und Gemeinem, zwischen Licht und Finsterniß, Jisrael und den Völkern, dem siebenten

יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם

Tage und den sechs Werktagen. Die Heiligkeit des Sabbaths und des Festtages hast Du von einander unterschieden und den siebenten Tag vor den sechs Werktagen geheiliget. So hast Du abgesondert und geheiliget Dein Volk Jisrael mit Deiner Heiligung.)

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe Festzeiten zur Freude, Feiertage zur Wonne, dieses Fest der ungesäuerten Brote, die Zeit unserer Befreiung, eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen und Dir vors Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, und Jeruschalajims, Deiner heiligen Stadt, und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung und zum Guten, zur Huld und zur Gnade, zum Erbarmen, Leben und Frieden an diesem Feste der ungesäuerten Brote. Gedenk' unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des Wortes willen, das Heil und Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig und erbarme Dich unser und hilf uns! Denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott und Herr, erbarmungs- und huldreich, bist Du.

והשיאנו Und lasse uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott! den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du in Deiner Gnade uns zu segnen verheißen hast. Heilige uns durch Deine Gebote und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns mit Deinem Gute, erfreue uns mit Deinem Heile. Reinige unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen. Laß uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott! in Freude und Wonne Deine heiligen Festtage, daß sich Deiner freue Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiligt Jisrael und die Festzeiten.

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet, und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisraels und sein

בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:

Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

ותחזינה Und schauen mögen unsre Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon in Barmherzigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige, unser Gott und unserer Väter Gott, auf immer und ewig. Hort unsers Lebens, Schild unsers Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeigungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags, Allgütiger! denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer! denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König! beständig, auf immer und ewig. Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich! — Gelobt seist Du, Ewiger! Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön dankendes Bekenntniß abzulegen.

שלום Laß Fülle des Friedens für immer kommen über Jisrael, Dein Volk; denn Du, o König, bist Herr alles Friedens! Und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der segnet sein Volk Jisrael mit Frieden.

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen, und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen Alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre, und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

קדיש שלם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעֹמֶר: הַיּוֹם יוֹם אֶחָד לָעֹמֶר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und Erlöser! Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Jisrael. Darauf sprechet: Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! daß erbauet werde das Heiligthum bald in unseren Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil haben. Dort wollen wir Dir dienen in Ehrfurcht, wie in den Tagen der Vorwelt und in den Jahren der ältesten Zeiten.

---

*עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ. וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

קדיש יתום.

*) Uebersetzung S. 87.

תפלת שחרית ליום שני של פסח.

* * *

Nach dem allgemeinen Morgengebet, S. 39—88, wird hier fortgefahren.

* * *

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל:

אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

יוצר. ע"פ א"ב מרובע, כל חרוז בעל שלש תבות, וסיום כל בית הוא ראש פסוק אחד מפסוקי מגלת שיר השירים בסדרם.

אָפִיק רֶנֶן וְשִׁירִים. לְנוֹשְׂאִי עַל־נְשָׁרִים.
אֲשׁוֹרֵר כְּעָזֵי שָׁרִים. שִׁיר הַשִּׁירִים:
אָיוֹם שָׂבַע שׁוֹקְקוֹת. נָתַנִי עֲסִיסוֹ לְהַשְׁקוֹת.
אִלְּפָנִי דָּת בִּנְשִׁיקוֹת. יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת:
בַּטְתָּ לָאוֹת מַאֲמִינֶיךָ. הִמְטַרְתָּ לָמוֹ מַנֶּךָ.
בְּחַרְתָּם הִשְׁתַּעֲשַׁעְ בְּאָמְנֶךָ. לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der gebildet das Licht und erschaffen die Finsterniß, der Frieden stiftet und das All erschaffen.

אור Das Licht der Urwelt ist im Schatze ewigen Lebens geborgen. Leuchten hieß Er aus der Finsterniß aufstrahlen, und es geschah.

אפיק[1]) Dem will Lied und Lob ich bringen,
Der mich trug auf Adlerschwingen;
Sängern gleich laß ich erklingen
Hell „ein Lied der Lieder".

Schmachtende hat Gott getränkt,
Hin zu süßem Most gelenkt
Mich, als lehrend Er geschenkt
Mir sein Wort, „des Mundes Kuß".

בטת Sahest Deiner Treuen Noth,
Sandtest ihnen Himmelsbrot;
Zur Erhebung Dein Gebot
Letzt sie, „Deiner Würze Duft".

---

1) In Anlage und Form ist dieser Piut dem des gestrigen Jozer (S. 89 ff.) ganz gleich. Verfasser: R. Meschullam ben Kalonymos.

בְּהַקְּקַת אוֹר שַׁחֲרֶךָ. | זֶרַע לְאֹם מְשַׁחֲרֶיךָ.
בּוֹאִי בְּנִצּוּחַ לְשַׁחֲרֶךָ. | מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ:
גֵּאֶה עֲדוּי גַּאֲוָה. | עֲבַר בְּרָאשֵׁי הִתְאַוָּה.
גּוֹרָלִי הִשְׁפִּיר וְהִנְוָה. | שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה:
גִּלֵּף לְחוֹת חָרֶת. | יְקָרָה מִדַּר וְסָחֶרֶת.
גֵּאָנִי וְלֹא לְאַחֶרֶת. | אַל־תִּרְאֻנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחָרֶת:
דִּלֵּג קֵץ לְהַבְדִּילִי. | מִמְּשׁוּלֵי מַר מִדְּלִי.
דִּגְּלַנִי וְשָׂח לְגַדְּלִי. | הַגִּידָה לִי:
דְּרוֹר קָרָא לְפָדְעִי. | כְּאָב מְיַסְּרִי וּמְיַדְּעִי.
דְּרָבָן כַּבָּקָר רִדְּעִי. | אִם־לֹא תֵדְעִי:
הֵנִיס יָם וּקְרָעוֹ. | וְצָר בְּסַאסְאָה פְּרָעוֹ.
הִקְדִּים פָּנָיו וְהִכְרִיעוֹ. | לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַרְעֹה:

Aufstrahlt Deines Morgens Pracht,
Leuchtend Deinen Treu'n aus Nacht.
Wird mein Sang zum Preis gebracht,
„O zeuch mich in Deine Nähe!"

נאת Herrlich und von Macht gekrönt,
Mich zu führen Er sich sehnt.
Wie hat Er mein Theil verschönt!
„Ob geschwärzt, doch bin ich hold."

Grub in Tafeln Lehren ein,
Köstlicher denn Edelstein:
Mir verlieh Er Ehr' allein.
„Drum nicht seht, daß ich so schwarz!"

דלג Kürzte mir das Ziel der Leiden,
Um mich aus dem Troß zu scheiden.
Er erhob mich zum Beneiden,
Und Er sprach: „Thu' dich mir kund!"

Freiheit bracht' Er nach der Frohn,
Züchtigt mich wie seinen Sohn.
Strafe, Zucht wird dir zum Lohn,
„Wenn nicht Einsicht du willst hegen".

הנים Und das Meer enteilt in Flucht;
Feinde ernten Frevels Frucht,
Und sie beugt der Strafe Wucht:
„Pharaohs Gespann versank!"

הֶבִינַנִי סוֹדֵי סְתָרִים. עִנְּדַנִי שְׁלוֹשׁ כְּתָרִים.
הִשְׁמִיעַ לִמְנַחֲת תֹּרִים. נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתּוֹרִים:
וְתֵּר דֵּי זָהָב. אֹיְבֵי זְקַר טָהַב.
וְהֶעֱנִיק לְזֶרַע אָהַב. תּוֹרֵי זָהָב:
וְזָכַר בְּרִית שָׁבוֹ. וּמִפְּלֶשֶׁת עָם הֱסִבּוֹ.
וְנִכַּח סִין סִבְּבוֹ. עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ:
זְכוּת עָקוּד מוֹר. אָץ רַחֲמִים לִכְמֹר.
וְלַעַף בְּשַׂר חֲמוֹר. צְרוֹר הַמֹּר:
זִכְרוֹן מִשְׁלֵי־אֵפֶר. חַק כְּגִינָם כַּסֵּפֶר.
זָרִים תֵּת כֹּפֶר. אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר:

Macht mir sein Geheimniß kund,
Krönt mich mit dreifachem Bund [1]);
Zu der Opferfroh'n [2]) sein Mund
Sprach: „Wie hold bist du im Schmucke!“

ותר Deckte mich mit reichem Gut,
Senkt den Feind in Meeresfluth;
Seinen Theuren mild und gut
Schenkt Er „Goldgeschmeide“.

Mit dem Ahn den Bund Er denkt:
Von Peleschet weg Er drängt [3]).
Gegen Sin den Zug Er lenkt,
„Und der König weilt im Kreise“.

זכות Und um ihn [4]), den Fessel band,
Sein Erbarmen war entbrannt.
Hin im Zorn der Feind entschwand;
Denn Er denkt „Morijahs Bund“ [5]).

Und um jene Demuthreichen [6])
Schrieb Er in sein Buch als Zeichen,
Daß den Feind als Sühn' Er reichen
Werde [7]) — „Er, der Alles sühnt“.

---

1) Drei Kronen hat Jisrael empfangen: die Krone des Priesterthums, des Königthums und die der Gotteslehre.
2) Zu Jisrael, das freudig seinem Gotte Opfer bringt.
3) 2. M. 13, 17f.: „Als Pharaoh das Volk ziehen ließ, da führte sie Gott nicht den Weg in das Land der Pelischthim, der doch nahe war .... Und Gott ließ das Volk einen Umweg nehmen durch die Wüste des Schilfmeeres“.
4) Jizchak, der sich zum Opfer hatte binden lassen.
5) Siehe oben S. 92, Anm. 1.
6) Die Erzväter, mit Anspielung auf das Wort Abrahams: „Ich bin ja nur Staub und Asche“ (1. M. 18, 27).
7) Jes. 43, 3: „Ich habe als dein Lösegeld hingegeben Mizrajim“.

חָבַשׁ מַחַץ טְרִיָּתִי. כִּסָּה עֵירֹם עֶרְיָתִי.
חִבְּבַנִי כְּשָׁע גַּעְיָתִי. הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי:
חִבֵּל עַל רוֹדִי. נָגַף שׁוֹלְלֵי רְדִידִי.
חִקַּשְׁתִּי שִׁיר לִידִידִי. הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי:
טָהוֹר פַּעְנֵחַ רָזִים. חֲכָמֵי מִדּוֹת מַפְרִיזִים.
טַעֲמֵי תוֹרוֹת חוֹרְזִים. קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים:
טוּב עֵרָה מְנֻצֶּלֶת. עֶגְלָה גּוֹי מְפֻצֶּלֶת.
טְלָאָיו סָךְ כִּבְחוּצֶלֶת. אֲנִי חֲבַצֶּלֶת:
יִשְׁבְּרֵנִי מֵעִקּוּשׁ וְחִיחִים. חֲשָׁבַנִי מִכּוּל שׁוֹחֲחִים.
יִקְרְבֵנִי בְּגֵיא צְחִיחִים. כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים:
יוֹשְׁבֵי נֹף כְּנֹעַר. חַיַּת קָנֶה יִגְעַר.

חבש Meine Wunden Er verband,
Meine Blöße Er umwand;
Meinem Flehen zugewandt,
Liebend sprach Er: „Du bist schön!"

Brach der Frohnde harten Drang;
Die mich schmähten, Er bezwang.
Dankend ich dem Freunde sang:
„Du bist schön, o Trauter!"

טהור Tiefgeheimes Er vertraut;
Weiser Forschung Hallen baut[1]),
Fügend was ihr Sinn erschaut:
„Cedernblöcke — mein Palast".

Und Mizrajim steht entleert,
Das so hart mich hat versehrt.
Seine Sprossen, schutzbewehrt,
Zogen aus, „die Liliengleichen".

ישרני Thorenwahn Er mir verwehrte;
'Fern den Götzen bleib'!' Er lehrte.
In der Steppe Brand Er ehrte
Hoch mich — „Rose unter Dornen".

Wie Bewohner Nofs[2]) Er schalt,
Bricht Er des Schilfthiers[3]) Gewalt.

:

1) Die Weisen, denen Geist und weitere Erläuterung des göttlichen Wortes durch Ueberlieferung vertraut war, haben dies zu einem prächtigen Baue ausgeführt.
2) Aegyptens. Vergl. oben S. 23, Anm 4.
3) Die römische Weltmacht nach der Deutung von Ps. 68, 31. Siehe meine Beiträge zur Sprach- und Alterthumsforschung II, 139.

יְחַלְּצֵנִי מִמְּכַרְסֵם מִיָּעַר. כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיָּעַר:
כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן. יָקַץ וְהֵרִיק זָיִן.
כֹּהֲנַי לְנַסֵּךְ יָיִן. הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן:
כַּפּוֹת מְשִׁיחֵהֶם כּוֹשְׁשׁוֹת. חֵרְפוּנִי טוֹחֵי עֲשָׁשׁוֹת.
כְּלַפִּיד אֵשׁ כַּחֲשָׁשׁוֹת. *סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת:
לִי יִשְׁקֹד לְדָרְשִׁי. מִכַּף מְשַׁדְּדִי וְחֹרְשִׁי.
לְהַרְבִּיצֵנִי בִּנְוֵה מִדְרָשִׁי. שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי:
לִסְבֹּל עֹל גָּלוּתְכֶם. בְּלִי לִדְחֹק גְּאֻלַּתְכֶם.
לְהָחִישׁ יֶשַׁע בְּעִתְּכֶם. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם:
מֵרִים רֹאשִׁי וּכְבוֹדִי. לֶקַח טוֹב הִזְבִּידִי.
מַלְאָכָיו צָו לְרַדִּי. קוֹל דּוֹדִי:
מְגַר בְּאַף מְעַצְּבִי. נְחָלַנִי חֶמְדַּת צְבִי.

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

Birgt mich vor dem Thier im Wald,
Mich — „im Wald den Apfelbaum".

כגבור Wie ein Held sich hebt in Kraft,
Machtgegürtet Er sich rafft.
Spende reicht ihm Priesterschaft;
„Er ins Heiligthum mich leitet".

"Dein Erlöser kommet nicht!"
Wahnbethörter Höhnen spricht.
Einst wie Stroh am Flammenlicht
Schwindet's! — „Das stärkt mich und labet!"

לי Liebend wird Er mein gedenken,
Birgt vor Leid mich und vor Kränken,
Wird ins Heiligthum mich lenken,
„Schlingt die Linke mir ums Haupt".

Traget ruhig Druck und Leid!
Drängt nicht der Erlösung Zeit!
Kommt die Stund', — ist Heil bereit.
„O so lasset euch beschwören!"

מרים Der mein Haupt erhebt, mich ehrt,
Mir zum Heile mich belehrt;
Engel zum Geleit bescheert
Mir „des Freundes holde Stimme".

Stürzt im Zorn den, der mich kränkt;
Holdes Erbe Er mir schenkt.

מְדַמֶּה לְעֹפֶר נְצִיבִי. דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי:
נֹעַר מֵצַר לִי. עֲנָנִי בַּצַּר לִי.
בָּנַי חֲסוּ בְצִלִּי. עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי:
נְגִידִים לִי דָּבָר. שִׁבְעָה קוֹלוֹת בַּמִּדְבָּר.
נִטְפֵי־מֹר הֶעֱבַר. כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר:
סָבַת שַׁוְעִי וַיָּרָץ. שָׁלַח גּוֹדְרֵי פָרֶץ.
סוֹנִים חִבֵּל בְּמֶרֶץ. הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ:
סוֹגָה עִוְעוּ מוֹגֶיהָ. מֹף כְּרוֹנַג לְמוֹנְגֶהָ.
סְעָרָה מְאַנְחָה לְהַפִּיגָהּ. הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ:
עַזִּים שָׁרַת כַּסֶּלַע. רָאשֵׁי תַנִּינִים לְקַלַּע.
עֲלוֹת פְּדוּיָה לַצֶּלַע. יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע:

Gleich dem Reh ist der mich lenkt,
„Der Gazelle, hold, vergleichbar“ [1]).

נער Senkt den Feind in Meeresfluth;
Mir in Drangsal gab Er Muth.
'Traute, kommt in meine Hut!'
„So hub an der Freund und sprach“.

Edle Lehre mir erschallt,
Siebenfachen Tons Gewalt [2]).
Myrrhenduft mich süß umwallt;
„Denn der Winter ist entwichen“.

סכת Meinem Flehn Er zu sich wendet;
Rißverzäumer [3]) Er mir sendet,
Und der Feind gestürzt verendet.
„Blüthen sind zu schaun im Lande!“

Bo: der Rose [4]) Feinde fliehn;
Mof [5]), — wie Wachs so schwindet's hin.
Fort des Leidens Stürme ziehn,
„Als die Feige Knospen würzte“.

עזים Felsenfest wird Meeresfluth;
Krokodil [6]) zerschellt in Wuth.
Und erlöst mit frohem Muth
Zieht „die Taub' aus Felsenrissen“.

---

1) Moscheh in seinem nimmer rastenden Eifer, den Befehlen Gottes und den Ansprüchen seines Volkes zu genügen, gleicht der flüchtigen schnellen Gazelle.
2) Bei der Offenbarung. Siebenmal wird in der Erzählung jenes erhabenen Ereignisses das Wort „Stimme“ gebraucht.
3) Moscheh und Aharon.
4) Symbolischer Name Jisraels.
5) Memphis für Aegypten. Vgl. oben S. 23, Anm. 4.
6) Das in Aegypten heimische Thier wird zur Bezeichnung des Volkes gebraucht, nach Ps 74, 13. Vergl. Jes. 27, 1.

עִזּוּז הִדְרִיךְ בִּנְעָלִים. יְפִי פְעָמַי נְעָלִים.
עָרַף קָמַי כַּשְּׁעָלִים. אֶחֱזוּ־לָנוּ שֻׁעָלִים:
פָּץ לִי מַחְשִׁילִי. מַה־דּוֹדֵךְ מִשֶּׁלִּי.
פּוֹצִי מֵרֶפֶשׁ וּמִדְּלִי*). דּוֹדִי לִי:
פִּלַּלְתִּי לַנּוֹרָא וְאָיוֹם. רְאוֹת כָּמוּס יוֹם.
פְּקַח־קוֹחַ אֲסִירֶיךָ לְפִדְיוֹם. עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם:
צָעַקְתִּי לַצּוּר מִכְּאֵבִי. מָתַי חִתּוּל מַכְאוֹבִי.
צְפוֹת בְּאָבְדַן מְרַכְּבִי. עַל־מִשְׁכָּבִי:
צִחַנְתִּי הָתֵם נָא. שׁוּר מֵרֹאשׁ אֲמָנָה.
צִיּוֹן קִרְיָה נֶאֱמָנָה. אָקוּמָה נָּא:
קִוִּיתִי לְמַשְׁפִּיל וּמֵרִים. לְחָפְשִׁי כְּאָז מֵחֲמוֹרִים.

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר׳

Durch die Fluth mit festem Schritte
Läßt Er wallen holde Tritte,
Schmettert in der Wogen Mitte
Hin „gefangner Füchse Schaar“.

פץ Und es fragt der mich verheert:
‘Was ist deines Freundes Werth?’ —
Er, der, ob es braust, ob gährt,
Aus dem Schlamm mich hob, — „mein Freund!“

O, Du thronend hoch in Macht!
Zeige bald was ruht in Nacht [1])!
Heil Gebeugten sei gebracht,
„Wenn des Tages Gluth heranweht“ [2]).

צעקתי Aus dem Leid erscholl mein Schrei:
Wundverband bring’ mir herbei!
Laß mich schaun, wie Tyrannei
Sinket! „sieh gebeugt mich liegen!“

Laß entfliehn unlautern Sinn!
Schau’ die Treu’ von Anbeginn.
Und nach Zijons Stätte hin
„Auf! laß wieder mich entwallen!“

קויתי Gott ist Zuversicht allein!
Der vordem mich wollt’ befrei’n,

1) Die verhüllte Zukunft und Zeit der Erlösung.
2) Der Tag des großen Weltgerichts, „brennend wie ein Ofen“. Mal. 3, 19.

קוֹבֶלֶת מֵאֲרָיוֹת וּנְמֵרִים. מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים:
קְרָנוֹת עֶשֶׂר שִׁבַּרְתִּי. לְאֻמִּים תַּחְתַּיִךְ הִדְבַּרְתִּי.
קוֹלוֹ שִׁמְּעָנִי וְהִגְבַּרְתִּי. כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי:
רוֹמַמְתִּי קֶרֶן נְגִידְכֶם. יֶשַׁע אֲשִׁית מַדֵּיכֶם.
רוֹגְנִים מִלְּגַלּוֹת סוֹדְכֶם. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם:
רַבָּתִי אִשִּׁים בְּעוּלָה. מִכָּל־עֲלָמוֹת לְעָלָה.
רְצוּיָה כְּרֵיחַ עוֹלָה. מִי זֹאת עֹלָה:
שָׁרֵת בְּבֵית אוּלָמוֹ. אִפַּרְנִי שְׁבוּץ יַהֲלוֹמוֹ.
שְׁתִיָּה מִכַּלַּל עוֹלָמוֹ. הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה:
שׁוֹאֲגֵי בְּקוֹל עָרֵב. יָחוּד בֹּקֶר וָעֶרֶב.
שְׁנוּן שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב. כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב:

Hört aus Leuenschaar mein Schrei'n,
Tigern, „die mich lauernd trafen".

'Hörner — zehn — hab' Ich gebrochen[1]);
Feinde will Ich unterjochen!'
So ermuth'gend ward gesprochen.
Ohne dies — „wie war ich hin!"

רוממתי Eures Führers Strahl erglänzt;
Heil als Schmuck euch hell umkränzt.
Heiles Stund' ist festbegrenzt.
Schweigt davon! „Laßt euch beschwören!"

Reich an Volksschaar wirst du wallen,
Hoch im Rang erhöht ob Allen,
Wie ein Opfer wohlgefallen.
„Wer ist sie, die so sich hebt?"[2])

שרת Heil'gen Diensts, von Glanz umfaßt,
Waltet' ich im Weihpalast,
Der sie trägt, die Weltenlast,
„Gottes ew'ger Ruhestätte"[3]).

Süßer Laut aus frohem Munde
Früh und spät gab Glaubenskunde.
Lehr' erscholl im Weisheitsbunde
Von „den kampfgeübten Streitern"[4]).

---

1) Das vierte Thier, bei Danijel (7, 7.) das Bild des letzten großen Weltreiches, das Jisrael bedrängt, hat zehn Hörner. Ohne die von Gott gesprochene Verheißung, daß auch diese Macht unterliegen würde, war es aus mit Jisrael!

2) So wird erstaunt von den feindlichen Völkern gefragt.

3) Die Stätte, auf welcher der Gottestempel stand, ist der Grund, auf dem die Erde ruht, ihr Mittelpunkt und Träger ihres sittlichen und religiösen Bestandes.

4) Das Synhedrium, der Ausbund der Weisesten hatte ebenfalls im Heiligthum seine

תַּלְפִּיּוֹת דְּבִיר הֵיכָלוֹ. כָּבוֹד אֹמֵר כֻּלּוֹ.
תֹּקֶף רְאֵם הִכְלִילוֹ. אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ:
ח׳ תַּחֲנָתוֹ אִוָּה וְכִסֵּף. לוֹ הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף.
תָּאָיו רָצֻף בְּכֶסֶף. עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף:

חתום ש״המח משלם בירבי קלונימוס חזק. ובראש כל חרוז מקדים ראשי פסוקי מגלת שיר השירים.

(Vorb.) (Gem.)

צְאֶינָה וּרְאֶינָה, מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ מֻכְלָל.
הִנָּךְ יָפָה, שׁוּבָה מְחַלֶּקֶת שָׁלָל.
שִׁנַּיִךְ, לְחִתֵּךְ פְּרָט וּכְלָל.
כְּחוּט הַשָּׁנִי, מְשׁוֹרֶרֶת לוֹ מַהֲלָל.
כְּמִגְדַּל דָּוִיד, בְּרוּם אָשְׁיוֹתָיו מְתֻלָּל.

ק׳ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ, יְכִילוּ מְלֹא כָל־הֶחָלָל. עַד שֶׁיָּפוּחַ, רֵיחַ נִרְדְּבִין מְגֻלָּל. כֻּלָּךְ, בָּרָה כִנְצָצִים כְּעֵין קָלָל. אִתִּי,

תלפיות Seines Tempels Prachtgezelt,
Ganz von Feier strahlt's erhellt;
Mächtig hat Er's hingestellt,
„Eine Ruhstatt sich vollendet".

Und mit Lust an ihr Er hangt,
Die im Glanze strahlend prangt;
Liebend Er nach ihr verlangt.
„Silbern sind der Säulen Stützen!"

צאינה[1] „O geht hinaus und seht"
Den König strahlend im Glanze!

„Wie bist du schön!"
Zieh' heim im Siegerkranze.

שניך „Aus deiner Zähne Reihe"
Erschallet die Lehre, das Einzelne wie das Ganze.

„Ein Purpurfaden"
Dein Mund, ihm Loblied singend.

כמגדל „Wie Davids Thurm"
Du hochragend, in kühnem Bau zur Höhe ringend.

Stätte, und ihr geistiger Wettstreit wird mit Hinblick auf die Worte des H. L. ein Kampf genannt und sie selbst Streiter.

1) Die Anfänge sind Halbverse aus dem Hoh. Liede, nach der symbolischen Deutung ergänzt und ausgeführt.

יָפָתִי קִשּׁוּרַיִךְ לְהִתְכַּלָּל. לִבַּבְתִּנִי, וְאֵרַשְׂתִּיךְ נֹגַשֵׂךְ יִתְעוֹלָל. מַה־יָּפוּ, מַעְגְּלוֹתַיִךְ וְאָרְחֵךְ סוֹלָל. נֹפֶת, חִכֵּךְ זֶכֶר קְדֻשָּׁה לְכַלָּל. ח׳ לְרוֹמֵם לַגָּדוֹל וּמְהֻלָּל. הַמֵּאִיר גֵּיא וְחָלָל:

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה. הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה. טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ. מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ. פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

המאיר Er spendet Licht der Erde und den auf ihr Wohnenden in Barmherzigkeit, und in seiner Güte verjüngt Er an jedem Tage stets das Schöpfungswerk. Wie zahlreich sind Deine Werke, Ewiger! Sie alle hast Du mit Weisheit gebildet; voll ist die Erde Deiner Besitzthümer. O König, Du allein Erhabener von jeher, gepriesen und verherrlicht und in Allmacht hehr seit den Tagen der Urwelt! Herr der Welt, in Deinem großen Erbarmen erbarme Dich unser, Herr unsrer Macht, Hort unsrer Stärke, Schild unsres Heils, Schutzwehr um uns! O Herr, gepriesen sei Du, groß an Weisheit, der bereitet und geschaffen die Strahlen der Sonne! Der Allgütige bildete herrliches Zeugniß für seinen Namen; die Leuchten stellet Er rings um seine Majestät. Die Führer seiner Himmelsschaaren sind heilige Wesen, die verherrlichen den Allmächtigen; unablässig verkünden sie die Herrlichkeit Gottes und seine Heiligkeit. Gesegnet sei, Ewiger, unser Gott! ob der Trefflichkeit der Werke Deiner Hand, und ob der hellen Leuchten, die Du gebildet, preisen sie Dich immerdar.

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים. יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים. וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים. וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם. וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים

אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא.

וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה. וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדוֹשָׁה. כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה.

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

תתברך Sei gesegnet, Du unser Hort, unser König und Erlöser, der erschaffen die heiligen Wesen! gepriesen Dein Name für immer, unser König, der gebildet die Dienstengel, dessen Diener alle stehen in den Weltenhöhen und erklingen lassen in Ehrfurcht einmüthig mit lauter Stimme die Worte des lebendigen Gottes, des Königs der Welt. Sie Alle in Liebe gehegt, lauter im Glanze, Alle voll Kraft, und Alle vollbringen in Bangen und Ehrfurcht den Willen ihres Meisters, und Alle thuen sie auf den Mund in heiliger Weihe und Reinheit, mit Sang und Lied, und preisen und lobsingen und rühmen und verherrlichen und ertheilen die Weihe und die Herrschaft dem Namen Gottes, des großen, gewaltigen und furchtbaren Königs, heilig ist Er. Und Alle nehmen sie auf sich das Joch der himmlischen Herrschaft Einer vom Andern, und ertheilen die Erlaubniß Einer dem Andern, das Weihelied zu singen ihrem Schöpfer in andächtigem Gemüthe, mit lauterer Lippe und in heiliger Melodie; sie Alle einmüthig heben an und sprechen in Ehrfurcht:

קדוש Heilig, heilig, heilig ist der Herr der Heerschaaren; so weit die Erde, reicht seine Herrlichkeit.

אוֹפן. ע"פ א"ב, אלא שמוסיף והולך להקדים ראשי פסוקי שיר השירים.

גַּן נָעוּל, אִוָּה שִׁכֵּן תַּרְשִׁישִׁים. שְׁלָחַיִךְ,
בָּחַר כְּעִירִין וְקַדִּישִׁין. נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם, גִּמֵּר
תִּימְרוֹתַיִךְ לְהַעֲשִׁין. מַעְיָן, דָּלוּחַ גָּעַל וְהֶאֱשִׁים:

עוּרִי, הַמִּתְחַבֶּרֶת רַהַב לְגָזִים. בָּאתִי,
וְהוֹשַׁת־לִי דֶּרֶךְ בְּעַזִּים. אֲנִי יְשֵׁנָה, זָךְ הִנְנִי
בַּחֲרוּזִים. פָּשַׁטְתִּי, חֶלְיָתִי בְּכָרְעִי לְתַרְזִים:

דּוֹדִי, טִכְּסַנִי תַּבְנִית מֶרְכָּבוֹ. קַמְתִּי,
יִחַדְתִּיו כַּחֲצוּבֵי שַׁלְהֲבוֹ. פָּתַחְתִּי, כְּבוֹדוֹ חָמַק
מִלָּבֹא. מְצָאֻנִי, לְחַמֵּי פְּצָעוּנִי כְּנָוּו:

הִשְׁבַּעְתִּי, מַחֲלָתִי לְדוֹדִי לְחַוּוֹרֶת. מַה־
דּוֹדֵךְ, נָמוּ אֶלְתִּי קַשְׁבוֹת. דּוֹדִי, סִלְסוּלוֹ בְּרִבֵּי
רְבָבוֹת. רֹאשׁוֹ, עָטוּר רְכוּבוֹ בָּעֲרָבוֹת:

עֵינָיו כְּיוֹנִים, פּוֹנוֹת בְּכָל־חֶבְיוֹנִים. לְחָיָו
כַּעֲרוּגַת, צוֹמְחוֹת בְּשֶׂם רִגְיוֹנִים. יָדָיו, קְשׁוּטוֹת
מְקַבְּלוֹת הֶגְיוֹנִים. שׁוֹקָיו, רָמוּ לַהֲדֹךְ גְּאֵיוֹנִים:

ח׳ חִכּוֹ מַמְתַקִּים, שַׁעֲשׁוּעַ מִדְרָשׁ וְחֻקִּים.
ק״וח אָנָה הָלַךְ, שֶׁרַעְיָתוֹ מַדְקִים וְשׁוֹחֲקִים.
דּוֹדִי, תְּפוּצוֹתַי יְכַנֵּס מִמֶּרְחַקִּים. אֲנִי,
תִּפְאַרְתּוֹ אַשַּׁנֵּן כְּלַהֲטִים הַמִּתְלַהֲקִים:

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָל־חַיָּה וְאוֹפָן וּכְרוּב לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים.

בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לְאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִרוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת. הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. כָּאָמוּר. לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל־צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמוֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׁמֶךָ וְלֹא־נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

והחיות Die Chajoth erheben Gesang und die Cherubim Preis und die Serafim Jubel und die Himmelsschaaren Benedeiung, das Antlitz eines jeglichen hingewandt zu den Serafim; ihnen entgegen lobpreisend sprechen sie:

ברוך Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes! — ein jeglicher von seiner Stätte.

לאל Dem Herrn, dem gebenedeieten, lassen sie liebliche Weisen erklingen; dem Könige, dem ewig lebenden und dauernden Gott, stimmen sie Gesänge an und lassen sie Loblieder ertönen. Denn Er allein ist es, der Gewaltiges wirkt, Neues schafft, Herr ist der Kämpfe, der Heil säet, Rettung keimen läßt, Heilung schafft, furchtbar ist in seinen Ruhmeswerken, Herr der Wunder, der verjünget in seiner Güte an jedem Tage beständig das Schöpfungswerk, wie es heißt: Dem Schöpfer der großen Lichter sei Lob, denn ewiglich währt seine Huld. — Ein neues Licht laß über Zijon erstrahlen, daß wir Alle bald seines Lichtes genießen. Gelobt seist Du, Ewiger, Schöpfer der Himmelslichter!

אהבה Mit großer Liebe hast Du uns geliebt, Ewiger, unser Gott! mit großer und überschwenglicher Barmherzigkeit Dich unser erbarmt. Unser Vater und König! um unserer Väter willen, die auf Dich vertraut und denen Du die Lehren des Lebens ertheilt, sei auch uns gnädig und belehre uns. Unser Vater, Barmherziger, Gnadenreicher! erbarme Dich über uns, und gieb uns in das Herz, zu verstehen und zu erkennen, zu hören, zu lernen und zu lehren, zu bewahren und auszuüben und zu bewähren all die Worte der Belehrung aus Deiner Lehre, in Liebe. Und erleuchte unser Auge in Deiner Lehre, und laß festhalten unser Herz an Deinen Geboten, und einige unser Herz, zu lieben und zu fürchten Deinen Namen, und laß uns nicht zu Schanden werden auf immer und ewig. Denn auf Deinen heiligen Namen, den großen und erhabenen, vertrauen wir; frohlocken wollen wir und jubeln in Deinem Heile. Und laß uns in Frieden heimkehren von den vier Ecken der Erde, und führe uns aufrecht in unser Land. Denn ein Gott, der Heil schafft, bist Du, und uns hast Du erkoren aus allen Völkern und Zungen und uns nahe gebracht Deinem großen Namen für ewig in Wahrheit, Dir zu danken und Dich als den Einigen zu bezeugen in Liebe. Gelobt seist Du, o Ewiger! der erwählt hat sein Volk Jisrael in Liebe.

יחיד אומר אל מלך נאמן.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה | אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהֹוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהֹוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהֹוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

שמע Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen.

ברוך Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches auf immer und ewig.

ואהבת Und du sollst lieben den Ewigen, deinen Gott, mit deinem ganzen Herzen und mit deiner ganzen Seele und mit deinem ganzen Vermögen. Und es sollen diese Worte, die Ich dir heute gebiete, in deinem Herzen sein. Und du sollst sie einschärfen deinen Kindern und davon reden, wenn du sitzest in deinem Hause und wenn du gehest auf dem Wege und wenn du dich hinlegst und wenn du aufstehst. Und du sollst sie binden zum Wahrzeichen an deine Hand, und sie sollen sein zum Denkbande zwischen deinen Augen. Und du sollst sie schreiben auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

והיה Und es wird geschehen, so ihr höret auf meine Gebote, die Ich euch heut gebiete, den Ewigen, euren Gott, zu lieben und ihm zu dienen mit eurem ganzen Herzen und eurer ganzen Seele, so werde Ich den Regen eures Landes geben zu seiner Zeit, Frühregen und Spätregen, daß du einsammelst dein Getreide und deinen Most und dein Oel. Und Ich werde Gras geben auf deinem Felde für dein Vieh, und du wirst essen und satt werden. Hütet euch, daß nicht euer Herz bethört werde und ihr abweichet und fremden Göttern dienet und euch vor ihnen bücket, und über euch der Zorn des Ewigen erglühe, daß Er verschließe den Himmel, daß kein Regen sei, und der Erdboden nicht gebe sein Gewächs, und ihr bald umkommet, weg aus dem schönen Lande, das der Ewige euch giebt. — Und ihr sollt diese meine Worte euch zu Herzen nehmen und zu Gemüthe, und sie binden als Wahrzeichen auf eure Hand, und sie seien zum Denkbande zwischen euren Augen. Und lehret sie eure Kinder, davon zu reden, wenn du sitzest in deinem Hause und wenn du gehest auf dem Wege und wenn du dich hinlegst und wenn du aufstehst. Und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore! Auf daß sich mehren eure Tage und die Tage eurer Kinder auf dem Erdboden, den der Ewige geschworen euren Vätern, ihnen zu geben, — wie die Dauer des Himmels über der Erde.

וַיֹּ֥אמֶר יְהֹוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵּאמֹֽר׃ דַּבֵּ֞ר אֶל־
בְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵהֶ֔ם וְעָשׂ֨וּ לָהֶ֥ם צִיצִ֛ת
עַל־כַּנְפֵ֥י בִגְדֵיהֶ֖ם לְדֹרֹתָ֑ם וְנָֽתְנ֛וּ עַל־צִיצִ֥ת
הַכָּנָ֖ף פְּתִ֥יל תְּכֵֽלֶת׃ וְהָיָ֣ה לָכֶם֮ לְצִיצִת֒
וּרְאִיתֶ֣ם אֹת֗וֹ וּזְכַרְתֶּם֙ אֶת־כָּל־מִצְוֺ֣ת יְהֹוָ֔ה
וַעֲשִׂיתֶ֖ם אֹתָ֑ם וְלֹֽא־תָת֜וּרוּ אַחֲרֵ֤י לְבַבְכֶם֙
וְאַחֲרֵ֣י עֵינֵיכֶ֔ם אֲשֶׁר־אַתֶּ֥ם זֹנִ֖ים אַחֲרֵיהֶֽם׃
לְמַ֣עַן תִּזְכְּר֔וּ וַעֲשִׂיתֶ֖ם אֶת־כָּל־מִצְוֺתָ֑י וִהְיִיתֶ֥ם
קְדֹשִׁ֖ים לֵאלֹהֵיכֶֽם׃ אֲנִ֞י יְהֹוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם אֲשֶׁ֨ר
הוֹצֵ֤אתִי אֶתְכֶם֙ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם לִהְי֥וֹת לָכֶ֖ם
לֵאלֹהִ֑ים אֲנִ֖י יְהֹוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב
וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה
הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ
צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ: לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם
וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיָּמֶת: וּדְבָרָיו חָיִים
וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים עַל־
אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל־בָּנֵינוּ וְעַל־דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת
זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ: עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים
לְעוֹלָם וָעֶד חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר. אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. מֶלֶךְ
אֲבוֹתֵינוּ אָתָּה: לְמַעַן שִׁמְךָ מַהֵר לְגָאֳלֵנוּ כַּאֲשֶׁר גָּאַלְתָּ
אֶת־אֲבוֹתֵינוּ: אֱמֶת מֵעוֹלָם שִׁמְךָ הַגָּדוֹל עָלֵינוּ נִקְרָא
בְּאַהֲבָה. אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

Digitized by Google

ויאמר Und der Ewige sprach zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisrael und sprich zu ihnen, daß sie sich Schaufäden machen an die Zipfel ihrer Kleider für ihre Geschlechter, und sollen an die Schaufäden des Zipfels eine purpurblaue Schnur ansetzen. Und das sei euch zu Schaufäden, daß wenn ihr sie ansehet, ihr euch erinnert aller Gebote des Ewigen und sie thuet, und nicht umherspähet nach eurem Herzen und nach euren Augen, denen ihr nachbuhlet; damit ihr euch erinnert all meiner Gebote und sie thuet, und ihr heilig seiet eurem Gotte. Ich bin der Ewige, euer Gott, der Ich euch herausgeführt habe aus dem Lande Mizrajim, euch ein Gott zu sein, Ich, der Ewige, euer Gott.

אמת Wahr und gültig ist das Wort, festgegründet und ewigbleibend, gerade, treubewährt, lieblich und theuer, voll Anmuth und holdselig, erhaben und gewaltig, wohlgeordnet und wohlgefällig, gut und schön für uns auf immer und ewig. Wahr ist der Weltengott, unser König, der Hort Jaakobs, unseres Heiles Schild. Für alle Geschlechter dauert Er, und sein Name dauert, und sein Thron ist festgegründet, und sein Reich und seine Treue besteht für ewig. Und seine Worte sind lebendig und ewigbestehend, treubewährt und stets begehrt, für immer und in alle Zeit und Ewigkeit, so für unsere Väter wie für uns, für unsere Kinder und all unsere Nachkommen und die Nachkommen des Stammes Jisraels, Deine Knechte; für die früheren Geschlechter wie für die spätesten ein Gesetz, das nie sich wandelt. Wahr ist es, daß Du derselbige bist und bleibst, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, für immer und ewig. Du bist unser König, Du der König unserer Väter! Um Deines Namens willen eile, uns zu erlösen, wie Du unsere Väter erlöst. Wahr ist es, daß Dein großer Name von jeher über uns genannt wird in Liebe. Kein Gott außer Dir!

זולת. מיוסד ע"פ א"ב בראשי השטות הראשונות, ובראשי השטות השניות חתום ש"המח משלם בירבי קלונימוס חזק, וכל בית מסיים בראש פסוק אחד מפסוקי שיר השירים.

אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי. מוֹעֵד מִפֶּרֶךְ הִדְרַרְתָּנִי.
לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי:
בְּחַרְתַּנִי סֶגֶל לְהַעֲמִית. שַׁפֵּר נַחֲלָתְךָ עוֹלָמִית.
שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית:
גְּאַלְתִּיךְ מִלַּחַץ מַזְעִימַיִךְ. לָחֹג חַגֵּי מַנְעִימַיִךְ.
מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ:
דִּמְיוֹן מַשְׂכִּילַיִךְ יַזְהִר. מַרְאֵיהֶם כָּרָקִיעַ מְנֻהָר.
שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר:
הִצְמַתִּי כָּל־מַעֲבִידַיִךְ. בְּהִתְלוֹנְנִי בֵּין בַּדַּיִךְ.
שְׁנֵי שָׁדַיִךְ:
וְכִחַתִּי צָרַיִךְ לֶעָשֵׁן. יִדַּעְתִּיךְ לֶאֱסוֹף וּלְחַשֵּׁן.
צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן:
זִעַבְתִּי קָמַיִךְ לְהֵאָמֵל. רְצַצְתִּים כְּקָנֶה קָמֵל.
רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל:
חָשַׂר לַחְמִי הַטְעַמְתְּ. בְּשֹׂבַע שְׂמָחוֹת הַנְעַמְתְּ.
מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ:
טוּוֵי יְרִיעוֹת רִקְמָתֵךְ. יְרִדוּת שֶׁבֶן הֲקָמָתֵךְ.
זֹאת קוֹמָתֵךְ:
יַחַד דֵּיחֵךְ תְּמַר. קֹדֶשׁ קָדָשִׁים לְתַמַּר.
אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר:
כְּנַסְתִּיךְ לְהָהָר הַטּוֹב. לִרְחוֹשׁ דָּבָר טוֹב.
וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב:
לֶאֱגוֹד נִדָּחַי וּלְוָעֲדִי. וְלִרְאוֹת בְּקִרְיַת מוֹעֲדִי.
אֲנִי לְדוֹדִי:

אודך Dir dank' ich, daß mich beugte Leid.
Aus Frohn hast Du zur Stunde mich befreit;
„Mir nahte ungeahnet Heil".

Erkorest mich als Eigenthum;
Dein ewig Gut zu sein, das ist mein Ruhm.
Du riefst: „O komme, Schulamith!"

נאלתיך Ich löste dich aus deiner Zwingherr'n Druck,
Zu prangen in dem holden Festesschmuck.
„Wie lieblich wallen deine Schritte!"

Vom Glanze deine Weisen sind erhellt,
Erstrahlen wie im Licht das Himmelszelt.
„Dein Lehrkreis gleicht des Mondes Silberschale".

הצמתי Gestürzet waren deine Dränger alle,
Als Ich gethronet in der Weihe Halle,
„In deiner Näh' nahm meine Rast".

Im Zorne ließ Ich deinen Feind verwehen;
Zum Priesterschmuck warst du von mir ersehen.
„Ein Thurm von Elfenbein ragt deine Höhe".

ועכתי Die Gegner dir hab' Ich in Leid geknickt:
Wie schwaches Rohr sind sie zerdrückt.
„Dein Haupt wie Karmel blühend frisch".

In Strömen Himmelsnahrung war gewährt
Und Wonnelust in Fülle dir bescheert.
„Wie lieblich warst du da und hold!"

טווי Des Teppichs Pracht so reich gewoben,
Dein Prachtgezelt so stolz erhoben, —
„Das richtet dich so stolz empor".

Wie Palmen süß aufwallen Düfte;
Von heil'gen Spenden haucht es durch die Lüfte.
„Ich sprach: Ich steige an der Palm' empor".

כנסתיך Ich führte hin dich zu dem schönsten Ort;
Dort forsch' und lerne edles Wort.
„Dein Gaumen gleicht dann süßem Weine". —

O ein' und binde die zerstreuten Glieder!
Laß schaun mich meine traute Stätte wieder,
„Daß ich des Freundes wieder sei".

מָעוֹן נֶחְרַשׁ כַּשָּׂדֶה. נָאוֹר מִזִּיוָךְ תְּחַדֶּה.
לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה:

נָא שְׁאַג מִמְּרוֹמִים. יֵרְדוּ לָטֶבַח רְאֵמִים*).
נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים:

סוֹרָה בְּאוֹרְךָ תַּזְרִיחַ. מִנְחָתָהּ כְּקֶדֶם תָּרִיחַ.
הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ:

עֲלוֹת בְּשִׂמְחַת אַרְמוֹנְךָ. וְלָרוּץ בְּיוֹם חֲתוּנָּךְ.
מִי יִתֶּנְךָ:

פְּרָזוֹת מוֹשַׁב צְבָאֶךָ. סַבֵּב כֹּחוֹ נְבִיאֶךָ.
אֶנְהָגְךָ אֲבִיאֲךָ:

צִפְצוּף נֹעַם בְּדָרְשִׁי. חֲמוּדִים מִפָּז בְּפָרְשִׁי.
שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי:

קֵץ אָהֵב נִדְבַתְכֶם. וּמַנּוּ מִלְּעוֹרֵר מְתִיכֶם.
הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם:

רְצוּצַת זָרִים וְרִעוּלָה. קוֹמְמִיּוּת הוֹלֶכֶת וּמִתְעַלָּה.
מִי זֹאת עֹלָה:

שְׁעֵה שִׁיר מִכְתָּם. חָשְׁבֵנִי מְיֻדִּים וְאֵיתָם.
שִׂימֵנִי כַחוֹתָם:

ה׳ תְּקֶף עֹז אֲהָבִים. בַּל־יִשְׁטְפוּן רְהָבִים.
מַיִם רַבִּים:

מַיִם רַבִּים תִּלַּלְתָּ עֲרֵמוֹת. אַדִּיר בִּמְרוֹמוֹת.
תָּשִׁית יָם לַחֲרָמוֹת. וְנָפִיק לְךָ רוֹמְמוֹת:

*) עיין באר מוכל בסוף הסדר.

מעון Die Stätte, die der Pflug gekehrt,
In neuem Glanz sei sie verklärt!
„O Freund, laß dort uns auf den Fluren weilen!“

Laß aus den Höhn die Stimme hallen,
Daß Feinde überwältigt fallen!
„Laß früh uns sein im Gottesgarten!“

סורה Laß die Verstoßene in Deinem Lichte wallen!
Wie sonst laß ihre Spende Dir gefallen.
„Laß wieder duften meine Blüthen!“

O Deines Tempels, den Du Dir erwählt,
Freu' Dich, wie als mit mir Du Dich vermählt!
„O wende Dich in Liebe hin zu mir!“

פרזות O Deine Schaar, die wohnt in weiten Strecken, —
Wie Dein Prophet[1]) schaut, wolle Du sie decken!
„O führe Du! o leite Du!“

Ertönet laut sein Wort ihm, süß und hold,
Erforsch' ich Lehren, köstlicher denn Gold,
„Sein Arm umschlingt dann liebend mir das Haupt“. —

קץ Das Ziel, von euch im Seelendrang begehrt,
Darauf zu drängen — bleibe euch verwehrt!
„O lasset euch von mir beschwören!“

O Leidberauschte du, vom Feind gedrückt,
Die frei sich wieder hebt und hochbeglückt!
„Sie fragen: Wer ist sie, die so sich hebt?“ —

שעה O nimm mein holdes Lied in Gnaden an!
Bewahre mich vor Sündentrotz und Wahn.
„O leg' mich an wie einen Siegelring!“

Die treubewährte mächt'ge Liebesgluth
Nicht spül' hinweg gewalt'ger Dränger Fluth,
„Der Wasserfluthen hoher Schwall“.

מים Zu ragenden Mauern hast Du die Fluthen erhoben,
Der mächtig thronet in den Himmeln droben!
O banne scheltend des Meeres Toben!
Dann werden unsre Lieder Dich preisen und loben.

---

1) Secharjah 2, 8 f.: „Offen soll Jeruschalajim wohnen vor der Fülle von Menschen und Vieh darin. Und Ich werde ihm sein, spricht der Ewige, eine Feuermauer rings, und zur Herrlichkeit werde Ich sein in seiner Mitte.“

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר׃ בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי־אָרֶץ׃ אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל־לִבּוֹ׃ אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם׃ אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ׃ מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ. וְיַם־סוּף בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ. וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃ עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל. וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו. תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ׃ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם.

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהֹוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא׃

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל־שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ.

יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃

צוּר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל. גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃

Digitized by Google

עזרת Beistand unserer Väter warst Du von ewig her, Schild und Helfer ihren Kindern nach ihnen in jeglichem Geschlechte. In der Weltenhöhe ist Dein Sitz, und Deines Rechtes Walten und Deine Milde reicht bis an die Enden der Erde. Glücklich der Mann, der horcht auf Deine Gebote und Deine Lehre und Dein Wort sich zu Herzen nimmt. Es ist wahr, Du bist ein Herr Deines Volkes und ein König, mächtig, ihren Streit zu führen. Es ist wahr, Du bist der Erste und Du bist der Letzte, und außer Dir haben wir keinen König, der erlöst und errettet. Aus Mizrajim hast Du uns erlöst, Ewiger, unser Gott! und aus dem Sklavenhause uns befreit; alle ihre Erstgebornen hast Du erschlagen und Deinen Erstgebornen hast Du erlöst und das Schilfmeer gespalten, und die Uebermüthigen hast Du versenkt und Deine Lieblinge hindurchgeführt, daß die Wasser ihre Feinde deckten, nicht Einer von ihnen blieb übrig. Darob priesen Dich die von Dir Geliebten und erhoben den Allmächtigen, und Deine Lieblinge spendeten Gesänge, Lieder und Lobpreisungen, Segnungen und Dankesworte dem Könige, dem Gotte, der ewig lebt und dauert, hoch und erhaben, groß und mächtig ist, der die Trotzigen beugt und erhebt die Gebeugten, frei hinausführt die Gefesselten und löset die Bedrückten und beisteht den Verkümmerten und sein Volk erhört, sobald es zu ihm ruft; sie spendeten Lob dem höchsten Gotte, gelobt sei Er und gepriesen! — Moscheh und die Kinder Jisrael stimmten Dir ein Loblied an in voller Freude, und sie Alle sprachen:

מי „Wer ist wie Du, Herr, unter den Göttern? wer wie Du verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar in seinen ruhmwürdigen Thaten, Wunderthäter!"

שירה Ein neues Lied sangen die Erlösten zu Deines Namens Preis am Meeresstrande; einmüthig Alle dankten sie und huldigten Dir und sprachen:

יי „Der Ewige wird regieren immer und ewig."

צור Hort Jisraels! steh' auf zum Beistande Jisraels, und befreie nach Deiner Verheißung Jehudah und Jisrael, Du unser Erlöser, — Ewiger der Heerschaaren ist sein Name, — Heiliger Jisraels!

גאולה. חתום שם המחבר משלם אחרי הבות ברח דודי אל.

בְּרַח דּוֹדִי אֶל־מָכוֹן לְשִׁבְתָּךְ. וְאִם עָבַרְנוּ
אֶת־בְּרִיתָךְ. אָנָּא זְכֹר אִוּוּי חֻפָּתָךְ. הָקֵם
קֹשְׁטְ מִלָּתָךְ. כּוֹנֵן מְשׂוֹשׂ קִרְיָתָךְ. הַעֲלוֹתָהּ
עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתָךְ:

בְּרַח דּוֹדִי אֶל־שָׁלֵם סֻכָּךְ. וְאִם תָּעִינוּ
מִדַּרְכָּךְ. אָנָּא הָצֵץ מֵחֲרַכָּךְ. וְתוֹשִׁיעַ עַם
עָנִי וּמָתְכָּךְ. חֲמָתְךָ מֵהֶם לְשַׁכָּךְ. וּבְאֶבְרָתְךָ
סֶלָה לְהִסְתּוֹכָךְ:

בְּרַח דּוֹדִי אֶל־לִבְּךָ וְעֵינֶיךָ שָׁם. וְאִם
זְנַחְנוּ טוֹב מֵרֹשֶׁם. אָנָּא שְׁמַע שַׁאֲגַת־קוֹל

ברח O eile, Freund, zur Stätte, der erwählten!
Wenn wir an Deinem Bunde fehlten,
Des Zeltes denke, des erkornen.
Richt' auf den Spruch, den einst beschwornen!
O gründe Deine Stadt, laß froh sie prangen,
Sie zu der Wonne Gipfelhöh' gelangen!

ברח O eile, Freund, nach Schalem hin zu Deines Zeltes Frieden!
Wenn Deinen Pfad wir irrend mieden,
O schau aus Deinen Himmelsgittern,
Hilf Deinem Volk, sieh es in Leid verwittern!
O dämpfe Deines Zornes Gluth, —
In Deiner Liebe Fittig daß es geborgen ruht!

ברח O eile hin, mein Freund!
Ja stets Dein Aug' und Sinn verweilet dort.
Und wichen wir von Deines Heiles Wort,

צוֹרְרֶיךָ וְרִגְשָׁם. רַוֵּה מִדָּם גּוּשָׁם. וַעֲפָרָם מֵחֵלֶב יְדֻשָּׁם. וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם:

בְּרַח דּוֹדִי אֶל־מָרוֹם מֵרִאשׁוֹן. וְאִם־בָּגַדְנוּ בְּכַחֲשׁוֹן. אָנָּא סְכוֹרַת צִקּוּן לַחֲשׁוֹן. דַּלּוֹתִי מִטְּבוּעַ רִפְשׁוֹן. גְּאַל נְצוּרֵי כְּאִישׁוֹן. כְּאָז בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן:

בִּגְלַל אָבוֹת תּוֹשִׁיעַ בָּנִים. וְתָבִיא גְאֻלָּה לִבְנֵי בְנֵיהֶם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

O höre Deiner Feinde Tosen, Brüllen!
Laß sich ihr Strafgericht erfüllen!

ברח O eile, Freund, zur Stätte, ragend hoch von Anbeginn!
Und wenn wir frevelten mit falschem Sinn,
O richt' auf unsres Flehens Strom Dein Ohr!
Aus Schlammes Grund zieh mich hervor!
Erlöse die Du wie des Auges Bild zu wahren
Verhießest, wie in diesem Mond einst in der Vorwelt Jahren!

בגלל Um der Väter willen rette die Nachkommen und bring' Erlösung ihren Abkömmlingen.

ברוך Gelobt seist Du, o Ewiger, der Jisrael erlöset hat.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה

אדני O Herr! öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer, Gewaltiger und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens willen, in Liebe. König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham!

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr! Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen, — der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt und die Kranken heilt, die Gefesselten löst und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten? und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt und sprossen lässet das Heil? Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen und uns geheiliget durch Deine Gebote und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe Festzeiten zur Freude, Feiertage zur Wonne, dieses Fest der ungesäuerten Brote, die Zeit unserer Befreiung, eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen und Dir vors Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, und Jeruschalajims, Deiner heiligen Stadt, und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung

לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

und zum Guten, zur Huld und zur Gnade, zum Erbarmen, Leben und Frieden an diesem Feste der ungesäuerten Brote. Gedenk' unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des Wortes willen, das Heil und Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig und erbarme Dich unser und hilf uns! Denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott und Herr, erbarmungs- und huldreich, bist Du.

והשיאנו Und lasse uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott! den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du in Deiner Gnade uns zu segnen verheißen hast. Heilige uns durch Deine Gebote und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns mit Deinem Gute, erfreue uns mit Deinem Heile. Reinige unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen. Laß uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott! in Freude und Wonne Deine heiligen Festtage, daß sich Deiner freue Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiligt Jisrael und die Festzeiten.

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet, und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisraels und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

ותחזינה Und schauen mögen unsre Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon in Barmherzigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige, unser Gott und unserer Väter Gott, auf immer und ewig. Hort unsers Lebens, Schild unsers Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeigungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags, Allgütiger! denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer! denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר־פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König! beständig, auf immer und ewig. Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich! — Gelobt seist Du, Ewiger! Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön dankendes Bekenntniß abzulegen.

שים Laß Frieden, Heil und Segen, Gunst, Gnad' und Erbarmen kommen über uns und über ganz Jisrael, Dein Volk. Segne uns Alle, unser Vater, insgesammt mit dem Lichte Deines Antlitzes! Denn in dem Lichte Deines Angesichtes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens und die Liebe zur Milde und Menschlichkeit, und Gerechtigkeit und Segen und Erbarmen und Leben und Frieden. Und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der segnet sein Volk Jisrael mit Frieden.

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen, und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen Alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre, und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und Erlöser! Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Jisrael. Darauf sprechet: Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! daß erbauet werde das Heiligthum bald in unseren Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil haben. Dort wollen wir Dir dienen in Ehrfurcht, wie in den Tagen der Vorwelt und in den Jahren der ältesten Zeiten.

חזרת התפלה לשליח צבור.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים. אֶפְתְּחָה פִי בְּשִׁיר וּרְנָנִים. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים:

ע"פ א"ב וכפול מאות מ' ומרובע מאות ק' ואילך·

ק' אֲסִירִים אֲשֶׁר בַּכֹּשֶׁר שִׁעֲשַׁעְתָּ. בַּעֲנָם שׁוּעַ צִקּוּנָם שַׁעְתָּ. גּוֹי וֵאלֹהָיו יַחַד הוֹשַׁעְתָּ. דִּלַּגְתָּ קֵץ וְאִתָּם נוֹשַׁעְתָּ: הָמְשְׁכוּ אַחֲרֶיךָ בַּמִּדְבָּר כַּבְּהֵמָה. וְצוֹרְרֵיהֶם הֲמַמְתָּ בְּשִׁלּוּשׁ מְהוּמָה. וְעַמּוֹ בְּעֶשֶׂר מַכּוֹת בְּאַף וּבְחֵמָה. חֲנוּנֶיךָ בְּפָסוֹחַ וְגָנוֹן לְרַחֲמָה: טֶרֶם חִמְּצָה הֲדָרָה חָפְזוּ לָצֵאת בְּכִשּׁוּר. יָצְאוּ לְקֵץ רָץ דּוֹד רַךְ לְתִשּׁוֹר.

מסוד (Vorb.) Was Weise, Verständ'ge ersonnen im Bunde,
Belehrung von denen, die enthüllet Wissenskunde,
Geh' als Gesang und Preis ans meinem Munde,
Zu loben ihn, der thronet über dem Himmelsrunde.

אסירים [1]) Haftbedrängten, die Du beglückt durch Gedeihn, —
Ihrem Flehn in Anam[2]) wolltest das Ohr Du leihn.
Dir selber hast Du mit dem Volke Heil gebracht[3]),
Als das Leiden Du kürztest und kund ward Deine Macht.

Dir nach in der Wüste zogen sie, eine Heerde;
Ihre Dränger verwirrtest Du mit dreifacher Beschwerde.
Sie trafen Plagen, Deines Zornes Schalten;
Deine Schützlinge erfuhren Dein schirmend Gnadenwalten.

טרם Noch war der Teig nicht gegohren zum Brot,
Als frei sie enteilten der Haft und Noth
Um dieselbe Zeit, als einst mit will'gem Sinn
Zu gastlicher Bewirthung der Ahn eilet' hin[4]).

1) Verfasser dieses und der folgenden Stücke: R. El'asar b. Kalir.
2) Aegypten. Siehe oben S. 23, Anm. 4. 3) Vgl. S. 277, Anm. 2.
4) Abraham zur Bewirthung der Engel. 1. M. 18.

ח׳ כּוֹנַנְתָּ כְּבֵן חַג בְּעֲבֹתוֹת קְשׁוֹר. לְהָגוֹת בּוֹ כְּקֵץ עֵרֶךְ
עֲגֶן־שׁוֹר:

ק׳ אֲהֵבוּךָ אֹהֲבֶיךָ אֹתָם חֲנוֹן. בְּהַר הַלְּבָנוֹן.
ח׳ בְּפָסוֹחַ וְגָנוֹן. בַּעֲדָם תְּגוֹנֵן:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים:

ק׳ מָה אֵילוּ פִּלְאֵי נִסֶּיךָ. מִתְנוֹסֵס בָּם אֶת־מְנַסֶּיךָ.
נָאוֹר רַחֲמֶיךָ עַל־כָּל־מַעֲשֶׂיךָ. נִפְלָאִים יַתֵּר אֶת־עֲמוּסֶיךָ:
סוֹךְ מֶסֶךְ רַעַל לְלוּדִים מָסַכְתָּ. שִׂיחַ נוֹאֲקֶיךָ עֵת שָׁם
הִסְכַּתָּ. עִבְרִים בְּאֶבְרָתְךָ סַכֹּתָ. עוֹרִים בְּעֶבְרָתְךָ חָשַׂכְתָּ:

Durch das Opfer, das am Feste ward dargebracht,
Sei jener gastlichen Pflege gedacht.

אהבוך An Deine Freunde, die getreuen, laß Heil ergehen
Auf Lebanons Höhen.
Schirm' und schütze,
Sei ihre Stütze!

מה Wie mächtig haben Deine Wunder Dich verklärt!
Ein leuchtend Banner denen, die Dir sich bewährt.
Herrlicher, deß Erbarmen waltet an allen Wesen!
Wie groß erst an denen, die Du Dir erlesen!

Mit einem Taumelkelch hast Du die Ludim[1]) getränkt,
Als derer Flehen Du hörtest, die Qual beengt.
Jisrael hast Du mit Deinem Fittig gedeckt,
Verblendete mit Deines Zornes Macht geschreckt.

---

1) Aegypter. Siehe oben S. 23, Anm. 4.

פַּצְתָּ תְּנוּךְ הַטּוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ. פְּסִילֵי פוֹרְכִים לְעֻמָּם לְהָטּוּ*). ח׳ צֹאן לַפֶּסַח מִשְׁכוּ וְשַׁחֲטוּ. צַדְּקוּ אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ בְּיוֹם אֶחָד בַּל־תִּשְׁחָטוּ:

ק׳ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ לְרַחֲמֵנוּ. מִפְּעָלוֹתֶיךָ לְרוֹמְמֵנוּ.
ח׳ מְעוֹרֵר רְדוּמֵינוּ. מַרְעִיף מְרוֹמְמֵנוּ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

ק׳ קָמֵי קְהָלָךְ. קִצַּצְתָּ בְחֵילָךְ. קִפַּצְתָּ חֲמֵשׁ מֵאוֹת מַהֲלָךְ. קְנוֹת לָךְ עַם מְיַחֲלָךְ: רִשַּׁפְתָּ צָרִים. רִבּוּעַ מַכּוֹת צוֹרְרִים. רָאָה יִרְאוּ כֵן צָרִים. רוֹמֵם צוּרִים בְּשִׁלּוּחַ צִירִים: שַׁחַת מְשׁוּלֵי קַשׁ בְּאֹסֶר. שִׁלּוּם קַרְנוֹת עֶשֶׂר. שַׁלְהָבָם כְּאָכְלוּ קַשׁ בְּחֹסֶר. שְׁטַר תַּכְלִית מַכּוֹת עֶשֶׂר: תַּמּוּ כְּרוּחַ וְלְעָפוֹת. תְּמִימִים כְּיָצְאוּ כְּתוֹעָפוֹת. ח׳ תְּחַזֵּק יָדַיִם רָפוֹת. תִּפְסַח עָלֵינוּ כְּצִפֳּרִים עָפוֹת:

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. אֵל נָא:

---

*) עיין באר מיכל בסוף הסדר.

פצת Du sprachst: Neiget das Ohr und fehlet nicht,
Der Dränger Götzen opfert vor ihrem Angesicht;
Bringet das Peßach, doch nehmet Bedacht,
Daß nicht das Junge sei an demselbigen Tage dargebracht.

מחשבותיך Dich unser zu erbarmen war Dein Sinnen,
Uns zu erhöhen Dein Beginnen.
Du, der unsre Entschlafenen erweckt ins Leben,
Der träufeln läßt den Thau, uns zu erheben!

ימלך (Vorb. u. Gem.) Herrschen wird der Ewige in Ewigkeit, dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

ואתה (Vorb. u. Gem.) Du bist ja der Heilige, thronend unter den Lobliedern Jisraels, o Gott!

עֶרֶב אֲשֶׁר עָלָה אֶת־עַם הִסְבַּבְתָּ. בְּבָשְׁלוֹ נוֹקְשׁוּ
עֲשׂוֹת זָרוֹת תִּעַבְתָּ. וּמִכִּסְלֵי כּוּר־חָם לְךָ חָצַבְתָּ. וּבְתוֹעַ
הָאסַפְסֻף בְּלִי לִתְעוֹת צִוִּיתָ. וּמֵאָז מַכְאוֹב כְּהַעֲתָּרָה
הִכְלַגְתָּ וְהִרְהַבְתָּ. וּלְהַעֲלוֹת תַּעַל לְתָאַל תְּאַבְתָּ.
וּכְתַבְנִית אֲשֶׁר הֶמִּירוּךָ לְעֵין כֹּל חִבַּבְתָּ. שׁוֹר בְּעַד שׁוֹר
לִתְשׁוּר הֵסַבְתָּ. וְעַל כָּל־תְּשׁוּרָה תְּשׁוּרוֹ שִׂגַּבְתָּ. שִׁמְצָם
הֶעֱבַרְתָּ. דָּפְיָם הִצַלַלְתָּ. קִצְפָּם הִשְׁבַּתָּ. לְחַתְּלָם חָשַׁבְתָּ.
וְיִשְׁעָם קֵרַבְתָּ. בְּוַעֲדָם נִצַּבְתָּ. וּבְקִרְבָּם נִשְׂגַּבְתָּ וְנִתְקַדַּשְׁתָּ.

חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

חתום שם המחבר אלעזר בירבי קליר.

אָז עַל כָּל־חַיְתוֹ־יַעַר נִשֵּׂאתָ שׁוֹר, וְעַל כָּל־נִיחֹחַ
עֹלוֹתָ תְּשׁוּרַת שׁוֹר. לִיצִיר כַּף רָצִיתָ בְּהַטָבַת פַּר שׁוֹר,
לְחַוּוֹת כִּי כְּהַרְרֵי־אֶלֶף כֹּנַן כֹּחַ שׁוֹר: עָלָה וְיִחֵס שֵׁמוֹת
חֲמִשָּׁה, עֵגֶל פַּר אֶלֶף שׁוֹר בָּקָר כְּדַרַת חֲמִשָּׁה. וְמַן
כִּפּוּר בְּעַד נֶפֶשׁ נְקוּבַת חֲמִשָּׁה, נֶפֶשׁ רוּחַ חַיָּה נְשָׁמָה
יְחִידָה מֵחֲמִשָּׁה: רָץ אֶל־בָּקָר אָב בְּזֶה מוֹעֵד, עֵת אֲשֶׁר
גְּדוּדִים לְהַזְמִין וָעֵד. כְּבֵן זִכְרוֹן שׁוֹר אַחַג בְּזֶה מוֹעֵד,
שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז לִהְיוֹת לִי לָעֵד: יוֹקְשִׁים כְּהִתְעוּ־זוּ
בְּמַעֲשֵׂה הָעֵגֶל, רַבִּים עָלְצוּ וּפָצוּ אֵין יְשׁוּעָתָה לְסֶגֶל.
רָם כְּחָפֵץ לְהַצְדִּיק מְלֻמֶּדֶת עֵגֶל, חַק בְּלֶדֶת שׁוֹר בְּלִי
לְהַזְכִּיר עֵגֶל: בָּטוּ מָרֵי דְלִי רַע דִּבָּה קָשׁוֹר, בְּעַם
הַמְמִירִים כָּבוֹד בְּתַבְנִית שׁוֹר. יָהּ הוֹדִיעָמוֹ כִּי נָחָם
בְּאֹרַח מִישׁוֹר, לְכָל־עַרְכֵי שַׁי הִקְדִּים קָרְבַּן־שׁוֹר: קוֹל
צִפְצָפָה יוֹנַת אֵלֶם אֵיךְ כִּי יִבְחַר, בְּקוֹל עַנּוֹת אֲשֶׁר
שָׁמַעְתִּי חַג לַייָ מָחָר. לְפִידָה נָתַן שׁוֹעַ בְּלִי עוֹד

לְהִתְהַדֵּר, כִּי תְּמוּר חַג מָחָר חֲגִיגַת שׁוֹר לְחַג בָּחָר: יָקֵשׁ אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תָּעוּ בִּלְעָדַי, יְכַפֵּר־אֵלֶּה כְּאֵלֶּה הֵם מוֹעֲדָי. ח׳ רִצּוּי שְׁלֹשֶׁת אֵלֶּה יַגִּישׁוּ עָדַי, וְאֶזְכְּרָה לָמוֹ בְּרִית שְׁלֹשֶׁת עֵדָי:

אֵל נָא. לְעוֹלָם תֵּעָרַץ וּלְעוֹלָם תֻּקְדָּשׁ וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא. הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ: כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. מַלְכוּתוֹ נֶצַח. נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ. סַפְּרוּ עֻזּוֹ. פָּאֲרוּהוּ צְבָאָיו. קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ. רֹן שִׁיר וָשֶׁבַח תֹּקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ:

(Dies Stück wird nicht in allen Gemeinden gebetet.)

וּבְכֵן שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז כִּי יִוָּלֵד:

ע"פ א"ב.

שׁוֹר אֲשֶׁר מֵאָז עֲלֵי־עֹפֶר פֶּסַח. בְּמַקְרִן וּמַפְרִס תַּת כָּפְרוֹ שֶׂה. גְּמוּלָיו צוּר צָו עָלֵימוֹ לְפֶסַח. בְּאֹמֶר וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַייָ אֲשֶׁר פָּסַח: שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז כִּי יִוָּלֵד:

שׁוֹר דָּרַשׁ אָב לְהַאֲרִיחַ קְרוּאֵי אֵל. הֵכִין עֻגוֹת מֵאָז לְהַמְשִׁכוּ אַחֲרֵי־אֵל. וּבְצָרְקוֹ חָפְשׁוּ יִשְׁרֵי־אֵל, אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בָּתֵּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל: שׁוֹר

שׁוֹר וָעֵם יְחוּמֵי אֲרַם נַהֲרָיִם. חָיְכוּ בְתַבְנִיתוֹ לָשׁוּב אֲחֵרִים. טוֹב זָכַר לָמוֹ יֹשֵׁב כְּחֹם צָהֳרָיִם, בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם: שׁוֹר

שׁוֹר יָמִן מַעֲשֵׂה־שׁוֹר בּוֹ לְהַצִּיל. כּוֹנוּ כְּמִלּוּאִים פְּסוּחִים בּוֹ לְהַצִּיל. לְהָגֵן לְמַלֵּט לִפְסוֹחַ וּלְהַצִּיל, כְּמוֹ בְחָם וְאֶת־בָּתֵּינוּ הִצִּיל: שׁוֹר

שׁוֹר מְכַפֵּר בֶּעָשׂוֹר מְשׁוּחִים בּוֹ כְּחִיּוּבוֹ. נֶעְלַם דָּבָר בָּעֵרָה בּוֹ יֶאֱהָבוּ. סְלִיחָה מָצְאוּ בּוֹ שׁוֹבְבִים כְּהֶעֱווּ, וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ: שׁוֹר

שׁוֹר עֲלֵי מְשׁוֹרְרִים בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ. פִּשְׁעָם לִמְחֹל לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ. צֶדֶק הֱיוֹת רֹאשׁ לְנִיחֹחֵי קֹדֶשׁ, בְּאֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ: שׁוֹר

שׁוֹר קָצַב לְחָגֵג וְכֶבֶשׂ וָעֵז בְּמֶלֶל. רֶנֶן עָלֵימוֹ קְרִיאַת הַלֵּל. שָׁלֹשׁ כִּתּוֹת גְּבוּרוֹת בָּם לְמַלֵּל. ח׳ תּוֹדָה וְקוֹל וְמִרָּה לְהוֹרוֹת וּלְהַלֵּל: שׁוֹר

אל O Gott! in Ewigkeit sei verherrlicht und in Ewigkeit geheiliget, in alle Zeit und Ewigkeit herrsche hocherhaben! Gott, König, furchtbar, erhaben und heilig! Du ja bist der König der Könige, deß Reich ewig bestehet. Seine erhabenen Thaten verkündet, erzählet von seiner Allmacht! Preiset ihn, ihr seine Schaaren! heiliget, erhebet ihn in Jubel, Lied und Preis, in gewaltigem Lobgesange zu seiner Verherrlichung!

יוֹצְאֵי חִפָּזוֹן. סִפְּקָם מָזוֹן. לְשָׂבְעָ וְלֹא לְרָזוֹן. קָדוֹשׁ:

וּבְכֵן וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח:

ע"פ א"ב.

אֹמֶץ גְּבוּרוֹתֶיךָ הִפְלֵאתָ בַּפֶּסַח:

בְּרֹאשׁ כָּל־מוֹעֲדוֹת נִשֵּׂאתָ פֶּסַח:

גִּלִּיתָ לְאֶזְרָחִי חֲצוֹת לֵיל פֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח:

דְּלָתָיו דָּפַקְתָּ כְּחֹם הַיּוֹם בַּפֶּסַח:

הִסְעִיד נוֹצְצִים עֻגוֹת מַצּוֹת בַּפֶּסַח:

וְאֶל־הַבָּקָר רָץ זֵכֶר לְשׁוֹר עֵרֶךְ פֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח:

זֹעֲמוּ סְדוֹמִים וְלֹהֲטוּ בָּאֵשׁ פֶּסַח:

ובכן Und so meldet vom Opfer am Peßach!

אמץ Deiner Wunder Macht hast Du herrlich offenbaret am Peßach.
Ueber alle Feste hast Du erhöht das Peßach,
Dich offenbaret dem Urahn [1]) in der Mitternacht des Peßach.

So meldet von dem Opfer am Peßach!

דלתיו An des Ahnes Pforten klopftest Du [2]) am Peßach.
Er bewirthete die im Himmelsglanze Strahlenden mit ungesäuerten Broten [3]) am Peßach,
Eilte hin, gastfreundlich das Thier [4]) zu schlachten, Vorbild des Opfers am Peßach.

So meldet von dem Opfer am Peßach!

ועמו Zorngericht traf Sĕdom, und Flammengluth rafft' es hinweg am Peßach.

---

[1]) Abraham bei der Bundesschließung. 1. Mos. 15, 7 ff.
[2]) Als ihm die Engel in Menschengestalt erschienen. 1. Mos. 18, 1.
[3]) Das. V. 6. [4]) Das. V. 7.

חִלֵּץ לוֹט מֵהֶם וּמַצּוֹת אָפָה בְּקֵץ פֶּסַח:
טֵאטֵאתָ אַדְמַת־מֹף וְנֹף בְּעָבְרְךָ בַּפֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח:

יָהּ רֹאשׁ כָּל־אוֹן מָחַצְתָּ בְּלֵיל שִׁמּוּר פֶּסַח:
כַּבִּיר עַל־בֵּן בְּכוֹר פָּסַחְתָּ בְּדַם פֶּסַח:
לְבִלְתִּי תֵּת מַשְׁחִית לָבֹא בִּפְתָחַי בַּפֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח:

מְסֻגֶּרֶת סֻגָּרָה בְּעִתּוֹתֵי פֶּסַח:
נִשְׁמְדָה מִדְיָן בִּצְלִיל שְׂעֹרֵי עֹמֶר פֶּסַח:
שֹׂרְפוּ מִשְׁמַנֵּי־פוּל וְלוּד בִּיקַד יְקוֹד פֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח:

עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד עַד גָּעָה עוֹנַת פֶּסַח:
פַּס יָד כָּתְבָה לְקַעֲקֵעַ צוּל בַּפֶּסַח:
צָפֹה הַצָּפִית עָרוֹךְ הַשֻּׁלְחָן בַּפֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח:

קָהָל כִּנְּסָה הֲדַסָּה לְשַׁלֵּשׁ צוֹם בַּפֶּסַח:
רֹאשׁ מִבֵּית רָשָׁע מָחַצְתָּ בְּעֵץ חֲמִשִּׁים בַּפֶּסַח:
שְׁתֵּי־אֵלֶּה רֶגַע תָּבִיא לְעוּצִית בַּפֶּסַח:
תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינְךָ כְּלֵיל הִתְקַדֵּשׁ־חַג פֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח:

Gerettet ward Lot aus ihrer Mitte und bewirthete [1]) mit ungesäuerten Broten am Peßach.
Du fegtest den Boden von Mof und Nof [2]), als Du einherzogest am Peßach.
So meldet von dem Opfer am Peßach!

יה Herr! die Erstgebornen alle rafftest Du hin in der Schutzesnacht des Peßach.
Allgewaltig schrittest Du schirmend hin über Deinen Erstgebornen [3]) bei dem Opferblute des Peßach,
Ließest den Verderber nicht dringen in meine Pforten am Peßach.
So meldet von dem Opfer am Peßach!

מסגרת Jericho, das umlagerte, ward überliefert [4]) zur Zeit des Peßach.
Vertilgt ward Midjan bei dem Rasseln des Gerstenbrotes [5]) vom Omer am Peßach.
In Gluth verzehrt wurden die Starken von Pul [6]) und Lud bei dem Opferbrande des Peßach.
So meldet von dem Opfer am Peßach!

עוד Noch einen Tag hält er (Sancherib) Rast in Nob [7]), bis nahet die Frist des Peßach.
Die ausgestreckte Hand schrieb an die Wand [8]) Babels Vertilgung am Peßach.
Die Tafel war gerüstet, das Mahl bereitet [9]) am Peßach.
So meldet von dem Opfer am Peßach!

קהל Eine fromme Schaar vereinte die der Myrte Gleiche [10]) zu dreifachem Fasten am Peßach.
Den Gibel vom Hause des Frevlers [11]) schmettertest Du hinunter am Peßach.
Dein Strafgericht einst wird die Uziterin [12]) treffen am Peßach.
Mächtig walte Deine Hand, hoch erhaben Deine Rechte, wie in der Weihenacht des Peßach.
So meldet von dem Opfer am Peßach! —

---

[1]) Die bei ihm einkehrenden Engel. 1. M. 19, 3.
[2]) Bezeichnungen Aegyptens bei den Propheten. Vgl. S. 23, Anm. 4.
[3]) Jisrael nach 2. Mos. 4, 22. [4]) Jos. 6. [5]) Richt. 7, 13 ff.
[6]) Das Heer der Assyrer unter Sancherib. Jes. 37, 36; 2. Kön. 19, 35; 2. Chron. 32, 21. Vgl. Jes. 10, 16. [7]) Jes. 10, 32.
[8]) Bei dem Gelage des Belschazzar. Dan. 5, 5.
[9]) Worte Jeschajahs 21, 5 in der Weissagung vom Sturze des babylonischen Reiches bei jenem Anlasse.
[10]) Esther, auch Hadassah (Myrte) genannt, veranstaltete ein Fasten zur Abwendung des drohenden Verderbens. Esth. 4, 16. [11]) Haman.
[12]) Bezeichnung Edoms als des römischen Reiches. Vergleiche meine Beiträge zur Sprach- und Alterthumsforschung II, 139 ff.

וּבְכֵן לְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ:

סלוק.

בְּעֶשֶׂר מַכּוֹת פַּתְרֻסִים הִפְרַכְתָּ. וְאָרְכָּה לָמוֹ הֶאֱרַכְתָּ. לְשַׁלַּח בְּלִי עִכּוּב עָם אֲשֶׁר בֵּרַרְתָּ. וְכַמֶּה פְּעָמִים כָּמוֹ הֵעַדְתָּ. וְכָאֵלֶּה כַּמָּה בָּם הִתְרֵיתָ. וְכִלָּיוֹן עֲלֵיהֶם לֹא גָמַרְתָּ. עַד כִּי־גָמְרוּ רִשְׁעָם כַּאֲשֶׁר גָּזַרְתָּ. וְנִאֲצוּ לְמוּל צִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ. וְנָם מִי יְיָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ. לְשַׁלַּח אֶת־הָעָם אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. וְאַתָּה לְעָמָּם קִנְאָה אָזַרְתָּ. וּכְגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִשֵּׁנָה הֵעַרְתָּ. בְּלִי קֶרֶב חָגַרְתָּ. בְּאַרְצָם עָבַרְתָּ. בְּכוֹרֵיהֶם פִּגַּרְתָּ. רַהֲבֵיהֶם שִׁבַּרְתָּ. רֵאשִׁית אוֹנָם הִדְבַּרְתָּ. בְּשׁוֹפְטֵיהֶם שְׁפָטִים עָשִׂיתָ. לַיְלָה חָצִיתָ. רֹאשׁ מָחַצְתָּ. תַּנִּין רִעַצְתָּ. רֹאשׁ לִוְיָתָן רִצַּצְתָּ. בְּכָל־גֵּיא אֹתוֹ הֵפַצְתָּ. לְמַעַן סַפֵּר שִׁמְךָ עָצְתָּ. חֲמֵשׁ מֵאוֹת מַהֲלַךְ רַצְתָּ.

ובכן Und so möge Dir denn das Weihelied emporsteigen! denn Du bist der Heilige Jisraels und sein Retter.

בעשר Zehnfache Plage traf Pathros [1]) so hart, nachdem Du in Nachsicht seiner geharrt, daß es entlasse Dein erkoren Volk ohne Säumen. Wie oft hast Du gewarnt und vermahnt! Doch nicht früher war das Verderben genaht, eh' sie erfüllet das Maß der Frevelthat, bis sie geschmähet den Boten, den von Dir erkürten. „Wer ist Gott, von dem du sprichst," — die Sprache sie führten, — „daß das Volk, von dem du sprichst, wir lassen ziehen?" — Und Du gürtetest Dich mit des Eifers Glühen. Und wie ein Held, der nach thatloser Ruhe sich regt, hast die Waffen Du angelegt, zogest hin durch ihr Land verheerend, ihre Erstgeburt zerstörend, beugtest ihr trotzig Pochen, hast ihre Kraft gebrochen; ihre Richter hat die Straf' ereilt, da die Nacht Du getheilt. Ihr Haupt ward zerdrückt, das Ungethüm zerstückt; des Krokodiles [2]) Haupt thatst Du zerschmettern, zerstreutest es hin durch die Gauen in Sturmeswettern. Daß Dein Name werde kund, erschienst Du vom Himmel im Erdenrund. Des Feindes Schaaren in des Schilf-

[1]) Aegypten. Vgl. S. 23, Anm 4.
[2]) Bezeichnung Aegyptens. Ps. 74, 14.

וּלְסוּף בַּסּוּף לְחֶמוֹ נִפַּצְתָּ. וְכָל־שְׁאוֹנוֹ בְּסַאסְּאָה לְחָצְתָּ.
וְעַל־הֶהָרִים קִפַּצְתָּ. וּלְיֵשַׁע עַמְּךָ יָצָאתָ. וְאוֹתָם בִּזְרוֹעַ
הוֹצֵאתָ. וְכָל־הֲמוֹנֵי חָם כְּחוֹחִים הִצַּתָּ. כִּי כְמִדָּתָם לָמוֹ
מָדַדְתָּ. וְכָל־הַיְקוּם בָּם לִמַּדְתָּ. וּכְמוֹ עִנּוּ עַם אֲשֶׁר
חָמַדְתָּ. בָּהּ בַּמִּדָּה אוֹתָם הִשְׁמַדְתָּ: הֵם שָׁפְכוּ כַּמַּיִם
דַּם עוֹלְלֵיהֶם. לָכֵן לְדָם נֶהֶפְכוּ נוֹלֵיהֶם: הֵם מְעָכוּם
לְמַעַן הַשְׁחִיתָם. לָכֵן עָלְתָה צְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתָם: הֵם
לְחָצוּם בֶּעָפָר וָחֹמֶר לִלְבֹּן לְבֵנִים. לָכֵן הוּמַר עֲפָרָם
לְכִנִּים: הֵם הֶגְלוּם לְהָבִיא חַיּוֹת לְהַצְדּאֹת. לָכֵן עָרֹב
בָּא כִּגְבוּלָם לְהַצְדּוֹת: הֵם הֶשִׁיתוּם כְּמוֹ חַלְלֵי־קֶבֶר.
לָכֵן חַיָּתָם סֻגְּרָה לַדֶּבֶר: הֵם אֲסָרוּם לְהָבִיא רְבוּעוֹת.
לָכֵן מַס חֲמוּדָם בַּאֲבַעְבֻּעוֹת: הֵם הֶעֱבִידוּם בְּחֹם וָנֶשֶׁף.
לָכֵן סִגַּר מִקְנֵיהֶם לַבָּרָד וְגַם רֶשֶׁף: הֵם גָּאוּ כְּמֶלֶךְ אֵין

meers Tiefen rollten, und dem prahlhaften Wesen ward Maß für Maß vergolten. Ueber ragende Höhen bist hin Du geeilt zu Deines Volkes Schutze unverweilt. Mit mächtigem Arm hast Du es hinausgezogen; die Schaaren Chams — wie Dorn an der Gluth verflogen Denn nach ihrem Maße hast Du ihnen gemessen; durch sie lernten alle Wesen es nie zu vergessen. Und wie Dein Volk, Dein theures, sie bedrängt, so Vernichtung auf sie sich niedersenkt[1]). Wie Wasser hatten sie vergossen ihrer Säuglinge Blut; so wandelten die Ströme sich in Blut. Sie hatten zermalmt sie vernichtend; aufstieg der Frosch, sie zu Grunde richtend. Aus Staub und Lehm mußten Jene Ziegel bereiten; darum wimmelte der Staub von Ungeziefer auf allen Seiten. Sie mußten Gewild fahn, um Jagden zu rüsten; so kam Gewild herbei, das Land zu verwüsten. Gleich den im Grabe Ruhenden hatten die Mizrajim sie preisgegeben; darum raffte die Seuche hin ihr Leben. Sie hatten der Liebe traulich Band gelöst; drum von Wunden zerstört ihr Leib verwest. Sie übten Frohnde bei Tagesgluth und Abendkühle; so raffte ihre Heerden Hagelschlag und Wetterschwüle. Sie sprachen höhnend: ‚Die Schaar ist gleich

[1]) Die zehn Plagen Aegyptens werden im Midrasch als Vergeltung der verübten Frevel, Maß für Maß, gedeutet.

לָאַרְבֶּה. לָכֵן לֹא־הָיָה כֵן אַרְבֶּה: הֵם הֶאֱפִילוּ כָּרָה כַשֶּׁמֶשׁ. לָכֵן חָשַׁךְ אוֹרָם לָאֱמֶשׁ: הֵם יָעֲצוּ לְאַבֵּד כֵּן בְּכוֹר. לָכֵן חֲצוֹת הַלַּיְלָה נָגַף־בָּם כָּל־בְּכוֹר: הֵם זָמְמוּ לְאַבְּדָם בַּמַּיִם. לָכֵן בָּאוּ כָאֵשׁ וּבַמָּיִם:

וְאַתָּה פָּסַחְתָּ בַּחֲצִי־לֵיל עַל־פְּתָחִים. בְּאָבְלָם וּבְחִי פְסָחִים. וּבְעֶצֶם הַיּוֹם הוֹצֵאתָם שְׂמֵחִים. לְעֵין פַּתְרָסִים וְכַסְלֻחִים. וְהֶצְתּוּ בְּקוֹצִים כְּסוּחִים. וְשׁוֹשַׁנִּים בִּלְקְטוּ מִבֵּין הַחוֹחִים. רֶנֶן וְהַלֵּל וְשִׁיר מְשׁוֹחֲחִים. רְנָנוֹת לְךָ מְשִׂיחִים. תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה פּוֹצְחִים: וְאַתָּה בְּשִׂמְחָתָם שָׂמַחְתָּ. וּבִישׁוּעָתָם נוֹשַׁעְתָּ. וּבְכָל־צָרָתָם צַרְתָּ. בְּכֵן קִצָּם קִצַּרְתָּ: וּכְמוֹ הָיוּ בֵּין הַחוֹחִים. לְנֶאֱמַן־בַּיִת נִגְלֵיתָ כַּסְּנֶה כְחוֹחִים: וּכְמוֹ לָחֲצוּ בִּלְבֵנִים וָחֹמֶר. כֵּן נִגְלֵיתָ בִּלְבְנַת־סַפִּיר בָּאֹמֶר: וּבְהוֹצִיאָתָם מִתַּחַת סִבְלוֹת. אִתָּם הוֹצֵאתָ מִסְּבָלוֹת: וּבְהוּבָאוּ בָבֶלָה. לְמַעֲנָם שִׁלַּחְתָּ בָבֶלָה: וּכְנָדוּ לְעֵילָם. כִּסְאֲךָ הוּשַׂם כְּעֵילָם: וּכְנָעוּ לְיָוָן. עוֹרַרְתָּ בּוֹא לְיָוָן: וּבִגְלוֹתָם לְשֵׂעִיר. אֵלַי קֹרֵא מִשֵּׂעִיר: וּבְשׁוּבָם מֵאֱדוֹם. אִתָּם תָּבֹא אָדוֹם. כָּאָמוּר מִי־זֶה בָּא מֵאֱדוֹם: וּבְבוֹאֲךָ לְדַלְתֵי לְבָנוֹן. אִתְּךָ יָבֹאוּ לַלְּבָנוֹן: כִּי מֵרֶחֶם אִתָּם נְשֵׂאתָ. וּמִבֶּטֶן אִתָּם הֶעֱמַסְתָּ. כְּרֵעִים וְאַחִים הֵם לְךָ הִתְאַמְתָּ. כִּרְדְתָּם לָחֶם עִמָּם רַדְתָּ. וְכָל־מַחֲנֶיךָ הוֹרַדְתָּ. וּבַעֲלוֹתָם אִתָּם עָלִיתָ. וְכָל־מְשָׁרְתֶיךָ הֶעֱלֵיתָ. וּבְצֵאתָם יָצָאתָ. וּבְעִנּוּיָם נִמְצֵאתָ. וּבִמְנוּחָם מְנוּחָה מָצָאתָ. וְצִבְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר בְּמַעְלָה הוֹצֵאתָ. לְהוֹדִיעָם כִּי בָמוֹ נִרְצֵיתָ. וּבִשְׁבִילָם גֵּיא וָדֹק יָצַרְתָּ. וּבְקִרְבָּם נִתְקַדַּשְׁתָּ. וְנִשְׂגַּבְתָּ וְנֶעֱרַצְתָּ. וְנִתְהַדַּרְתָּ

Digitized by Google

Heuschrecken führerlos'; drum wuchsen der Heuschrecken Schaaren zahllos. Sie hatten getrübt der Sonnenlautern [1]) Pracht; drum hüllet sich ihnen das Licht in Nacht. Sie wollten vertilgen Deinen Erstgebornen; drum rafft die Mitternacht hin ihre Erstgebornen. Und wie sie Alles vertilgen wollten durch Wasserfluth, kamen sie selber in Fluth und Gluth.

ואתה Und über ihre (Jisraels) Pfosten bist Du hingeschritten, da sie das Opfer begingen in der Nacht Mitten, und führtest hinaus an diesem Tag sie mit fröhlichem Sinn. Vor den Augen Mizrajims zogen sie hin, die wie Dorn an der Gluth hinschwanden, als aus Dornen gelöst die Rosen sie fanden. Und Lied und Lob und Preis Dir ließen sie klingen, Jubel zu Dir bringen, und Gesang und Preis sie Dir bringen, und Du hattest an ihrer Freude Theil, und in ihrem Heile ward Dir Heil[2]). Du littest mit ihnen Leid; drum kürztest Du die Leidenszeit Und wie unter Dorn und Gestrüpp sie litten, erschien Deinen Getreuen Dein Glanz in des Dornbusches Mitten; und wie Du aus dem Drange der Frohn sie gezogen, warst auch mit ihnen Du in die Freiheit gezogen. Und als nach Babel sie wurden hinabgeführt, hast Du zur Stätte Babel um sie erkürt; und als sie nach Elam [3]) geflüchtet, war Dein Thron in Elam aufgerichtet; da sie nach Jawan wurden verbannt, hast Du nach Jawan Dich gewandt; und als sie nach Seïr [4]) ins Elend gekommen, auch dort ward Deine Stimme rufend vernommen. Und wenn sie heimkehren aus Edoms Landen, erscheinst Du mit ihnen in Purpurgewanden, wie Dein Prophet [5]) gesprochen hat: „Wer ist's, der von Edom naht?" Und ziehst Du in Lebanons Pforten ein, sie kehren mit Dir zum Lebanon heim, weil seit ihrer Geburt Du sie liebend getragen hast, seit Urbeginn Dir eine theure Last. Dir sind sie verbunden als Genossen und Freund'. Als nach Cham sie zogen, warst Du ihnen vereint, und all Deine heiligen Schaaren in Deinem Gefolge waren; und als sie hinaufzogen, warst Du mit ihnen, und mit Dir zogen die Heere der Engel, die Dir dienen. Bei ihrem Ausgange zogest Du mit hinaus, wie Du mit ihnen gewesen in Drangsals Graus; und wo sie weilten in Frieden, war auch Dir die Ruhestatt beschieden. Deine Himmelsschaaren ließest mit Dir Du wallen, daß kund werd' an ihnen Dein Wohlgefallen, und daß um sie Himmel und Erde Du riefest ins Dasein. In ihrer Mitte geheiliget, ihnen wolltest Du nah sein, verherrlicht,

---

[1]) Symbolischer Name Jisraels nach dem H. L. 6, 10.

[2]) „Mit ihm bin Ich in der Bedrängniß" (Ps. 91, 15) wird hier in der weitesten Fassung nach dem Midrasch dahin ausgeführt, daß Gott selbst Jisraels Schicksale theilt.

[3]) Medien. [4]) Rom. [5]) Jes. 63, 1.

וְנִתְאַדַּרְתָּ. וְכִפְאֵר מַעְלָה פֵּאֲרָם אִמַּצְתָּ. וּכְשִׁירוֹת רוֹם שִׁירָתָם חָפַצְתָּ. וְכִקְדֻשַּׁת מָרוֹם קְדֻשָּׁתָם הֱיוֹת פָּצְתָּ. וּבְכִנּוּי שֵׁם גָּבֹהַּ שְׁמוֹתָם חָצַצְתָּ: אֵלִים כְּשֵׁם אֵלִים. אֱלֹהִים כְּשֵׁם אֱלֹהִים. בָּנִים כְּשֵׁם בָּנִים. מַחֲנוֹת כְּשֵׁם מַחֲנוֹת. שֵׁמוֹת כְּשֵׁם שֵׁמוֹת. מְחִיצוֹת כְּשֵׁם מְחִיצוֹת. אֵין כָּאֵל כְּשֵׁם מִיכָאֵל. גִּבּוֹרֵי אֵל כְּשֵׁם גַּבְרִיאֵל. בְּנֵי יַעֲקֹב כְּשֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. קְדוֹשׁ יַעֲקֹב כְּשֵׁם קְדוֹשׁ יַעֲקֹב. מְשַׁלְּשֵׁי קָדוֹשׁ כְּשֵׁם מְשַׁלְּשֵׁי קָדוֹשׁ:

כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר

ק״וח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ח' אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

geweiht, in Majestät und Heiligkeit, und schmücktest sie mit himmlischen Diademen, und wie der Engel Gesang ihr Lied Du willst vernehmen. Sie sollen den Himmlischen in Heiligkeit gleichen; drum gabst Du ihnen erhabene Namen als Ehrenzeichen. Fürsten und Himmelssöhne und Deine Kinder und Schaaren und Lager hast Du sie genannt. Die Namen des Volkes „ohne Gleichen", der „Gotteshelden", von den Engeln Michael und Gabriel[1]) melden; die „Heiligen Jaakobs", mahnend an den Heiligen Jaakobs, das Dreimalheilig Dir sie rufen, den Engeln gleich an Deines Thrones Stufen, —

ככתוב wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer ruft dem Andern zu und spricht:

קדוש (Gem.) Heilig, heilig, heilig ist der Herr der Heerschaaren; so weit die Erde, reicht seine Herrlichkeit.

אז Und mit gewaltigem, mächtig erbrausendem Halle lassen sie die Stimme vernehmen, sich erhebend den Serafim entgegen, die ihnen zurufen:

---

[1]) Anklänge an diese Engelnamen findet der Midrasch in Stellen, die von Jisrael reden, eben zur Bezeichnung des Volkes selbst. S. die Commentare.

ק״וח בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

ח׳ מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן: תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל־יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

ק״וח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדֹר וָדֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

ברוך (Gem.) Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen! — ein jeglicher von seiner Stätte aus.

ממקומך Aus Deiner Stätte, Du unser König! glänz' hervor und walte über uns, denn wir harren auf Dich, wenn Du wieder herrschen wirst in Zijon, bald in unseren Tagen für alle Zeit und Ewigkeit thronend. O werde erhoben und geheiliget in Deiner Stadt Jeruschalajim für alle Geschlechter und in alle Dauer der Zeiten! Und unsere Augen mögen schauen Dein Reich, wie das in den Sängen Deiner Verherrlichung gesprochene Wort lautet, durch David, Deinen frommen Gesalbten:

ימלך (Gem.) Der Ewige wird herrschen in alle Zeit, dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

לדר (Vorb.) In alle Geschlechter wollen wir verkünden Deine Größe und in alle Dauer der Zeiten Deine Weihe aussprechen, und Dein Preis, unser Gott, soll aus unserem Munde nie entweichen in alle Zeit und Ewigkeit; denn ein großer und heiliger Gott und König bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

Digitized by Google

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

ק׳ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר. יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר־פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

סדר הלל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת־הַהַלֵּל:

(קיג) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ:
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־
שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל־כָּל־
גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ
הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים
אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ:
מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה
הַלְלוּיָהּ:

(קיד) בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב
מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל
מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר:
הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן:
מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר:
הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן:
מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב:
הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

(קטו) לֹא לָנוּ יְיָ לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־
חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם:

Das Hallel.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns befohlen, das Hallel zu lesen.

הללויה (Psalm 113.) Hallelujah! Lobet, Knechte des Ewigen, lobet den Namen des Ewigen. Der Name des Ewigen sei gepriesen von nun an bis in Ewigkeit. Von Sonnenaufgang bis zu ihrem Niedergang wird gelobt der Name des Ewigen. Hoch über allen Völkern ist der Ewige, über den Himmeln seine Herrlichkeit. Wer ist gleich dem Ewigen, unserem Gotte, der so hoch thronet, der so tief herniederschaut, im Himmel und auf Erden? Er richtet empor aus dem Staube den Armen, aus dem Kothe erhöht Er den Dürftigen, daß Er ihn setze neben die Edlen, neben die Edlen seines Volkes; der bevölkert die Unfruchtbare im Hause: die Mutter der Kinder frohlocket. Hallelujah!

בצאת (Psalm 114.) Da Jisrael aus Mizrajim zog, das Haus Jaakobs aus dem Volke fremder Zunge, ward Jehudah zu seinem Heiligthume, Jisrael seine Herrschaft. Das Meer sah und floh, der Jarden wandte sich zurück, die Berge hüpften wie Widder, die Hügel wie junge Schafe. Was ist dir, o Meer, daß du fliehest? Jarden, daß du zurück dich wendest? ihr Berge, daß ihr hüpfet wie Widder? Hügel, wie junge Schafe? Vor dem Herrn erzittre, Erde! vor dem Gotte Jaakobs, der wandelt den Felsen in Wasserteiche, den Kiesel in Wasserquellen.

לא (Psalm 115.) Nicht uns, Ewiger! nicht uns, sondern Deinem Namen gieb Ehre, um Deiner Huld, um Deiner Treue willen. Warum sollen die Völker sprechen: Wo ist doch ihr Gott?

וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּייָ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַייָ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: יִרְאֵי יְיָ בִּטְחוּ בַייָ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא:

יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן: יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים: יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לַייָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַייָ וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם: לֹא־הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

(קטז) אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְיָ אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְיָ אֶקְרָא אָנָּה יְיָ מַלְּטָה נַפְשִׁי: חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר פְּתָאִים יְיָ דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

Und unser Gott ist im Himmel; Alles, was ihm gefällt, thut Er. Ihre Götzen sind Silber und Gold, Werk von Menschenhänden. Einen Mund haben sie und reden nicht, Augen und sehen nicht, Ohren und hören nicht, eine Nase und riechen nicht, haben Hände und tasten nicht, Füße und gehen nicht; sie geben keinen Laut mit ihrer Kehle. Ihnen gleich werden ihre Verfertiger, Jeglicher, der ihnen vertrauet. Jisrael, vertraue dem Ewigen! — ihr Beistand und ihr Schild ist Er. Haus Aharon, vertrauet dem Ewigen! — ihr Beistand und ihr Schild ist Er. Die ihr den Ewigen fürchtet, vertrauet dem Ewigen! — ihr Beistand und ihr Schild ist Er.

יי Der Ewige hat unser gedacht, Er segnet, segnet das Haus Jisrael, segnet das Haus Aharon, segnet die den Ewigen fürchten, die Kleinen sammt den Großen. Der Ewige möge hinzuthun zu euch, zu euch und zu euren Kindern. Gesegnet seid ihr dem Ewigen, dem Schöpfer des Himmels und der Erde. Die Himmel sind des Ewigen Himmel; die Erde hat Er gegeben den Menschenkindern. Nicht die Todten loben Jah, und Alle nicht, die sinken in Grabesstille. Aber wir preisen Jah von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

אהבתי (Psalm 116.) Ich liebe, denn der Ewige hört meine Stimme, mein Flehen. Denn Er neigte mir sein Ohr; lebenslang will ich ihn anrufen. Mich umfingen des Todes Bande, und Angst der Hölle traf mich, Noth und Kummer fand ich. So ruf' ich an den Namen des Ewigen: ach Ewiger, rette meine Seele! Gnädig ist der Ewige und gerecht, und unser Gott ein Erbarmer. Es hütet die Einfältigen der Ewige; elend war ich, und Er half mir aus. Kehre zurück, meine Seele, in deine Ruhe! denn der Ewige hat dir wohlgethan. Denn befreit hast Du meine Seele vom Tode, mein Auge von Thränen, meinen Fuß vom Sturze. Wandeln werd' ich vor dem Ewigen in den Landen des Lebens. Ich vertraue, wenn ich rede: ich bin sehr gebeugt. Ich sprach in meiner Verirrung: des Menschen Alles ist trügerisch!

מָה־אָשִׁיב לַיְיָ כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְיָ כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָםִ הַלְלוּיָהּ:

(קיז) הַלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים: כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

(קיח) הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יֹאמְרוּ נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחַבְיָהּ: יְיָ לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם:

Digitized by Google

מה Wie soll ich vergelten dem Ewigen all seine Wohlthaten gegen mich? Den Kelch des Heiles erheb' ich, und den Namen des Ewigen ruf' ich an. Meine Gelübde bezahle ich dem Ewigen im Angesicht seines ganzen Volkes. Theuer ist in den Augen des Ewigen das Sterben seiner Frommen. Ach Herr! denn mir, Deinem Knecht, mir, Deinem Knecht, Sohne Deiner Magd, hast Du meine Bande gelöst. Dir will ich opfern Opfer des Dankes, und den Namen des Ewigen ruf' ich an. Meine Gelübde bezahle ich dem Ewigen im Angesicht seines ganzen Volkes, in den Höfen des Hauses des Ewigen, in deiner Mitte, Jeruschalajim! Hallelujah!

הללו (Psalm 117.) Lobet den Ewigen, all ihr Völker! preiset ihn, alle Nationen! Denn mächtig über uns ist seine Huld, und die Treue des Ewigen ist ewiglich. Hallelujah!

(Vorbeter und Gemeinde abwechselnd:)

הודו (Psalm 118.) Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig,
denn ewiglich währt seine Huld.
Sprechen soll Jisrael: denn ewiglich währt seine Huld.
Sprechen soll das Haus Aharon: denn ewiglich währt seine Huld.
Sprechen sollen die den Ewigen
fürchten: denn ewiglich währt seine Huld.

מן המצר Aus der Enge rief ich Jah; mich erhörte im Geräumigen Jah. Der Ewige ist mit mir: ich fürchte nicht; was kann ein Mensch mir thun? Der Ewige ist mir unter meinen Helfern, und ich werde mich weiden an meinen Hassern. Besser ist es, sich bergen beim Ewigen, als auf Menschen vertrauen. Besser ist es, sich bergen beim Ewigen, als auf Edle vertrauen. Alle Völker haben mich umringt: im Namen des Ewigen raff' ich sie weg. Sie haben mich umringt, ja umzingelt: im Namen des Ewigen raff' ich sie weg. Sie haben mich umringt wie Bienen, sie verlöschen wie Dornenfeuer: im Namen des Ewigen

דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַייָ עֲזָרָנִי׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ
וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי
צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה
יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל׃ לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר
מַעֲשֵׂי יָהּ׃ יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃
פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ׃ זֶה־
הַשַּׁעַר לַייָ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃ אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי
וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ אודך אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃ אבן מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת
הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ׃ מאת זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה
יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃ זה

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא   אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא׃   אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא׃

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ׃ ברוך
אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת
הַמִּזְבֵּחַ׃ אל אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃
אלי הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הודו

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ. וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים
עֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ
וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־
שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ. כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר
כִּי מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ
מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת׃

קדיש שלם.

raff' ich sie weg. Stießest du mich auch zum Falle, stand der Ewige mir bei. Mein Sieg und Sang ist Jah, Er war meine Rettung. Stimme des Jubels und der Rettung erschallt in den Zelten der Gerechten: die Rechte des Ewigen schafft Macht. Die Rechte des Ewigen ist hoch gehoben, die Rechte des Ewigen schafft Macht. Ich sterbe nicht; nein, ich lebe und erzähle die Thaten Jahs. Züchtigen mag mich Jah, aber dem Tode giebt Er mich nicht hin. Oeffnet mir die Pforten des Heils! ich will durch sie eintreten, Jah preisen. Dies ist die Pforte des Ewigen! Gerechte treten da ein. Ich will Dich preisen, daß Du mich erhört und warst meine Rettung. Der Stein, den die Bauleute verwarfen, ist geworden zum Eckstein. Von dem Ewigen ist dies geschehen, das so wunderbar in unseren Augen. Diesen Tag hat der Ewige geschaffen: lasset uns jubeln und uns freuen an ihm!

(Vorb.)	(Gem.)
Ach Ewiger, gewähre Hülfe!	Ach Ewiger, gewähre Hülfe!
Ach Ewiger, gewähre Glück!	Ach Ewiger, gewähre Glück!

ברוך Gesegnet der da kommt im Namen des Ewigen! wir grüßen euch aus dem Hause des Ewigen. Ein Gott ist der Ewige und leuchtet uns. Bindet das Festthier mit Seilen an die Hörner des Altars. Mein Gott bist Du, den ich preise, mein Gott, den ich erhebe. Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig, denn ewiglich währt seine Huld.

יהללוך Mögen Dich preisen, Ewiger, unser Gott! all Deine Werke; und die Dir Geweihten, Frommen, die Deinen Willen vollbringen, und Dein ganzes Volk, das Haus Jisrael, mit Jubel mögen sie danken und benedeien, rühmen und preisen, erheben und verherrlichen, die Weihe und Herrschaft geben Deinem Namen, unser König! denn Dir zu danken ist süß, und Deinem Namen Lob zu singen ist schön. Denn von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott. Gelobt seist Du, Ewiger, König, gepriesen durch Lobgesänge!

סדר הוצאת ספר התורה.

(ברוב קהלות אשכנז מתחילין מיד ויהי בנסע.)

אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אַב הָרַחֲמִים. הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם: כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים:

פותחין ארון הקדש ומוציאין ב׳ ס״ת ואומרים:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר משֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְיָ מִירוּשָׁלָיִם:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

יְהוָה׀ יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה:

אין Keiner ist wie Du unter den Göttern, o Herr! und Nichts wie Deine Werke! Dein Reich ist ein Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Der Ewige ist Herrscher, der Ewige war Herrscher, der Ewige wird herrschen in alle Zeit und Ewigkeit. Der Ewige wird Macht verleihen seinem Volke; der Ewige segne sein Volk mit Frieden!

אב Vater des Erbarmens! erweise Zijon Güte in Deiner Huld, baue die Mauern Jeruschalajims. Denn auf Dich allein vertrauen wir, König, Gott, hoch und erhaben, Herr der Ewigkeiten!

(Beim Herausnehmen der Thorah:)

ויהי Und es geschah, wenn aufbrach die Bundeslade, da sprach Moscheh: Erhebe Dich, Ewiger! daß sich zerstreuen Deine Feinde, und flüchten, die Dich hassen, vor Deinem Angesichte. Denn von Zijon geht aus die Lehre und das Wort des Ewigen von Jeruschalajim.

ברוך Gelobt sei, der ertheilt hat die Lehre seinem Volke Jisrael in seiner Heiligkeit.

יי Ewiger! Ewiger! Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und reich an Huld und Treue, der bewahret Huld bis ins tausendste Geschlecht, der verzeihet Sünde, Missethat und Vergehen.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל־עוֹלָם. מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְהָפֵק
רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי וְזַכֵּנִי (וְאֶת־אִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי) לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. וּמַלְּטֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע. וְתֵן חֶלְקֵנוּ
בְּתוֹרָתֶךָ. וְזַכֵּנוּ שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ בְּתוֹכֵנוּ. וְהוֹפַע
עָלֵינוּ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה. וְיִתְקַיֵּם־בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב.
וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְיָ, רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה, רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה,
רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ: וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁאֶזְכֶּה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ
וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים לְפָנֶיךָ. וְקַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. כְּדֵי
שֶׁנִּזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים וּמִשָּׁעוֹת רָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת
לָבֹא לָעוֹלָם. וְהַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ · אָמֵן:

רבון Herr der Welt! erfülle meines Herzens Wünsche zum Segen und gewähre mein Verlangen und erfülle mir meine Bitte, und würdige mich und die Meinigen, Deinen Willen mit ganzem Herzen zu erfüllen, und bewahre mich vor dem sündigen Triebe, und laß Deine Lehre unser Theil sein. Würdige uns, daß Dein Gottesglanz über uns walte. Laß über uns strahlen den Geist der Weisheit und Einsicht, daß an uns sich erfülle das Prophetenwort: Und es wird auf ihm ruhen der Geist des Ewigen, der Geist der Weisheit und Einsicht, der Geist des Rathes und der Stärke, der Geist der Erkenntniß und Furcht des Ewigen. So möge es denn auch Dein Wohlgefallen sein, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott! daß ich so glücklich sein möge, das in Deinen Augen Gute zu vollbringen und auf den Wegen der Frommen vor Dir zu wandeln. Heilige uns durch Deine Gebote, daß wir theilhaft werden gesegneten und dauernden Lebens, des Lebens in einer künftigen Welt, und bewahr' uns vor bösen Handlungen und bösen Stunden, die heranstürmen in das Leben dieser Welt. Wer aber auf den Ewigen vertraut, Huld umringet ihn. Amen!

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: ג"פ

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא. בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם. וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְאַמְטוֹיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין: יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא. וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא. לְמִרְחַם עֲלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל־דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגֵידְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמֵּהּ דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל־עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא. וְלָא עַל בַּר־אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא. דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט. וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט. וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּי לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן: יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבִּי וּדְלִבָּא דְּכָל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

יהיו Mögen Dir wohlgefällig sein die Worte meines Mundes und das Sinnen meines Herzens, Ewiger, mein Hort und mein Erlöser!

ואני Und mein Gebet an Dich, o Ewiger, komme zur Gnadenzeit! O Gott, in der Fülle Deiner Gnade erhöre mich durch die treue Zuversicht Deines Heiles!

בריך Gelobt sei der Name des Weltenherrn, gelobt seiner Allmacht Krone und Stätte! Möge Deine Gnade sein mit Deinem Volke Jisrael in Ewigkeit, und die siegreiche Macht Deiner Rechten laß schauen Dein Volk in Deinem Heiligthume! Laß uns zuströmen den Segen Deiner Erleuchtung und nimm unser Gebet an in Liebe! Möge es Dein Wille sein, daß Du uns in Gnaden das Leben verlängerst, und laß mich meine Stelle haben in der Mitte der Frommen, daß Du Dich mein erbarmest, mich schützest und all die Meinigen und die Deinem Volke Jisrael angehören. Du ja speisest Alle und verpflegest Alle, Du der Herrscher über Alles, Du der herrschet über Könige, und die Herrschaft ist Dein. Ich stehe hier als Knecht des Heiligen, Hochgelobten. Vor ihm beuge ich mich und vor der Würde seiner Lehre zu jeglicher Zeit. Auf keinen Sterblichen verlasse ich mich, und auf Keinen, der Göttlichkeit sich zuspricht, lehne ich mich, — nur auf den Gott des Himmels, der da ist ein Gott in Wahrheit und dessen Lehre ist Wahrheit und dessen Propheten sind Wahrheit und der in reicher Fülle übt Thaten der Liebe und Wahrheit; auf ihn vertraue ich, und seinem Namen, dem heiligen und weihevollen, spende ich Loblieder. Möge es Dein Wille sein, daß Du öffnest mein Herz für die Lehre und erfüllest die Wünsche meines Herzens und des Herzens Deines ganzen Volkes Jisrael zum Guten, zum Leben und zum Frieden!

(ברוב קהלות אשכנז אין אומרים שמע ולא אחד.)

ח״וק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

ח וק אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קָדוֹשׁ שְׁמוֹ:

ח׳ גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

ק׳ לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא, שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַבְּרִיּוֹת אֱלוֹהַּ כָּל־הַנְּפָשׁוֹת. הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם: קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד: וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי: וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב. שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל־נָוֵהוּ כַּכָּתוּב. כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֶאֱמַר. וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל

שמע (Vorb. u. Gem.) Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen!

אחד (Vorb. u. Gem.) Einzig ist unser Gott, groß unser Herr, Heiliger sein Name!

גדלו (Vorb.) Erhebet den Ewigen mit mir! und seinen Namen wollen wir vereint verherrlichen.

לך (Gem.) Dein, o Ewiger, ist die Größe und die Stärke und die Herrlichkeit, die Macht und der Glanz, ja Dein Alles im Himmel und auf Erden. Dein, o Ewiger, ist die Herrschaft, und Du bist es, der sich erhebet über Alles als Haupt. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor dem Schemel seiner Füße! heilig ist Er. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seinem heiligen Berge; denn heilig ist der Ewige, unser Gott.

אב Der Vater des Erbarmens erbarme sich des Volkes, des von ihm geschützten, und gedenke des Bundes mit den urgewaltigen Ahnen, und rette

נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרַע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

בהגיע הש"ץ על הבימה מניח ס"הת על השלחן ופותח ואומר:

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ. וְנֹאמַר אָמֵן: הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ ותְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה. כֹּהֵן קְרָב. יַעֲמוֹד פלוני בר פלוני הכהן: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ:

קהל וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

העולה לתורה מברך.

בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

והעם עונים בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וחוזר המברך ב"י"ה"ל"ו

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

אחר הקריאה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן־לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

unsere Seelen vor bösen Stunden, und wende ab jede sündige Regung den von ihm Geschirmten, und begnadige uns zu steter Erhaltung, und erfülle unsere Wünsche in reichem Maße, in Heil und Erbarmen.

(Der zur Thorah Gerufene spricht:)

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך יי (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, für immer und ewig!

ברוך אתה Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns erkoren aus allen Völkern und uns ertheilt hat seine Lehre. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat!

(Nach der Vorlesung.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns ertheilt hat die Lehre der Wahrheit und das ewige Leben gepflanzt in unsere Mitte. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat!

קריאת התורה ליום שני של פסח.

קורין בפ' אמר (ויקרא כ"ב כ"ו — כ"ג מ"ד).

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז
כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי
וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיהוָה: וְשׁוֹר אוֹ־שֶׂה אֹתוֹ
וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד: וְכִי־תִזְבְּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה
לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ: בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ
מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה: וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֺתַי וַעֲשִׂיתֶם
אֹתָם אֲנִי יְהוָה: וְלֹא תְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם: הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: פ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ
אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדָי: שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

Vorlesung aus der Thorah.

(3. B. Mos. 22, 26 — 23, 44.)

וידבר Und der Ewige redete zu Moscheh also: Ein Stier oder ein Schaf oder eine Ziege nach der Geburt bleibe sieben Tage bei seiner Mutter, und vom achten Tage an und weiter wird es gnädig aufgenommen als Feueropfer für den Ewigen. Und Stier oder Schaf, es selbst und sein Junges, sollt ihr nicht schlachten an Einem Tage. Und so ihr opfert ein Dankopfer dem Ewigen, opfert es, daß es euch gnädig aufgenommen werde. An demselben Tage muß es aufgegessen werden; ihr dürft nichts davon übrig lassen bis zum Morgen. Ich bin der Ewige. Und beobachtet meine Gebote und thuet sie! Ich bin der Ewige. Und entweihet nicht meinen heiligen Namen, auf daß Ich geheiliget werde unter den Kindern Jisrael. Ich bin der Ewige, der euch heiligt, der euch herausgeführt aus dem Lande Mizrajim, euch ein Gott zu sein, Ich, der Ewige. — Und der Ewige redete zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisrael und sprich zu ihnen: Die Feste des Ewigen, die ihr verkünden sollt als heilige Berufung, meine Feste sind diese. Sechs Tage darf Arbeit verrichtet

שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּת
הִוא לַיהוָה בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: פ לוי אֵלֶּה מוֹעֲדֵי
יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם: בַּחֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבָּיִם פֶּסַח לַיהוָה:
וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת
יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה
לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: פ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת־
קְצִירָהּ וַהֲבֵאתֶם אֶת־עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן:
וְהֵנִיף אֶת־הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לִרְצֹנְכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת
יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן: וַעֲשִׂיתֶם בְּיוֹם הֲנִיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ
תָּמִים בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָה: וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת
בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ וְנִסְכֹּה* יַיִן רְבִיעִת
הַהִין: וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
עַד הֲבִיאֲכֶם אֶת־קָרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם
בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם: ס ישראל וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת
הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת
תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה: עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ
חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה: מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם
תָּבִיאוּ° | לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתַּיִם שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ
תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים לַיהוָה: וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם שִׁבְעַת

* וְנִסְכּוֹ קרי. ° תביאו אל"ף בדגש.

werden, und am siebenten Tage ist Sabbathfeier, heilige Berufung; keinerlei Arbeit dürft ihr verrichten: Sabbath ist dem Ewigen in all euren Wohnsitzen.

אלה Dies sind die Feste des Ewigen, heilige Berufungen, die ihr verkünden sollt zu ihrer Zeit. Im ersten Monat, am vierzehnten des Monats gegen Abend, ist Peßach dem Ewigen, und am funfzehnten Tage dieses Monats (beginnt) das Fest der ungesäuerten Brote dem Ewigen; sieben Tage sollt ihr ungesäuerte Brote essen. Am ersten Tage sei euch heilige Berufung; keinerlei Arbeitsverrichtung sollt ihr thun. Und ihr sollt darbringen ein Feueropfer dem Ewigen sieben Tage. Am siebenten Tage ist heilige Berufung; keinerlei Arbeitsverrichtung sollt ihr thun. — Und der Ewige redete zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisrael und sprich zu ihnen: So ihr in das Land kommet, das Ich euch geben werde und darin Ernte haltet, so bringt ein Omer von den Erstlingen eurer Ernte zu dem Priester. Und er schwinge das Omer vor dem Ewigen, daß es euch gnädig aufgenommen werde; den Tag nach der Feier soll es der Priester schwingen. Und opfert am Tage, da ihr das Omer schwinget, ein Schaf ohne Fehl, ein einjähriges, zum Ganzopfer dem Ewigen. Und das Speisopfer dazu: zwei Zehntel Kernmehl, eingerührt mit Oel, als Feuergabe dem Ewigen zum Wohlgeruch, und dazu das Trankopfer an Wein, ein Viertel Hin. Und Brot und geröstete Körner und frische Aehren dürft ihr nicht essen bis zu eben diesem Tage, bis ihr gebracht das Opfer eures Gottes: eine ewige Satzung für eure Geschlechter in all euren Wohnsitzen.

וספרתם Und ihr sollt zählen vom andern Tage nach der Feier an, von dem Tage, da ihr gebracht das Omer der Schwingung, daß es sieben volle Wochen seien. Bis zum andern Tage nach der siebenten Woche sollt ihr funfzig Tage zählen, und darbringen ein Speisopfer vom Neuen dem Ewigen. Aus euren Wohnsitzen sollt ihr bringen Brote zur Schwingung, zwei, aus zwei Zehnteln Kernmehl seien sie; gesäuert sollen sie gebacken werden, Erstlingsgaben dem Ewigen. Und bringet dar bei den Broten

כְּבָשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפַר בֶּן־בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם
שְׁנָיִם יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־
נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וַעֲשִׂיתֶם שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת וּשְׁנֵי
כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזֶבַח שְׁלָמִים׃ וְהֵנִיף הַכֹּהֵן ׀ אֹתָם
עַל לֶחֶם הַבִּכֻּרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁנֵי כְּבָשִׂים
קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַיהוָה לַכֹּהֵן׃ וּקְרָאתֶם בְּעֶצֶם ׀ הַיּוֹם הַזֶּה
מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
חֻקַּת עוֹלָם בְּכָל־מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם׃ וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־
קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא־תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ בְּקֻצְרֶךָ וְלֶקֶט
קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ פ רביעי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא־קֹדֶשׁ׃ כָּל־
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ ס
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ אַךְ בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
הַזֶּה יוֹם הַכִּפֻּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם
אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְכָל־מְלָאכָה
לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפֻּרִים הוּא לְכַפֵּר
עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא־
תְעֻנֶּה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ׃ וְכָל־הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהַאֲבַדְתִּי
אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ׃ כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ
חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן
הוּא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ
בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם׃ פ חמישי

Digitized by Google

sieben Schafe ohne Fehl, einjährige, und einen jungen Farren, und zwei Widder; sie seien Ganzopfer dem Ewigen, und ihre Speisopfer und ihre Trankofer, eine Feuergabe des Wohlgeruches dem Ewigen. Und bereitet einen Ziegenbock zur Sühne und zwei einjährige Schafe zum Mahlopfer. Und der Priester mache damit sammt den Broten der Erstlinge eine Schwingung vor dem Ewigen mit den zwei Schafen; heilig seien sie dem Ewigen für den Priester. Und ihr sollt verkünden an eben diesem Tage, heilige Berufung sei er euch; keinerlei Arbeitsverrichtung sollt ihr thun: eine ewige Satzung in all euren Wohnsitzen bei euren Geschlechtern. Und so ihr Ernte haltet in eurem Lande, sollst du nicht ganz abmähen das Ende deines Feldes bei deinem Ernten, und die Nachlese deiner Ernte sollst du nicht aufklauben: dem Armen und dem Fremdlinge sollst du es überlassen. Ich bin der Ewige, euer Gott.

וידבר Und der Ewige redete zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisrael also: Im siebenten Monate, am ersten des Monats, sei euch eine Feier, ein Gedächtniß (=Tag) des Posaunenschalls, heilige Berufung. Keinerlei Arbeitsverrichtung sollt ihr thun, und ihr sollt darbringen ein Feueropfer dem Ewigen. Und der Ewige redete zu Moscheh also: Jedoch am zehnten dieses siebenten Monats ist der Versöhnungstag, heilige Berufung sei er euch, und ihr sollt euch kasteien und darbringen ein Feueropfer dem Ewigen. Und keinerlei Verrichtung dürft ihr thun an eben diesem Tage; denn ein Tag der Versöhnung ist er, euch zu sühnen vor dem Ewigen, eurem Gott. Denn jegliche Person, die sich nicht kasteiet an eben diesem Tage, werde ausgerottet aus ihren Stämmen; und jegliche Person, die irgend eine Verrichtung thut an eben diesem Tage, diese Person werde Ich vertilgen aus der Mitte ihres Volkes. Keinerlei Verrichtung sollt ihr thun: eine ewige Satzung bei euren Geschlechtern in allen euern Wohnsitzen. Eine Sabbathfeier sei er euch, und ihr müßt euch kasteien; am neunten des Monats Abends, von Abend bis Abend sollt ihr eure Feier halten.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: שִׁבְעַת יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָכִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָה וּמִלְּבַד מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה: אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת־חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן: וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי־נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים: וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ: בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת: לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

מניחין ספר תורה שני אצל הראשון ואומרים ח"ק על שניהם ומגביהין וגוללין ס"ת שקראו בו ופותחין ספר תורה שני וקורין בו למפטיר בפרשת פינחס (במדבר כ ח ט"ז—כ"ה).

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים

וידבר Und der Ewige redete zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisrael also: Am funfzehnten Tage dieses siebenten Monats ist das Hüttenfest sieben Tage dem Ewigen. Am ersten Tage ist heilige Berufung, keinerlei Arbeitsverrichtung sollt ihr thun. Sieben Tage sollt ihr darbringen Feueropfer dem Ewigen; am achten Tage sei euch heilige Berufung, und ihr bringet dar ein Feueropfer dem Ewigen: es ist Festversammlung, keinerlei Arbeitsverrichtung sollt ihr thun. Dies sind die Feste des Ewigen, die heiligen Berufungen, die ihr verkünden sollt, darzubringen Feueropfer dem Ewigen, Ganzopfer und Speisopfer, Mahlopfer und Spenden, die Gebühr jeglichen Tages an seinem Tage. Außer den Sabbathen des Ewigen und außer euern Geschenken und außer all euern Gelübden und außer all euern freiwilligen Gaben, die ihr dem Ewigen gebet. Jedoch am funfzehnten Tage des siebenten Monats, da ihr einsammelt den Ertrag des Landes, sollt ihr festlich begehen das Fest des Ewigen sieben Tage; am ersten Tage ist eine Feier und am achten Tage eine Feier. Und nehmet euch am ersten Tage eine Frucht vom Baume Hadar, Palmzweige und Zweige vom Baume Aboth und Bachweiden, und freuet euch vor dem Ewigen, eurem Gott, sieben Tage. Und begehet es festlich als Fest des Ewigen sieben Tage im Jahre: eine ewige Satzung bei euren Geschlechtern; im siebenten Monat sollt ihr es festlich begehen. In Hütten sollt ihr wohnen sieben Tage; alle Eingebornen in Jisrael sollen wohnen in Hütten, damit es eure Geschlechter erfahren, daß Ich in Hütten habe wohnen lassen die Kinder Jisrael, da Ich sie herausgeführt aus dem Lande Mizrajim: Ich bin der Ewige, euer Gott. Und Moscheh sagte die Feste des Ewigen den Kindern Jisrael.

(4. Mos. 28, 16—25.)

ובחדש Und im ersten Monat, am vierzehnten Tage des Monats ist das Peßach dem Ewigen. Und am funfzehnten Tage dieses

מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה: כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ: וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

כשמגביהין ס״ת אומרים.

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה: עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

קודם קריאת ההפטרה יברך המפטיר ברכה זו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָהַצֶּדֶק:

Monats ist Fest; sieben Tage soll man ungesäuert Brot essen. Am ersten Tage ist heilige Berufung; keine Werkarbeit sollt ihr thun. Und sollet dem Ewigen ein Feueropfer, ein Ganzopfer darbringen: zwei junge Farren und einen Widder und sieben einjährige Schafe; ohne Fehl sollen sie euch sein. Und ihr Speisopfer, Kernmehl mit Oel eingerührt, drei Zehntel zu jedem Farren, und zwei Zehntel sollt ihr thun zu jedem Widder; je ein Zehntel sollst du thun zu einem Schaf von den sieben Schafen. Und einen Bock zum Sühnopfer, um euch zu sühnen. Außer dem Ganzopfer des Morgens, das ein beständiges Ganzopfer ist, sollt ihr dies opfern. So sollt ihr opfern täglich, sieben Tage lang, eine Speise des Feueropfers zum Wohlgeruch dem Ewigen; über das beständige Ganzopfer werde es geopfert und die Spende dazu. Und am siebenten Tage sollt ihr heilige Berufung haben; keine Werkarbeit sollt ihr thun.

(Wenn die Thorah erhoben wird, spricht die Gemeinde:)

וזאת Und das ist die Lehre, die Moscheh vorgelegt den Kindern Jisrael auf den Befehl des Ewigen durch Moscheh. Ein Baum des Lebens ist sie den an ihr Festhaltenden, und wer sie erfaßt, ist selig gepriesen. Ihre Wege sind Wege der Anmuth und all ihre Bahnen Frieden. Dauer der Tage ist in ihrer Rechten, in ihrer Linken Reichthum und Ehre. Der Ewige hat es gewollt um seiner Gerechtigkeit willen; Er erhebt die Lehre und verherrlicht sie.

(Segensspruch vor der Haftarah.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der erwählt hat die wahren Propheten und Wohlgefallen gefunden an ihren Worten, den in Wahrhaftigkeit gesprochenen. Gelobt seist Du, o Ewiger, der erkoren die Thorah und Moscheh, seinen Knecht, und Jisrael, sein Volk, und die Propheten der Treue und Wahrheit.

הפטרה ליום שני של פסח.

(מלכים ב׳ כ״ג א׳—ט׳ וכ״א—כ״ה·)

כאן מתחילין ברוב הקהלות·

וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיַּאַסְפוּ אֵלָיו כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ
יְהוּדָה וְכָל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים
וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּקְרָא
בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא
בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־הָעַמּוּד
וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית | לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחַר
יְהוָה וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְאֶת־עֵדְוֹתָיו וְאֶת־
חֻקֹּתָיו בְּכָל־לֵב וּבְכָל־נֶפֶשׁ לְהָקִים אֶת־דִּבְרֵי
הַבְּרִית הַזֹּאת הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה
וַיַּעֲמֹד כָּל־הָעָם בַּבְּרִית׃

Haftarah.

(2. Kön. 23, V. 1—9 und V. 21—25.)

וישלח Und der König sandte, daß sich zu ihm versammelten alle Aeltesten Jehudahs nnd Jeruschalajims. Und der König ging hinauf in das Haus des Ewigen, und alle Männer von Jehudah und alle Bewohner von Jeruschalajim mit ihm und die Priester und die Propheten nnd alles Volk von Klein bis Groß; und er las vor ihren Ohren alle Worte des Buches des Bundes, das gefunden worden im Hause des Ewigen. Und der König trat auf die Bühne und schloß den Bund vor dem Ewigen, nachzuwandeln dem Ewigen und zu wahren seiner Gebote und seiner Zeugnisse und seiner Satzungen mit ganzem Herzen und mit ganzer Seele, aufrecht zu halten alle Worte dieses Bundes, die geschrieben sind in diesem Buche. Und das ganze Volk trat in den Bund.

בקצת קהלות מתחילין כאן.

וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־
כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסַּף לְהוֹצִיא
מֵהֵיכַל יְהוָה אֵת כָּל־הַכֵּלִים הָעֲשׂוּיִם לַבַּעַל
וְלָאֲשֵׁרָה וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם וַיִּשְׂרְפֵם מִחוּץ
לִירוּשָׁלַםִ בְּשַׁדְמוֹת קִדְרוֹן וְנָשָׂא אֶת־עֲפָרָם
בֵּית־אֵל׃ וְהִשְׁבִּית אֶת־הַכְּמָרִים אֲשֶׁר נָתְנוּ
מַלְכֵי יְהוּדָה וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה
וּמְסִבֵּי יְרוּשָׁלִָם וְאֶת־הַמְקַטְּרִים לַבַּעַל
לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וְלַמַּזָּלוֹת וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם׃
וַיֹּצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה מִבֵּית יְהוָה מִחוּץ
לִירוּשָׁלַםִ אֶל־נַחַל קִדְרוֹן וַיִּשְׂרֹף אֹתָהּ בְּנַחַל
קִדְרוֹן וַיָּדֶק לְעָפָר וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרָהּ עַל־

(In einigen Gemeinden wird hier angefangen.)

ויצו Und der König gebot Chilkijahu, dem Hohenpriester, und den Priestern zweiten Ranges und den Thürhütern, hinauszuschaffen aus dem Tempel des Ewigen alle Geräthe, die gemacht waren für den Baal und die Ascherah und das ganze Heer des Himmels, und man verbrannte sie außerhalb Jeruschalajims in den Gefilden des Kidron und führte ihre Asche nach Beth-El. Und er schaffte ab die Götzenpriester, welche die Könige von Jehudah eingesetzt hatten, daß sie opferten auf den Höhen in den Städten von Jehudah und den Umgebungen von Jeruschalajim; so auch die dem Baal, der Sonne und dem Mond und den Planeten und dem ganzen Heere des Himmels räucherten. Und er schaffte die Ascherah hinaus aus dem Hause des Ewigen außerhalb Jeruschalajims an den Bach Kidron und verbrannte sie am Bache Kidron und zermalmte sie zu Staub und warf ihren Staub auf

קֶבֶר בְּנֵי הָעָם׃ וַיִּתֹּץ אֶת־בָּתֵּי הַקְּדֵשִׁים
אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר הַנָּשִׁים אֹרְגוֹת שָׁם
בָּתִּים לָאֲשֵׁרָה׃ וַיָּבֵא אֶת־כָּל־הַכֹּהֲנִים
מֵעָרֵי יְהוּדָה וַיְטַמֵּא אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר
קִטְּרוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים מִגֶּבַע עַד־בְּאֵר שָׁבַע
וְנָתַץ אֶת־בָּמוֹת הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר־פֶּתַח שַׁעַר
יְהוֹשֻׁעַ שַׂר־הָעִיר אֲשֶׁר־עַל־שְׂמֹאול אִישׁ
בְּשַׁעַר הָעִיר׃ אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת
אֶל־מִזְבַּח יְהוָה בִּירוּשָׁלָםִ כִּי אִם־אָכְלוּ
מַצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃
וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר עֲשׂוּ
פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל סֵפֶר
הַבְּרִית הַזֶּה׃ כִּי לֹא נַעֲשָׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה

die Grabstätte der Söhne des Volkes. Und er riß die Häuser der feilen Buben nieder, die im Hause des Ewigen waren, woselbst die Weiber Zelte webten der Ascherah. Und er ließ alle Priester kommen aus den Städten von Jehudah und verunreinigte die Höhen, woselbst die Priester geräuchert, von Geba bis Beër-Scheba; und riß die Höhen der Thore nieder, die am Eingang des Thores des Jehoschua, Obersten der Stadt, (und) die zur Linken am Stadtthor lagen. Doch durften die Priester der Höhen den Altar des Ewigen in Jeruschalajim nicht besteigen, sondern sie aßen Ungesäuertes unter ihren Brüdern.

ויצו Und der König gebot dem ganzen Volke also: Opfert das Peßach dem Ewigen, eurem Gott, wie geschrieben ist in diesem Buche des Bundes. Denn es ist nicht geopfert worden

מִימֵי הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכֹל
יְמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יְהוּדָה׃ כִּי אִם־
בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה
הַפֶּסַח הַזֶּה לַיהוָה בִּירוּשָׁלִָם׃ וְגַם אֶת־
הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־
הַגִּלֻּלִים וְאֵת כָּל־הַשִּׁקֻּצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאֶרֶץ
יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בִּעֵר יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן הָקִים
אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר
מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן בֵּית יְהוָה׃ וְכָמֹהוּ לֹא־
הָיָה לְפָנָיו מֶלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־יְהוָה בְּכָל־
לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ כְּכֹל תּוֹרַת
מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו לֹא־קָם כָּמֹהוּ׃

ein solches Peßach seit den Tagen der Richter, die Jisrael gerichtet, und in all den Tagen der Könige von Jisrael und der Könige von Jehudah. Sondern im achtzehnten Jahre des Königs Joschijahu wurde dieses Peßach geopfert dem Ewigen in Jeruschalajim. Und auch die Beschwörer und Weissager und die Therafim und die Götzen und all die Scheusale, die gesehen wurden im Lande Jehudah und in Jeruschalajim, räumte Joschijahu weg, damit er aufrecht erhielte die Worte der Lehre, die geschrieben waren in dem Buche, das Chilkijahu, der Priester, gefunden im Hause des Ewigen. Und seines Gleichen war vor ihm kein König, der zurückgekehrt wäre zum Ewigen mit seinem ganzen Herzen und mit seiner ganzen Seele und mit seinem ganzen Vermögen nach der ganzen Lehre Moschehs; auch nach ihm erstand nicht seines Gleichen.

אחר ההפטרה יברך המפטיר הברכות האחרונות.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים. צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנֶּאֱמָן. הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם. שֶׁכָּל־דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק: נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ. וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא־יָשׁוּב רֵיקָם. כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן (וְרַחֲמָן) אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל־צִיּוֹן. כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ. וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ. עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֶׁב זָר. וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד:

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל־הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ. יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

(Segenssprüche nach der Haftarah.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, Hort aller Ewigkeiten, gerecht in allen Zeiten, Du treuer Gott! der spricht und vollbringt, verheißt und erfüllt, deß jegliches Wort ist Wahrheit und Gerechtigkeit. Bewährt bist Du, Ewiger, unser Gott! bewährt Dein Wort, und nicht einer Deiner Aussprüche kehrt unerfüllt zurück; denn Du, o Gott und König, bist bewährt und barmherzig. Gelobt seist Du, Ewiger, o Gott, bewährt in all seinen Aussprüchen!

רחם Erbarme Dich über Zijon, — das ist ja die Stätte unseres Lebens, — und der Seelenbetrübten hilf auf bald in unseren Tagen. Gelobt seist Du, o Ewiger, der erfreut Zijon durch seine Kinder!

שמחנו Erfreue uns, Ewiger, unser Gott, durch Elijahu, den Propheten, Deinen Knecht, und durch das Reich des Hauses Davids, Deines Gesalbten! Möge er bald herbeikommen, und frohlocken unser Herz! Auf seinem Thron dann sitzet kein Fremder, und nicht werden fürder Andere in seine Herrlichkeit sich theilen. Denn bei Deinem heiligen Namen hast Du ihm geschworen, daß nicht verlöschen soll sein Licht in alle Zeit und Ewigkeit. Gelobt seist Du, o Ewiger, Schild des David!

על Für die Gotteslehre, den Gottesdienst und das Prophetenwort und für dieses Fest der ungesäuerten Brote, das Du uns gegeben, Ewiger, unser Gott! zur Freude und Wonne, zur Ehre und Verherrlichung, — für alles das, Ewiger, unser Gott! danken wir Dir und preisen Dich. Gebenedeiet sei Dein Name in dem Munde alles Lebenden beständig und in alle Zeit und Ewigkeit! Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt Jisrael und die Festzeiten.

Gebet für den Landesherrn.

הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים וּמֶמְשָׁלָה לַנְּסִיכִים. מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים. הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה. הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה. הוּא יְבָרֵךְ וְיִשְׁמוֹר וְיִנְצוֹר וְיַעֲזוֹר וִירוֹמֵם וִיגַדֵּל וִינַשֵּׂא לְמַעְלָה אֶת־אֲדֹנֵינוּ

הַמֶּלֶךְ הַקֵּיסָר

ווילהעלם הַשֵּׁנִי

וְאֶת־הַמַּלְכָּה הַקֵּיסָרִית הַגְּבִירָה

אויגוסטא ויקטאריא

וְאֶת הַקֵּיסָרִית פריעדריך

יָרוּם הוֹדָם: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יְחַיֵּם וְיִשְׁמְרֵם וּמִכָּל־צָרָה וְיָגוֹן וָנֶזֶק יַצִּילֵם וְיַדְבֵּר עַמִּים תַּחַת רַגְלֵי הַמֶּלֶךְ וְיַפִּיל שׂוֹנְאָיו לְפָנָיו וּבְכֹל אֲשֶׁר יִפְנֶה יַצְלִיחַ: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִתֵּן בְּלִבּוֹ וּבְלֵב כָּל־יוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו רַחֲמָנוּת לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִמָּנוּ וְעִם כָּל־יִשְׂרָאֵל. בְּיָמָיו וּבְיָמֵינוּ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל. וְכֵן יְהִי רָצוֹן. וְנֹאמַר אָמֵן:

Gebet für den Landesherrn.

Herr der Welt und König der Könige, der Du von Deinem Glanze hast mitgetheilt dem Sterblichen und dem Erdensohne von Deiner Macht, daß er in Recht und Redlichkeit schalte auf Erden, Frieden und Gerechtigkeit handhabe unter den Menschen! wir beten zu Dir um Deinen Schutz und Deine Gnade, um Deinen Segen und Beistand für unsern König und Herrn, den deutschen Kaiser,

Wilhelm den Zweiten.

Erhalte ihn in Kraft und Gesundheit, daß er lange und beglückt den Frieden und die Wohlfahrt seiner Völker wahre, daß er die Herrschaft, deren er waltet, ungetrübt und unverkümmert zum Heile seiner Nation führe! Gieb seinen Unternehmungen und jeglichem Beginnen zum Heile seines Reiches Förderung, Gedeihen und Fortgang, Ruhm und Herrlichkeit seiner Regierung, Blüthe und Wohlstand seinem Lande, daß es in immer erhöhetem Glanze strahle und in Macht und Würde sich erhebe.

Segne unsere erhabene Kaiserin und Königin

Augusta Victoria

an der Seite ihres erlauchten Gemahls, sowie die **Kaiserin Friedrich.**

Segne den Kronprinzen und alle Glieder des königlichen Hauses. Segne die Minister und Räthe und alle diejenigen, die durch Wort und Rath, Blüthe und Gedeihen im Vaterlande zu fördern berufen sind, daß sie in Einsicht und Wahrheit ihre Aufgabe zum Heile der Gesammtheit erfüllen. Segne die Väter und Vertreter dieser Stadt und gieb allen aus der Fülle Deiner Gnade Heil und Frieden. Halte fern von dieser Stadt und ihren Bewohnern wie von dem gesammten Vaterlande jedes Verderben und Weh, jede Störung und jedes Ungemach, Noth, Mangel und Krankheit, auf daß Segen und Wohlfahrt aller Orten herrsche und sich ausbreite. So sei es Dir wohlgefällig, Herr, in Deiner Gnade! **Amen!**

Digitized by Google

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

(קמה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

הש"ץ לוקח ס"ת בידו להוליכו מן הבימה ולהצניעו בהיכל ואומר:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ

(Der Vorbeter beim Zurücktragen der Thorah.)

יהללו Sie sollen loben des Ewigen Namen; denn erhaben ist sein Name allein.

(Gemeinde.)

הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־
חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃
(כד) לְדָוִד מִזְמוֹר לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי
בָהּ׃ כִּי הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃
מִי־יַעֲלֶה בְהַר יְיָ וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ נְקִי כַפַּיִם
וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע
לְמִרְמָה׃ יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃
זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים
רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי
זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ
שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

הודו (Gem.) Seine Majestät ist über Himmel und Erde. Und Er erhöht das Horn seines Volkes, Ruhm all seinen Frommen, den Kindern Jisrael, dem ihm nahen Volke. Hallelujah!

לדוד (Psalm 24.) Von David, ein Psalm. Des Ewigen ist die Erde und was sie füllet, das Erdenrund und seine Bewohner. Denn Er hat sie über Meeren gegründet und über Strömen sie befestigt. Wer gehet hinauf auf den Berg des Ewigen, und wer stehet auf seiner heiligen Stätte? Wer rein an Händen und lautern Herzens ist, der nicht nach Eitlem Verlangen trägt und nicht schwöret zum Truge. Er erhält Segen vom Ewigen und Hülfe vom Gotte seines Heils. Also ist das Geschlecht seiner Verehrer, die Dein Antlitz suchen, — Jaakob. Selah! — Erhebet, ihr Thore, eure Häupter! und raget empor, ewige Pforten! daß einziehe der König der Ehre. Wer ist er, der König der Ehre? Der Ewige, gewaltig und stark! der Ewige, ein Held des Krieges. Erhebet, ihr Thore, eure Häupter! erhebet sie, ewige Pforten! daß einziehe der König der Ehre. Wer ist er, der König der Ehre? Der Ewige der Heerschaaren, Er ist der König der Ehre. Selah!

כשמחזירין הספר אל תוך ההיכל אומרים ׃

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְהוָֹה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ קוּמָה יְהוָֹה לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָֹה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃

תפלת מוסף.

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר׃
זכר רחמיך ״ וחסדיך כי מעולם המה׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ

אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן׃

(Bei dem Zurückstellen der Thorah.)

ובנחה Und wenn sie (die Lade) sich niederließ, sprach er (Moscheh): Kehre ein, Ewiger, bei den Myriaden der Haufen Jisraels! — Erhebe Dich, Ewiger, zu Deiner Ruhestätte, Du und die Lade Deiner Herrlichkeit! Deine Priester legen Heil an und Deine Frommen jubeln. Um Davids, Deines Knechtes, willen, weise nicht ab das Angesicht Deines Gesalbten. — Denn gute Lehre gebe ich euch; meine Unterweisung verlasset nicht. Ein Baum des Lebens ist sie den an ihr Festhaltenden, und wer sie erfaßt, ist selig gepriesen. Ihre Wege sind Wege der Anmuth und all ihre Bahnen Frieden. Führe uns zurück, Ewiger, zu Dir, und wir wollen zurückkehren. Verjünge unsere Tage, wie vormals!

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אדני O Herr! öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer, Gewaltiger und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens willen, in Liebe. König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham!

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr! Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen, — der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt und die Kranken heilt, die Gefesselten löst und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten? und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt und sprossen lässet das Heil? Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen und uns geheiligt durch Deine Gebote und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe Festzeiten zur Freude, Feiertage zur Wonne, dieses Fest der ungesäuerten Brote, die Zeit unserer Befreiung, eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

ומפני Und um unserer Sünden willen sind wir verbannt aus unserem Lande und entfernt von unserem Boden, und wir können nicht hinaufziehen und erscheinen und uns bücken vor Dir, können nicht ausüben unsere gottesdienstlichen Pflichten in Deinem erwählten Hause, dem erhabenen heiligen Hause, darüber Dein Name genannt ist, wegen der Gewalt, die gegen Deinen Tempel feindlich sich gewandt. Laß es Dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, barmherziger König! daß Du Dich wieder erbarmest über uns und über Dein Heiligthum mit Deiner großen Barmherzigkeit und es bald erbauest und seine Herrlichkeit erhöhest. Unser Vater, unser König! Laß bald offenbar werden die Majestät Deines Waltens über uns, zeige Dich in Deinem Glanze und erhebe Dich über uns vor den Augen alles Lebenden, bringe heim unsere Zerstreuten aus der Mitte der Völker, und unsere Verstürmten sammle von den Enden der Erde! Und bringe uns nach Zijon, Deiner Stadt, in Jubel und nach Jeruschalajim, der Stätte Deines Heiligthums, in ewiger Freude!

Digitized by Google

לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת־מוּסַף יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ. טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ. וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם לְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם. וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת

Und dort wollen wir Dir darbringen unsre schuldigen Opfer, die täglichen nach ihrer Ordnung und die Mußafopfer nach ihrer Vorschrift. Und die Mußafopfer dieses Festes der ungesäuerten Brote wollen wir Dir zurüsten und darbringen in Liebe nach dem Gebote Deines Willens, wie Du uns vorgeschrieben in Deiner Lehre durch Moscheh, Deinen Diener, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt:

ובחדש Und im ersten Monat, am vierzehnten Tage des Monats, findet das Peßach für den Ewigen statt. Und am funfzehnten Tage dieses Monats ist Fest, sieben Tage sollen ungesäuerte Brote gegessen werden. Am ersten Tage ist heilige Berufnng; keine Werkarbeit darf verrichtet werden. Und ihr sollet darbringen ein Feueropfer, ein Ganzopfer dem Ewigen: Farren, junge Rinder, zwei, und einen Widder und sieben Lämmer, jährige; ohne Fehl sollen sie euch sein.

ומנחתם Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Schaf, und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, — und einen Bock zur Sühne und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, barmherziger König, erbarme Dich über uns! Allgütiger, der Gutes übt, lasse Dich von uns erflehen! O kehre zurück zu uns mit dem Walten Deines Erbarmens, um der Väter willen, die Deinen Willen gethan. Baue Dein Haus, wie im Anbeginn, und richte Dein Heiligthum auf seiner Stätte, und laß uns schauen seinen Bau und erfreu' uns mit seiner Wiederherstellung, und führe zurück die Priester zu ihrem Tempeldienst und die Leviten zu ihrem Gesang und Saitenspiel, und führe Jisrael zurück in seine Wohnstätten! Und dahin wollen wir hinaufziehen und erscheinen und uns bücken vor Dir an den drei Malen unserer Festfeier, wie es in Deiner Lehre heißt: „Dreimal im Jahr sollen erscheinen all deine Männlichen vor dem Antlitz des Ewigen, deines Gottes, an dem Ort, den Er erwählen wird, an dem Feste der ungesäuerten Brote und am Wochen- und Hüttenfeste, und nicht soll man

וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָֹה רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ

erscheinen leer vor dem Antlitze des Ewigen, — ein Jeglicher je mit der Spende seiner Hand, je nach dem Segen des Ewigen, deines Gottes, den Er dir gegönnet."

והשיאנו Und lasse uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott! den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du in Deiner Gnade uns zu segnen verheißen hast. Heilige uns durch Deine Gebote und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns mit Deinem Gute, erfreue uns mit Deinem Heile. Reinige unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen. Laß uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott! in Freude und Wonne Deine heiligen Festtage, daß sich Deiner freue Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiligt Jisrael und die Festzeiten.

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet, und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisraels und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

ותחזינה Und schauen mögen unsre Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon in Barmherzigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige, unser Gott und unserer Väter Gott, auf immer und ewig. Hort unsers Lebens, Schild unsers Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeigungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags, Allgütiger! denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer! denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König! beständig, auf immer und ewig. Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen

בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר־פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich! — Gelobt seist Du, Ewiger! Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön dankendes Bekenntniß abzulegen.

שים Laß Frieden, Heil und Segen, Gunst, Gnad' und Erbarmen kommen über uns und über ganz Jisrael, Dein Volk. Segne uns Alle, unser Vater, insgesammt mit dem Lichte Deines Antlitzes! Denn in dem Lichte Deines Angesichtes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott! die Lehre des Lebens und die Liebe zur Milde und Menschlichkeit, und Gerechtigkeit und Segen und Erbarmen und Leben und Frieden. Und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der segnet sein Volk Jisrael mit Frieden.

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen, und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen Alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre, und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und Erlöser! Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Jisrael. Darauf sprechet: Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! daß erbauet werde das Heiligthum bald in unseren Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil haben. Dort wollen wir Dir dienen in Ehrfurcht, wie in den Tagen der Vorwelt und in den Jahren der ältesten Zeiten.

חזרת התפלה לשליח צבור.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

Wiederholung der Tefillah durch den Vorbeter.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer, Gewaltiger und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens willen, in Liebe. König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham!

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr! Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen, — der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt und die Kranken heilt, die Gefesselten löst und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten? und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt und sprossen lässet das Heil? Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי־קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ. כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר

ק"וח **קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:**

חזן כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

ק"וח **בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:**

חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים וְיָחֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

ק"וח **שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:**

נעריצך Wir wollen Dich rühmen und Dir Heiligung widmen nach der Weise der heiligen Serafim, die Deinen Namen weihevoll erheben, wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer ruft dem Andern zu und spricht:

קדוש (Gem.) Heilig, heilig, heilig ist Gott der Heerschaaren; so weit die Erde, reicht seine Herrlichkeit.

כבודו Seiner Herrlichkeit voll ist die Welt; seine Diener fragen einer den andern: Wo ist der Ort seiner Herrlichkeit? — Die ihnen gegenüber Geschaarten antworten: „Gelobt sei —"

ברוך (Gem.) Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen! — ein jeglicher von seiner Stätte aus.

ממקומו Aus seiner geweihten Stätte wende Er sich in Erbarmen und begnadige das Volk derer, die als einig bekennen seinen Namen Abends und Morgens an jeglichem Tage beständig; zweimal in liebender Hingebung rufen sie: „Höre, Jisrael! —"

שמע (Gem.) Höre, Jisrael! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen!

ח׳ אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל־חָי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים.

ק״וח אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

ח׳ אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

ח׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר.

ק״וח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדֹר וָדֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אחד Einig ist Er, unser Gott, Er unser Vater, Er unser König, Er unser Retter, und Er wird uns vernehmen lassen in seiner Gnade den Ruf zum zweiten Male, sichtbarlich vor allen Lebenden: Ich will euer Gott sein!

אני (Gem.) Ich bin der Ewige, euer Gott!

אדיר O Herrlicher, Du von uns verherrlicht, Ewiger, unser Herr! wie herrlich ist Dein Name auf der ganzen Erde! Und es wird der Ewige König sein über die ganze Erde; an demselbigen Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name einzig.

ובדברי Und in Deinen heiligen Worten steht geschrieben also:

ימלך (Gem.) Der Ewige wird herrschen in alle Zeit, dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

לדר (Vorb.) In alle Geschlechter wollen wir verkünden Deine Größe und in alle Dauer der Zeiten Deine Weihe aussprechen, und Dein Preis, unser Gott, soll aus unserem Munde nie entweichen in alle Zeit und Ewigkeit; denn ein großer und heiliger Gott und Herr bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים

כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת־מוּסַף יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ. טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ. וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם לְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם. וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

קו"ח וְתֶעֱרַב לְפָנֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וּכְקָרְבָּן: אָנָּא רַחוּם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן (עִירֶךָ) וְסֵדֶר הָעֲבֹדָה לִירוּשָׁלָיִם: וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

ח' בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד:

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet, und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisraels und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

ותערב (Gem.) O laß Dir wohlgefallen unser Beten, wie Ganzopfer und Altargaben! O Erbarmer, in der Fülle Deiner Barmherzigkeit lasse zurückkehren Deinen Gottesglanz nach Zijon, Deiner Stadt, und die Ordnung des Tempeldienstes nach Jeruschalajim! Und unsere Augen mögen es sehen, wenn Du nach Zijon zurückkehrest in Barmherzigkeit! Und dort wollen wir in Ehrfurcht Dir dienen, wie in den Tagen der Vorwelt und den Jahren der Vorzeit.

ברוך (Vorb.) Gelobt sei Du, Ewiger, dem allein wir in Ehrfurcht dienen wollen.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

ק׳ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ח׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו הש״ץ בקול **כֹּהֲנִים** עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר:

אלהינו (Vorb.) **Unser Gott und unserer Väter Gott! Segne uns mit dem in Deiner Thorah geordneten dreifachen Segen, wie er durch Moscheh, Deinen Knecht, verzeichnet und durch den Mund Aharons und seiner Sprößlinge ist ausgesprochen worden, die Priester, Deine heilige Schaar.**

הכהנים מברכין

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל־אַהֲרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

הש"ץ מקרא

יְבָרֶכְךָ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יי יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

וְיִשְׁמְרֶךָ שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ:

כשהכהנים מנגנין וישמרך אומרים הקהל·

רִבּוֹנוֹ שֶׁל־עוֹלָם. אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ. חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה־הוּא: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיִּהְיוּ כָּל־חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה. בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלָי: אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם כַּחֲלוֹמוֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כְּחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֵחָלְיוֹ וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְמֵי מָרָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל־יְדֵי אֱלִישָׁע. וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת־קִלְלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מִקְּלָלָה לִבְרָכָה כֵּן תַּהֲפֹךְ כָּל־חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְחָנֵּנִי וְתִרְצֵנִי: אָמֵן:

ברוך (Die Priester:) Gelobt sei Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns mit der Weihe Aharons geheiligt und uns geboten hat, sein Volk Jisrael in Liebe zu segnen!

Es segne dich — Es segne dich der Ewige von Zijon aus, der Schöpfer des Himmels und der Erden!

Der Ewige — Ewiger, unser Herr! wie herrlich ist Dein Name auf der ganzen Erde!

Und behüte dich! — Behüte mich, o Gott! denn auf Dich vertrau' ich. —

יָאֵר אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

יְיָ יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת:

פָּנָיו פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי:

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

וִיחֻנֶּךָּ הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי
שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְיָ אֱלֹהֵינוּ
עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: רבונו של עולם.

יִשָּׂא יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:
(וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:)

יְיָ יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף־
יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:

פָּנָיו אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה־אֵלַי
אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי:

Es lasse leuchten — Gott begnad' uns und segne uns, lasse leuchten sein Antlitz mit uns! Selah.

Der Ewige — Ewiger, Ewiger! Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und reich an Huld und Treue!

Sein Antlitz — Wende Dich zu mir und begnade mich; denn einsam und bedrängt bin ich.

Zu dir — Zu Dir, Ewiger, will ich meine Seele erheben!

Und begnade dich! — Sieh, wie der Knechte Augen auf des Herrn Hand, wie der Magd Augen auf der Gebieterin Hand, so sind unsere Augen gerichtet auf den Ewigen, unsern Gott, bis Er uns begnadigt.—

Es wende — Er empfängt Segen vom Ewigen und Huld vom Gotte seines Heils.

Der Ewige — Ewiger, begnad' uns! auf Dich hoffen wir. Sei ihr Arm an jeglichem Morgen und unsere Hülfe zur Zeit der Bedrängniß.

Sein Antlitz — Verbirg Dein Antlitz nicht vor mir am Tage, da ich bedrängt bin. Neige mir Dein Ohr am Tage, da ich rufe; eilig erhöre mich!

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃

וְיָשֵׂם וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם׃

לְךָ לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ׃

שָׁלוֹם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו׃

ק׳ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן קְדֻשַּׁת חֲסָדֶיךָ וְגֹדֶל רַחֲמֶיךָ וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא הַיּוֹצֵא מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו עַם קְדוֹשֶׁיךָ. שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי תָּמִיד כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ. וְתִתֶּן־לִי וּלְכָל־נַפְשׁוֹת בֵּיתִי מְזוֹנוֹתֵינוּ וּפַרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח וְלֹא בְצִמְצוּם בְּהֶתֵּר וְלֹא בְאִסּוּר בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר מִתַּחַת

Zu dir — Zu Dir erheb' ich mein Auge, o Du im Himmel Thronender!

Und gebe — Und sie sollen meinem Namen den Ausspruch geben über die Kinder Jisrael, und Ich werde sie segnen.

Dir — Dir, Ewiger! gehört die Größe und Stärke und Glanz und Sieg und Majestät, denn Alles im Himmel und auf Erden ist Dein; Dein, Ewiger, die Herrschaft, und Du erhebst Dich über Alles als Haupt.

Frieden! — Frieden, Frieden mit dem Nahen und Fernen, spricht der Ewige, und Ich heile ihn.

יהי (Gem.) Sei es Dir wohlgefällig, Ewiger, mein Gott und meiner Väter Gott! daß Du um Deiner Heiligkeit und Gnade und großen Barmherzigkeit willen, so wie um Deines erhabenen und hochheiligen Namens willen, wie er in dem Priestersegen gesprochen wurde aus dem Munde Aharons und seiner Sprößlinge, der Dir geweihten Schaar, — daß Du mir nahe seiest, wenn ich Dich rufe, und mein brünstig Gebet stets erhörest, wie Du das Flehen Jaakobs, des Untadligen, vernommen. Und mögest Du mir geben und allen Gliedern meines Hauses unsere Nahrung und Verpflegung, reichlich, nicht bedrängt, auf erlaubtem, nicht verbotenem Wege, in Gemächlichkeit, ohne Kummer, aus Deiner mildspendenden Hand,

יִרְדֵּךְ הַרְחָבָה כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ. וְתִתְּנֵנוּ
לְאַהֲבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ. וְיִהְיוּ דְבָרַי נִשְׁמָעִים
לַעֲבוֹדָתֶךָ. כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ אֶת־יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ
וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאָיו. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְאוֹת לְטוֹבָה וְתַצְלִיחֵנִי בִּדְרָכָי.
וְתֵן בְּלִבִּי בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ
וְסוֹדוֹתֶיהָ. וְתַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְתַאֲרִיךְ יָמַי
(וִימֵי אָבִי וְאִמִּי) (וִימֵי אִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי)
בְּטוֹב וּבִנְעִימוֹת בְּרָב־עֹז וְשָׁלוֹם. אָמֵן סֶלָה:

ויכוין לסיים עם הכהנים כדי שיענו הקהל אמן.

ק׳ אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה. אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

(הכהנים מחזירים פניהם כלפי ההיכל ואומרים.

רִבּוֹן הָעוֹלָם. עָשִׂינוּ מַה־שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ. אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

wie Du Nahrung in Fülle und Gewand zur Umhüllung gegeben dem Jaakob, unserem Ahn. Und lasse uns Liebe, Gunst und Gefallen finden in Deinen Augen und in den Augen Aller, die uns sehen, und vernimm unsere Worte, wenn wir Dich anbeten, wie Du den Josef, Deinen Frommen, anmuthig und in Gunst und wohlgefällig erscheinen ließest vor Dir und Allen, die ihn sahen. Und erweise mir Deine Gnade und wundervolle Führung in Liebes- und Huldzeichen. Verleihe meinem Herzen Einsicht, all die Worte Deiner Lehre zu verstehen und zu halten und den in ihr verborgenen Sinn, und bewahre mich vor Fehltritten, und läutere meine Gedanken und meinen Sinn für Deinen Dienst, und verlängere meine Tage und die meiner Angehörigen (meines Vaters, meiner Mutter, Frau, Söhne, Töchter) in Glück und Annehmlichkeit, in Lebenskraft und Frieden!

אדיר Mächtiger in den Höhen, thronend in Allmacht! Du bist der Friede und Dein Name Frieden. Sei es Dir wohlgefällig, daß Du walten lassest über uns und über Dein ganzes Volk Jisrael Leben und Segen zu bleibendem Friedensbesitze!

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר־פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

ועתה יגדל נא כח ארני כאשר דברת לאמר:
זכר רחמיך ״ וחסדיך כי מעולם המה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ

אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי־בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

Digitized by Google

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵינוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵינוּ. מִי כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ. בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת. הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן וְהַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מוֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר. וְקִלּוּפָה שְׁלשָׁה. וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע (הַקָּב). מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא. רַבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא. וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. וְאִם חִסַּר אֶחָד מִכָּל־סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה: יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים,

לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ:

בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים,

גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ:

בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים.

אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט:

בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים,

אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ:

בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים,

הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:

בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים,

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט:

בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים,

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת:

מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא. לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם: שֶׁנֶּאֱמַר. וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל־תִּקְרָא בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ. לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

Digitized by Google

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ. וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: קדיש יתום.

שיר היחוד, שיר הכבוד אונד מזמור של יום זיעהע אים אנהאנגע. אחר שיר של יום נוהגין בהרבה קהלות לומר מזמור קל"ו הודו ליי כי־טוב תמצאנו לעיל עמוד 66.

Das Minchah-Gebet S. 200.

עלינו Uns liegt es ob, zu verherrlichen den Herrn des Alls, die Ehre zu geben dem Schöpfer der Welt, daß Er uns nicht hat sein lassen wie die Völker der Erde und uns nicht gleichgestellt den Geschlechtern des Erdbodens, daß Er unser Theil nicht gleich gemacht dem ihren und unser Loos dem ihrer Schaaren. Wir beugen das Knie und bücken uns und bekennen vor dem Könige, dem Weltenkönige, dem Heiligen, gelobt sei Er! daß Er ausgespannt die Himmel und gegründet die Erde, und seiner Herrlichkeit Sitz ist im Himmel droben und der Thron seiner Allmacht in den höchsten Höhen. Er ist unser Gott, Keiner sonst; in Wahrheit Er unser König, Niemand außer ihm, wie geschrieben steht in seiner Lehre: „Und du sollst heut erkennen und es dir zu Gemüthe führen, daß der Ewige der wahre Gott ist im Himmel oben und auf der Erde hienieden, Keiner sonst!"

על Darum hoffen wir auf Dich, Ewiger, unser Gott! bald zu schauen den Glanz Deiner Allmacht, daß Du wegräumest die Götzen von der Erde und all die eitlen Wahngebilde gänzlich tilgest, aufzurichten die Welt durch das Walten des Allmächtigen, und daß alle Fleischgebornen anrufen Deinen Namen, Dir zuzuwenden all die Frevler der Erde, daß erkennen und einsehen alle Bewohner des Erdenrundes, daß Dir sich beugen müsse jedes Knie, schwören müsse jegliche Zunge. Vor Dir, o Ewiger, unser Gott! müssen sie niederknieen und hinsinken und der Herrlichkeit Deines Namens den Preis bringen und sie Alle auf sich nehmen das Joch Deiner Herrschaft, daß Du über sie herrschest bald, auf immer und ewig. Denn Dein ist die Herrschaft, und in ewige Zeiten wirst Du in Ehren walten, wie geschrieben steht in Deiner Lehre: „Der Ewige wird herrschen auf immer und ewig." Und es heißt: „Und der Ewige wird König sein über die ganze Erde; an jenem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name einzig."

Gebetordnung für die Mittelfeiertage des Peßachfestes.

בחול המועד שחרית מהפללים כסדר חול (אם לא כשחל בשבת). רק אין אומרים מזמור לתודה. בתפלת שמונה עשרה אומרים יעלה ויבא בעבודה והש"ץ חוזר התפלה. חולצין התפלין וקורין הלל כדלוג. והש"ץ אומר קדיש שלם. מוציאים ב' ספרי תורה וקורין בראשון ג' גברי ובשני קורין רביעי בפרשת פינחס (במדבר כ"ח י"ט—כ"ה). חצי קדיש. מחזירין ס"ת להיכל ואומרים אשרי ובא לציון. חצי קדיש. אחר כך מהפללים תפלת מוסף של יום טוב עם פסוק של קרבן מוסף והקרבתם. הש"ץ חוזר התפלה ואומר קדושת נקדש כמו בתפלת שחרית וגומר הסדר כדרכו. עלינו, שיר היחוד, שיר הכבוד, מזמור של יום. ובהרבה קהלות נוהגין לומר עוד ביום ג' של פסח מזמור ע"ח, ביום ד' מזמור ק"ו, ביום ה' מזמור ק"ז, ביום ו' מזמור קל"ה.

וזה חלוף הקריאה לימי חול המועד של פסח.

ביום א' דחול המועד (י"ז ניסן) קורין בפ' בא (שמות י"ג א'—ט"ז). ואם הוא שבת קורין בפ' כי תשא (שמות ל"ג י"ב—ל"ד כ"ו).

ביום ב' דחול המועד (י"ח ניסן) קורין בפרשת משפטים (שמות כ"ב כ"ד—כ"ג י"ט). ואם חל בראשון בשבת קורין בפ' בא של יום א' דחול המועד.

ביום ג' דחול המועד (י"ט ניסן) קורין בפ' כי תשא (שמות ל"ד א'—כ"ו). ואם הוא שבת מתחילין שם ל"ג י"ב. ואם הוא בשני בשבת קורין בפ' משפטים של יום ב' דחול המועד.

ביום ד' דחול המועד (כ' ניסן) קורין בפ' בהעלתך (במדבר ט' א'—י"ד).

סדר שבת וחול המועד של פסח תמצא במחזור חלק שמיני.

Digitized by Google

שִׁיר הַיִחוּד לְיוֹם רִאשׁוֹן.

אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי. הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה אֹתִי מֵעוֹדִי:
עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הֶחֱזַקְתָּ בְּיָדִי. חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי:
בָּרוּךְ יְיָ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ. כִּי עַל־עַבְדּוֹ הִפְלִיא חַסְדּוֹ:
אֱלֹהֵי מָרוֹם בַּמָּה אֲקַדֵּם. וּבַמָּה אִכַּף לֵאלֹהֵי קֶדֶם:
אִלּוּ הָרִים לְמַעֲרָכָה. וְכָל־עֲצֵי לְבָנוֹן כַּכֹּל עֲרוּכָה:
וְאִם כָּל־בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת קְרוּצִים. נְתָחִים עֲרוּכִים עַל־הָעֵצִים:
וְאַף זָוִיּוֹת מִזְבֵּחַ מְכוּסִים. דָּם כְּמֵימֵי לַיָּם מְכַסִּים:
וְכַחוֹל סֹלֶת דָּשֵׁן וְשָׁמֵן. בָּלוּל בִּרְבָבוֹת נַחֲלֵי־שָׁמֶן:
וּלְאַזְכָּרָה לְבוֹנָה וְסַמִּים. וְלִקְטֹרֶת כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים:
(וְאִלּוּ נֵרוֹת עַל־הַמְּנוֹרוֹת. יִהְיוּ מְאִירִים כִּשְׁנֵי הַמְּאֹרֹת:)
(וּכְהַרְרֵי־אֵל לֶחֶם הַפָּנִים. עַל־שֻׁלְחָנוֹת עֲרוּכִים כִּפְנִים:)
וְיַיִן כִּמְטַר הַשָּׁמַיִם. וְשֵׁכָר לְנֶסֶךְ כְּעֵינוֹת מָיִם:
וְאִלּוּ כָּל־בְּנֵי אָדָם כֹּהֲנִים. לְוִיִּם מְשׁוֹרְרִים כִּכְנַף רְנָנִים:
וְכָל־עֲצֵי עֵדֶן וְכָל־עֲצֵי יְעָרִים. כִּנּוֹרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים:
וְכָל־בְּנֵי אֱלֹהִים כְּקוֹל תְּרוּעָתָם. וְהַכּוֹכָבִים מִמְּסִלּוֹתָם:
וְכָל־הַלְּבָנוֹן וְחַיָּה כֻלָּהּ. אֵין דֵּי בָעֵר וְאֵין דֵּי עוֹלָה:
הֵן בְּכָל־אֵלֶּה אֵין דֵּי לַעֲבוֹד. וְאֵין דֵּי לְקַדֵּם אֵל הַכָּבוֹד:
כִּי נִכְבַּדְתָּ מְאֹד מַלְכֵּנוּ. וּבַמֶּה נִכַּף לַאֲדֹנֵינוּ:
אָמְנָם לֹא־יוּכְלוּ כַּבְּדֶךָ   כָּל־חַי אַף כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ:
וַאֲנִי נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים. נִמְאָס בְּעֵינַי וּשְׁפַל אֲנָשִׁים:
וְאֵין לְעַבְדְּךָ כֹּל לְכַבְּדֶךָ. לְהָשִׁיב לְךָ גְּמוּל עַל חֲסָדֶיךָ:
כִּי הִרְבֵּיתָ טוֹבוֹת אֵלָי. כִּי הִגְדַּלְתָּ חַסְדְּךָ עָלָי:
וְרֹב שִׁלּוּמִים לְךָ חִיַּבְתַּנִי. כִּי עָשִׂיתָ טוֹבוֹת אִתִּי:
וְלֹא חִיַּבְתָּ לִי גְּמוּלֶךָ. כָּל־טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ:
עַל הַטּוֹבוֹת לֹא עֲבַדְתִּיךָ. אַחַת לְרִבּוֹא לֹא גְמַלְתִּיךָ:
אִם־אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה־נָּא כְּמוֹ. לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת לָמוֹ·

Digitized by Google

וּמָה־אָשִׁיב לְךָ וְהַכֹּל שֶׁלָּךְ. לְךָ שָׁמַיִם אַף־אֶרֶץ לָךְ:
יַמִּים וְכָל־אֲשֶׁר־בָּם בְּיָדֶךָ. וְכֻלָּם יִשְׂבְּעוּן מִיָּדֶךָ:
וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאנֶךָ. וַחֲפֵצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ:
וְאֵיךְ נַעֲבֹד וְאֵין לְאֵל יָדֵנוּ. וְלִשְׂרֵפַת אֵשׁ בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ:
וְאֵיךְ נַעֲבֹד וְאֵין זֶבַח וּמִנְחָה. כִּי לֹא־בָאנוּ אֶל־הַמְּנוּחָה:
וּמַיִם אַיִן לְהַעֲבִיר טֻמְאָה. וַאֲנַחְנוּ עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה:
שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אֲמָרֶיךָ. וַאֲנִי בָאתִי בִּדְבָרֶיךָ:
כִּי כָתוּב לֹא עַל־זְבָחֶיךָ וְעוֹלֹתֶיךָ אוֹכִיחֶךָ:
עַל־דְּבַר זֶבַח וְעוֹלֹתֵיכֶם. לֹא צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם:
מָה־שָּׁאַלְתִּי וּמָה־דָּרַשְׁתִּי מִמְּךָ כִּי אִם־לְיִרְאָה אֹתִי:
לַעֲבֹד בְּשִׂמְחָה וּבְלֵבָב טוֹב. הִנֵּה שְׁמֹעַ מִזֶּבַח טוֹב.
וְלֵב נִשְׁבָּר מִמִּנְחָה טְהוֹרָה. זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה:
זֶבַח וּמִנְחָה לֹא חָפַצְתָּ. חַטָּאת וְעוֹלָה לֹא שָׁאָלְתָּ:
מִזְבֵּחַ אֶבְנֶה בְּשִׁבְרוֹן לִבִּי. וַאֲשַׁבְּרָה אַף־רוּחִי בְּקִרְבִּי:
רוּם לֵב אַשְׁפִּיל וְאֶת־רוּם עֵינַי. וְאֶקְרַע לְבָבִי לְמַעַן אֲדֹנָי:
שִׁבְרֵי רוּחִי הֵם זְבָחֶיךָ. יַעֲלוּ לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחֶךָ:
וְאַשְׁמִיעַ בְּקוֹל הוֹדְיוֹתֶיךָ. וַאֲסַפְּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ:
אֲשֶׁר יָדְעָה נַפְשִׁי אַחְקִירָה. אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹת וַאֲדַבֵּרָה:
וּמָה אֶעֱרוֹךְ וְלֹא יָדַעְתִּי מָה. הֲיָכֹל אוּכַל דַּבֵּר מְאוּמָה:
כִּי אֵין חֵקֶר לִגְדֻלָּתוֹ. וְגַם אֵין מִסְפָּר לִתְבוּנָתוֹ:
חֲכַם לֵבָב הוּא מִי כָמֹהוּ. שַׂגִּיא כֹחַ לֹא־מְצָאנֻהוּ:
עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְרַב נוֹרָאוֹת. גָּדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת:
עַד־אֵין מִסְפָּר וְעַד־אֵין חֵקֶר. וְלֹא נוֹדַע כִּי לֹא יֵחָקֵר:
אֵיזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִידֶךָ. וְאֵי־זֶה פֶּה אֲשֶׁר יַגִּידֶךָ:
חַי לֹא רָאֲךָ וְלֵב לֹא יְדָעֶךָ. וְאֵי־זֶה שֶׁבַח אֲשֶׁר יְצִיעֶךָ:
גַּם מְשָׁרְתֶיךָ לֹא רָאוּךָ. וְכָל־חַכְמֵי־לֵב לֹא מְצָאוּךָ:

Digitized by Google

אַתָּה לְבַדְּךָ מַכִּיר שִׁבְחֶךָ. וְאֵין זוּלָתְךָ יוֹדֵעַ כֹּחֶךָ:
וְאֵין יוֹדֵעַ בִּלְעָדֶיךָ שְׁבָחוֹת רְאוּיוֹת לִכְבוֹדֶךָ.
עַל־כֵּן תְּבֹרַךְ כָּרָאוּי לָךְ. כְּפִי קָדְשְׁךָ כְבוֹדְךָ וְגָדְלָךְ.
וּמִפִּי הַכֹּל בְּכָל־אֱיָלוּתָם. כְּפִי מַדָּע אֲשֶׁר אַתָּה חֲנַנְתָּם:
יוֹדוּ פִלְאֲךָ הַשָּׁמַיִם. וִיאַדְּרוּךָ קוֹלוֹת מַיִם:
וְיָרִיעוּ לְךָ כָּל־הָאָרֶץ. יוֹדוּךָ כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ:
אַף יוֹדוּךָ כָּל־הָעַמִּים. וִישַׁבְּחוּךָ כָּל־הָאֻמִּים:
כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב עֲבָדֶיךָ. כִּי עֲלֵיהֶם גָּבְרוּ חֲסָדֶיךָ:
אֶת־שֵׁם יְיָ יְהַלְלוּ כֻלָּם. אֵל אֱלֹהִים אֱמֶת וּמֶלֶךְ עוֹלָם:

ברוך אתה יחיד ומיוחד ה' אחד ושמו אחד:

ליום שני.

וַאֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ. אֲדַבֵּר אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹתֶיךָ:
דַּרְכֵי שִׁבְחֲךָ קְצָתָם אֲסַפְּרָה. מַעֲשֶׂיךָ מַה־נּוֹרָא אֹמְרָה:
אֵין אֵלֶיךָ עֲרֹךְ בְּסֵפֶר. אַגִּידָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר:
חֵקֶר אֱלוֹהַּ לֹא יִמָּצֵא. וְתַכְלִית שַׁדַּי לֹא תִקָּצֶה:
וְלִתְבוּנָתוֹ הֲלֹא אֵין חֵקֶר. וּמִסְפַּר שָׁנָיו לֹא יֵחָקֵר:
וְגַם אֵין מִסְפָּר לִגְדוּדֶיךָ. בִּצְבָאוֹתֶיךָ אוֹת כְּבוֹדֶךָ:
אֵיזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִידֶךָ. וְחַי לֹא רָאָה פְּנֵי כְבוֹדֶךָ:
נָבוֹן וְחָכָם הֵן לֹא יָדָע. וְאֵיךְ אֶעֱרוֹךְ עַל־אֲשֶׁר לֹא אֵדָע:
וְאִם יֹאמַר אִישׁ עַד תַּכְלִיתוֹ אֶעֱרוֹךְ אֵלָיו וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ.
אָבֹא וְאֶמְצָא תַּכְלִית שִׁבְחוֹ. לֹא־נֶאֱמְנָה אֶת־אֵל רוּחוֹ׃
יְבֻלַּע כִּי לֹא יָדַע עֶרְכּוֹ. אַחֲרִית פִּיהוּ רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ:
וְעִמָּדִי לֹא־כֵן אָנֹכִי. וּפִי לֹא־אֶתֵּן לַחֲטֹא וְחִכִּי:
אֲסַפְּרָה לְאַחַי קְצוֹת דַּרְכֵי אֵל. וּלְיִשְׂרָאֵל מַה־פָּעַל אֵל:
כַּכָּתוּב אִמְרוּ לֵאלֹהִים. מַה־נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ אֱלֹהִים:

Google

וְאָמַרְתָּ עַם־זוּ יָצַרְתִּי   לִי יְסַפְּרוּ שְׁמִי וּתְהִלָּתִי:

בְּמִצְרַיִם שַׂמְתִּי עֲלִילוֹתַי. לְמַעַן תְּסַפֵּר אֶת־אֹתֹתַי:

וַאֲנִי עַבְדְּךָ עַל־כֵּן אֲסַפֵּר. כַּאֲשֶׁר אֶדְרוֹשׁ מֵעַל־סֵפֶר:

תְּהַלֵּל נַפְשִׁי כֹּחַ מַעֲשֶׂיךָ. וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשֶׁךָ:

וַאֲבָרֶכְךָ בְּכָל־עִנְיָנַי. וּבְכָל־לִבִּי אוֹדֶה אֶת־אֲדֹנָי:

גַּם בִּגְרוֹנִי רוֹמְמוֹתֶיךָ. וְאֶת־פִּי אֲמַלֵּא תְּהִלָּתֶךָ:

כִּי פִּי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ. כָּל־הַיּוֹם אֶת־תִּפְאַרְתֶּךָ:

(וְאֹמְרָה נָּא עֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ. וְאָשִׂיחָה דִּבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ:)

וְאַזְכִּיר טוּבְךָ וְצִדְקוֹתֶיךָ. חֲסָדֶיךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ:

יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל אַתָּה. עַל־כָּל־אֱלֹהִים מְאֹד גָּדַלְתָּ:

כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים הֵם   אֱלִילִים אִלְּמִים רוּחַ אֵין בָּהֶם:

הֵן לְעוֹבְדֵיהֶם גְּמוּל אֵין מְשִׁיבִים. וְלָמָּה לָהֶם הֵמָּה מְטִיבִים:

וּבְעֵת צָרָה אָז יִתְפַּלָּלוּ. וְלֹא יַעֲנוּם כִּי לֹא יוֹעִילוּ:

דּוֹרְשִׁים בְּכָל־לֵב לְרוּחַ אֵין בּוֹ. וְקָרוֹב יְיָ אֶל־עַם קְרוֹבוֹ:

הַיּוֹצֵר כֹּל הוּא אֱלֹהֵינוּ. הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ לְבַד אֲנַחְנוּ:

עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ. נְבָרֵךְ שְׁמוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

בַּצַּר לָנוּ מְאֹד נִמְצֵאתָ. כִּי דֹרְשֶׁיךָ לֹא־עָזַבְתָּ:

וְתָמִיד בְּפִינוּ תְּהִלָּתֶךָ. וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ:

עַד אַתָּה בְּךָ וּבִכְבוֹדֶךָ. וּמְשָׁרְתֶיךָ אַף עֲבָדֶיךָ:

אֲשֶׁר כְּבוֹדְךָ מְלֹא כָל־הָאָרֶץ. וּכְבוֹדְךָ עַל כָּל־הָאָרֶץ:

וַאֲבוֹתֵינוּ בָּחֲרוּ אוֹתְךָ   לְבַדְּךָ לַעֲבוֹד וְאֵין לְזָר אִתָּךְ:

גַּם אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ לְבַדֶּךָ   נַעֲבֹד כְּבֵן אָב וּנְכַבְּדֶךָ:

וְהִנְנוּ עַל יִחוּדֶךָ   יוֹמָם וָלַיְלָה עֵדֶיךָ.

בְּפִי כֻלָּנוּ וּבִלְבָבֵנוּ. שֶׁאַתָּה לְבַדְּךָ אֱלֹהֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ עַל יִחוּדֶךָ   עֵדִים אֲנַחְנוּ וַעֲבָדֶיךָ:

אֵין תְּחִלָּה אֶל רֵאשִׁיתֶךָ. וְאֵין קֵץ וְתִכְלָה לְאַחֲרִיתֶךָ:

רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מִבְּלִי רֵאשִׁית   וּמִבְּלִי אַחֲרִית וְאֵין לֵב לְהָשִׁית:
אֵין קָצֶה אֶל־גַּבְהוּתֶךָ. וְאֵין סוֹף לְעֹמֶק מִדּוֹתֶיךָ:
אֵין לְךָ סוֹבֵב וְאֵין לְךָ פֵּאָה. עַל־כֵּן אוֹתְךָ חַי לֹא רָאָה:
אֵין צַד וָצֶלַע יַצְלִיעוּךָ. וְרֹחַב וְאֹרֶךְ לֹא יְמַצְעוּךָ:
(אֵין פֵּאָה לִסְבִיבוֹתֶיךָ. וְאֵין תָּוֶךְ מַבְדִּיל בֵּינוֹתֶיךָ:
אֵין חָכְמָה אֲשֶׁר תֵּדָעֶךָ. וְאֵין מַדָּע אֲשֶׁר יַגִּיעֶךָ:
וְלֹא יַשִּׂיג אוֹתְךָ כָּל־מַדָּע. וְאֵין שֵׂכֶל אֲשֶׁר יָבִין וְיֵדַע
מִמְּךָ מְאוּמָה וְאֵיכָה אָתָּה. וְאֵיךְ בְּלִי מְאוּמָה כֹּל בָּרָאתָ:

ליום שלישי.

אָמְנָם יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה   אֱלֹהֵי יַעֲקֹב כֹּל יָצַרְתָּ:
אַתָּה בּוֹרֵא וְלֹא נִבְרֵאתָ. אַתָּה יוֹצֵר וְלֹא נוֹצַרְתָּ:
אַתָּה מֵמִית וְאֶת־כֹּל תְּכַלֶּה. אַתָּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וְאַף תַּעֲלֶה:
וְנֶאֱמָן לְהַחֲיוֹת מֵתִים אָתָּה. וְעַל־יְדֵי נְבִיאֶךָ כֵּן הוֹדַעְתָּ:
וְלֹא תָמוּת אֵל חַי וְלֹא מֵתָה. מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם אָתָּה:
מַשְׁבִּיר וּמוֹלִיד וְלֹא נוֹלַדְתָּ. מוֹחֵץ וְרוֹפֵא וְלֹא חָלִיתָ:
מָוֶת וּמַדְוֶה אֵין לְפָנֶיךָ. תְּנוּמָה וְשֵׁנָה אֵין לְעֵינֶיךָ:
הֲלֹא מִקֶּדֶם אֵל חַי אָתָּה. מֵאֲשֶׁר כָּךְ לֹא נִשְׁתַּנֵּיתָ:
וְעַד הָעוֹלָם לֹא תִשְׁתַּנֶּה. מֵאֱלָהוּתְךָ לֹא תִתְהַנֶּה:
חָדָשׁ וְנוֹשָׁן לֹא נִמְצֵאתָ. חִדַּשְׁתָּ כֹּל וְלֹא חֻדַּשְׁתָּ:
לֹא יָחֵלּוּ זִקְנָה וּבַחֲרוּת   עָלֶיךָ גַּם שֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת:
וְלֹא־חָלוּ בְךָ שִׂמְחָה וָעֶצֶב. וְדִמְיוֹן נוֹצָר וְכָל־דְּבַר קֶצֶב:
כִּי לֹא יְסוֹבֵב אוֹתְךָ גֶּשֶׁם. אַף לֹא תִדְמֶה אֶל כָּל־נֶשֶׁם:
כָּל־הַיְצוּרִים גְּבוּל סִבָּתָם. אֶל־רֵאשִׁיתָם וּלְאַחֲרִיתָם:
כִּי הַבְּרוּאִים בִּגְבוּל שַׁמְתָּם. וְלִימֵי צְבָאָם גְּבוּל הִקַּפְתָּם:
וּלְךָ אֵין גְּבוּל וּלְיָמֶיךָ. וְלִשְׁנוֹתֶיךָ וּלְעַצְמְךָ:

Digitized by Google

עַל־כֵּן אֵינְךָ צָרִיךְ לַכֹּל. לְיָדְךָ וּלְחַסְדְּךָ צְרִיכִים הַכֹּל:

הַכֹּל צְרִיכִים לְצִדְקוֹתֶיךָ. וְאֵינְךָ צָרִיךְ לִבְרִיּוֹתֶיךָ:

כִּי טֶרֶם כָּל־יְצִיר הָיִיתָ   לְבַדְּךָ מְאוּמָה לֹא נִצְרַכְתָּ:

רֵאשִׁית וְאַחֲרִית בְּיָדְךָ עֲרוּכִים. אַתָּה בָם וְהֵם בְּרוּחֲךָ שְׂרוּכִים:

כֹּל אֲשֶׁר־הָיָה בָּרִאשׁוֹנָה. וַאֲשֶׁר יִהְיֶה בָּאַחֲרוֹנָה:

כָּל־הַיְצוּרִים וְכָל־מַעֲשֵׂיהֶם. וְכָל־דִּבְרֵיהֶם וּמַחְשְׁבוֹתֵיהֶם.

מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף תֵּדַע כֻּלָּם. וְלֹא תִשְׁכַּח כִּי אַתָּה אֶצְלָם:

אַתָּה בְרָאתָם וְלִבְּךָ עֲרָכָם. לְבַדְּךָ תֵדַע מְקוֹמָם וְדַרְכָּם:

הֵן אֵין דָּבָר מִמְּךָ נֶעְלָם. כִּי לְפָנֶיךָ נְכוֹנִים כֻּלָּם:

אֵין חֹשֶׁךְ וְאֵין מָנוֹס וָסֵתֶר. לָנוּס שָׁמָּה וּלְהִסָּתֵר:

אֵת אֲשֶׁר תְּבַקֵּשׁ אַתָּה מוֹצֵא. בְּלִי נְטוֹת אֲלֵיהֶם בְּעֵת שֶׁתִּרְצֶה:

כִּי אֶת־הַכֹּל כְּאַחַת תִּרְאֶה. לְבַדְּךָ תַּעֲשֶׂה וְאֵינְךָ נִלְאֶה:

כִּי עַל־גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד. עַל־כֹּל תְּדַבֵּר כְּרֶגַע אֶחָד:

תִּשְׁמַע בְּרֶגַע כָּל־הַקּוֹלוֹת. זַעַק וְלַחַשׁ וְכָל־הַתְּפִלּוֹת:

אַף תָּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם. בְּרֶגַע תַּחְקוֹר כָּל־לִבְבֵיהֶם:

וְלֹא תַאֲרִיךְ עַל־מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. וְלֹא תִתְמַהְמַהּ עַל עֲצָתֶךָ:

אֵצֶל עֲצָתְךָ גְּזֵרָתֶךָ. לְקֵץ וּלְמוֹעֵד קְרִיאָתֶךָ:

וְכֻלָּם בֶּאֱמֶת בְּתֹם וּבְיֹשֶׁר. מִבְּלִי עֹדֶף וּמִבְּלִי חֹסֶר:

מִמְּךָ דָּבָר לֹא יֹאבַד. וְדָבָר מִמְּךָ לֹא יִכְבַּד:

כָּל־אֲשֶׁר תַּחְפֹּץ תּוּכַל לַעֲשׂוֹת. וְאֵין מִי מוֹחֶה בְּיָדְךָ מֵעֲשׂוֹת:

יְכֹלֶת יְיָ בְּחֶפְצוֹ קְשׁוּרָה. וּבִרְצוֹת יְיָ לֹא אֵחֲרָה:

אֵין דָּבָר סֵתֶר מִמְּךָ נִכְחָד. עֲתִידוֹת וְעָבְרוֹת לְךָ הֵם יָחַד:

אֲשֶׁר מֵעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם   הֵם כֻּלָּם בְּךָ וְאַתָּה בְכֻלָּם:

חֲדָשׁוֹת תַּגִּיד וְסוֹד דְּרָכֶיךָ. אֶל־עֲבָדֶיךָ וּמַלְאָכֶיךָ:

וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעֲךָ. דְּבַר סוֹד וְסֵתֶר לְהוֹדִיעֲךָ:

כִּי לְךָ כָּל־סוֹד יִגָּלֶה. בְּטֶרֶם עַל־לֵב כָּל־יְצִיר יַעֲלֶה:

בְּלֵב כָּל־נִבְרָא לֹא תִמָּצֵא. מִפִּיהוּ עָתָק לֹא יֵצֵא:

כְּאֵין לוֹ קָצֶה וְלֹא יֵחָצֶה. לֵב לֹא יָתוּר וְאֵין פֶּה פּוֹצֶה:

כְּאֵין לוֹ רוּחוֹת וְאֵין בּוֹ רְוָחוֹת. אֵין לוֹ שִׁיחוֹת בּוֹ מוֹכִיחוֹת:

לְמֵרָחוֹק מִי יִשָּׂא רֵעוֹ. לְלֹא תְחִלָּה וְלֹא סוֹף לְהַגִּיעוֹ:

אֲגוּדִים אֲחוּדִים תָּוֶךְ וְסוֹף וָרֹאשׁ. פֶּה וָלֵב אֲבָלוֹם מִדְּרוֹשׁ וּמֵחֲרוֹשׁ:

גֹּבַהּ וְעֹמֶק נְעוּצִים כְּסוֹבֵב. חֲכַם־לֵב וְנָבוֹן לֹא יְלַבֵּב:

סוֹבֵב הַכֹּל וּמָלֵא אֶת־כֹּל. וּבִהְיוֹת הַכֹּל אַתָּה בַכֹּל:

אֵין עָלֶיךָ וְאֵין תַּחְתֶּיךָ. אֵין חוּץ לְךָ וְאֵין בֵּינוֹתֶיךָ:

אֵין מַרְאֶה וָגֵב לְאַחוּדֶךָ. וְאֵין גּוּף לְעֹצֶם יִחוּדֶךָ:

אֵין בְּתָוֶךְ מִמְּךָ נִבְדָּל. וְאֵין מָקוֹם רֵק מִמְּךָ נֶחְדָּל:

וְאֵינְךָ נֶאֱצָל מִכֹּל וְנִבְדָּל. וְאֵין מָקוֹם רֵק מִמְּךָ וְנֶחְדָּל:

מִקְרֶה וְשִׁנּוּי אֵין בְּךָ נִמְצָא. וְלֹא זְמָן וָעֵרַעִי וְלֹא כָל־שְׁמְצָה:

כָּל־זְמָן וְכָל־עֵת אַתָּה מְכִינָם. אַתָּה עוֹרְכָם וְאַתָּה מְשַׁנָּם:

כָּל־מַדָּע לֹא יַשִּׂיג אוֹתָךְ. אֵין שֵׂכֶל אֲשֶׁר יִמְצָא אוֹתָךְ:

כְּמִדָּתְךָ חָכְמָתֶךָ. כִּגְדֻלָּתְךָ תְּבוּנָתֶךָ:

חָכָם אַתָּה מֵאֵלֶיךָ. חַי מֵעַצְמְךָ וְאֵין כְּגִילֶךָ:

זוּלַת חָכְמָתְךָ אֵין חָכְמָה. בִּלְתִּי בִינָתְךָ אֵין מְזִמָּה:

חָלַקְתָּ בְּלֵב חֲכָמִים שֵׂכֶל. וְרוּחֲךָ תְּמַלְּאֵם וְדַעְתָּם תַּשְׂכֵּל:

מִבַּלְעֲדֵי כֹחֲךָ אֵין גְּבוּרָה. וּמִבַּלְעֲדֵי עֻזְּךָ אֵין עֶזְרָה:

אֵין נִכְבָּד כִּי אִם־כְּבֵדְתוֹ. וְאֵין גָּדוֹל כִּי אִם־גִּדַּלְתּוֹ:

כָּל־יְקָר וְכָל־טוּב מִיָּדֶךָ. לַאֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ עֲשׂוֹת חֲסָדֶיךָ:

אֵין חֵקֶר לִגְדֻלָּתֶךָ. וְאֵין מִסְפָּר לִתְבוּנָתֶךָ:

אֵין עוֹד זוּלַת הֲוָיוֹתֶיךָ. חַי וְכֹל תּוּכַל וְאֵין בִּלְתֶּךָ:

וְלִפְנֵי הַכֹּל כֹּל הָיִיתָ. וּבִהְיוֹת הַכֹּל כֹּל מִלֵּאתָ:

לֹא לְחָצוּךְ וְלֹא הִטּוּךְ יְצוּרֶיךָ אַף לֹא מְעָטוּךְ:

בַּעֲשׂוֹתְךָ כֹּל לֹא נִבְהַלְתָּ. מִתּוֹךְ מְלַאכְתְּךָ לֹא נֶחֱלֵיתָ:

בַּעֲשׂוֹתְךָ אֶת־הַשָּׁמַיִם. וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־הַמָּיִם.

לֹא קֵרְבוּךָ וְלֹא רִחֲקוּךָ. כִּי כָל־קִירוֹת לֹא יְחַלְּקוּךָ:

וְזֶרֶם מַיִם לֹא יִשְׁטְפֶךָּ. וְרוּחַ כַּבִּיר לֹא יְהַדְּפֶךָּ:

אַף כָּל־טִנֹּפֶת לֹא תְטַנְּפֶךָּ. אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ לֹא תִשְׂרְפֶךָּ:

לַהֲוָיָתְךָ אֵין חֶסְרוֹן. וּלְיִחוּדְךָ אֵין יִתְרוֹן:

כְּמוֹ הָיִיתָ לְעוֹלָם תִּהְיֶה. חֶסֶר וְעֹדֶף בְּךָ לֹא יִהְיֶה:

וְשִׁמְךָ מְעִידְךָ כִּי הָיִיתָ וְהֹוֶה וְתִהְיֶה וּבַכֹּל אַתָּה:

הֹוֶה לְעוֹלָם וְכֵן נוֹדַעְתָּ. נְעִידְךָ וְכֵן בְּךָ הָעֵדוּת.

שֶׁאַתָּה הוּא וְהֹוֶה בַּכֹּל. שֶׁלְּךָ הַכֹּל וּמִמְּךָ הַכֹּל:

שְׁמוֹת יְקָרְךָ יַעֲנוּ וְיָעִידוּ. כְּתֹקֶף יְקָרְךָ בְּךָ יַסְהִידוּ:

לְיוֹם רְבִיעִי.

אֲרוֹמֵם אֱלֹהֵי אָבִי וְאֵלִי. אַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֶיחֵד אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּכָל־יוֹם פַּעֲמָיִם:

אֵל חַי אֶחָד הוּא בְּרָאָנוּ. אֲבִיר יִשְׂרָאֵל אָב לְכֻלָּנוּ:

אֲדֹנֵינוּ אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ. מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

אֵין כָּאֵל אֵשׁ אוֹכְלָה וְקַנָּא. לְעוֹלָם יְיָ אֱמֶת אֵל אֱמוּנָה:

אוֹרִי וְיִשְׁעִי מָעוֹז חַיַּי. עָלָיו תְּלוּיִם כָּל־מַאֲוַיַּי:

אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא אֱלֹהִים חַיִּים. לֹא יָכִילוּ זַעְמוֹ גּוֹיִם (וְאִיִּים):

אַדִּיר וְאַמִּיץ כֹּחַ וְרַב אוֹנִים. אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים:

אֱלוֹהַּ עֹשִׂי אִישִׁי וּבַעְלִי. אַלּוּף נְעוּרַי שֹׁמְרִי וְצִלִּי:

בּוֹרֵא כֹל וְיִשְׂרָאֵל גּוֹאֵל. בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

בּוֹרֵא רוּחַ הָרִים יוֹצֵר. מִמְּךָ מְזִמָּה לֹא־יִבָּצֵר:

גֹּאֶה מֵשִׁיב גְּמוּל עַל־גֵּאִים. עַל הָרָמִים וְעַל הַנִּשָּׂאִים:

Digitized by Google

גִּבּוֹר בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ בְּעֶבְרָה. מֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ מִי לֹא יִירָא:

גָּבוֹהַּ כָּל־אֲשֶׁר תַּחְתָּיו נוֹשֵׂא. וּגְדָל־כֹּחַ גְּדֹלוֹת עוֹשֶׂה:

גָּדוֹל הוּא וּשְׁמוֹ בִּגְבוּרָה. אַרְיֵה שָׁאַג מִי לֹא יִירָא:

דּוֹדִי דָּגוּל הוּא מֵרְבָבָה. אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדשִׁים רַבָּה:

דַּיָּן יָתִב כְּעַתִּיק יוֹמִין. וּצְבָאוֹ עַל־שְׂמֹאל וְעַל־יָמִין:

הֲדָרוֹ וְהוֹדוֹ עַל־בְּנֵי עֲבָדָיו. הָדוּר הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו:

הוּא אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־ בָּשָׂר שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה מִכֹּל:

וַדַּאי וָתִיק יוֹדֵעַ וָעֵד. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

(וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲוָתֵנוּ. לְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵינוּ:

זוֹכֵר לְעוֹלָם בְּרִית רִאשֹׁנִים. כְּיוֹם אֶתְמוֹל לוֹ אֶלֶף שָׁנִים:

זֶה אֱלֹהֵינוּ וְלוֹ קִוִּינוּ. וְזִמְרָת יָהּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ:

חֵלֶק יַעֲקֹב יוֹצֵר הַכֹּל. חַנּוּן יְיָ וְחָסִיד בַּכֹּל:

חֵי הָעוֹלָם יְיָ חֶלְקִי. חֲכַם הָרָזִים יְיָ חִזְקִי:

טוֹב וּמֵטִיב הַמְלַמֵּד דֵּעָה. טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת בְּרָעָה:

יָשָׁר יְיָ וְיָשָׁר דְּבָרוֹ. יְדִידֵי יְדִידוּת מִשְׁכְּנוֹת דְּבִירוֹ:

יוֹעֵץ וְגוֹזֵר מִי יְפִירֶנָּה. וַיַּחְתֹּף וְיִפְעַל מִי יְשִׁיבֶנָּה:

(יָפֶה דוֹדִי יָפְיוֹ וְטוּבוֹ יִרְאוּ וְיֶחֱזוּ צִיּוֹן בְּשׁוּבוֹ:

כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה לַעֲשׂוֹת נְקָמוֹת:

(כְּנֶשֶׁר עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים נָשָׂא עֲבָדָיו וַיָּשֶׁר הַדּוּרִים:

(כְּרוּב שַׂכּוּל וּכְנָמֵר שָׁחַל. כְּרָקָב וּכְעָשׁ וְרוּחוֹ כְּנָחַל:

(כְּרוּב שַׂכּוּל וּכְנָמֵר שׁוֹקֵד דְּבָרוֹ לַעֲשׂוֹת כְּמַקֵּל שָׁקֵד:

כַּבִּיר כֹּחַ לֵב כְּמוֹ שָׁחַל. כְּלָבִיא וְכַאֲרִי וְרוּחוֹ כְּנָחַל:

(כְּאֶרֶז בָּחוּר בְּגָדְלוֹ. כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן עֲנְוְתָנוּתוֹ:

(כְּתַפּוּחַ בְּרֵיחוֹ עֹז אַהֲבָתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ:

(כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר. כֵּן דּוֹדִי עִם יֹשְׁבֵי שָׂעִיר:

כַּבִּיר כֹּחַ לְמַרְגִּיזֵי אֵל נֹקֵם וְכַטַּל הוּא לְיִשְׂרָאֵל:

(כּוֹסִי מְנָת חֶלְקִי וְגוֹרָלִי. אֲנִי לְדוֹדִי נַחֲלָה וְדוֹדִי לִי:

(כְּבוֹדִי יְיָ לֹא אֲמִירֶנּוּ. הֶאֱמַרְנוּהוּ וְהֶאֱמִירָנוּ:

(כְּאַרְיֵה יִשְׁאַג וְכַכְּפִיר יִנְהָם. אַל־יִהְיֶה כְּגֵר וּכְאִישׁ נִדְהָם:

(כְּרֹעֶה גִּבּוֹר אֲשֶׁר לֹא יוּכַל צֹאנוֹ לְהַצִּיל וְהָיָה לְמַאֲכָל:

(כְּנִכּוֹר אֵין אֱיָל וּכְאוֹרֵחַ נָס וּבוֹרֵחַ מַר צוֹרֵחַ:

(כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית וְכַכְּפִיר לְעוֹזְבָיו. כְּרָקָב גַּם כָּעָשׁ לְאֹיְבָיו:

(כַּבִּיר כֹּחַ כְּשָׁמִיר וָשַׁיִת. וְלֹא יַשְׁאִיר כְּנֹקֶף זָיִת:

(כְּשָׁמִיר וָשַׁיִת צָרִים יְמַגֵּן. כְּצִפֳּרִים עָפוֹת לְעִירוֹ יָגֵן:

(כְּגִשְׁמֵי נְדָבָה לָנוּ יָבֹא. כְּמַלְקוֹשׁ וְכַטַּל לַדְּבֵקִים בּוֹ:

(כְּנֶשֶׁר יְרַחֵף עַל־גּוֹזָלָיו. וּבְצֵל כְּנָפָיו יֶחֱסוּ מְיַחֲלָיו:

כְּצִפֳּרִים עַל־עִירוֹ יָגֵן. וּבְצֵל כְּנָפָיו רְנָנוֹת נְגַנֵּן:

(לְבַדּוֹ (יְיָ) הוּא וְנִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת עֹשֶׂה אֵל נוֹרָא עֲלִילוֹת:

לִצְבִי וְעֹפֶר דּוֹמֶה דוֹדִי. כִּי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהֵי חַסְדִּי:

לִפְנֵי עַמּוֹ יְיַשֵּׁר הַדּוּרִים. וַיִּנַשְּׂאֵם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים:

לְעוֹלָם חֶלְקִי הוּא וְצוּר לְבָבִי. כָּלָה שְׁאֵרִי לְךָ וּלְבָבִי:

(לְבַדּוֹ יְיָ הוּא וְנִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת עֹשֶׂה וְרַב נוֹרָאוֹת:

מָקוֹם אַתָּה לְעוֹלָמֶךָ. וְאֵין יוֹדֵעַ אֶת־מְקוֹמֶךָ:

מוֹרָאִי אֵל רוֹעִי וְיוֹצְרִי. צוּר יְלָדַנִי מְחוֹלְלִי וְצוּרִי:

מָרוֹם וּמָעוֹז הוּא לִי וּמַחְסִי. מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְיָ מְנוּסִי:

מֶלֶךְ־יַעֲקֹב מִשְׂגָּב לָנוּ. הוּא מְחוֹקְקֵנוּ וּמוֹשִׁיעֵנוּ:

מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מִשְׁעָן יְהִי לִי. מִבְטָח אֱלֹהִים יְיָ חֵילִי:

מוֹשֵׁל עוֹלָם מַלְכוּתֶךָ. בְּכָל־דּוֹר וָדֹר מֶמְשַׁלְתֶּךָ:

מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי לְצָרָה. הוֹשַׁע (יְיָ) כִּי יָדְךָ לֹא קָצְרָה:

מְקוֹר חַיִּים מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל. לֹא אֶעֱזֹב כִּי מָעֻזִּי אֵל:

מָגֵן יִשְׁעִי וְחֶרֶב גַּאֲוָה. לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ נֶפֶשׁ תַּאֲוָה:

מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ. אַשְׁרֵי אָדָם אֲשֶׁר עוֹז־לוֹ בוֹ:

נֹכְר וְנֹעַם נָאוֹר וְנוֹרָא. נֶאְדָּר וְנֶאְזָר שְׁמוֹ בִּגְבוּרָה:

גֶּאֱמָן נֵצַח יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ. לֹא יְשַׁקֵּר אַשְׁרֵי כָּל־חוֹכֵי לוֹ:

נֵצַח יְשֻׁרוּן הָאֵל הַנֶּאֱמָן. מֵאֱלֹהָיו יְהוּדָה לֹא אַלְמָן:

נִפְלָא עַל כָּל־הַנִּפְלָאִים. וּמִתְנַשֵּׂא עַל כָּל־הַנִּשָּׂאִים:

נִקְדָּשׁ וְנַעֲרָץ אֱלֹהֵי קְדֹשִׁי. נָכוֹן וְנִשְׂגָּב יְיָ נִסִּי:

נוֹקֵם וְנוֹטֵר וּבַעַל חֵמָה. לְצָרָיו לְאֹיְבָיו אִישׁ מִלְחָמָה:

גֵרִי יְיָ בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי וְנֵר־לְרַגְלִי דְּבָרוֹ:

סוֹמֵךְ וְסוֹעֵד יְיָ סַלְעִי. סוֹבֵל וְסוֹלֵחַ וְנֹשֵׂא פִּשְׁעִי:

שָׁהֲדִי יְיָ סַלְעִי וְסִתְרִי. סוֹלֵחַ וְסוֹבֵל סַעֲדִי וְשִׁבְרִי:

סַלְעֵנוּ (יְיָ) וּמְצוּדָתֵנוּ. עֶזְרָתֵנוּ וּמְפַלְטֵנוּ:

עֻזּוֹ וְגִבּוֹר עֻזִּי וְעֻזְרִי. עֶלְיוֹן עֹז לִי אַל יְהִי עָרִי:

עִיר וְקַדִּישׁ שָׁת סְבִיבָיו סֵתֶר. אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר:

עֵר מְמַהֵר לְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו. שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו:

פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם יְדִידוֹ. הוּא יִפְדֶּה יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ:

פַּחַד יִצְחָק יִתֵּן פַּחְדּוֹ עַל־צָרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב עַבְדּוֹ:

פֹּעֵל וְחוֹקֵר וְדוֹרֵשׁ וּבוֹדֵק כָּל־לְבָבוֹת לוֹ אֶתֵּן־צֶדֶק:

צְרוֹר הַמּוֹר אֶשְׁכּוֹל הַכֹּפֶר. נוֹתֵן לְעַמּוֹ צָרָיו כֹּפֶר:

צַח וְאָדוֹם דּוֹד בִּצְבָאָיו אוֹת. עַל־כֵּן נִקְרָא יְיָ צְבָאוֹת:

צַדִּיק יְיָ הַצּוּר תָּמִים. אֶבְטַח עֲדֵי־עַד בְּצוּר עוֹלָמִים:

צְבָא הַשָּׁמַיִם מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ. שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ:

קָדוֹשׁ הוּא בְּכָל־מִינֵי קְדֻשּׁוֹת. כִּתּוֹת שָׁלֹשׁ קָדוֹשׁ מְשַׁלְּשׁוֹת:

קַיָּם לְעָלְמִין אֱלָהָא חַיָּא. מָרָא דְאַרְעָא וּמָרָא דִשְׁמַיָּא:

קוֹנִי מְרַחֵם מְקַנֵּא לְשׂוֹנְאָיו. קֶרֶן יִשְׁעִי וְקָרוֹב לְקוֹרְאָיו:

רָחוֹק מִכֹּל וְאֶת־כֹּל רוֹאֶה. כִּי־רָם יְיָ וְשָׁפָל יִרְאֶה:

רֹעִי יְיָ לֹא אֶחְסַר כֹּל. וְרַב־כֹּחַ וְרַב־חֶסֶד לַכֹּל:

רַחוּם יְיָ רוֹפֵא וּמְחַבֵּשׁ לִשְׁבוּרֵי לֵב וְעָוֹן כּוֹבֵשׁ:

Digitized by Google

רֵעִי כֻּלּוֹ הוּא מַחֲמַדִּים. מִשְׁפָּטָיו אֱמֶת מְתוּקִים וְנֶחֱמָדִים:

רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה־אֵל שֹׁכֵן עַד:

שַׁלִּיט מֶלֶךְ שְׁמַיָּא בְּכָל־דָּר וְדָר. לָךְ אֲנָא מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם וּמְהַדַּר:

שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהִים. שׁוֹפֵט צֶדֶק וּמַשְׁפִּיל גְּבֹהִים:

שַׂגִּיא כֹחַ לֹא־מְצָאנֻהוּ. יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ וּמִי כָמֹהוּ:

שְׁלֹמֹה שְׁמוֹ כִּי שֶׁלּוֹ שָׁלוֹם. כִּי יְדַבֵּר אֶל־חֲסִידָיו שָׁלוֹם:

שֵׁם יְיָ אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה. תּוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ כִּכְפִיר וּכְאַרְיֵה:

שַׁדַּי מְאוֹרִי מַלְכִּי וְאֵלִי. הַלְלוּיָהּ שְׁמוֹ נַפְשִׁי הַלְּלִי:

תִּתַּמָּם עִם יוֹשְׁבֵי נְטָעִים. הַשָּׂרִיגִים שְׁלֹשֶׁת הָרֹעִים (נ״א רֵעִים):

תִּתְחַסָּד תִּתָּבָר עִמָּם. וְעִם עִקְּשִׁים תִּתַּפָּל לְהִקּוֹם:

תָּמִים דַּרְכְּךָ תַּקִּיף מִכֹּל. תּוּכַל לְבַדְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־כֹּל:

תּוֹחַלְתִּי וְשִׂבְרִי וְתִקְוָתִי. תַּאֲוַת נַפְשִׁי וּתְשׁוּקָתִי:

תְּהִלָּתִי וְתִפְאַרְתִּי וְעֻזִּי. מִמְּעֵי אִמִּי גּוֹחִי וְגוֹזִי:

תְּמִים דֵּעִים אֵל דֵּעוֹת אֶחָד. כָּל־הַלְּבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יָחַד:

ליום חמישי.

מִי כָמוֹךָ דֵּעָה מוֹרֶה. נִיב שְׂפָתַיִם אַתָּה בוֹרֵא:

מַחְשְׁבוֹתֶיךָ עָמְקוּ וְרָמוּ. וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ:

לֹא לְמַדּוּךָ חָכְמָתֶךָ. וְלֹא הֱבִינוּךָ תְּבוּנָתֶךָ:

לֹא קִבַּלְתָּ מַלְכוּתֶךָ. וְלֹא יָרַשְׁתָּ מֶמְשַׁלְתֶּךָ:

לְעוֹלָם יְהִי לְךָ לְבַדֶּךָ וְלֹא לַאֲחֵרִים כְּבוֹד הוֹדֶךָ:

וְלֹא־תִתֵּן לֵאלֹהִים אֲחֵרִים תְּהִלָּתְךָ לִפְסִילִים וְזָרִים:

וְכָבוֹד וְגַם כָּל־יְקָר מֵאִתָּךְ. וּכְבוֹדְךָ לֹא לְזָרִים אִתָּךְ:

אַתָּה תָּעִיד בְּיִחוּדֶךָ. וְתוֹרָתְךָ וַעֲבָדֶיךָ:

אֱלֹהֵינוּ עַל־יִחוּדֶךָ אַתָּה עֵד אֱמֶת וַאֲנַחְנוּ עֲבָדֶיךָ:

לְפָנֶיךָ לֹא אֵל הִקְדִּימְךָ. וּבִמְלַאכְתְּךָ אֵין זָר עִמְּךָ:

לֹא נוֹעַצְתָּ וְלֹא לֻמַּדְתָּ   בְּחַדְּשְׁךָ בְרִיאוֹת כִּי נִבְנוֹתָ:

מִמַּעֲמַקֵּי מַחְשְׁבוֹתֶיךָ   וּמִלִּבְּךָ כָּל־פְּעָלוֹתֶיךָ:

קְצוֹת דְּרָכֶיךָ הֲלֹא הִכַּרְנוּ. וּמִמַּעֲשֶׂיךָ הֵן יָדַעְנוּ.

שֶׁאַתָּה אֵל כֹּל יָצַרְתָּ   לְבַדְּךָ מְאוּמָה לֹא נִגְרַעְתָּ:

לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתְּךָ לֹא לָחַצְתָּ. וְגַם לְעֵזֶר לֹא נִצְרַכְתָּ:

כִּי הָיִיתָ לִפְנֵי הַכֹּל. וְאָז בְּאֵין כֹּל לֹא נִצְרַכְתָּ כֹּל:

כִּי מֵאַהֲבָתְךָ אֶת־עֲבָדֶיךָ. כֹּל בָּרָאתָ לִכְבוֹדֶךָ:

וְלֹא־נוֹדַע אֵל זוּלָתֶךָ. וְאֵין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ:

וְלֹא נִשְׁמַע מִן אָז וָהָלְאָה. וְלֹא קָם וְלֹא נִהְיָה וְלֹא נִרְאָה:

וְגַם אַחֲרֶיךָ לֹא־יִהְיֶה אֵל. רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן אֵל יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יָחִיד וּמְיֻחָד. יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

אֲשֶׁר־מִי יַעֲשֶׂה כִמְלַאכְתֶּךָ. כְּמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרֹתֶיךָ:

אֵין יָצִיר זוּלַת יְצִירָתֶךָ. וְאֵין בְּרִיאָה כִּי אִם־בְּרִיאָתֶךָ (נ״א מְלַאכְתֶּךָ):

כָּל־אֲשֶׁר תַּחְפֹּץ תַּעֲשֶׂה בַכֹּל. כִּי אַתָּה נַעֲלֵיתָ עַל־כֹּל:

אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ. כִּי אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא. וְדָבָר מִמְּךָ לֹא־יִפָּלֵא:

מִי כָמֹכָה נוֹרָא תְהִלֹּת. אֱלֹהִים לְבַדְּךָ עוֹשֶׂה גְדֹלוֹת:

אֵין אוֹתֹת כְּמוֹ אוֹתֹתֶיךָ. אַף־אֵין מוֹפֵת כְּמוֹ מוֹפְתֶיךָ:

אֵין תְּבוּנָה כִּתְבוּנָתֶךָ. אֵין גְּדֻלָּה כִּגְדֻלָּתֶךָ:

כִּי מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ. וְגָבְהוּ דַּרְכֵי אָרְחוֹתֶיךָ:

אֵין גַּאֲוָה כְּמוֹ גַאֲוָתֶךָ. אַף־אֵין עֲנָוָה כְּעַנְוָתֶךָ:

אֵין קְדֻשָּׁה כִּקְדֻשָּׁתֶךָ. אֵין קְרֵבוּת כְּמוֹ קְרֵבוּתֶךָ:

אֵין צְדָקָה כְּמוֹ צִדְקָתֶךָ. אֵין תְּשׁוּעָה כִּתְשׁוּעָתֶךָ:

אֵין זְרוֹעַ כִּזְרוֹעוֹתֶיךָ. אֵין קוֹל כְּרַעַם גְּבוּרוֹתֶיךָ:

אֵין רַחֲמִים כְּרַחֲמָנוּתֶךָ. אֵין חֲנִינוּת כַּחֲנִינוּתֶךָ:

אֵין אֱלָהוּת כֵּאלָהוּתֶךָ. וְאֵין מַפְלִיא כְּשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ:

כִּי שְׂטוּחֶיךָ אֵלִים מְרוּצִים. בְּזָכְרְךָ לְחוּצִים לְהַפְלִיא נְחוּצִים:

וְאַשָּׁף וְחַרְטֹם לֹא יְלַחֲצוּךָ. וְכָל־שֵׁם וְלַהַט לֹא יְנַצְּחוּךָ:

לֹא יְנַצְּחוּךָ כָּל־הַחֲכָמִים. כָּל־הַקּוֹסְמִים וְהַחַרְטֻמִּים:

אַתָּה מֵשִׁיב לְאָחוֹר חֲכָמִים. לֹא־יוּכְלוּ לְךָ עֲרוּמִים וְקוֹסְמִים.

לְהָשִׁיב לְאָחוֹר מְזִמּוֹתֶיךָ. לְהָפֵר עֲצַת סוֹד גְּזֵרָתֶךָ:

מֵרְצוֹנְךָ לֹא יַעֲבִירוּךָ. לֹא יְמַהֲרוּךָ וְלֹא יְאַחֲרוּךָ:

עֲצָתְךָ תָּפֵר עֲצַת כָּל־יוֹעֲצִים. וְעֻזְּךָ מַחֲלִישׁ לֵב אַמִּיצִים:

אַתָּה מְצַוֶּה וּפַחְדְּךָ מַשְׁוֶה. וְאֵין עָלֶיךָ פָּקִיד מְצַוֶּה:

אַתָּה מְקַוֶּה וְאֵינְךָ מְקַוֶּה. לְךָ כָּל־מְקַוֶּה נֶפֶשׁ תְּרַוֶּה:

וְכָל־הַיְצוּרִים וְכָל־עִנְיָנָם. וְכָל־יָקָר אֲשֶׁר בְּךָ אֵין דִּמְיוֹנָם:

לֹא מַחְשְׁבוֹתָם מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. כִּי אֵין בּוֹרֵא זוּלָתֶךָ:

וְאֵין דִּמְיוֹן נִפְלָא אֱלֹהֵינוּ   וְאֵין חֵקֶר נִשְׂגָּב אֲדֹנֵינוּ:

סָתוּר מִכָּל־סָתוּר וְעָמוּס   מִכָּל־עָמוּס וּמִכָּל־כָּמוּס:

דַּק מִכָּל־דַּק וְצָפוּן מִכֹּל   צָפוּן וְיָכֹל מִכֹּל יָכֹל:

נִשְׂגָּב מִכָּל־נִשְׂגָּב וְנֶעְלָם   מִכָּל־נֶעְלָם וּשְׁמוֹ לְעוֹלָם:

גָּבוֹהַּ מִכָּל־גָּבוֹהַּ וְעֶלְיוֹן   מִכָּל־עֶלְיוֹן וּמִכָּל־חֶבְיוֹן:

חָבוּי וְעָמֹק מִכָּל־עָמֹק. לֵב כָּל־דַּעַת עָלָיו חָמוּק:

שֶׁאֵין שֵׂכֶל וּמַדָּע וְחָכְמָה   יְכֹלִים לְהַשְׁווֹת לוֹ כָּל־מְאוּמָה:

לֹא מַשִּׂיגִים לוֹ אֵיךְ וְכַמָּה. לֹא מוֹצְאִים לוֹ דָּבָר דּוֹמֶה:

מִקְרֶה וְעַרְעִי וְשִׁנּוּי וְטָפֵל. וְחֶבֶר וּמִסְמָךְ אוֹר וְגַם־אֹפֶל:

וְלֹא מוֹצְאִים לוֹ מַרְאֶה וָצֶבַע. וְלֹא כָּל־טֶבַע אֲשֶׁר שֵׁשׁ וָשֶׁבַע:

לָכֵן נְבוֹכוֹת כָּל־עֶשְׁתֹּנוֹת. וְנִבְהָלִים כָּל־הַחִשְׁבּוֹנוֹת:

וְכָל־שַׂרְעַפִּים וְכָל־הַרְהוֹרִים   נִלְאִים לָשׂוּם בּוֹ שִׁעוּרִים.

מִלְּשַׁעֲרֵהוּ וּמִלְּהַגְבִּילֵהוּ. מִלְּתָאֲרֵהוּ וּמִלְּפַרְסְמֵהוּ:

בְּכָל־שִׂכְלֵנוּ חִפַּשְׂנוּהוּ. בְּמַדָּעֵנוּ לִמְצֹא מַה־הוּא:

לֹא מְצָאנֻהוּ וְלֹא יְדַעֲנוּהוּ. אַךְ מִמַּעֲשָׂיו הִכַּרְנוּהוּ.

שֶׁהוּא לְבַדּוֹ יוֹצֵר אֶחָד. חַי וְכֹל יוּכַל וְחָכָם מְיֻחָד:

כִּי הוּא הָיָה לַכֹּל קוֹדֵם. עַל־כֵּן נִקְרָא אֱלֹהֵי קֶדֶם:

בַּעֲשׂוֹתוֹ בְּלִי כָל־מְאוּם אֶת־כֹּל. יָדַעְנוּ כִּי הוּא כֹּל יָכֹל:

כַּאֲשֶׁר מַעֲשָׂיו בְּחָכְמָה כֻּלָּם. יָדַעְנוּ כִּי בְּבִינָה פְּעָלָם:

בְּכָל־יוֹם וָיוֹם כְּחַדְּשׁוֹ כֻּלָּם. יָדַעְנוּ כִּי הוּא אֱלֹהֵי עוֹלָם:

כַּאֲשֶׁר הָיָה קוֹדֵם לְכֻלָּם. יָדַעְנוּ כִּי הוּא חַי (וְקַיָּם) לְעוֹלָם:

וְאֵין לְהַרְהֵר אַחַר יוֹצְרֵנוּ כְּלִבֵּנוּ וְלֹא כְּסִפּוּרֵנוּ:

לְמַמָּשׁ וְגֹדֶשׁ לֹא נְשַׁעֲרֵהוּ. לְטָפֵל וְתֹאַר לֹא נְדַמֵּהוּ:

וְלֹא נְחַשְּׁבֵהוּ לְעִקָּר וְנִצָּב. וְלֹא לְמִין וְכָל־אוֹן וּלְכָל־נִקְצָב:

כָּל־הַנִּרְאִים וְהַנִּשְׂכָּלִים וְהַמַּדָּעִים אֲשֶׁר כְּלוּלִים:

וְשֶׁבַע כַּמּוּיוֹת וְשֵׁשֶׁת נִידוֹת. וְשָׁלֹשׁ גְּזֵרוֹת וְעִתּוֹת וּמִדּוֹת:

הֵן בַּבּוֹרֵא אֵין גַּם־אֶחָד. כִּי הוּא בְרָאָם כֻּלָּם יַחַד:

כֻּלָּם יִכְלוּ אַף יַחֲלֹפוּ. הֵם יֹאבְדוּ וְאַף יָסֻפוּ:

וְאַתָּה תַּעֲמֹד וּתְבַלֶּה כֻלָּם. כִּי חַי וְקַיָּם אַתָּה לְעוֹלָם:

ליום ששי.

אַתָּה לְבַדְּךָ יוֹצֵר כֹּל הוּא. וְלֹא יִדְמֶה מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ:

כָּל־הָאֲרָצוֹת לֹא יְכִילוּךָ. וְאַף שָׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ:

אָז (ס״א אַף) יָחִילוּ מַיִם חַיִּים מִפָּנֶיךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

רָעֲשָׁה אֶרֶץ וְנָסוּ מַיִם. וְנָטְפוּ (מַיִם) מִן־הַשָּׁמָיִם:

נֹטֶה לְבַדְּךָ הַשָּׁמַיִם. רוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם:

עָשִׂיתָ כָּל־חֶפְצְךָ לְבַדֶּךָ. וְלֹא נִצְרַכְתָּ עֵזֶר כְּנֶגְדֶּךָ:

סוֹעֵד אֵין מִי יִסְעָדֶךָ. הַכֹּל מִמְּךָ וּמִיָּדֶךָ:

בְּכֹחֲךָ אָז כֵּן עַתָּה וְרַעְתָּךְ. וּלְעוֹלָם כָּל־כְּבוֹדְךָ אִתָּךְ:

וְלֹא יָעַפְתָּ וְלֹא יָגַעְתָּ. כִּי בִמְלַאכְתְּךָ לֹא עָמָלְתָּ:

כִּי בִדְבָרְךָ כָּל־יְצוּרֶיךָ. וּמַעֲשֵׂה חֶפְצְךָ בְּמַאֲמָרֶיךָ:

Digitized by Google

וְלֹא אֵחַרְתּוֹ וְלֹא מִהַרְתּוֹ. הַכֹּל עֲשִׂיתוֹ יָפֶה בְּעִתּוֹ:

מִבְּלִי מְאוּמָה כֹּל חִדַּשְׁתָּ. וְאֶת־הַכֹּל בְּלִי כֹל (נ״א כְּלִי) פָּעָלְתָּ:

וְעַל לֹא־יְסוֹד הַכֹּל יָסַדְתָּ. בִּרְצוֹן רוּחֲךָ כֹּל תָּלִיתָ:

זְרֹעַת עוֹלָם אֶת־כֹּל נְשָׂאוֹת מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף וְאֵינָן נִלְאוֹת:

בְּעֵינֶיךָ לֹא דָבָר הִקְשָׁה. רְצוֹנְךָ כָּל־דְּבַר רוּחֲךָ עָשָׂה:

לִפְעֻלָּתְךָ לֹא דָמִיתָ. אֶל כָּל־תֹּאַר לֹא שָׁוִיתָ:

וְלֹא קִדְּמָה לִמְלַאכְתְּךָ מְלָאכָה. חָכְמָתְךָ הִיא הַכֹּל עָרָכָה:

לִרְצוֹנְךָ לֹא קִדְּמוּ וְאֵחֲרוּ. וְעַל־חֶפְצְךָ לֹא נוֹסְפוּ וְחָסְרוּ:

מִכָּל־חֶפְצְךָ לֹא שָׁכַחְתָּ. וְדָבָר אֶחָד לֹא חִסַּרְתָּ:

לֹא הֶחֱסַרְתָּ וְלֹא הֶעֱדַפְתָּ. וְדָבָר רֵק בָּם לֹא פָעָלְתָּ:

אַתָּה תְשַׁבְּחֵם וּמִי הִתְעִיבָם. וְשֶׁמֶץ דָּבָר לֹא נִמְצָא בָם:

הַחִלּוֹתָ בְּחָכְמָה עֲשִׂיתָם. בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת כִּלִּיתָם:

מֵרֵאשִׁית וְעַד אַחֲרִית עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וּבְיֹשֶׁר וְטוֹב רְאוּיִם:

הִקְדַּמְתָּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ רֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ:

כִּי רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ הֲלֹא מֵעוֹלָם עַל־עֲבָדֶיךָ:

וְעַד־לֹא כָּל־חַי הוּכַן לְכַלְכֵּל. לִפְנֵי אֹכֵל תִּתֶּן־אֹכֶל:

וּמָזוֹן וּמָכוֹן תַּעֲשֶׂה כְּפִי כֹל. צָרְכֵי הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל:

שְׁלֹשֶׁת יָמִים הָרִאשׁוֹנִים. אָז הֲכִינוֹתָם לָאַחֲרוֹנִים:

אָז עָטִיתָ אוֹר כַּשַּׂלְמָה. אֶדֶר מְאוֹרוֹת מִמּוּל שַׂלְמָה:

בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר מְאֹד גָּדַלְתָּ. וְאַחַר כֹּל מְאֹד נִתְגַּדַּלְתָּ:

אָז בְּאֵין לְבוּשׁ הוֹד וְהָדָר לוֹבֵשׁ. עַד־לֹא אֶרֶג גֵּאוּת לָבֵשׁ:

אוֹר כַּשַּׂלְמָה וְכַמְּעִיל עֹטֶה. שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה נוֹטֶה:

עָשִׂיתָ בָּם לְאוֹרִים דְּרָכִים. וְרָצוֹא וָשׁוֹב בְּנַחַת מַהֲלָכִים:

הִבְדַּלְתָּ בֵּין מַיִם לַמָּיִם בִּמְתִיחַת רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם:

מְחוֹזוֹת מְעוֹנוֹת לִשְׁרֶץ מַיִם. וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־(פְּנֵי רְקִיעַ) הַשָּׁמָיִם:

עֵשֶׂב וְחָצִיר לְבִשָׁה אֲדָמָה. מַאֲכָל לְחַיָּה וּלְכָל־בְּהֵמָה:

בְּקֶרֶן שֶׁמֶן גַּן נָטַעְתָּ אֶל־הָאָדָם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ:

עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ עָשִׂיתָ לוֹ. דֵּי מַחְסֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ:

כָּל־מַעֲשֶׂיךָ בְּיָדוֹ תַּתָּה. וְתַחַת רַגְלָיו הַכֹּל שַׁתָּה.

לְהַעֲלוֹת מֵהֶם בָּקָר וָצֹאן. עַל־מִזְבַּחֲךָ יַעֲלוּ לְרָצוֹן:

עָשִׂיתָ לוֹ כְּתֹנֶת לְשָׁרֵת. לְהַדְרַת־קֹדֶשׁ וּלְתִפְאָרֶת:

שַׂמְתָּ בְקִרְבּוֹ חָכְמַת אֱלֹהִים. כִּי יְצַרְתּוֹ לְךָ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים:

לֹא מָנַעְתָּ עַל־פְּנֵי אֲדָמָה צָרְכֵי אָדָם וְכֻלָּם בְּחָכְמָה:

מַעֲשֶׂיךָ מְאֹד רַבּוּ וְגָדְלוּ. וְשִׁמְךָ יְיָ כֻּלָּם יְהַלְלוּ:

רַבּוּ וְגָדְלוּ מְאֹד מַעֲשֶׂיךָ. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ:

כֹּל פָּעַלְתָּ לְמַעֲנֶךָ. וְלִכְבוֹדְךָ כָּל־קִנְיָנֶךָ:

לְיוֹם השבת.

אָז בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נַחְתָּ. יוֹם הַשַּׁבָּת עַל־כֵּן בֵּרַכְתָּ:

וְעַל כָּל־פֹּעַל תְּהִלָּה עֲרוּכָה. חֲסִידֶיךָ בְּכָל־עֵת יְבָרְכוּכָה:

בָּרוּךְ יְיָ יוֹצֵר כֻּלָּם. אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם:

כִּי מֵעוֹלָם עַל־עֲבָדֶיךָ רַב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ:

וּבְמִצְרַיִם הַחִלּוֹתָ לְהוֹדִיעַ כִּי מְאֹד נַעֲלֵיתָ

עַל־כָּל־אֱלֹהִים בַּעֲשׂוֹת בָּהֶם שְׁפָטִים גְּדֹלִים וּבֵאלֹהֵיהֶם:

בְּבָקְעֲךָ יַם־סוּף עַמְּךָ רָאוּ הַיָּד הַגְּדֹלָה וַיִּירָאוּ:

נִהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לְךָ שֵׁם תִּפְאֶרֶת לְהַרְאוֹת גָּדְלָךְ:

וְדִבַּרְתָּ עִמָּם מִן־הַשָּׁמַיִם. וְגַם־הֶעָבִים נָטְפוּ מָיִם:

יָדַעְתָּ לֶכְתָּם בַּמִּדְבָּר. בְּאֶרֶץ צִיָּה אִישׁ לֹא־עָבָר:

תַּתָּה לְעַמְּךָ דְּגַן שָׁמַיִם. וְכֶעָפָר שְׁאֵר וּמִצּוּר מָיִם:

תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם רַבִּים עַמִּים. יִירְשׁוּ אַרְצָם וַעֲמַל לְאֻמִּים:

בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקִּים וְתוֹרוֹת. אִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת:

וַיִּתְעַדְּנוּ בְּמַרְעֶה שָׁמֵן. וּמֵחַלָּמִישׁ צוּר פַּלְגֵי־שָׁמֶן:

בְּנוּחָם בָּנוּ עִיר קָדְשֶׁךָ. וַיְפָאֲרוּ בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ:

וַתֹּאמֶר פֹּה אֵשֵׁב לְאֹרֶךְ יָמִים צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ:

כִּי שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק. אַף כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק:

וּבֵית הַלֵּוִי נְעִימוֹת יְזַמֵּרוּ. לְךָ יִתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִׁירוּ:

בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיִרְאֵי יְיָ יְכַבְּדוּ וְיוֹדוּ שִׁמְךָ יְיָ:

הֵטִיבֹתָ מְאֹד לָרִאשׁוֹנִים. כֵּן תֵּיטִיב גַּם לָאַחֲרוֹנִים:

יְיָ תָּשִׂישׂ נָא עָלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר־שַׂשְׂתָּ עַל־אֲבֹתֵינוּ.

אִתָּנוּ לְהַרְבּוֹת וּלְהֵיטִיב. וְנוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם כִּי־תֵיטִיב:

יְיָ תִּבָּנֶה עִירְךָ מְהֵרָה. כִּי עָלֶיהָ שִׁמְךָ נִקְרָא:

וְקֶרֶן דָּוִד תַּצְמִיחַ בָּהּ. וְתִשְׁכֹּן לְעוֹלָם יְיָ בְּקִרְבָּהּ:

וְזִבְחֵי־צֶדֶק שָׁמָּה נִזְבְּחָה. וְכִימֵי קֶדֶם תֶּעֱרַב מִנְחָה:

וּבָרֵךְ עַמְּךָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי חֲפֵצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ:

וּבִרְצוֹנְךָ תַּעֲשֶׂה חֶפְצֵנוּ. הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ:

בְּחַרְתָּנוּ הֱיוֹת לְךָ לְעַם סְגֻלָּה. עַל־עַמְּךָ בִּרְכָתֶךָ סֶּלָה:

וְתָמִיד נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. וּנְהַלֵּל לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ:

וּמְבָרְכֶתְךָ עַמְּךָ יְבָרֵךְ. כִּי אֵת כָּל־אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ:

וַאֲנִי בְּעוֹדִי אֲהַלְלָה בּוֹרְאִי. וַאֲבָרְכֶנָּה כָּל־יְמֵי צְבָאִי:

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ לְעוֹלָם. מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם:

כַּכָּתוּב. בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ: עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא דִּי־חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי־לֵהּ הִיא: וְנֶאֱמַר. וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֵיכֶם מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה: וְנֶאֱמַר. בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ: וְנֶאֱמַר. וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְיָ לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם:

שיר הכבוד.

פוהחין הארון.

שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד:
מי זה מלך הכבוד יי עזוז וגבור יי גבור מלחמה:
שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד:
מי הוא זה מלך הכבוד יי צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

אַנְעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֶאֱרֹג. כִּי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי תַעֲרֹג:
נַפְשִׁי חִמְּדָה בְּצֵל יָדֶךָ. לָדַעַת כָּל־רָז סוֹדֶךָ:
מִדֵּי דַבְּרִי בִּכְבוֹדֶךָ. הוֹמֶה לִבִּי אֶל־דּוֹדֶיךָ:
עַל־כֵּן אֲדַבֵּר בְּךָ נִכְבָּדוֹת. וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת:

ע"ס א"ב.

אֲסַפְּרָה כְבוֹדְךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ. אֲדַמְּךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתִּיךָ:
בְּיַד נְבִיאֶיךָ בְּסוֹד עֲבָדֶיךָ דִּמִּיתָ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ:
גְּדֻלָּתְךָ וּגְבוּרָתֶךָ כִּנּוּ לְתֹקֶף פְּעֻלָּתֶךָ:
דִּמּוּ אוֹתְךָ וְלֹא־כְפִי יֶשְׁךָ. וַיְשַׁוּוּךָ לְפִי מַעֲשֶׂיךָ:
הִמְשִׁילוּךָ בְּרֹב חֶזְיוֹנוֹת. הִנְּךָ אֶחָד בְּכָל־דִּמְיוֹנוֹת:
וַיֶּחֱזוּ בְךָ זִקְנָה וּבַחֲרוּת. וּשְׂעַר רֹאשְׁךָ בְּשֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת:
זִקְנָה בְּיוֹם דִּין וּבַחֲרוּת בְּיוֹם קְרָב. כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לוֹ רָב:
חָבַשׁ כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ. הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ:
טַלְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלָא. וּקְוֻצּוֹתָיו רְסִיסֵי לָיְלָה:
יִתְפָּאֵר בִּי כִּי חָפֵץ בִּי. וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לַעֲטֶרֶת צְבִי:
כֶּתֶם טָהוֹר פָּז דְּמוּת רֹאשׁוֹ. וְחַק עַל־מֵצַח כְּבוֹד שֵׁם קָדְשׁוֹ:
לְחֵן וּלְכָבוֹד צְבִי תִפְאָרָה. אֻמָּתוֹ לוֹ עִטְּרָה עֲטָרָה:
מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחֻרוֹת. קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת:
נְוֵה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאַרְתּוֹ. יַעֲלֶה־נָּא עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתוֹ:
סְגֻלָּתוֹ תְּהִי בְיָדוֹ עֲטֶרֶת. וּצְנִיף מְלוּכָה צְבִי תִפְאֶרֶת:
עֲמוּסִים נְשָׂאָם עֲטֶרֶת עִנְּדָם. מֵאֲשֶׁר יָקְרוּ בְעֵינָיו כִּבְּדָם:

פְּאֵרוֹ עָלַי וּפְאֵרִי עָלָיו. וְקָרוֹב אֵלַי בְּקָרְאִי אֵלָיו:

צַח וְאָדוֹם לִלְבוּשׁוֹ אָדֹם. פּוּרָה בְּדָרְכוֹ בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם:

קֶשֶׁר תְּפִלִּין הֶרְאָה לֶעָנָו. תְּמוּנַת יְיָ לְנֶגֶד עֵינָיו:

רוֹצֶה בְעַמּוֹ עֲנָוִים יְפָאֵר. יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהִתְפָּאֵר:

רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת, קוֹרֵא מֵרֹאשׁ דּוֹר וָדוֹר, עַם דּוֹרֶשְׁךָ דְּרוֹשׁ:

שִׁית הֲמוֹן שִׁירַי נָא עָלֶיךָ. וְרִנָּתִי תִּקְרַב אֵלֶיךָ:

תְּהִלָּתִי תְּהִי לְרֹאשְׁךָ עֲטֶרֶת. וּתְפִלָּתִי תִּכּוֹן קְטֹרֶת:

תִּיקַר שִׁירַת רָשׁ בְּעֵינֶיךָ. כַּשִּׁיר יוּשַׁר עַל־קָרְבָּנֶיךָ:

בִּרְכָתִי תַעֲלֶה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר. מְחוֹלֵל וּמוֹלִיד צַדִּיק כַּבִּיר:

וּבְבִרְכָתִי תְנַעֲנַע־לִי רֹאשׁ. וְאוֹתָהּ קַח־לְךָ כִּבְשָׂמִים רֹאשׁ:

יֶעֱרַב־נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ. כִּי נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ:

לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ
לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש:

מי ימלל גבורות יי ישמיע כל תהלתו:

סוגרין הארון.

מזמורים של יום.

Nach dem Morgen-Gottesdienst werden an den einzelnen Wochentagen folgende Psalmen gelesen.

(Am Sonntag.)

היום יום ראשון בשבת שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

(כד) לְדָוִד מִזְמוֹר לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי
בָהּ: כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ:
מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם
וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע
לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:
זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים
רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי־
זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ
שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד:
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד
סֶלָה:

(Am Montag.)

היום יום שני בשבת שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

(מח) שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ
הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ
נוֹדַע לְמִשְׂגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: הֵמָּה
רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ: רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל
כַּיּוֹלֵדָה: בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר
שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר יְיָ־צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים
יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה: דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב
הֵיכָלֶךָ: כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק

מְלְאָה יְמִינֶךָ: יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ: סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: שִׁיתוּ
לִבְּכֶם לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר
אַחֲרוֹן: כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ
עַל־מוּת:

(Am Dienstag.)

היום יום שלישי בשבת שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

(פב) מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב
אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־
סֶלָה: שִׁפְטוּ־דָל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ: פַּלְּטוּ־דַל
וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ: לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה
יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ: אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים
אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם: אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד
הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ: קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה
תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם:

(Am Mittwoch.)

היום יום רביעי בשבת שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

(צד) אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט
הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: עַד־מָתַי רְשָׁעִים | יְיָ עַד־
מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי
אָוֶן: עַמְּךָ יְיָ יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ: אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ
וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ: וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב: בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ: הֲנֹטַע
אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא
יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יְיָ יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי
הֵמָּה הָבֶל: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ
תְלַמְּדֶנּוּ: לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד־יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת:

Digitized by Google

כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב: מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן: לוּלֵי יְיָ עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְיָ יִסְעָדֵנִי: בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי: הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עֲלֵי־חֹק: יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

(צה) לְכוּ נְרַנְּנָה לַייָ נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים:

(Am Donnerstag.)

היום יום חמישי בשבת שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

(פא) לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ

Digitized by Google

עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי: מְשַׂנְאֵי יְיָ יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ:

(Am Freitag.)

היום יום ששי בשבת שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

(צג) יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹּדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

(Am Sabbath.)

היום יום שבת קדש שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

(צב) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַייָ וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְיָ: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְיָ צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:

באר מיכל.

פסח א'.

עמוד

91 דרבני. מ"ש רוה"ס בפי' מלת דרבן והביא לו סמוכין מן התרגום של „בי שרים ישרו"[1], שנגה היא במ"כ, כי שם נדפס בשגגת דל"ת במקום רי"ש, וכצ"ל בי רורבני מתרורבין, והוא בהבלעת הבי"ת בוי"ו במקום רברבני מתרברבין[2].

— תמירו. ר"ל הפך ים ליבשה לפסח רגלי כמאמר הכתוב (תהלים ס"ו ו') הפך ים ליבשה בנהר יעברו ברגל.

— ידע סיג סִבו. כן הוא מנוקד במחזור פראג עפ"י רמ"ל; אולי צ"ל טיבו אלי מה טיבו של עובר זה, טיב גטין, והוא אלי טבע[3].

92 וחפץ חלבי רַעֲוָתִי. כ"ל שצ"ל „חלבי רְעוּתִי" במלאפוס, וכוונתו על חלבי רצון[4], ר"ל עולת נדבה, כמו ברעות נפשי, ר"ל רצון טוב.

93 טס מטע מזרזים. הרוה"ס פי' טס נדל גבה למעלה, מטע מזורזים פי' הארזים אשר נטע יעקב במצרים שיהיו מוכנים לקרשי המשכן כפי' רש"י ז"ל [שמות כ"ה ה' ועוד שם כ"ו ט"ו] המובא בבאור הרוה"ס. ויותר נראה פירוש ר' נתן שפירא על התורה (תרומה ד' קל"ג ע"ד, ד' לובלין) וז"ל: טס הוא ל' טיסה ופריחה, וכוונתו היא על הקול של הקב"ה שהי' הולך לאוהל מועד ומגיע לאזניו של משה כדפירש"י לקמן בתחלת פ' ויקרא,

---

[1] א"מ: אלה דברי רוה"ס: „ועיד השאלה יקראו השרים דרבן כי הם מנהיגים את העם כדרבן המנהיג את הפרה, ולכן בי שרים ישרו (משלי ח טז) תרגם המתרגם בי דורבני מתדורבין".

[2] א"מ: עיין בערך דורבנא, רברב, רברבא, רברבנא רורבנא רורבנא בספרו של הרב דר' לוי (J. Levy, chaldäisches Wörterbuch. Leipzig 1867/8).

[3] א"מ: והאולם ראה בערך טיב (I) שם.

[4] א"מ: אך בלא שנוי הנקוד כן ענינו, כי גם רְעָוָא או רַעֲוָא ל' רצון.

עמוד

וזה שיסד טס מטע כו' כלומר הקול פרח למטע אוהל מועד לכבודן של ישראל שנזדרזו במצות יעקב אבינו ליקח עמהם אותן ארזים כו' עכ"ל. ואולי לא כוון הפייטן אל המדרש הזה כלל, ולי מטע הוא על הבנין ומקרא מלא דבר ויטע אהלי אפדנו (דניאל י"א מ"ה), לא על הנטיעה בפרט.

94 **כהפלישי.** לי מבוא מפולש.

96 **ערדים עם עִילִים.** תרגום של עֲיָרִים עילי, מלשון עול ימים (ישעיה ס"ה כ'), התשכח אשה עולה (שם מ"ט ט"ו).

97 **בזעווע.** נראה שהוא לשון שבועה וכמאמרם ז"ל שנזדעזע העולם כלו במאמר לא תשא.

פסח ב'.

215 **דלק מלכים וְלִבָּם.** פי' רוו"ה „וטעמו מחן לבם" וכו'. לענ"ד אין פי' עולה יפה, ונראה כי הוא מלי המורגל בפי חז"ל לבה[5]) מלי להבה: בא אחר ולבה המלבה חייב, לבתה הרוח כלן פטורין (בבא קמא פרק ו משנה ד'), שמסר לו גחלת ולבה (גמרא בבא קמא ט' ב', כ"ט ב') ומזמנו בבנין התפעל: קטמה ונתלבתה[6]). ואז יחדו יהיו תמים החרוזים דלק ולבה.

217 **להדק נשחק איקונם** כו' עיין שו"ת רשב"ץ ח"ג סי' רמ"ו[7]).

---

[5]) א"א: הוא פעל נגזר מלשון המקרא (שמות ג ב) בלבת אש, כדאמרינן (גמרא ב"ק דף ס' ר"ע עמוד א') מאן דאמר לבה לא משתבש דכתיב בלבת אש, והכי איתא בירושלמי שם פ"ו ה"ד. ובזולת ליום הראשון של פסח בניגוע שחורים ונאוה בבית הסגיעי (לעיל עמוד 118) יסד מהם ר' שלמה הבבלי „ניון רשפים מְלֻבֶּה".

[6]) א"א: וככה נגזרו מכאן גם לבוי, כדגרסינן (ב"ק ס' א') אם יש בלבויו כדי ללבותה.

[7]) א"א: הא לכם הלשון המכוונת בתשב"ץ: „עוד במנגן של פרשת החדש יש ומקיר קרקר ומשוה שיחם, ושאלת פירושו. אינו מן התימא אם לא הבנת אותו מעצמך כי בזה צריך קבלה והנה פירושו הוא כי נמצא במדרש שמצרים היו נוהגין כשמת להם בכור היו חוקקים צורתו בקירות הבית וכשמתו הבכורות אותם שבקירות ג"כ נכלו ונשתברו וגם שנקברים הוציאום העכברים משוחותיהם וזהו וין כל בכור פטר רחם וכל איש מבחור באהלי חם שאם אין שם בכור גדול הבית ומבחרם היה מת כמו שאמרו במדרש. ומקיר שהיו חקוקים קרקרם ושברם מלשון מקרקר קיר. ומשוה וקבר שיחה אותם על ידי עכברים אלי וסחיתי (את) עפרם [יחזקאל כו ד] שהוא לשון סחינה וגרירה מארץ". עכ"ל.

עמוד

220 תבוע מספר התורה. נראה בעליל כי הפייטן כוון אל מאמר הנביא (ישעיה ל"ד ט"ז) דרשו מעל ספר ד', ובדרך הלוכו בנבואות האלה אחז לי הפסוקים.

222 סכו לימין משה. נראה שכוון אל דברי הנביא (ישעיה ס"ג י"ב) מוליך לימין משה, ר"ל רוח ד' מוליכה לימין משה והיא עומדת על ימינו לעזרו.

238 סמכוני באשישות. כנגד פי' רוו"ה ז"ל[8]) נראה לעין שמ"ל שכנסת ישראל מתיאשת מן הגאולה כ"כ עד כי דברי מחרפיה עושים רושם בלבה והוא כדונג מפני האש ימס. לכן נ"ל יותר נכון כי כוון הפייטן אל דברי הנביא (עבדיה פסוק י"ח) והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש וגו', ויסבו הדברים על האמור למעלה: חרפוני הגוים אשר עת מראות עיניהם אותי אשר אני מיועדת לכלותם כאשר תאכל קש לשון אש, והיעוד הזה הוא המחזק ומאושש אותי.

240 פוצי מרפש ומִדְּלִי. במקום ומִדְּלִי אולי צ"ל ומַדְלִי ר"ל הדולה ומגביה אותי.

254 ירדו לטבח ראמים. על מאמר הפסיקתא וירדו ראמים רומיים.

268 לעמם להטו. לענ"ד כנגע נראה לי בבית. כי החרוזים לא ישתוו בסופם כאשר הם לפנינו: תחטאו — להטו — שחטו — תשחטו. לכן נראה שכתב הפייטן: לעמם חַטּוּ, והוא מדרשתם ז"ל בר"פ ב' דחולין ממקום ששחט חטהו ועניינו שחיטה, ור"ל צוה הקב"ה את ישראל לעשות דברו משכו וקחו מבלי פחד, שיזבחו תועבת מצרים לעיניהם. ומפני כי המעתיקים לא ידעו הבין כוונת הפייטן במלה המחרת הוסיפו ל' בתחלתה וכתבו להטו הנודע להם יותר, אך אין לו שחר במקום הזה. כך נ"ל.

---

8) אלה זאת לשונו: „ויותר נראה שתיבת באשישות היא מגזרת אש לדעת הפייטן דומה' והתאוששו (ישעי' מו ח) לדעת הרדיק בשרשים, וטעמו שהם סומכין אותי באש מתלקחת כזאת."

Buchdruckerei Th. Schatzky, Breslau, Neue Graupenstraße 5.

Digitized by Google

Digitized by Google

CORNELL UNIVERSITY
DEPT OF PRES & CONSERVATION
Job # 6376-K97
Treated by RTL Date 5-97
Treatment done RBK jmb9

Digitized by Google

Digitized by Google

image
not
available